

A-6002301

INDEX OF THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

Volume VII.

Books No. 1 to 5 ,

7th July, 1972 to 12th July, 1972.

	PAGES
7th July, 1972 :	
Oral Answers to Questions	1
Short Notice Questions and Answers ..	26
Announcement re :	
Time limit for the receipt of amendments ..	34
Privilege motion re :	
Statements made by Minister outside the House during meetings	35
Calling attention to matters of urgent public importance:	
Need to provide facilities for the sale of accumulated cotton in Nellore District ..	43
Need for establishing Slum Clearance Board ..	44
Strike by the workers of the Visakhapatnam Dock Labour Board on 24-8-1972 and the need for recog- nition of the harbour and the port workers union by the Dock Labour Board	49
Matter under Rule 341, re :	
Accumulated stocks of boiled rice .. .	50

	PAGES
Annual Financial Statement (Budget for 1972-73) ..	
Voting of Demands for Grants :	
Demand No. XXX—Interest on Capital Outlay on Multipurpose River Schemes ..	51
Rs. 11,55,56,000.	
Demand No. XXXI—Irrigation: Rs. 22,44,22,900	51
Demand No. XLIII—Capital Outlay on Multipurpose River Schemes Rs. 12,43,89,000: ..	51
Demand No. XLIX Capital Outlay on Irrigation Rs. 26,80,94,000 ..	51
(Discussion not concluded)	
Non-Official Business :	
Bill :	
The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money Lenders Bill, 1972, (Withdrawn) ..	58
Resolution :	
Abject and miserable condition of the extremely backward and neglected classes like potters , etc., (not concluded) ..	81
Statement re :	
Strike by Jute Mills Workers ..	82
Government Bill :	
The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972 (passed) ..	85
Appendix ..	110
8th July, 1972 :	
Oral Answers to Questions ..	149
Short Notice Questions and Answers ..	173
Matter under Rule 341 re :	
Flood water level in Godavari at Bhadrachalam and Dhavaleswaram ..	179
Business of the House ..	181

	PAGES
Calling attention to matters of urgent public importance :	
Collection of one paisa more per liter by the Petrol and Gasoline Dealers in th Twin Cities Since April, 1972	181
Hardships experienced by the lorry-owners of Andhra Pradesh for not allowing the lorries from Andhra Pradesh entering Tamil Nadu State to take loading capacity of 15 tonnes while the same loading capacity is allowed in the State and also in the Tamil Nadu State	184
Failure of the Government to check the rising prices of essential commodities in the State	186
Shortage of wagons for the export of lime and other products at Gudur Railway Station	197

Papers laid on the Table:

Krishna and Godavari Delta Drainage Board and Cess Fund Rules, 1969	199
---	-----

Annual Financial Statement (Budget) for 1972-73 :

Voting of Demands for Grants :

Demand No. XXX—Interest on Capital Outlay on Multipurpose River Schemes Rs. 14,55,56,000	199
--	-----

Demand No. XXXI—Irrigation	199
Rs. 22,44,22,900	

Demand No. XLIII—Capital Outlay on Multipurpose River Schemes .. Rs. 12,43,89,000	199
---	-----

Demand No. XLIX—Capital Outlay on Irrigation Rs. 26,80,94,000 (passed)	199
--	-----

10th July, 1972 :

Oral Answers to Questions	245
-----------------------------------	-----

Short Notice Questions and Answers	285
--	-----

Written Answers to Questions.

Unstarred Questions	290
-----------------------------	-----

Ruling from the Chair :

re :

Alleged policy statements made outside the House by
the Minister for Municipal Administration and the
Minister for Major Irrigations 298

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Differential levy and sugar prices fixed for North
Indian and South Indian Sugar Mills announced
by the Government of India with effect from
1-7-1972 300

Shortage of small coins in the State 304

Need to implement general orders of the Government
regarding the selection grade posts in the mufasil
judicial Ministerial Service 305

Shifting Textile Technology Centre from Guntur to
Warangal 307

Papers laid on the Table :

Amendment to the Andhra Pradesh Legislature
Members Travelling Allowance Rules, 1962
(G.O.Ms. No. 700, General Administration
(Election-A) Department, D/17-8-71) .. 308

Amendment notification issued under Section 3 of the
Andhra Pradesh District Collectors Powers
(Delegation) Act, 1961 (Government Memo No.
2506/W2/71-2, D/19-11-1971) 308

Interim Report of the Sub-Committee on Development
and Finance on the Budget for the year 1972-73
(Vote on Account) 309

Seventeenth Report of the Committee of Privileges of
the Fourth Assembly .. (Adopted) .. 309

Annual Financial Statement (Budget for 1972-73) ...

Voting of Demands for Grants :

Demand No. XXVIII—Women's Welfare Department,
etc., Rs. 50,04,400 316

Demand No. XXIX—Welfare of the Scheduled Tribes,
Castes and other Backward Classes Rs. 12,02,91,300
(not concluded).. .. 316

	PAGES
11th July, 1972 :	
Oral Answers and Questions ..	407
Short Notice Questions and Answers ..	440
Messages from the Council re :	
The Andhra Pradesh Agricultural Lands (Prohibition of Alienation) Bill, 1972 ..	454
The Andhra Pradesh Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) Bill, 1972...	454
Business of the House ..	454
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Bus accidents occurred on 29-6-1972 near Singarayakonda and near Bhadrachalam resulting in the death of five persons ..	456
Papers laid on the Table :	
Notifications issued under Section 9(1) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 ..	458
G.O.Ms. No. 171, dated 2-9-1971.	
G.O.Ms. No. 1272, dated 2-9-1971.	
G.O.Ms. No. 1391, dated 23-9-1971.	
G.O.Ms. No. 1532, dated 8-10-1971.	
G.O.Ms. No. 2000, dated 12-10-1971..	458
Annual Financial Statement (Budget) for 1972-73 :	
Voting of Demands for Grants.:	
Demand No. XXVIII—Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes ..	458
Demand No. XXIX—Welfare of Scheduled Tribes, Castes and other Backward Classes ..	458
12th July, 1972 ..	
Oral Answers to Questions ..	543
Short Notice Questions and Answers ..	579

Announcement re :

Election of Members to serve on the Regional P&T Committees	582
---	-----

Messages from the Council re :

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972	582
---	-----

Matter under Rule 341 re :

Proposed strike by Electricity workers in Andhra Region	583
---	-----

Death of prisoner in Central Jail	586
---	-----

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Collection of land revenue arrears from the ryots by the Revenue officials by coercive methods notwithstanding the assurances given by the Chief Minister on the floor of the House	587
---	-----

Withdrawal of rules relating to creation of supernumerary posts for those affected by the stay orders of High Court	587
---	-----

Retrenchment of Class III employees in some of the Departments of Secretariat	591
---	-----

Release of long term prisoners undergoing imprisonment of the various jails on the eve of the birth centenary of Andhra Kesari Sri Prakasham Pantulu and the Silver Jubilee Celebration of the Indian Independence	592
--	-----

Proposed strike by the employees of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation in the State	594
--	-----

Papers laid on the Table :

Amendment issued under section 3 of the Andhra Pradesh District Collector's (Powers) Delegation Act, 1961, in Government Memo 667-WW/71-3, Revenue Dated 16-6-1971	595
--	-----

Annual Financial Statement (Budget) for 1972-73 :

Voting of Demands for Grants :

Demand No. XXIV..Labour and Employment Rs. 1,99,99,000, (passed)	595
--	-----

A.	PAGES.
AMARANATHA REDDY, SRI N.—	

Voting of Demands for 1972-73	505
-------------------------------------	-----

Labour and Employment	604-606
-----------------------------	---------

ANJALAH, SRI T.—

Calling attention re :

Strike by the workers of the Visakhapatnam Work Labour Board on 24-6-1972. Need for recognition of the Union	49-50
--	-------

Proposed strike by the employees of the A.P. State Road Transport Corporation	594-595
--	---------

Voting of Demands for 1972-73	630-639
Labour and Employment	

ANJANEYA SARMA, SRI G. V.—

Calling attention re :

Proposed strike by the employees of A.P.R.T.C. ..	594-595
---	---------

Voting of Demands for 1972-73 :

Labour and Employment	607-609
-----------------------------	---------

Announcement Regarding :

Election of a Member to serve on the Regional P.&T. Advisory Committee	682
---	-----

Time limit for the receipt of amendments 34-35	692
--	-----

APPA RAO, SRI M. R.—

Voting of Demands for 1972-73	212-213
-------------------------------------	---------

AYYAPPA, SRI—

Voting of Demands for 1972-73	452-454
-------------------------------------	---------

AYYAPU REDDI, SRI E.—

Bills (Government) :

The A. P. Payment of Salaries and removal of Dis-
qualification (Second Amendment) Bill, 1972 .. 88-89, 92

Voting of Demands for 1972-73 468-471

B.

BAGA REDDI, SRI M.—

Voting of Demands for 1972-73 56-58

BASAPPA, SRI B.—

Voting of Demands for 1972-73 208-210
and 492

BASI REDDY, SRI P.

Calling attention re :

Need to implement general orders of the Government
regarding selection grade posts in Muffasil
Judicial Ministerial Service 305-307

Voting of Demands for 1972-73 226-237

BHAGAVANTHA RAO, SRI A.—

Bills, (Non-Official) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money
Lenders Bill, 1972 75-79

Calling attention re :

Collection of one paisa more per litre by the Petrol
and gasoline dealers in twin cities since April, 1972 .. 181-184

Shortage of small coins in the State 204-206

BHANUTILAKAM, SMT. D.—

Voting of Demands for 1972-73 482

BHIM RAO, SRI K. —

Voting of Demands for 1972-73 519-23

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal
of Disqualification (Second Amendment) Bill, 1972.. 85-109

Bills (non-official) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension)
Money lenders Bill, 1972 58-81

Business of the House 42-43
181-454
56
541-42

'C'

Calling attention on matters of urgent public impor-
tance re :

Bus accidents occurred on 29-6-1972 near Singaray-
konda and near Bhadrachalam resulting in the
death of 5 persons 456-57

Collection of one poisa more per litre by the Petrol and
Gasoline Dealers the Twin Cities since April,
1972 181-184

Collection of land revenue arrears from the ryots by
the Revenue officials by coercive methods .. 587-58

Differential levy and sugar prices fixed for north
Indian and South Indian Sugar Mills wef.
1-7-1972 300-04

Failure of the Government to check the rising prices
of essential commodities in the State 186-97

Hardships experienced by the lorry owners of Andhra
Pradesh 184-186

Need for establishing slum clearance Board .. 44-49

Need to implement general orders of the Government
regarding selection grade posts in mofussil judicial
ministerial service 305-07
981-2

Need to provide facilities for the sale of accumulated cotton in Nellore District	43-44
Proposed strike by the employees of the A. P. State Road Transport Corporation	594-95
Release of long term prisoners on the eve of the Birth centenary of Sri Prakasham	592-94
Retrenchment of class III employees in some of the Departments of Secretariat	591-92
Shifting of textile technological centre from Guntur	307-08
Shortage of small coins in the State	304-05
Shortage of wagons for the export of lime and other products at Gudur railway station	197-99
Strike by the workers of Visakhapatnam Work Labour Board	49-50
Withdrawal of rules relating to creation of supernumerary posts	589-91
Chair (ruling from the) :	
re : Privilege motion :	
Disallowed on the ground that the statements made were neither important nor policy statements ..	298-300
CHAKRADHARA RAO, SRI V...	
Bills (non-official) :	
The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money Lender Bill, 1972 .. (withdrawn) ..	74-75
Voting of Demands for 1972-73	214-15 483-85
‘D’	
DAMODARA RAO, SRI J...	
Voting of Demands for 1972-73	332-34

'E'

PAGES

EASWARI BAI, SMT. J...

Bills (Government) :

The A.P. Payment of salaries and removal of disqualifications (second amendment) Bill, 1972 .. 100-01

Bill (Non-official) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money Lenders bill, 1972 72

Calling attention re :

Release of long term prisoners on the eve of the birth centenary of Sri Prakasam .. 592-94

Voting of Demands for 1972-73 .. 220-22
511-17

'H'

HANUMANTHA RAO, SRI A.—

Calling attention re :

Hardships experienced by lorry owners of Andhra Pradesh 184-86

Voting of Demands for 1972-73 .. 203-04

'J'

JAGANADHA RAO, SRI C.

Reports :

Seventeenth Report of the Committee of Privileges of the Fourth Assembly..consideration of .. 309-316

JANARDHANA REDDI, SRI P.

Bills (non-official) :

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money Lenders Bill, 1972 73

Voting of Demand for 1972-73 .. 481-82

JAYAPRADA, SMT. B.—

Voting of Demands for 1972-73 .. 517-419

JAYAPRADA, SMT. B.—(Contd.)	PAGES
Calling attention re :	
Need for establishing slum clearance board.	.. 44-48
LAKSHMAN RAO, SRI P.—	
Voting of Demands for 1972-73.	 216-17
‘K’	
KAMALAMMA, SMT, M.—	
Calling attention re:	
Collection of land revenue from the ryots by the Revenue officials by coercive methods	.. 587-89
Voting of Demands for 1972-73	473-75
KAMALADEVI, SMT, G.—	
Voting of Demands for 1972-73	 330-31
KESHAVULU, SRI K.V.—	
Voting of Demands for 1972-73	 504-08
KISHEN RAO, SRI V.—	
Bills (non-offical)	
The A.P. (Andhra Area Extension) Money lenders bill, 1972	
Voting of Demands for 1972-73	 612
KONDAPA NAIDU, SRI, G.—	
Voting of Demands for 1972-73	 199-201
KRISHNAMURTHY NAIDU, SRI, V.—	
Calling attention re:	
Release of long term prisoners on the eve of the birth centenary of Sri Prakasam	 592-94
KRISHNA RAO, SRI, V.V.—	
Voting of Demands for 1972-73	 523-41
‘L’	
LAKSHMANDAS, SRI, L.—	
Calling attention re :	
Need for establishing Slum Clearance Board.	.. 44-48
LAKSHMANA RAO SRI, P.—	
Voting of Demands for 1972-78	216-17

LAKSHMI DEVI, SMT. M.—	PAGES
Voting of Demands for 1972-73. 	219-20 501-02

LINGAYYA, SRI K.—

Voting of Demands for 1972-73. 	485-88
--	--------

LAXMAN BAPUJI, SRI KONDA—

Calling attention re :

Retrenchment of Class III employees in some of the Departments of Secretariat.. 	591-92
--	--------

'M'

MADAN MOHAN, SRI A.—

Calling attention re :

Shifting of textile technological centre from Guntur .	307-08
--	--------

MANKAMMA, SMT V.—

Voting of Demands for 1972-73. 	478
--	-----

MASOOD AHMED, SRI—

Voting of Demands for 1972-73. 	508-10
--	--------

Messages from Council re :

The A. P. Agricultural Lands (Prohibition of Alienation) Bill, 1972. 	
---	--

The A. P. Vacant Lands in urban areas (Prohibition of alienation Bill,) 1972. 	454
--	-----

The A. P. Payment of Salaries and removal of dis- qualifications (second amendment) Bill, 1972.	582-83
--	--------

Motion under Rule 341 re :

Accumulated stocks of boiled rice. 	50-51
--	-------

Death of a prisoner in central jail. 	586-87
--	--------

Flood water level in Godavari at Bhadrachalem and Dhavaleswaram. 	179-81
---	--------

Proposed strike by Elec workers in Andhra region	682-85
--	--------

MUNISWAMY SRI D.—

Calling attention re :

Shortage of wagons for the export of lime and other products at Gudur railway station 197-99

'N'

NAGESHWARA RAO, SRI V.—

Voting of Demands for 1972-73. 334-36

NAGIREDDY, SRI M.—

Calling attention re :

Proposed strike by the employees of the A. P. State RTC. 594-96

NANADASS, SRI M.—

Voting on demands for 1972-73. 325-26

NARSING RAO, SRI A.—

Bills (non-official)

The A. P. (Andhra area extension) Money Lenders bill, 1972. 68-69

NARSA REDDY, SRI P.—

Privilege motion re :

Statements made by ministers outside the House. .. 35-42

Voting of Demands for 1972-73. 231-36, 240-42

NARASIMHA RAO, SRI P. V. —

Bills (Government).

The A. P. Payment of Salaries & Removal of Disqualification (second amendment) bill, 1972. 85, 105-07

Calling attention re :

Collection of Land revenue arrears from the ryots by the Revenue officials by coercive methods. .. 587-89

	PAGES.
NARASIMHA RAO, SRI P. V.—(Contd.)	
Release of long term prisoners on the eve of the birth centenary of Sri Prakasam. ..	592-94
Retrenchment of Class III employees in some of the Departments of Secretariat. ..	591-92
Withdrawal of rules relating to creation of supernumerary posts... ..	589-91
Statements re :	
Strike by the Jute mill workers. ..	82-85
NARAYANA, SRI K.—	
Voting of Demands for 1972-73. ..	463-64
NARAYANA, SRI L.—	
Voting of Demands for 1972-73. ..	612-15
NARAYANA REDDY, SRI M.—	
Bills (Government):	
The A. P. Payment of Salaries & Removal of Disqualifications (Second amendment) Bill, 1972 ..	93-94
Bills (non-official) :	
The A. P. (Andhra Area Extension) Money Lenders Bill, 1972	58-62 79-81
Calling attention re :	
Collection of one paisa more per litre by the petrol and gasoline dealers in twin cities since April, 1972.	182-83
Differential levy and sugar prices fixed for North and South Indian Sugar Mills ..	300-04
Need to implement/ general orders of the Government regarding Selection Grade Posts in the mufassil judicial ministerial service ..	305-07
Privilege motion re :	
Statements made by Ministers outside the House ..	35-42

Naroyan Reddy, Sri M.—(Cnd.)

Reports :

Seventeenth Report of the Committee of Privileges of
the Fourth Assembly—consideration of .. 310, 311, 315

Voting of Demands for 1972-73 .. 222-26

PADMANABHA RAJU, SRI K.V.S.—

Voting of Demands for 1972-73 .. 201-03

PAGADALU, SMT. S. —

Voting of Demands for 1972-73 .. 491

Papers laid on the Table of the House :

Amendment issued under S. 3 of the Andhra Pradesh
District Collector's (Powers) Delegation Act, 1961 .. 595

Amendment to the A.P. Legislature Members Travelling
Allowance Rules, 1961 (G.O. Ms. No. 709 G.A.
(Elec-A) Department, Dated 12-8-1971) .. 308

Amendment Notification issued under S. 3 of the A.P.
District Collector's Powers (Delegation) Act, 1961
(Govt. Memo No. 2506/W2-71-2, D/ 19-11-1971) .. 308

Interim Report of the Sub-Committee on Development
and Finance on the Budget for the year 1971-73 (Vote
on Account) .. 308

Krishna & Godavari Delta Drainage Board and Cess
Fund Rules, 1969 .. 199

Notification issued under Sec. 9 (1) of the Andhra Pra-
desh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 .. 458

PARASURAM NAIDU, SRI CH.—

Bills (Government)—

The S.P. Payment of Salaries & Removal of Disquali-
fication (Second amendment) Bill, 1972 .. 96-97

Privilege motion re :

Statement made by Ministers outside the House .. 35-42

Reports :

Seventeenth report of the Committee of Privileges of
the Fourth Assembly— .. 315

Voting of Demands for 1972-73 .. 226-28

	PAGES
*RABHAKAR RAO, SRI KUDIPUDI—	
Voting of Demands for 1972-73	.. 479-81
*RABHAKAR RAO, SRI KONA —	
Bills (Government):	
The A.P. Payment of Salaries & Removal of Disqualifications (Second-Amendment) Bill, 1972	.. 89-90
*RABHAKARA REDDY, SRI K—	
Calling attention re :	
Hardships experienced by lorry owners of Andhra Pradesh	.. 184-86
Privilege motion re :	
Statement made by Ministers outside the House	.. 35-42
‘Q’	
Question regarding :	
Accident at Nuzvid due to collapse of wall	.. 545-46
Adjustment of Royalty collections to the Gram Panchayats	.. 149-63
Aid sought from Central Govt. for clearing handloom goods	.. 438-39
Allotment of sugar quota to Andhra Pradesh	.. 436-37
Buckingham Canal	.. 407-09
Campaign against smoking	.. 555-57
Concrete lining of Pochampad Project main canal	.. 169
Conference of officials on Naxalite activities at Vizag	.. 550-51
Connecting Godavari waters with Krishna	.. 169
Construction of building to the L.F. Allopathic Dispensary at Chittanur	.. 293
Construction of Electric sub-station in Vinukonda town	.. 558
Construction of Gundlakamma aqueduct in Nagarjunasagar Right Canal	.. 173-79

	PAGES
Construction of Ramapada Sagar Project	.. 166-69
Co-operative sugar factory in Palnad taluk	.. 437-38
Dairy Development in Srikakulam	.. 8-9
Dairy Plant at Visakhapatnam	.. 551
Dam on Palar river at Perlakonda in Kuppam Taluk.	.. 167-68
Death of a pan shop owner in Police custody at Nandyal	682
Demands of the Andhra Pradesh Teachers Union.	.. 562
Development Board for Circar District	.. 409-11
Different tariff rates for power supply in the State	.. 559
District Selection Committee for Srikakulam district.	.. 153-59
Districts selected for dry farming	.. 261-63
Effect of 'Silicosis' on workers of cement factories.	.. 272-73
Enhancement of electricity rates of Agricultural purposes	.. 274-78
Enhancement of fixed T.A. to Progress Assistants.	.. 411-12
Eradication of mosquitos	.. 267-68
Establishment of Agriculture College at Suryapeth.	.. 9
Establishment of a Technological Univeristy at Warangal	.. 24-25
Excise Revenue arrears	.. 559-62
Financial aid from Centre for Nationalisation of bus services	.. 170-71
Financial assistance to the TB Hospital Madanapalli.	.. 9-10
Free distribution of seeds to the farmers	.. 263-67
Grant of individual pattas to the Members of Field Labour Societies in Bhimavaram taluk	.. 1-3
Grant of pattas for house sites to the Girijans of Venka-tesu palli etc., villages in Gudur taluk	.. 7-8

	PAGES
Ground Water Survey in Rayalaseema	.. 163-65
Hire rates of bulldozers	.. 425-32
House sites for Harijans in Eluru municipality	.. 295-96
Issue of pattadar pass book to the ryots	.. 3-4
Junior College at Gurajala	.. 250-51
Jute mill at Narasaraopet, Guntur District	.. 421-23
Khadi production unit at Macherla	.. 419-21
Malaria eradication programme	.. 268-69
Manufacture of T.V. Sets	.. 162-63
Matching grant for panchayat office building	.. 159-61
Medium of instruction in junior colleges	.. 251-55, 572-79
Members serving on the Trust Board of T.T. Devasthanam	294-95
Memorandum by the Teachers Association, Kakinada.	567
Memorandum from A.P. Elementary Teachers Federation	.. 562-67
Mining graphite without licence by Sri Venkateswara graphite mines	.. 33-34
Modern Sports Stadium at Vizag	.. 26
Misappropriation of money by the Supdt. of T.B. Hospital Mangalagiri	.. 10-13 & 278-84
Nationalisation of bus service in Rayalaseema	.. 171-73
Nationalisation of bus transport	.. 170
Number of pending applications for the grant of house sites in Gudur Town	.. 4-7
Non-inclusion of Gundla Singaram either in village Panchayat or under Municipality	.. 292
Option to employees to go to Andhra	546-49

	PAGES
Pambaleru pumping scheme	.. 296
Pending applications in Gudur taluk office for grant of Ek sal lease	.. 291
Persons arrested in counterfeit currency notes deal	.. 290
Portion of village revenues to village panchayats	.. 292
Post graduate courses in S.R.R. & C.V.R. College Vijayawada	.. 247-50
Primary health centre for Gundlapalli village	.. 294
Private buildings allotted to Ministers	.. 543-45
Provincialising the L.F. Dispensary at Nayodupeta	.. 293
Purchase of aeroplane by State Government	.. 173-78
Ramagundam B Station	.. 273-74
Reduction in supply of cheap rice to fair price shops	.. 444-54
Refusal to register sale-deeds of the co-operative housing societies	.. 579-80
Regionalisation of Services	.. 567-71
Restoration of the land belonging to Anjaneyaswami Temple at Palmaner	.. 270-72
Retrenchment of the employees in Bhimavaram sub- division	.. 16-18
Road from Gurajala to Dursh (via) Madugulu	.. 291-92
Rs. 2½ lakhs fraud committed in A.P.S.S.L.D.	.. 440-44
Sanction of HRA to the NGO's working in taluks also	557-58
Sanction of posts of District Food Inspection Officers and Food Inspectors	.. 26-28
Scheme to utilise the water of Palar river in Kuppam taluk	.. 166-67
Selection grade posts for secondary and higher grade teachers	.. 21-24
Selection of Sub-Inspectors of Police	.. 28-32

	PAGES
Selling of adulterated toddy by the group Munthajirs ..	18-21
Separate financial corporation for Backward classes ..	161-62
Shifting of 'Nighr Soil Deposit Depot' from Arundalpeth Guntur District ..	423-25
Simplification of English Grammar ..	273
Special allowances to the Typists and Stenos in Pancha- yat Samithis and Zilla Parishads ..	269-70
Spilting of joint pattas ..	291-297
Starting of a fire station in each taluk headquaeters ..	13-14
Starting of good schools on the pattern of Public schools	255-60
Starting of industries at Nagarjunasagar Project ..	417-19
Strike by the employees working in A.P. Electrical Equipment Corporation ..	14-16
Subsidy to ryots for purchase of pesticides ..	551-55
Sugar factories having distillaries ..	296-298
Takeover of hostels in Kurnool district ..	295
Techno-economic survey of the State ..	412-17
Termination of pregnancy ..	557
Towns included in the Master Plan ..	432-35
Upgrading the Radio Station at Vijayawada ..	581-82
Urban Community Development Projects ..	464-66
Water from Nagarjunasagar for agricultural lands in Padaparimi village, Guntur Taluk ...	435-36
Water supply scheme in Bhimavaram municipality ...	294

'R'

RAMANA SRI P. V.—

Calling attention re :

Bus accidents occurred on 29-6-1972 near Singarayakonda
and near Bhadrachalam 456-57

	PAGES
RAMASARMA, SRI B.—	
Bills (non-official)—	
The A.P. (Andhra area extension) (Money lenders Bill, 1972)	.. 73-74
RAMULU, SRI N.	
Calling attention re :	
Collection of land revenue arrears from the ryots by Revenue officials by coercive methods	.. 587-89
Voting of Demands for 1972-73	.. 217-18
RANGADASS, SRI K.—	
Bills (Government):	
The A.P. Payment of Salaries & Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972	.. 101-02
Voting of Demands for 1972-73	.. 53-56 464-68 & 624-25
RANGA REDDY, SRI T.—	
Voting of Demands for 1972-73	.. 215-16
RAO, SRI C.V.K.—	
Bills (Government):	
The A.P. Payment of Salaries & Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972	.. 98-100
Bills (Non-official):	
The A.P. (Andhra Area Extension) (Money lenders Bill, 1972)	.. 65-68
Calling attention re :	
Failure of the Government to check the rising prices of essential commodities on the State	.. 186-189, 196
Need for establishing a Slum Clearance Board	.. 47-48
Release of long-term prisoners on the eve of the Birth Centenary of Sri Prakasam	.. 592-94

RAO, SRI C.V.K.—(Contd.)

PAGES

Strike by the workers of the Visakhapatnam Work
Labour Board on 24-6-1972 .. 49-50

Withdrawal of rules relating to creation of supernu-
merary posts .. 589-91

Privilege motion re :

Statement made by Ministers outside the House .. 36-42

Reports :

Seventeenth Report of the Committee of Privileges .. 309-10,
311-12

Statement re :

Strike by the Jute Mills workers .. 82-85

Voting of Demands for 1972-73 .. 495-98
.. 625-30

RATNABAI, SMT. T.—

Voting of Demands for 1972-73 .. 491-92

RATNASABHAPATHI, SRI R.—

Reports :

Seventeenth Report of the Committee of Privillages .. 312-14

Voting of Demands for 1972-73 .. 458-63

Reports

Seventeenth Report of the Committee of Privillages
of the Fourth Assembly—consideration of .. 309-16

Resolution (Non-Official):

Abject and miserable condition of the extremely
backward and neglected professional classes
like potters, etc. .. 81-82

‘S’

SAIDKYA, SRI G.—

Voting of Demands for 1972-73 .. 206-07

SAROJANAMMA, SMT. B.—

Voting of Demands for 1972-73 .. 212

SATYANARAYANA, SRI H.—

Voting of Demands for 1972-73 .. 618-20

SATYANARAYANA, SRI V.—

Bills (Government) :

The A.P. payment of Salaries & Removal of
Disqualification (Second Amendment) Bill, 1972 .. 90-91

SATYANARAYANA, SRI VANKA—

Bills (Non-official)

The A.P. (Andhra Area Extension) Money Lenders
Bill, 1972 76-77

Calling attention re :

Collection of one paisa per litre by the petrol and
gasoline dealers in twin cities .. 181-84

Failure of the Government to check the rising prices
of essential commodities in the State .. 187, 196

Shortage of small coins in the State .. 304-05

Privilege motion re :

Statement made by Ministers outside the House .. 35-42

Resolution re : (Non-official)

Abject and miserable condition of the potters, etc. .. 81-82

Voting of Demands for 1972-73 .. 228-31,
471-73

SATYANARAYANA REDDI, SRI D.—

Bills (Non-official)

The A.P. (Andhra Area Extension) Money Lenders
Bill, 1972 73

SHAFF-UR-RAHMAN, SRI—

Voting of Demands for 1972-73 615-16

SHANTA BAI, SMT.—

Voting of Demands for 1972-73 331-32

SPEAKER, MR.—

Announcement re :

Time-limit for receipt of amendments 34-35 .. 237

SRIKRISHNA, SRI V.—

Bills (Government) :

The A.P. Payment of Salaries and Removal of
Disqualification (Second amendment) Bill, 1972 .. 86-87

Bill (Non-official)

The A.P. (Andhra area extension) Money Lenders
Bill, 1972 63-64

Calling attention re :

Bus accidents occurred on 29-6-1972 near Singaraya-
konda and near Bhadrachalam 456-57

Collection of one paisa more per litre by the petrol and
gasoline dealers in twin cities 131-34

Failure of the Government to check the rising prices
of essential commodities in the State 188

Proposed strike by the employees of the A.P.S.R.T.C. 594-95

Release of long term prisoners on the eve of the birth
anniversary of Sri Prakasham 592-94

Shifting of textile technological centre from Guntur.. 307-08

Statement re :

Strike by the Jute Mill workers 82-85

Voting of Demands for 1972-73 317-25,
597-604

SRIRAMAMURTHY, SRI P.—

Bills (Non-official)

The A.P. (Andhra area Extention) money Lenders Bill, 1972	75
---	----

Resolution (Non-official)

Abject and miserable condition of the extremely backward classes like potters, etc.	81-82
---	-------

SRINAVASUL REDDY, SRI N.—

Bill (Government) :

The A.P. Payment of Salaries and Removal of Disqualification (Second amendment) Bill, 1972 ..	91-92
---	-------

Calling attention re :

Failure of the Govt. to check the rising prices of essential commodities in the State	188
Need to provide facilities for the sale of accumulated cotton in Nellore District	43-44
Shortage of wagons for the export of lime and other products at Guntur Railway Station	197-99

Motion under Rule 341 re :

Accumulated stocks of boiled rice	50-51
---	-------

Privilege motion re :

Statement made by Ministers outside the House ..	36-42
Voting of Demands for 1972-73	326-30

SRIRAMULU, SRI A.—

Bills (Government) :

The A.P. Payment of Salaries and Removal of Disqualification (Second amendment) Bill, 1972 ..	87-88
---	-------

Calling attention re :

Failure of the Government to check the rising prices of commodities in the State	188 194
Withdrawal of rules relating to creation of supernumerary posts	589-91

SRIRAMULU, SRI A. (Contd.)

Statement re:

Strike by the jute mill workers	..	.. 81-85
Voting of Demands for 1972-73	..	.. 609-12

Statement regarding :

Strike by the Jute Mill workers	..	.. 82-85
---------------------------------	----	----------

SUBBARAYUDU, SRI CH.—

Failure of Govt. to check the rising prices of essential commodities in the State	..	.. 156, 190-192, 194
---	----	----------------------------

Motion under Rule 341 re:

Accumulated stocks of boiled rice	..	.. 50-51
-----------------------------------	----	----------

SURYANARAYANA, SRI G.—

Voting of Demands for 1972-73	..	.. 341-42
-------------------------------	----	-----------

SYED HASAN, SRI—

Bills (Government) :

The Andhra Pradesh of Salaries and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972	..	95
---	----	----

Bills (Non-official) :

The A.P. (Andhra Area Extension) Money Lenders Bill, 1972	..	.. 69
---	----	-------

Calling attention re :

Need for establishing slum clearance board	..	48-49
Voting of Demands for 1972-73	..	475-77

SYED RAHMAT ALI, SRI—

Bills (Non-official)

The A.P. (Andhra area extension) Money Lenders Bill, 1972	..	64-65
Voting of Demands for 1972-73	..	616-18

'T'

TIRUMALAYYA, SRI V.B.—

Voting of Demands for 1972-73	..	..	503-504
-------------------------------	----	----	---------

TULSIDAS, SRI M.—

Voting of Demands for 1972-73	..	620-22
-------------------------------	----	--------

'V'

VEERAPPA, SRI A.—

Voting of Demands for 1972-73	..	622-24
-------------------------------	----	--------

VENGAL RAO, SRI J.—

Calling attention re:

Differential levy and sugar prices fixed for North Indian and South Indian Sugar Mills..	300-504
---	---------

VENKATRAO, SRI Ch.—

Voting of Demands for 1972-73	..	489-501
-------------------------------	----	---------

VENKATRAO, SRI Y.—

Bills (Government) ..	89-90
-----------------------	-------

Calling attention re:

Failure of Govt. to check the rising price ..	189,196
---	---------

Voting of Demands for 1972-73 ..	210-12
----------------------------------	--------

VENKATARATNAM, SRI KAKANI.—

Calling attention re :

Need to provide facilities for the sale of accumulated cotton in Nellore district ..	43-44
---	-------

VENKATARATNAM, SRI N.—

Bills (Government)

The A. P. Payment of Salaries and Removal of Disqualification (Second amendment) Bill, 1972 ..	103-105
--	---------

VENKATA REDDY, SRI A.—

Voting of Demands for 1972-73	..	204-206
-------------------------------	----	---------

VENKATA REDDY, SRI D.—

Voting of Demands for 1972-73	..	218-19
-------------------------------	----	--------

VENKATA REDDY, SRI P.—

Bills (Government)

The A.P. Payment of Salaries & Removal of Disqualification (Second amendment) Bill, 1972	..	95-96
--	----	-------

VENKATAYYA, SRI N.—

Voting of Demands for 1972-73	..	339-40
-------------------------------	----	--------

VENKATESHAM, SRI D.—

Bills (non official)

The A.P. (Andhra area extension)		
----------------------------------	--	--

Money Lenders Bill, 1972	..	70-72
--------------------------	----	-------

Calling attention re :

Collection of land revenue arrears from the ryots by the Revenue officials by coercive methods	..	587-89
--	----	--------

Retrenchement of Class III employess in some of the Departments of Secretariat—

	..	591-92
--	----	--------

Resolution (Non-official)

Abject and miserable condition of the extremely backward and neglected classes like poters, etc	..	81-82
---	----	-------

Voting of Demands for 1972-73	..	488-91
-------------------------------	----	--------

VIJAYALAKSHMI, SMT. N.

Voting of Demands for 1972-73	..	207-208
-------------------------------	----	---------

VIJAYA RAMANUJAM, SMT.—

Voting of Demands for 1972-73	..	336-39
-------------------------------	----	--------

Voting of Demands for 1972-73

Interest on Capital Outlay on Multipurposes
River Schemes. Irrigation.

Capital Outlay on Multipurpose River Schemes .. 51-58, 110-48

Capital Outlay on Irrigation .. 199-244

Labour and Employment 596-681

Women's Welfare Department

Welfare of the Scheduled Tribes, Scheduled .. 316-405

Castes and other Backward Classes .. 458-541

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.
OFFICIAL REPORT

Sixteenth day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 7th July, 1972.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.
(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

GRANT OF INDIVIDUAL PATTAS TO THE MEMBERS OF FIELD LABOUR
SOCIETIES IN BHIMAVARAM TALUK

166 -

* 102 Q.—Sri B. H. Vijayakumar Raju (Bhimavaram) (Put by Sri V. Satyanarayana) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the members belonging to the field Labour Societies in Bhimavaram Tq., West Godavari District have made any representations to Government for the grant of individual permanent pattas of lands in their favour; and

(b) if so, what action has been taken so far?

The Chief Minister (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) and (b) No, Sir. It may, however be stated in this connection that Sri M. Nagiah Varma and others put in a petition stating that a large extent of land in Losaniguttapadu of Bhimavaram taluk was granted on lease to Nagadipalem Fishermen Field Labour Society in 1968, that even though 4 years lapsed the society did not cultivate the land, that the society was in arrears of Land Revenue etc. and that the land may be distributed to the landless poor after cancelling the lease granted. It is reported that it is desirable to watch the working of the society upto the end of F. 1332 by which time the lease period will expire. No action is therefore being taken on the petition at present.

శ్రీ వి. నరయణారాయణ (పెనుగొండ) :—నాగిరెడ్డిపాలెం ఫిషర్మన్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీవారు ఆ భూమిపై సేద్యం చేస్తున్నారు. బాగానే పండింది. అప్పసర్దు వచ్చి ఎంక్వయరీ చేశారుకూడ, అక్కడ వ్యవసాయం చేస్తున్నారని వారు రిపోర్టు పంపించారు, అహుళా అది ముఖ్యమంత్రిగారికి అంది వుండదు. అక్కడ చాలా సొసైటీస్ వున్నాయి. ఆ సొసైటీస్ తరపున కాకుండా, ఇండివిడ్యువల్ గా పట్టాలు

యిస్తే వ్యవసాయం చేసుకుంటామని సొసైటీ మొదట్లో గవర్నమెంటు చాలాకాలంగా రిప్రజెంటే చేస్తున్నారు. అది పరిశీలించి, వారి గ్రీవెస్సెస్ ఏమిటో తెలుసుకుని, వాటిపై ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ పి.వి. సరసింహారావు :—ఇప్పుడు సొసైటీస్ బాగా పనిచేస్తున్నవి. అటు వంటిప్పుడు తిరిగి విడగొట్టవలసిన అవసరమేమిటి ?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—సొసైటీస్ పని చేస్తున్నవి ; విడగొట్టడమనే సమస్యకాదు. సొసైటీస్ను ఎంకరేజ్ చేయవలసిందే సరిగా, వంక్స్ చేస్తున్న వాటిని స్ప్రింటెస్ చేయవలసిందే, అలాగాకుండా, ఉప్పుపేరు రిజిస్ట్రేషన్ లో సొసైటీస్ నంబరింగ్ లేనివారు—అద్వైటి లాండ్ లాద్స్ రిజిస్ట్రేషన్ లో లీజుకు ఇస్తున్నారు. తొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వ భూములను అమ్ముతున్నారుకూడ. ఆ సొసైటీస్ను రద్దు చేయాలని పెటిషన్ వచ్చింది. To that effect also I have given a letter sir.

శ్రీ పి.వి. సరసింహారావు :—అలాంటిదేమైనాపుంటే చర్యకుండా చూడవచ్చు చూస్తాం.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఈసొసైటీస్ విషయంలో 52-53 నుంచికూడా చర్చజరుగుతూవున్నది. వారికి, సొసైటీగాపుండడంవలన, క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్ యివ్వ చోట్లనుంచి రావు ; ఇండివిడ్యువల్ పట్టాలు లేకపోవడంవల్ల, అందువల్ల, వారు పెట్టుబడి పెట్టడానికి అవకాశంలేక, లాండ్ లాద్స్కు లీజుకు యివ్వడం, నామినేట్ గా వచ్చుకోవడం జరుగుతున్నది. మద్రాసు రాష్ట్రంలో యిదివరకు వన్ థర్డు సొసైటీ లాండ్ వేలం వేయాలని రివైట్ చేశారు. ఇండివిడ్యువల్ పట్టాలు గనుక యిస్తే క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్ వస్తాయి. సొసైటీ మొదట్లోగా పుంటూ, వారికి ఇండివిడ్యువల్ పట్టాలు యిచ్చే విషయం—సొసైటీ లాండ్ విషయంలో—ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి.వి. సరసింహారావు :—చూడాలి.—Society is a juridical person దానిని మనం ఎంకరేజ్ చేయాలి. ఇండివిడ్యువల్ గా సొసైటీలో పట్టాలు యివ్వడ మనేది—ఆ ఇండివిడ్యువల్ అనే కాన్సెప్టు ఇందులోకి తీసుకురావడం వాంఛనీయంకాదు. Society is a juridical pers. n. Society should be able to get loans. In corporate body should be invested with a juridical personality. At that respect it should be in a position to take loans, what an individual can do. It should be vested with that. అది లేకపోతే, ఆ చట్టాన్ని సవరించి అయినా ఆ పాలిటీని సరిగా చేసి చేయాలి. ఇప్పుడుగా నేను యిప్పుడు దానిని గురించి చెప్పలేను. అది చర్చనీయం అయినప్పుడు అనివార్యం అవుతుందేమోగాని, ఎంతవరకు పీలయితే అంతవరకు this should go on. అది ఫెయిల్ అయితే, అది పీలుకాదు అనుకున్నప్పుడు యింకో ఢంగా ఆలోచించడానికి పీలు ఉంటుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పము) :—ముఖ్యమంత్రిగారు వారి సమాధానంలో—ప్రస్తుతం ఒకరిపేర రిజిస్టరు అయివున్నది, లీజు డిరియక్టు ఇయర్స్ పున్నదన్నారు. ఎవరిపేర లీజుకు ఇవ్వబడింది ?

శ్రీ పి.వి. సరసింహారావు :—సొసైటీ పేరనే ఉంది. రెండు సంవత్సరాలు ఉంది. వారు బాగానే చేస్తున్నారని, పంటపండితులని చెప్పారు. అయితే అలా

జరిగడంలేదనే ఫిర్యాదు వచ్చింది. గానీ పై సంక్లయిర్ చేస్తే కొంత కార్యక్రమం జరుగుతూ వున్నది : అంత బాగా జరిగడంలేదని, ఇంకా రెండు సంవత్సరాలవరకు వుంది, ఎలా చేస్తారో చూడందే యిప్పుడే రద్దు చేయడం మంచిదికాదనే రిపోర్టు వచ్చింది.

ISSUE OF PATTADAR PASS BOOK TO THE RYOTS

167—

* 236 Q.—Sri P. V. Ramana (Anakapalli):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the stage at which the issue of Pattadars Pass Books to all the ryots is pending now; and

(b) when will it be issued to all the ryots ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) & (b) The Pattadar Pass Books have been distributed to the ryots in the Districts of Srikakulam, East Godavari, Nellore, Karimnagar, Warangal, Visakhapatnam, Khammam, Mahabubnagar, and Guntur Districts. Action is being taken in respect of other districts by the Collectors for early distribution of the Pass Books to the ryots. ఇది మళ్ళీ మార్చవలసి ఉంటుందని చెప్పాడు. ఉన్నచో ఉన్నాడు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయమని చెప్పాము. తిరిగి రిటర్న్స్ ఆఫ్ రైట్స్ వచ్చిన తరువాత కొత్తగా తయారు చేసుకోవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు (రాజీవార) :—ఇప్పుడు గోదావరిలో ఎప్పుడు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారో చెప్పగలరా ?

శ్రీ పి.వి. సునీహారావు :—చేస్తున్నామని రిపోర్టు వచ్చాయి. The distribution has been taking place.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—చాలాచోట్ల జరిగడంలేదని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.వి. సునీహారావు :—ఇది పంచదం ఎక్కడెక్కడ ప్రారంభించారో వారు రిపోర్టు చేశారు. కొన్నిచోట్ల, ఇంకా ప్రారంభించబడినట్లు, ప్రారంభించమని చెప్పాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—బుక్కాబడి హుషాయి చొప్పున పాస్ బుక్స్ అమ్మడం జరిగింది. డిఫెక్టివ్ గా వున్నదని అపిలేషన్ జరిగింది. డిఫెక్టివ్ గా వున్నవారిని మళ్ళీ అమ్మమని కలెక్టర్లుకు చెప్పడం న్యాయంకాదు. అవి సరిశేషం వరకు ఎందుకు అపలేషన్ ?

శ్రీ పి.వి. సునీహారావు :—ఇవ్వకపోతే ఇవ్వలేదు అంటారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—డిఫెక్టుతో ఎందుకు ఇవ్వాలి ?

శ్రీ పి.వి. సునీహారావు :—డిఫెక్టుకాదు. ఒకటి, రెండు చాలమ్స్ తక్కువ వున్నవి. ఉన్నంతవరకు బాగానే వున్నవి. అందుకని ఇవ్వమని చెప్పాము.

లాండ్ రికార్డు తయారీపానికి ఒకటి రెండు సంవత్సరాలా పట్టవచ్చు. ఈ రోపా వారివద్ద ఏదో ఒక రికార్డువుంటే తప్పేముంది.

NO. OF PENDING APPLICATIONS FOR THE GRANT OF HOUSE SITES IN
GUDUR TOWN

168—

* 73 Q.—Nallapareddi Srinivasulu Reddi (Gudur):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of applications pending in Gudur taluk office of Nellore District for grant of pottas for house sites in Gudur town;

(b) what are the reasons for the delay in granting pattas for house sites in Gudur town; and

(c) when will the applications be finalised?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) 44 (Forty four)

(b) In all these cases the sites can be assigned only on payment of market value. The sites applied for, I have also to be withdrawn from the control of the Municipality after obtaining their opinion and proposals have to be submitted to the Board of Revenue or the Government for sanction basing on the total value of the site applied for. Hence these applications cannot be finalised very quickly. It is reported that all the cases are pending enquiry and measurement by the Revenue Inspector and the Taluk Surveyor etc. However, the Tahsildar is being instructed by the Collector to finalise all the cases and to submit proposals expeditiously, in all deserving cases.

(c) Action will be finalised at district level by the end of July, 1972. If necessary proposals will be submitted to Government through the Board of Revenue.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—గూడూరు టౌన్ లో 20, 30 ఎకకులట్టి ఇళ్ళు వేసుకుని వున్నవారు, అర్హత పెట్టుకున్నవారు కొన్నిచోటులకు వున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మంది అంటున్నారు. ఇళ్ళు వేసుకుని 20, 30 సంవత్సరాల బట్టి వుంటూ వారు పట్టాలకు అప్లయ్ చేస్తే వారి సంగతి ఎత్తుకోవడం లేదు. దానిపై వెంటనే రిలీఫ్ చేసి అయి కనుక్కుని జోర్జం కల్పించుకుంటామా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—రిలీఫ్ చేయడం అనవసరం. పచ్చిన రిపోర్టు ఏమిటంటే—44 పెట్టవచ్చు అని. 664 persons are involved because of pendency in Taluk Office for assignment of house sites in Gudur town.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—నా చేతిగుండా నేను కొన్నిచోట అర్హత యిచ్చి వున్నాను. 20, 30 సంవత్సరాలబట్టి వారు అక్కడ వుంటున్నప్పటికీ, అవి అవరిష్కృతంగా వున్నవి. ఇళ్ళు వేసుకుని వున్నవారుగాక కొత్తగా ఇళ్ళు ప్టలం కారకు అప్లయ్ చేసిన వారి సంగతేమిటి?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—కనుక్కుంటాము. ఇప్పుడు పెండింగ్ అప్లికేషన్లు గురించి అడిగారు. అది చెప్పాను. వారి చేతిగుండా వేల అర్హత పోయినవని అంటున్నారు; కనుక్కుంటాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు (ఏలూరు) :—మునిసిపాలిటీస్ సుంచి కంకరెన్స్ రిసు కోవడం, మార్కెట్ వాల్యూ కొరకు దోరు ఆఫ్ రెవిన్యూకు పంపించడం, యీ ప్రొసీజర్ ఫార్మాలిటీస్ డిస్పెన్స్ చేస్తే తప్ప చేయడానికి వీలు ఉండదు. అందువలన యీ ప్రొసీజర్ను సింప్లీఫై చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ప్రొసీజర్ ఫార్మాలిటీస్ వలన అలస్యం కాదు. అక్కడ వసూలు చెయ్యక అలస్యం అవుతున్నదని నేననుకుంటున్నాను. ప్రొసీజర్ ఫార్మాలిటీ అయినట్లయితే ఆరు నెలలు పట్టవలసినది అలస్యమైతే ఎవరిది నెలలు అవుతుంటే తప్ప 20, 30 సంవత్సరాలు పట్టవలసిన అవసరం లేదు. దీనినిబట్టి, అక్కడ వారు దీనిని పట్టించుకోవడం లేదని నాకు తెలుస్తున్నది. ఈ ప్రొసీజర్ ఫార్మాలిటీస్ లో కూడా ఏదీ తీసివేయాలో కూడా కనబడడంలేదు. మునిసిపల్ ఏరియా కాబట్టి, మునిసిపాలిటీవారి ఆమోదం కావాలి; అక్కడ మార్కెట్ వాల్యూ వ్యవహారం ఉంది కాబట్టి, దానిని పైకి పంపించాలి; కలెక్టరు సుంచి రెవిన్యూ బోర్డుకు పంపించాలి. ఎక్కడా సింప్లీఫై చేయడానికి అవకాశం నాకు కనిపించడం లేదు. ఆలోచించాం ఎక్కడ స్క్విడ్ చేయడానికి వీలు వుంటుందో, రెవిన్యూ బోర్డును ఆఫీసు అనుకుంటే, అది చేయడానికి వీలు అవుతుందేమో, కొన్ని సందర్భాలలో గవర్నమెంటుకు కూడా రావలసి ఉంటుందని యిప్పటి రూల్స్ లో ఉన్నది.

Sri A. Seeramulu :—The Collector or the Assigning authority can do so when the Municipality has no objection.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Then the Act will have to be amended.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—మునిసిపాలిటీలు యీ విషయాన్ని త్వరగా కన్సిడర్ చేయడం లేదు. వారు ఎడెండాలో కూడా పెట్టడం జరగడంలేదు. కొంత టైము స్టిప్యూలేట్ చేసి ఒక రెండో పంజాబు రాకపోతే The Collector or the assignment authority then take kit for granted that the municipality has no objection. ఆ విధంగా ఒక స్టిప్యూలేషన్ పెట్టితే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా ఆలోచిస్తారా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Then the Act will have to be amended. ఆలోచిద్దాము.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగానే 25-30 ఏండ్లనుండి కాపురాలు వుంటూ యిండ్లస్థలాలకోసం అప్పకేషన్స్ పెట్టుకున్న వారు చాలామంది ఉంటున్నారు. వారు డిస్పోజిట్ చేయడంలేదు. పాలికోల్లర్లో 700 ఇండ్లలో వేయి కుటుంబాలవారు 20 ఏండ్లనుండి వుంటూ యిప్పుడు వారిని తీసేయమన్నారు.

Mr. Speaker :—You are asking about Falakollu and someother will ask about Giddalur Constituency: I can't do it!

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—జనరలుగా మంత్రిగారు ఒక డెసిషన్ తీసుకొని సర్క్యూలర్ పంపిస్తే యీ సమస్య పరిష్కారం ఆయిపోతుంది కదాయని నేను చెబుతున్నాను. ఇటువంటి ఘటనలు ఉన్నాయని చెబుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—25 ఏండ్లకు పైగా గుడిసెలు మేకుకాని జీవిస్తున్నాడు. వారు మునిసిపల్ ట్యాక్సు కూడా చెల్లిస్తున్నారు. లాండు వాల్యూ వారు పే చేసినట్లయితే పట్టాలు యిచ్చే విషయం చూస్తామంటున్నారు. పేదవారు, మునిసిపల్ లింట్స్ లో వాల్యుయేషన్ యిచ్చుకోలేని పరిస్థితిలో ఉంటారు. కాబట్టి ఉచితంగా యిచ్చే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—సోషల్ వెల్ఫేరువారిని కూడా యీ విషయంలో అడగవలసివుంటుంది. వారు, వీరూ అంతా పరిశీలించిన పరువాల సోషల్ వెల్ఫేరు వారు వారికి యిప్పించడానికి అవకాశం ఉంటుందేమో చూడాలి. ఎవ్వరూ ఖరీదు యివ్వకుండా ఉచితంగా వారికి యివ్వడం సాధ్యం అనిపించడం లేదు. Somebody will have to pay the price on his behalf. That we will consider.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :—అప్పకేషన్సు డిస్పోజిషన్ చేయడంలో నియమాలన్నీ బాగానే ఉన్నాయి కానీ వారు పని చేయడంలేదు. మునిసిపాలిటీలలో గానీ, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో గానీ అని ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు. ఆ నియమాలను అర్థం చేసుకోవడంలో కూడా లోపం ఉన్నది కాబట్టి పని చేయడం లేదనే విషయం ఉన్నది. దీనిని గురించి గవర్నమెంటు క్లెయర్ యిన్ స్ట్రక్షన్స్ ఆ సెక్షన్సుకు పంపిస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఏ ప్రొసీజరు అయినా—ఏండ్ల తరబది—20 ఏండ్లుగా లేదని ప్రొసీజరును మనం టుహించలేము. There must be some human agency which is not taking it seriously. It is not imaginable that whatever complications there are in the procedure it will take years and years, 20 years and 25 years. అది సాధ్యం కాదు. ఉన్నంతలో ఎక్స్ ప్లైడ్ చేయడానికి, రూపు సవరించడానికి వీరియితే తప్పకుండా చేయాలి. కానీ హ్యూమన్ ఏజెన్సీని మనం పుల్స్ చేయవలసి వుంటుంది. ఎందుకు చేయడంలేదు అని అడగవలసి వుంటుంది. మునిసిపాలిటీలోనే పడేండ్లవరకూ పడేసి వుంటితే అది ప్రొసీజరు తప్పు కాదు. అది సరిపే మనుషుల తప్పు, అయినా మాద్దాము. Both aspects we shall consider.

Sri C. V. K. Rao :—What I am asking is that the men should be put in order Sir. That is the assurance I want. Let the Govt. give necessary instructions at any lapse on the part of ..

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మాద్దాము. In the particular matter regarding the house sites to be given to the occupants in the Municipalities, we shall take it as a special campaign, special programme. We will ask the Municipal Admn. Director to let us know from time to time; say, within the next six months or one year how much progress has been made. దీనిని పకడ్బందీగా చేయడానికి చూస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రెండు కేసులు ఎగ్జామిన్ చేస్తే తెలుస్తుంది. One case which has taken maximum time and one case which has been expeditiously disposed off. How it happens, perhaps you will be able to form an idea.

Sri C. V. K. Rao : An R. D. O. asking for a patta for a house site is immediately granted. When a Harijan, a fellow who has no

backing is never given. On that I can clarify from enormous personal experience.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—మునిసిపాలిటీలకు చుట్టూ ఒక మైలు రేడియస్ లో పేదవారికి యిండ్ల స్థలాలకు పట్టాలు గ్రాంటు చేసుకునే ప్రభుత్వం నిషేధించింది. ఆ ఆర్డరును విత్ డ్రా చేసుకొని ఒక మైలు రేడియస్ లో కూడా గవర్నమెంటు వేస్తు లాండ్స్ ఉంటే పేదవారికి యిండ్ల స్థలాలకు పట్టాలు మంజూరు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— మునిసిపాలిటీవారికి మునిసిపల్ ప్రయోజనాల కోసం, వారి అవసరాలకోసం యివ్వవలసి వుంటుందనే ఉద్దేశంతో ఆలాంటి నిషేధం ఉంటే వుండేమో. దానిని పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎ. అన్నప్పరెడ్డి :—మునిసిపాలిటీ కేవలం రికమెండింగ్ థాటీయే. మా మునిసిపాలిటీలో యిటువంటి అడ్డికేషన్లు పెండింగుగా లేవు. మేము తక్షణం అటువంటివి రికమెండు చేసి పంపించడం జరిగింది. మునిసిపాలిటీలో ఆంక్షం చేయడానికి ఎక్కువ అవకాశం లేదు. వారు చూకు ఏమీ అడ్డకను లేదు అని చెబితే సరిపోతుంది. కానీ, యీ అక్విజిషన్ ప్రొసేడింగ్స్ జురే పీషయం రివియూబోర్డు నుంచి ఆ అధికారం కలెక్టరులకే యిస్తే త్వరగా సర్వేగా పీలవుతుంది. ఇప్పుడు హరిజన కాలనీలకు అట్లా యివ్వడంవల్ల త్వరగా అవుతున్నాయి. అందువల్ల పీటి విషయంలో కూడా కలెక్టరులకే లాండు ఎక్విజిషన్, లాండు వాల్యూయేషన్ నిర్ణయించడం యిటువంటి అధికారాలిచ్చేట్లయితే యివి కూడా త్వరగా అవుతాయి కాబట్టి యిని కన్సిడర్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

Sri P. V. Narasimha Rao :—It is a very good suggestion, Sir.

GRANT OF PATTAS FOR HOUSE SITES TO THE GIRIJANS OF
VENKATESUPALLI ETC. VILLAGES IN GUDUR TALUK

169—

* 403 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) what are the reasons for the delay in granting of pattas for house sites to the Girijans of Venkatesupalli, Palicherlarajupalem, Kadivedu and Budanam in Gudur taluk of Nellore District ;

(b) whether this proposal is pending with the Tahsildar, Gudur ; and

(c) when will the pattas for house sites be granted ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) (b) & (c) Answer is laid on the Table of the House.

ANSWER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
(VIDE L.A.Q. No. 403 [* 169])

(a) 1. In Kadivedu village, the land which is proposed for house-sites is vested in the village Panchayat and necessary notification withdrawing it from the control of the Panchayat was sent to the Director of Printing for

Publication in the Andhra Pradesh Gazette. It is reported that soon after its publication, the change of classification will be approved and assignment will be finalised.

2. In Budanam village the land which is proposed for assignment is classified as donka poramboke. The Tahsildar, Gudur, is taking action to get the classification of the land changed into village site poramboke and to assign the same as house-sites.

3. In Venkatesupalli and Palicherlaavaripalam the house-sites were assigned on 19-5-1972 and 29-11-1972 respectively. No proposal is pending in Palicherlaavaripalem.

(b) Yes. In respect of the villages of Kadivedu and Budanam the proposals are pending with the Tahsildar, Gudur.

(c) It is reported that in both the villages the assignment proposals will be finalised in about three months time.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి : — చెంత తేరువల్లి, చల్ల చెర్ల రాజుసారె గ్రామాలలో గిరిజనులకు యిండ్ల స్థలాల విషయం యింకా మూడు నెలలు పట్టుకుంటున్నారు. పంచాయితీ తీర్మానాలు యిచ్చినప్పటికీ కూడా యింత ఆలస్యానికి కారణం ఏమిటి? రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి పెండింగుగా ఉన్నాయి. ఇంకా మూడు నెలలు పట్టుతుంది? ఆ ప్రొసీజరు ఏమైనా సింప్లీ పై చేసి త్వరగా ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — దేనికి దానికి కారణాలు కూడా చెప్పాను. మూడు సంవత్సరాల పూట నాకు తెలియదు కానీ — ఇప్పుడు అదగడం పల్లెటూరి ఏమో మూడు నెలల్లో యిస్తామంటున్నారు. చునం సంతోషించాలి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి : — ప్రొసీజరును సింప్లీ పై చేస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — అది జనరలు క్వశ్చను. ఎక్కడ, ఏ ప్రొసీజరు — సూచనలు యిస్తే నేను కూడా లోలోచిస్తాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి : — దీనిమీద అదగంట చర్చకు అనుమతి యిస్తే కావలసినన్ని సూచనలు యిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : — దిగ్భ్రష్టను అక్కరించేడు. మీరు దానికి సూచనలు యివ్వవచ్చు.

DAIRY DEVELOPMENT IN SRIKAKULAM

170—

*998 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajula) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the National Dairy Development Board had made a proposal for Dairy Development in Srikakulam, Visakhapatnam and Nalgonda Districts ;

(b) if so, the estimated expenditure involved ; and

(c) the number of families that would be benefitted ?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkataratnam) :—(a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

ఏ. లేదు.

వి. సి. ఉత్పన్నం కాదు.

ESTABLISHMENT OF AGRICULTURE COLLEGE AT SURYAPET

171—

* 448 Q.—Sarvasri B. Rama Sarma (Devarkonda), B. Yella Reddy (Indurthi) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any representations have been received by the Government to establish an Agriculture college at Suryapet in Nalgonda District;

(b) if so, the action taken by the Government thereon; and

(c) in case action is not taken, the reasons for the delay ?

Sri K. Venkataratnam :—(a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

శ్రీ వి. రాంశర్మ (దేవరకొండ) :—నల్లగొండ జిల్లా సూర్యాపేటలో వ్యవసాయ కళాశాల కోసం పౌర సంఘాలనుంచి, విద్యార్థులనుంచి తీర్మానాలు వచ్చాయి. మా జిల్లాలో నాగార్జున కళాశాల, కోదాడలో యింకొక కళాశాల తప్ప వేరే కళాశాలలు లేవు. విద్యార్థుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. అందరూ మైదరాబాదు వచ్చి చదువుకోవాలంటే కష్టము. అది వెనుకబడిన జిల్లా. సూర్యాపేట నేషనల్ హైవే ప్రాంతం కాబట్టి అక్కడ వ్యవసాయ కళాశాల ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—అటువంటి ఆలోచన లేదు. గవర్నమెంటు గానీ, విశ్వవిద్యాలయానికి కానీ పిటిషను రాలేదు. అయినా, ఇప్పటికే హెచ్చు ఖాగం నిరుద్యోగులుగా వున్నారు — దాదాపు 1500 మంది కాబట్టి క్రొత్తగా వ్యవసాయ కళాశాల పెట్టే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీదాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఇప్పుడు ఆ ఆలోచన — ప్రపోజలు లేదన్నారు. ఇకముందైనా అటువంటి ఆలోచన ఉన్నదా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—ఇప్పటివరకూ ఆలోచన లేదు. ముందు కూడా పెట్టాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. ఇప్పటికే మూడు కళాశాలలున్నాయి. వాటిలోనే కొంత సంఖ్య తగ్గించాము — హెచ్చు మంది నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు కాబట్టి. ఇప్పటికీ 1500 మంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. చదివించి ఉద్యోగా లివ్వకపోతే ఎందుకు చదివించారనే స్థితి వస్తుంది.

FINANCIAL ASSISTANCE TO THE T. B. HOSPITAL, MADANAPALLI

172—

* 182 Q.—Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Health & Medical be pleased to state :

(a) the grants and financial assistance given to the Tuberculosis Hospital (Control Project) at Madanapalli in Chittoor District during 1970-71 and 1971-72; and

(b) whether there is any proposal to increase the same ?

The Minister for Health and Medical (Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—a) An amount of Rs. 1,10,000 and Rs. 1,58,400 was paid to the T. B. Hospital (Control Project) at Madanapalli, during the years 1970-71 and 1971-72 respectively.

(b) The grant was increased from Rs. 1,10,000 to Rs. 1,58,400 during the year 1971-72. The question of further increase does not arise.

Sri D. Venkatesam :—Mr. Speaker, Sir, There is one T. B. Hospital for Telengana Region, at Yerragudda and for coastal area at Madanapalli; but there is no Hospital for Rayalaseema area people. Of course there is one private T. B. Hospital, with American aid, at Madanapalli. Ordinary people are not getting any assistance there, because it is a private one. In this connection, does the Government think of allotting some sort of fund or grant to this institution, so that the poor people also may have the opportunity of treatment.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—As it is the grant given to them is quite reasonable. Actually the yardstick followed by Government of India is Rs. 250 per bed. They demanded 200 per bed, which we readily paid. As it is there is no need to increase the grant.

Sri D. Venkatesam :—Looking at the huge expenditure and requirements, the grant is less. Why not consider the question, and allot more funds so that amenities may be provided to poorer sections.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—If they come up with a demand, we shall consider it.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మామూలు ప్రజానీకానికి ఆందుబాటులో లేదు. పేయింగ్ ఛార్జిస్ ఎక్కువగా ఉన్నందువల్ల మామూలు ప్రజలకు కష్టంగా ఉంది. మిగతా టి. బి. హాస్పిటల్స్‌తో పోలిస్తే...

Sri V. Srikrishna :—Does the Government know that the diet supplied in sanatoria and T. B. Hospitals, is not nutritional and sub-standard ?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—I do not think, Sir.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇక్కడ ఎర్రగడ్డలో టి. బి. హాస్పిటల్ ఉంది. ఏ కాలింగుంచో ఉన్న బెడ్స్ ఉన్నాయి ఏమీ ఇంప్రూవ్‌మెంట్ లేదు మామూలు మనుష్యులు వెడితే వెళ్ళగొడుతున్నారు. నావద్ద పది మంది క్యూలో ఉన్నారు.

Mr. Speaker :—This is a question which relates to aid to Madanapalli Hospital. Yes, let us go to the next question.

MISAPPROPRIATION OF MONEY BY THE SUPERINTENDENT OF T. B. HOSPITAL, MANGALAGIRI

173—

* 1034 Q.—Sri V. Srikrishna :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government received representations on 25-1-71, 24-3-71, 24-8-71 and 7-2-72 regarding the irregularities, misdeeds and

misappropriation of money committed by the then Superintendent, One U.D.C., and the Accountant of the T. B. Hospital, Mangalagiri; and

(b) if so, the action taken against them?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—(a) Yes Sir, Representations were received in the office of the Director of Medical and Health Services.

(b) After preliminary departmental enquiry, Dr. P. Somasundaram and the concerned Surgeon has been transferred to T.B. Hospital, Visakhapatnam and the U.D.C., Sri M. Prasada Rao has been transferred to Rural Welfare Family Planning Centre, Nizampatnam in Guntur District. A special audit party is being deputed to audit the accounts for the year 1970-71 and 1971-72 to find out irregularities in the purchases made, as the allegations pertain to irregular purchases also.

Sri V. Srikrishna :—May I know the nature of charges mentioned in the complaint, and irregularities, etc. brought out in the memorandum.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—After a preliminary enquiry the officers concerned have been transferred and a special audit has been deputed to audit.

Mr. Speaker :—He wants to know the nature of complaints, contained in the representation sent.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—Irregularities in the matter of purchase of articles, etc.

Smt. . Ishwari Bai :—What is the amount involved.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—That we will come to know only after the audit is completed.

Sri V. Srikrishna :—The first complaint was made in January, 1971. There were three more complaints. It took one & half year to go into the matter and take action. The main complaint is about irregularities in appointments, and misappropriation in purchases, and then collusion with the Directors in the matter of supply of diet to the patients. All these involve huge amounts and the action taken is only transfer. Whether Department has framed any charges, conducted any enquiry, appointed any enquiry officer, and whether any deterrent punishment has been given is not known.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—As I have already submitted that it is only after the enquiry by the audit is completed, we will be able to take some action against the concerned.

Sri V. Srikrishna :—Prima facie case is there. The persons concerned must be suspended and charged.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—The enquiry is yet incomplete. The initial enquiry that the Doctor had disposed of illegally some used raw-films was enquired into by Additional Director, but not proved.

Sri V. Srikrishna :—Whether the Enquiry Officer, sent for the petitioner, and then made a thorough enquiry.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—That detail, I do not have now.

Sri V. Srikrishna :—Please furnish us the detailed information.

Mr. Speaker :—Please do that.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—Yes, Sir.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :—పోసుకుందరని గాడినై కంప్లైంట్ వస్తే విశాఖవట్టుణ్ణం ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. విశాఖ ట్రాన్స్ఫర్ చేసి సూపరింటెండెంటుపై కంప్లైంట్ చార్జీస్ వచ్చాయి. అది ఏ స్టేజీలో ఉన్నాయి? The answer given by hon. Minister says that the complaint has been received, and only after getting the audit particulars, necessary action will be taken against individuals concerned. When this misappropriation took place, when it was brought to the notice, and since when the Audit Party is doing its work, and when it will finish it?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—The details I do not have presently. I will get the details and furnish.

Sri V. Srikrishna :—Sir, I just cite one instance. For the repairs of certain utensils, an amount of Rs. 1,500 was spent this was one of items which were mentioned in the complaint. When a specific case of irregularity and misappropriation has been mentioned, then some serious action ought to have been taken immediately.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—All these will be enquired into.

Sri A. Sriramulu :—The question is quite specific. It refers to a representation of 25-1-71. What action was taken on this and what is the present stage on that particular representation. The Minister is not fully prepared with the information. The petition is dated 25th Jan. '71, and the Department has taken 1½ years to complete an enquiry and pinpoint the responsibility on the concerned.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—I will ask the Department to expedite.

Sri A. Sriramulu :—What has happened to the petition. We want the Minister to be categorical.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—I will get all the details and furnish.

Sri V. Srikrishna :—This is quite an unusual procedure, Sir. It does not require an audit party. An Officer will be appointed, charges framed, and action is taken, and the issue disposed. This is the procedure. Why it should be referred to the Audit Department. You will have to appoint an Enquiry Officer, when a prima facie case is found, and take action. The main complaint pertains to the purchases made by the Officer concerned. Misappropriation and mal-practices, these are the charges.

(No answer).

Sri N. Venkataratnam :—Corruption is rampant at several places.

Mr. Speaker :—That is a separate question.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా. ఎంతమంది తిన్నాననేది రావాలి. ఏమి చర్య తీసుకున్నారనేది రావాలి. క్వశ్చనలో అది అడిగినప్పుడు వేగంగా

జవాబు యివ్వడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. అది తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. పూర్తి యిన్ఫర్మేషను యిప్పించండి.

(జవాబు యివ్వలేదు.)

Sri A. Sriramulu :—For my question to what has been done to the representation dated 25th January 1971, I have not received any answer. It is very important. I want to know whether the department has been alert in taking action on complaints received from people, more particularly in regard to a T. B. hospital?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—The Additional Director was deputed to enquire into it and it was not found correct.

Sri A. Sriramulu :—This again is an evasive answer. What has happened to the representation dated 25th January and what is the action taken by the Director of Medical Services?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—I am not in a position to give reply to the specific question put by the Hon. Member.

Mr. Speaker :—(To the Minister) You can come with full information. The House seems to be very much concerned with this question. So I will postpone this question for the next day when you come to the House. Please get the full information. Then I will give opportunities to the Members.

STARTING OF A FIRE-STATION IN EACH TALUQ HEADQUARTERS
174--

*88 Q.—Sri K. Narasiah (Palakonda) :—Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

whether there is any proposal to start a Fire Station in each of the Taluq Head Quarters?

The Minister for Finance deputed the Minister for Home and answered the question (Sri A. Bhagavantha Rao) :—No, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, ప్రస్తుతం ఆ ప్రతిపాదన ఏమీ లేదన్నారు. ఇప్పుడు ఏమవుతున్నదంటే ఫైర్ యంజిన్లు అన్నీ కూడా డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్సులో ఒకే స్థలంలో పెట్టినందువల్ల సకాలంలో ఎక్కడ అవసరమో అక్కడకు చేర కపోతున్నవి. దీనినం రెండు తాలూకాలకు ఒకటైనా ఫైర్ యంజిన్ ఉండేటట్లు ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ భగవంతురావు :—మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ఫైర్ యంజిన్లు సక్రమంగా పని చేయడం లేదని ప్రభుత్వానికి తెలుసును. ఈ సంగతి సమగ్రంగా పరిశీలన చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నాం.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మొత్తం అన్ని డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్సులో ఉన్నాయి. రెండు మూడు తాలూకాలకు ఒకటి చొప్పున నెంబరుగా పెట్టండి. ఇంజిన్లు ఏర్పాటు చేయండి. కాంపోజిట్ మదరాసు ప్లేటునుంచి వచ్చిన యంజిన్లు తప్ప క్రొత్తవి కొనలేదు. సమయానికి ఫైర్ యంజిన్లు రావడం లేదు. వాని గురించి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయదలచుకున్నారు?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో కొన్ని ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఉన్నాయి. మొత్తం 60 ఫైర్ స్టేషన్లు ఉన్నాయి. అందుచేత ఇప్పుడు ఏవి పని చేయడం లేదో ఏవి పనిచేస్తున్నాయో సమగ్రంగా పరిశీలన చేయవలసి ఉంది.

శ్రీ జె. వెంకటరావు (వేయూరు) :—ఫైర్ స్టేషన్లు పనిచేయడం లేదని ఒప్పుకున్నారు. ఫైర్ ఇంజన్ ఉంటే అవార్డ్ బాంక్ ఉండదు. అది ఉంటే హోక్ పైప్ ఉండదు. దాగు చేస్తాం అంటారు. ద్రువివాసి అన్నట్లే దీనికి అంటే ప్రయోజనం లేదు. ఇది పంటనే చేయవలసినది. అది ఫైరింగ్ చేసే క్వరగా చేయస్తారా ?

Sri A. Bhagavantha Rao :—We appreciate the demand. We will certainly take expeditious action.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీదాయి :—అధ్యక్ష, మొత్తం ఫైర్ యింజన్లు ఎన్ని ఉన్నాయి. దానిలో ఎన్ని చెడిపోయినవి? ఎన్ని సంవత్సరానికి చెడిపోయి వేస్తూ పడి ఉన్నవి ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—మొత్తం రాష్ట్రంలో 70 ఉన్నాయి. ఇవి తెలంగాణా ఏరియాలోని కాక 1940 నుంచి ఉన్నవి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు చెప్పేట్లు అదగడం మీరు వాటి చెప్పడం తన మేరా మన్ తేరా వలె ఉన్నది. (నవ్వులు).

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీదాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—అధ్యక్ష, నేను అడిగిన దానికి జవాబు రాదు. మొత్తం ఎన్ని ఉన్నాయి? ఎన్ని చెడిపోయినవి ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—70 ఉన్నాయని చెప్పాను. అందులో చెడబంపా ఉండడం అంటే కంప్లీటుగా చెడిపోవడం కాదు. కొంత మెడిసిన్ చెడిపోవడం యిట్లా ఉన్నాయి. ఈ సిస్టమేషన్ ఎగ్జామిన్ చేయవలసి ఉంది.

శ్రీ జె. నరసింగరావు :—ద్విన్ సిటీస్ లో ఎన్ని ఉన్నాయి. డిస్ట్రిక్టులో ఎన్ని ఉన్నాయి ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—జిల్లాలో 63 ఉన్నాయి. ద్వీన్ సిటీస్ 7 ఉన్నాయి.

శ్రీ సి. జనార్థవరెడ్డి (కపరాపూర్) :—ఓటి రిఫైయర్స్ కొరకు బడ్జెటులో ఎంత కేటాయించారు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—ఓటిస్ రిఫైయర్ చేసి అరకులో పెట్రోలంటే ఎంత అవుతుందనే క్వశ్చన్ కాదు. ఇంకాక మొత్తం దేశంలో ఫైర్ యాక్సిడెంట్లుకు సంబంధించినటువంటి విషయాలన్నీ సమగ్రంగా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు నివేదన చేయాలనే ఆలోచన ఉంది.

STRIKE BY THE EMPLOYEES WORKING IN ANDHRA PRADESH ELECTRICAL EQUIPMENT CORPORATION

175—

*467 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Put by V. Satyanarayana) :—
Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the employees working in the Andhra Pradesh Electrical Equipment Corporation under the management of Birlas, at Visakhapatnam have resorted to strike in March, 1972 for achieving their demands ;

(b) if so, the particulars of the demands ;

(c) the steps taken by the Government to settle the demands ;
and

(d) whether the Government are aware of the fact that management failed to implement the three years agreement made with the Union.

The Minister for Labour (Sri T. A. Jaiah) :—

(a) Yes, Sir.

(b) The demands of employees are :

1. Implimentation of agreement dated 23-2-1972.
2. Withdrawal of suspension orders and charge-sheet on certain workers.
3. To conduct enquiries in the language known to the workmen.

(c) As the demand of non-implementation of an agreement cannot be raised as an issue for conciliation under the Industrial Disputes Act, 1947, the issue of suspension and cancellation of charge-sheets and enquiries against the workmen was admitted in conciliation by the Labour Officer, Visakhapatnam, and since he could not effect a settlement, he had sent his failure report to the Government. Subsequently the Deputy Commissioner of Labour (Industrial Relations) visited Visakhapatnam and held joint meetings on 17th and 18th April 1972, but he could not settle the issue. On the basis of exparte enquiries, 9 workmen were dismissed from service. Government referred the dispute regarding the dismissal of the workmen for adjudication and also prohibited the continuance of the strike. At the instance of the Collector, Visakhapatnam, a joint meeting was held on 15-5-1972, but the matter was not settled. In the discussions held before me with the management and the union in the joint meeting held on 12-6-1972, 17-6-1972 and 19-6-1972, On 19-6-1972, the parties agreed to the following:—

1. The workers would call off the strike forthwith;
2. The cases of the dismissed workers would be reviewed before the Minister for Labour on 20-7-1972 at 3. p. m. The cases before the Tribunal would not be proceeded till that time ; and
3. The suspended and charge sheeted workers would be allowed to resume duties.

But the Union represented that the workers are prevented by the management from joining duty. The Regional Assistant Commissioner of Labour, Visakhapatnam has been instructed to intervene in the matter in order to pave the way for resumption of normal work.

(d) A complaint was made by the Union on 23-3-1972 to the Labour Officer about the non-implementation of the agreement. On

28-3-1972 the management clarified that they are prepared to pay the arrears as per the terms of the agreement and the workers can collect the amount at any time. Therefore the Labour Officer advised the Union to receive the amounts under protest and seek the assistance of the Labour Department to secure full implementation of the agreement.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అగ్రిమెంటు అయిన తరువాత అగ్రిమెంటులో ఘన క్లాజు వర్కర్లకు సంబంధించినంతవరకు యింప్లిమెంటు చేశారు. మూడవది మేనేజిమెంటుకు సంబంధించి అగ్రిమెంటు అయిపోయిన తరువాత వారి దగ్గర నుంచి అండర్ టేకింగ్స్ తీసుకుని యిస్తేనే స్ట్రయిక్ చేయమ, గో స్టో ఉండదు అని తీసుకుంటున్నారు. పార్టు ఆఫ్ ది అగ్రిమెంటుకి భిన్నంగా ఉన్నందున చనిపోకి వెళ్లం అంటున్నారు. అగ్రిమెంటును మేనేజిమెంటు మీద ఎన్ ఫోర్స్ చేయించుతారా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :— అదృశ్య, వారు యిండివిడ్యువల్ గా టాంట్స్ యివ్వాలని చెప్పారు. వర్కర్లు రెజ్రాం అయినారు. అగ్రిమెంటును ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి మళ్ళా 20-7-72 తేదీ నాడు పిటింగు అవుతుంది అప్పుడు పరిష్కారం అవుతుంది.

RETRENCHMENT OF THE EMPLOYEES IN BHIMAVARAM SUB DIVISION 176—

*355 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Power and Women Welfare be pleased to state:

(a) whether orders have been issued by the Electricity Asst. Engineer in the month of March, 1972, retrenching 50 NMR Employees in the Sub-division of Bhimavaram, Undi and Verravasaram;

(b) if so, the reasons for their retrenchment;

(c) whether the Government are aware of the fact that there are employees who have put in three years of service among them; and

(d) whether any proposal is under consideration of the Government to withdraw the retrenchment orders?

The Minister for Power and Women Welfare (Smt. B. Jaya prada):—(a) Orders have been issued for retrenchment of only 31 NMR workers in the Electrical Sub-division of Bhimavaram (Undi and Veeravasaram) during March, 1972.

(b) Retrenchment is due to paucity of funds.

(c) There is only one NMR worker with 8 years service on the date of retrenchment.

(d) No, Sir.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— అదృశ్య, ఇప్పుడు మనము బడ్జెటును పాస్ చేస్తున్నాము. అలాజ్ మెంట్స్ వస్తున్నవి కాబట్టి రీట్రెయిన్ అయినవారిని తిరిగి చేర్చుకొనడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

Srimati B. Jayapada :— The question is 'whether any proposal is under consideration of the Government to withdraw the retrenchment orders?' I said, 'No'.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— పాసిటీ ఆఫ్ ఫండ్స్ వల్ల రిటైర్మెంట్ చేశామని అన్నారు. ఇప్పుడు బడ్జెటు ఆలాట్ మెంట్ను వస్తున్నది. చాల కాలము నుంచి పని చేస్తున్నారు. వారిని రీఎంప్లాయ్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా :

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— అవసరము వుంటే తప్పకుండా తీసుకొంటారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— అవసరము లేక తీసివేశారా :

Srimati B. Jayaprada :— They could not carry out works. If they take up works they will be re-employed.

Sri A. Sreeramulu : What is the method of recruitment of these N. M. R. workers ? Are there terms and conditions of service ?

Srimati B. Jayaprada :— It is N.M.R. work.

Sri A. Sreeramulu :— That is what I said. I am referring to N.M.R. workers only. What is the method of recruitment ? What are the terms and conditions of service for this section of workers ?

Srimati B. Jayaprada :— I do not have the information.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— యన్. యమ్. ఆర్. వర్కర్లలో యల్.ఇ.ఇ. ఐ. బి. ఇ. ఐ కూడ వుండి పనిచేస్తున్నారు. ఎక్కువ సర్వీసు వున్నవారిని రిటైర్మెంట్ చేయడము, తక్కువ సర్వీసువున్నవారిని వుంచడము జరుగుతున్నది. దీనిలో క్వాలిఫైడ్ డిప్లమా హోల్డర్స్, డిగ్రీ హోల్డర్స్ వున్నారు. అందువల్ల వారిని తీసుకొంటారా :

శ్రీమతి బి. జయప్రద :— అటువంటి ఇన్ఫర్మేషన్ వుంటే if they are brought to the notice of the Government, they will be considered.

Sri A. Sreeramulu :—The three-letter word N. M. R., stands for Nominal Muster Roll workers. This has become a fertile ground for corruption. That is why I requested the hon. Minister to tell us whether there are any service rules governing this section of employees ?

Srimati B. Jayaprada :—As I submitted, I do not have the information. I will get.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అదృష్టం, వారి లెక్క ప్రకారము చూసినా 31 మంది యన్. యమ్. ఆర్. వర్కర్లను రిటైర్మెంట్ చేసినట్లు వుంది. వీరికి ఎన్ని సంవత్సరముల సర్వీసు వుంది : సంపాదించేటప్పుడే తినడము కష్టముగా వుంటే పరిస్థితులలో ఉద్యోగము లేకపోతే వీరు ఎట్లా బ్రతకాలి : అందువల్ల వీరిని తీసుకొని అవకాశము వుందా :

Srimati B. Jayaprada :—As I have submitted, 31 workers have been retrenched : out of them 13 workers have not completed the service of 240 days. Only one worker has worked for three years. I have read it in my answer.

శ్రీ సి. వి. కె. భాను :— అదృష్టం, యన్. యమ్. ఆర్. వర్కర్లు సంవత్సరాల తరబడి పని చేస్తున్నవారికి యాదృశ్య సేవలు చేయాలి. హక్కులు వీరికి లేవు. ప్రైడ్ యూనియన్స్ వంటివి కూడా ఉన్నాయి.

మిగతా ఎంప్లాయిస్ కి వున్న సదుపాయాలను వీరికి కూడ యిప్పించాలని వదే వదే చెబుతూ వచ్చాము. వెంటనే అమలులో పెట్టడానికి మంత్రిగారు పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Srimati B. Jayaprada :—The very term is ,N. M. R. Workers , We are considering that.

SELLING OF ADULTERATED TODDY BY THE GROUP MUNTHAJIRS
177—

*4 S Q.—Sarvasri B. Rama Sarma (Devarkonda), Mohd. Rajah Ali and M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the selling of toddy, adulterated with maize flour, chloroform, saccharine and urea by the group munthajirs : and

(b) if so, the action taken thereon ?

The Minister for excise (Sri P. Mahendranath):—(a) The Government have received complaints that some contractors are adulterating toddy especially with chloral Hydrate.

(b) Excise and Police Officers have very clear instructions to take drastic action against offenders. The Law already provides among other things prosecution of the offenders.

అధ్యక్ష, అవును. కొందరు గ్రూపు ముతంజర్లు ప్రత్యేకముగా హైడ్రోక్లోరైట్ కలిపి కల్లు అమ్ముతున్నారు అని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినది. ఆ పిర్కాదును ఆధారము చేసుకొని ఎక్సైజ్, పోలీసు. రెవెన్యూ శాఖలకు సంబంధించిన ఉన్నత ఉద్యోగులను సమావేశపరచి ఈ సమస్యను చాల జాబ్బముగా పరిశీలించడము జరిగింది. ఈ కల్లీ వ్యాపారానికి బాధ్యులైన వ్యక్తులపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసినదని, శాసన రీత్యా శిక్షించవలసినదని ఆదేశాలు యివ్వడము జరిగింది. అంతేగాక హైడ్రోక్లోరైట్ పిద్దము చేసే కేంద్రము, ఆ కేంద్రము నుంచి విడుదల విధానముపైన గట్టి నిఘా పిర్కాటు చేయవలసినదని, ఈ రకముగా యిచ్చిన ఆదేశాలను నిర్లక్ష్యము చేసిన ఉద్యోగులపై కఠినముగా చర్యలు తీసుకోవడతాయి అని ఆదేశాలు యివ్వడము జరిగింది.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—అధ్యక్ష, ఎప్పుడు యిచ్చారు :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—22-7-71 న ఒకసారి యివ్వబడినది, 29-5-72 న ఒకసారి ఇవ్వబడినది.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—ఈ ఆదేశాలు వెళ్ళిన తరువాత యిప్పటికి ఈ గ్రూపు ముతంజర్లు, వేరే రూపాయిలు వేలములో పెట్టి మైదా విండి, క్లోరోఫారమ్, యూరియా కలిపిన కల్లును అమ్ముతూ ప్రజల ప్రాణాలకు హాని కలుగజేస్తున్నారు. మంత్రిగారు ఒకసారి నాతో వస్తే చూపిస్తాను. మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకొంటారు :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అప్పుడే 15 కేసులు సమీక్ష చేయబడినవి. విచారణలో వున్నవి. దానికి బాధ్యులైన వారికి శిక్షలు యివ్వబడుతాయి.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—దేవరకొండ తాలూకాలో ఏమైనా వచ్చినవా :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—నల్గొండవి 4 కేసులు వచ్చినవి.

శ్రీ జె. నర్సింగరావు :—అధ్యక్ష, గ్రూప్ మతంజరు ఈ విధంగా అడల్ ప్రేవ్ చేస్తున్నారన్నారు. అట్లా కాకుండా వేరే వేరే షాపులకు హత్రాజా పెడితే అట్లా జరగకుండా వుంటుంది. అందువల్ల చిన్న కంట్రాక్టర్లు పెట్టుకొనేదానికి అవకాశము వుంటుంది. ఆ పద్ధతి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక కాబినెట్ సబ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. ఎక్స్‌క్యూటివ్ విధానాలకు సంబంధించిన వాటితో పాటు ఈ విషయము కూడ ఆలోచనలో వుంది.

Sri Syed Hasan :—The liquor which has been described now—is this also being called as 'Gudumba'?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—దానికి వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

Sri Syed Hasan : Is the Government aware of the fact that such illicit liquor is being provided all over the city, and will the Government take steps to stop it ?

شری بی - یہ سہولیات ہیں - ابھی عرض کیا کہ یہ سوال سینیڈہ کی زیرکشی سے متعلق ہے۔

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, ఈ అడల్ ప్రేషను గురించి వదీ వదీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడము జరుగుతున్నది. వీటిని పుడ్ అడల్ ప్రేషన్ అథారిటీ క్రింద బుక్ చేసేదానికి అవకాశము లేదు. ఈ క్లారిఫైడ్ వీరును రి కడవల కల్లుతో కలిపి అమ్ముతున్న దుకాణాలు చాల వున్నవి. హెల్త్ అథారిటీస్ ఇది పుడ్ అడల్ ప్రేషన్ అట్లు క్రిందకు రాదని చెబుతున్నారు. అదేకాదు యిచ్చామని మంత్రగారు అంటున్నారు. రో కేసులు బుక్ చేసినట్లు కూడ చెప్పారు. అంతే కాదు, అన్ని షాపులలోను ఆ విధంగానే వుంటుంది. ఏదో కేసులు పెట్టాము. 20 రూ.లు ఫైన వేళాము అంటే లాభము లేదు. దానికోసము లెజిస్లేషను పాస్ చేయవలసి వుంటుంది. దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తారా ? అదేకాదు యిచ్చినందువల్ల లాభము లేదని మనవి చేస్తున్నాము. Health authorities have no jurisdiction over these toddy shops. No chemical report we can have about it. What is the proposal before the Government to check this up ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఎక్స్‌క్యూటివ్ అక్ట్ సెక్షను 37 క్రింద వీరిని ప్రాసిక్యూట్ చేయడానికి వీలు వుంది. ఇప్పుడు తీసుకోవచ్చు చర్యలు దానిని తీసుకోబడినవి. యింకా ఏమైనా అవకాశాలు వుంటే పరిశీలన చేయడానికి ఈ సంఘము ఆలోచన చేస్తుంది.

శ్రీ తిరుమలయ్య :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు కొన్ని కారాఖానా కంట్రాక్టర్లు పెట్టి చేస్తున్నారు. అక్కడున్న శంకూలవాటి అనుమతి అంతా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఈ విషయము ప్రత్యేకముగా కాబినెట్ కు సంబంధించి ఎక్స్‌క్యూటివ్ వుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (జంగారెడ్డి) :—అధ్యక్ష, ఇప్పటి ఎక్సైజ్ ఆక్ట్ రూల్స్ ప్రకారము కూడ వీరిని ప్రాసిక్యూట్ చేయవచ్చునని అన్నారు. అటువంటి కేసులలో ఎంతవరకు ప్రాసిక్యూట్ చేసి రిజిస్టర్ చేశారు :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—రిస్ కేసులు రిజిస్టర్ చేశామని చెప్పాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ :—అధ్యక్ష, గ్రూప్ ముతంజారీ విధానము గ్రామాల్లో గుర్తాదిపక్షము చలాయించే పద్ధతిలో జరుగుతోంది. అసలు ఈ విధానమును రద్దు చేసే ఆలోచన ఉన్నదా :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అది కూడ కామినేట్ చర్చనీయాంశాలలో వుంది.

శ్రీ పి. పుల్లారెడ్డి (గద్వాల) :—అధ్యక్ష, ఇదివరకు ఈ అడల్ట్ ట్రేఫన్ పద్ధతిని చెక్ చేయడానికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగులద్వారా ఎన్ని సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నము చేసినప్పటికీ ఏ విధమైన ఫలితము రాలేదు. అందువల్ల నాన్ అఫీషియల్ బాడీని నేసి ఈ అడల్ట్ ట్రేఫన్ ని చెక్ చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తుందా :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఇప్పుడు వారు చెప్పిన విషయం సబ్ కమిటీ చర్చనీయాంశాలలో వుంది. అది ఆలోచిస్తుంది :

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇది కొత్త విషయం కాదు గత అయిదు సంవత్సరాలనుండి చెబుతున్నాము. కొత్త మినిష్టరు వచ్చి సర్దుదల్లా ఏదో యాక్ షన్ తీసుకొంటున్నామని, కొన్ని కేసులు పెండింగ్ లో వున్నాయని చెబుతూనే వున్నారు. కట్టలో ఇవన్నీ కలిపి అమ్ముతున్నారు అని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఎన్నికలకు పండ్స్ వస్తున్నాయని వారు ఊరుకొంటున్నారు. యాక్ షన్ తీసుకోవాలనే ఉద్దేశం వుంటే ఎందుకు తీసుకోవడం లేదు :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అప్పొజిషన్ వారు ఎన్నికయిన నియోజకవర్గాల నుండి కూడా ఫిర్యాదులు రాలేదు. ఫిర్యాదులు రాకపోతే చర్య తీసుకొనడం పాధ్యభ్యుద్ధి.

شری سید حسن - میں نے جو سوال کیا تھا اس کا تعلق سینڈھی سے ہو۔ لیکن میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ الیٹ لک (illicit liquor) یا کڑبہ چائے جو بھی اس کا نام ہو اس کا روپارہار شہر حیدرآباد میں اس قدر بڑھ گیا ہے جس سے کئی لوگ مر رہے ہیں۔ تباہ ہو رہے ہیں اس لئے آپ اس کا کیا کوئی ایجنسی ہے جو اس کی روک تھام کرے۔

شری ی۔ مہندرناث - یہ بات حکومت کے سامنے آچکی ہے۔ اس کے لئے ایک ایجنسی ہے۔ اس کو روکنے کے لئے پولیس کے حکام اور ریورنگ کے حکام مل کر ریڈ (raid) کرتے ہیں۔

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మామూలు టాడికి ఎడల్ట్రేడ్ టాడికి రుచిలో తేడా ఏమిటో మంత్రిగారు చెబుతారా :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—వారు ఒకసారి పరీక్షిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మవిదరం జూడాము.

శ్రీ సి. రామకర్ణ :—అధికారులకు అదేకాలు ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. కాని ఆక్టోడ ఎస్. ఐ. కి. సి. ఐ. కి వీరందరినూ వెంవారి మామూళ్లు వున్నాయి. పాతి

ఎంత వుంటే అంత అడ్కారి అధికారులకు ఇస్తూ వుంటారు. అందువల్ల అధికారులు చర్యలు తీసుకోరు. అందువల్ల దీనికి వేరే యంత్రాంగం ఏర్పాటు చేస్తారు :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—స్పెషల్ స్కాడ్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఫిర్యాదులు వచ్చినప్పుడు స్థానికంగా వున్నవారు చర్యలు తీసుకోకపోతే స్పెషల్ స్కాడ్ వారిని పంపి తీసుకొంటాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—హన్ గారు గుడుంటా విషయం చెప్పారు. పోలీసులు అంచాలు తీసుకొంటున్నారు. వార్డుకు 50, 60 దుకాణాలు వుంటున్నాయి. అందరూ మామూళ్లు ఇచ్చి నడుపుతున్నారు. హెదరాబాద్ లో గుడుంటా ప్యాక్టరీలు వున్నాయి. వాటిపై ఏలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు :

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అనేకస్థలాలలో రెయిడ్ చేయడం జరిగింది. అనేక కేసులు పెట్టబడ్డాయి. కోర్టులలో పెడుతున్నాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో మాద్యస్థికి వస్తే చేస్తామంటున్నారు. వదేవదే హౌస్ లో చెబుతున్నాము. లోకల్ గా వచ్చినప్పుడు చెబుతున్నాము. కల్లీ నరుకు అమ్ముతున్నారంటే 100 రూపాయలు జేబులో వేసుకొని పూరుకొంటున్నారు. We are becoming unpopular in our constituencies. This is the position. మాద్యస్థికి తీసుకురండి అంటే ఎట్లా తీసుకురాలి? ఆ ప్రొసీజర్ ఏమిటో చెబుతారా :

Mr. Speaker :—You write to the Minister.

Sri D Venkatesham :—How can the Minister be answerable for everything that is happening at every nook and corner.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—మీద్యస్థికి ఫిర్యాదులు రాలేదా అంటే రాలేదని చెప్పాను. ఇదివరకు అలన్యంతావడానికి కెమికల్ ఎగ్జామినర్ ఒక్కరే వుండటం. ఇప్పుడు ప్రాంతీయవారీగా హైదరాబాద్, గుంటూరు, కర్నూలు ప్రాంతాలలో కెమికల్ ఎగ్జామినర్స్ ను పెట్టటంవల్ల ఎనాలిసిస్ వెంటవెంటనే వస్తున్నాయి. ఇక అలన్యం జరుగదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

SELECTION GRADE POSTS FOR SECONDARY AND HIGHER GRADE TEACHERS

178—

*780 Q.—Sarvasri Nallapa Reddi Srinivasulu Reddy and O. Venkatesubrahmah :—Will the hon. Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) whether there is any Proposal to create selection grade posts for the secondary grade and higher grade teachers working in elementary section; and

(b) when will it materialise.

The Minister for Education and Cultural Affairs (Sri B. Suresh Murthy): (a) Selection Grade for secondary grade teachers already in existence. The question of creation of selection for Higher Grade Teachers is under consideration.

(b) After Government taken a policy decision.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఇప్పటికి రాష్ట్రంలో సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్స్ లో ఎంతమందికి సెలక్షన్ గ్రేడ్ ఇచ్చారు ?

శ్రీ బి. శ్రీరామ్మూర్తి :—ఇప్పుడు సెలక్షన్ గ్రేడ్ క్రియేట్ చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీచేయబడ్డాయి. అది తొందరగా అమలుచేయాలని కూడా ఉత్తర్వులు ఇవ్వబడ్డాయి. కాని జరిగిన అమలువల్ల ఎంతమంది బెనిఫిట్ అయ్యారనే వివరాలు నాదగ్గరలేవు. అదికూడా పర్సనెల్ విషయం కాబట్టి విధిగా వివరాలు సేకరించి ఎసంబ్లి ముందు పెడతాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—సెలక్షన్ గ్రేడ్ ఏ బెనిఫిట్ ఇస్తున్నారు ? నాకు తెలిసినంతవరకు ఇప్పటికి ఏ సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్ కు ఇవ్వలేదు.

శ్రీ బి. శ్రీరామ్మూర్తి :—సెలక్షన్ గ్రేడ్ అనేది బి. ఇ. డి. టీచర్స్ కు, సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్స్ కు ఇవ్వటానికి ప్రస్తుతం అంగీకరించబడింది. సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్స్ లో నాలుగోవంతు ఉపాధ్యాయులకు సెలక్షన్ గ్రేడ్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. నాలుగోవంతు అనుకొన్నప్పుడు సంవత్సరానికి 50% వాస్తవ అయిదు సంవత్సరాలలో నాలుగోవంతు చేరుకోవాలనే విధ్యం వుంది. ఏ సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్స్ 96-200 జీతం స్కేలులో వున్నారో వారికి సెలక్షన్ గ్రేడ్ ఇచ్చిన తరువాత 200-240 స్కేలు వరకు వెళ్లడం జరిగింది. ఆ రకంగా వచ్చే బెనిఫిట్స్ ఎవరికి వస్తుందో Secondary grade teachers who reach the maximum in the scale of Rs. 96-200 shall alone be eligible for selection. ఇది వివరం.

శ్రీ పి. పీటర్ పాల్ (ప్రతిపాదు) :—ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో పనిచేసే బిఇడి హైయర్ గ్రేడ్ టీచర్స్ కు కూడా ఈ సెలక్షన్ గ్రేడ్ ఇస్తారా ?

శ్రీ బి. శ్రీరామ్మూర్తి :—వారికి ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంలో వున్నాము. అది ప్రస్తుతం ఆలోచనలో వున్నది.

Sri Syed Hasan (Charminar) :—All those who reach the maximum in the grade, do they automatically go into the Selection Grade, or have you framed a seniority list ?

Sri B. Sriramamurthy :—Out of the total number of teachers in that particular category, 1/4th of them will naturally get into Selection Grade and the total number of 1/4th will be covered in a span of 5 years.

శ్రీ వై. వెంకట్రావ్ :—మంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తూ నాలుగోవంతు ఇస్తామని చెప్పారు. ఒకే గ్రేడ్ రీచ్ అయినవారికి ఎఫిషియల్స్ నిట్టి ఇస్తారా లేక ఇంత జీతం రీచ్ అయినవారికి ఇస్తారా, ఏ పద్ధతిమీద ఇస్తారు ?

శ్రీ బి. శ్రీరామ్మూర్తి :—ఇందులో ప్రధానమైనటువంటి పుద్గేశము 96-200 స్కేల్ లో మాగ్నిమం రీచ్ అయినటువంటి వాళ్ళు దీనికి ఎలిజిబుల్. రీచ్ అయితే ఎఫిషియల్స్ గా ప్రజ్ఞాపించేవారు. ఆ ప్రజ్ఞాపన తప్ప అని ఎఫిషియల్స్ చూడాలని సభ్యుల తాదాకు పుద్గేశము అయితే బాధ్యత కాలే దోయే అవకాశము వుంది, మరి అది చెబితే అది కూడా చూస్తాము.

Sri C. V. K. Rao :—The hon. Minister said that those that reached the maximum in 96-200 will be entitled to selection grade. He said that another criteria is one-fourth of them will be selected—

Mr. Speaker :— All that he has said, but what is it you want to ask ?

Sri C. V. K. Rao :—Which is the specific thing ? It appears to be contradictory. There must be specific scheme to be adopted either higher scale or per centage or the period in which it is to be completed.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—నేను స్పెసిఫిక్ గా చెప్పాను. మొత్తము సుమారు 56 వేల మంది టీచర్స్ పున్నారనుకుంటే, అందులో 14 వేల మంది టీచర్స్ కు సెలక్షన్ గ్రేడ్ యివ్వబడుతోంది. 5 సంవత్సరాలలో 14 వేల మందికి యిస్తారు. ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఆ 14 వేలలో 5 వ భాగము యివ్వడము అవుతుంది. అట్లా 1/4 వ భాగము కవరు చేయడము అవుతుంది యీ 5 వ సంవత్సరాలలో.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నేను అడిగింది—200 మాగ్నిటం రీడ్ అయినటు వంటివారికి సెలక్షన్ గ్రేడ్ యిస్తామన్నారు. 1/4 వ భాగము అంటే 14 వేలు అంటున్నారు. ఆ 14 వేలకు మించి, యీ స్కేల్ మాగ్నిటం రీడ్ అయిన యితరులకు లేకుండా పోతుంది.

మిష్టరు స్పీకరు :—పోతుంది, ఏముంది ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—మిగిలిపోతారు. 14 వేలు దాటడము లేదని చెప్పాను.

శ్రీ ఎ. అప్పన్నదొర :—బి ఇడి. గ్రేడ్ లో సెలక్షన్ గ్రేడ్ ఏర్పాటు చేశారా ? దాని ఫలితము ఎంతమంది పొందారు ? అది అమలు చేయబడిందా ? లేకపోతే ఎప్పటినుండి అమలులో పెడతారు ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—బి ఇడి. వారికి యీ రకంగానే సెలక్షన్ గ్రేడ్ యివ్వాలని నిర్ణయము తీసుకోబడింది. వారికి సంబంధించినంతవరకు out of the total one-third of the permanent posts of trained graduates in the existing scale of grade Rs. 180-350 in local bodies and aided managements serving in the selection grade of Rs. 350-480 subject to a maximum of Rs. 500.....అది తీసుకున్నట్లునంటే నిర్ణయము. ఈ నిర్ణయము యిప్పుడున్నట్లునంటే ప్రతి పాఠశాల పునాధ్యాయులకు వర్తిస్తుంది. అది కొద్దిసేపటికి రాలేదని, వచ్చిందని అంటున్నారు, సంపూర్ణంగా రాలేదేమో—యీ రకమైన ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు నా దృష్టికి వచ్చాయి. దానిపైద పత్రాలు తీసుకుంటున్నాము. I will be in a position to state in the course of one month that this has been given to anybody.

Mr. Speaker :—He has said now, till now whether any body has been given; if so, how many of them.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—యివ్వాలని నిర్ణయము వారి చేతులదే. వారి చేతుల్లో యిచ్చారు, ఎంతమందికి ఇచ్చారో తెలియజేయవలసింది. వెంటనే ఇచ్చి ప్రతి ఒకరికి ముద్దీందని ప్రమాణములు చేయాలను.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ :—ఎడేడ్ స్కూల్స్ అనేక రకాల మేనేజ్మెంట్స్ క్రింద వున్నవి 1/5 కోటాను విభజించి ఆ వుపాధ్యాయులకు వర్తింపజేస్తారా :

Sri B. Srirama Murthy : Total number of teachers who are eligible till promoted to the selection grade — అది నిర్ణయము చేయబడింది. ఉన్నటువంటి స్కూల్స్—వున్నటువంటి టీచర్స్ దామాషాలో, స్కూల్స్ ను విభజించి, ఆ స్కూల్స్ టీచర్స్ సెలక్షన్ గ్రేడ్ ప్రైంట్ నిర్ణయము చేయబడింది.

ESTABLISHMENT OF A TECHNOLOGICAL UNIVERSITY AT WARANGAL

170—

*639 Q. Sarvasri M Omkar (Narasampet). V. Srikrishna, M. Nagi Reddy, Nallapareddy Sreenivasul Reddy and Smt. J. Eswari Bai: Will the hon. Minister for Technical Education be pleased to state :

(a) whether the Government have obtained final assent from the Central Government to establish a Technological University at Warangal;

(b) whether it is a fact that the Government have secured about 200 acres of land near the Regional Engineering College at Kazipet, Warangal, for the purpose of the establishing the Technological University;

(c) when the construction of the said University Building be commenced; and

(d) whether the University will function from the next academic year ?

The Minister for Technical Education (Sri A. Madan Mohan):—

(a) No, Sir.

(b) (c) & (d) The proposal to establish a Technological University in the State has been approved by the Government. The question when the University should be established is to be decided but the Government have decided to locate the proposed University at Warangal in well-developed Campus of the Regional Engineering College, Warangal

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అదృష్ట, యూ రెన్జినియర్ యూనివర్సిటీ గురించి ఏమైనా స్కీము తయారు చేశారా :

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—స్పెషల్ అఫీసరును ఎపాయింట్ చేశాము. వారు రిపోర్టు కూడా సబ్మిట్ చేశారు. ప్రభుత్వము ఆమోదించింది యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమిషన్ కు సంపదింది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంపదింది. యు.జి.సి. వారు సబ్ కమిటీని వేశారు. 14 వారు మదరాసు వెళ్ళారు, వారి రిపోర్టు యింతా సబ్మిట్ చేయలేదు. We are only awaiting the report to be submitted by the U.G.C.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గవర్నమెంటు ఆమోదము చేసిన రిపోర్టు కాపీని యిస్తారా :

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఇస్తాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులారెడ్డి :— వరంగల్ లో టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీ పెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వారి అనుమతి తీసుకున్నారు. వరంగల్ లో పెట్టవలసిన కారణము ఏమిటి? నెల్లూరులో ఎందుకు పెట్టకూడదు?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—నెల్లూరులో ఎందుకు పెట్టాలి? వరంగల్ లో ఎందుకు పెట్టకూడదు అని ప్రభుత్వము కూడా ఆలోచించడం వచ్చు. అన్ని విషయాలు ఆలోచించబడినవి, వరంగల్ లో రీజినల్ యింజనీరింగు కాలేజీ వుంది. 200 ఎకరాల భూమి వున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము అదనంగా ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరము లేదు, అందుకని ఆర్కడ పెట్టడానికి నిర్ణయము తీసుకోబడింది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ఇందులో ఫైనాన్సియల్ కమిటీమెంట్ లేదు, గర కాసన సభలోనే యీ మేరకు చట్టము తెస్తామన్నారు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సర్టిఫైడ్ యిన్స్టిట్యూట్ నున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలు దీనిని పాలో అవుతున్నాయి. అందుకని యీ సెషన్ లోనే చట్టము తీసుకరావడానికి వెనుకా ముందు ఎందుకు చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—వెనుకాముందు ఏమీ లేదు. I am telling the hon. members that the government is also concerned and shares the anxiety of the hon. members. We are trying to introduce the Bill, if possible, in this session itself. Only we are awaiting the report of the sub-committee of the U.G.C. Although there is no obligation on our part, constitutionally speaking, since we sought their advice, we are awaiting their report.

Sri Syed Hasan :— Has it been included in this plan period, whether any central grant also has been given to this?

Sri A. Madan Mohan :— There is no question of central grant. Government has provided a few lakhs in the plan in the current year and Government is very anxious to introduce the Bill and bring about the Technological University as early as possible.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఈ టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీని వరంగల్ లో, మంత్రి మదన్ మోహన్ గారు, మంత్రి కాకముందు యిచ్చిన వాగ్దాన్ని అమలుపరచడానికి, పెడుతున్నారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— మంత్రి కాకముందు ఏమీ వాగ్దానము చేశాననేది నాకు తెలియదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్ష, శ్రీనివాసులారెడ్డిగారు అడిగినదానికి మంత్రిగారు కాంట్రాడిక్టింగ్ గా చెప్పారు మా నెల్లూరులో ఎందుకు పెట్టకూడదంటే వరంగల్ లో ఎందుకు పెట్టకూడదు అన్నారు. ఎక్కడ పెట్టినా అక్షేపం లేదు. టెక్నలాజికల్ యూనివర్సిటీని వరంగల్ లో పెట్టడముతో ఒక యిబ్బంది వుంటుంది. Specially Andhras are deprived of admissions. No Andhras are getting admission in the twin cities. ఇటువంటి రిస్ట్రిక్షన్స్ చీమైనా వుంటాయా, లేక అది అందరికీ కామన్ గా వుంటుందా? Or has any proportion been fixed for the admissions?

Sri A. Madan Mohan :—This Technological University is going to be a University of the State. It does not cater to the need of a particular region. It is going to be Andhra Pradesh State Technological University.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీదాయి :— యీ విషయంలో కూడ ఆంధ్ర తెలంగాణ అని అంటున్నారు. ప్రతి కాలేజీలోనూ లెక్కలు చూస్తే మెజారిటీ వారి విల్లలే ఉన్నాడు. శరవనక నట్ కమిటీ అయిందంటున్నారు. ఎన్ని రోజులు పడుతుంది? దానికి ప్రతిబు ఏమయినా ఉన్నదా?

Sri A. Madan Mohan :— I may say on behalf of the Government of Andhra Pradesh that our hon. Chief Minister is equally anxious. Personally having been in charge of this Technical Education Department, I am equally anxious. As I said Government shares the anxiety of the hon. member, but we are only awaiting the report of the U.G.C. It is not mandatory on our part to wait, but since we have referred the matter and sought their advice, we are only awaiting their report. Suppose the report of the U.G.C. is going to be delayed; I assure the hon. Member that the Bill is going to be introduced.

MODERN SPORTS STADIUM AT VIZAG

180—

*876 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) :—Will the hon. Minister for Sports and Small Savings be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with the Government to construct a modern sports stadium at Visakhapatnam ;

(b) if so, when ; and

(c) the expenditure involved ?

The Minister for Sports and Small Savings (Sri M. R. Sham Rao) :— (a)(b)(c) There are no proposals as such with Government. The Collector, Visakhapatnam and President of District Sports Council has sent proposals to the A. P. Sports Council for construction of a Utility stadium for which the Municipal Council of Visakhapatnam has allotted sufficient land. The A. P. Sports Council is awaiting proposals in complete shape from the District Sports Council.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

SANCTION OF POSTS OF DISTRICT FOOD INSPECTION OFFICERS AND FOOD INSPECTORS

S. No. 180-A.

S. N. Q. No. 1511-Q. —Sarvasri M. Nagi Reddy, Vanka Satyanarayann and V. Sri Krishna :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Government in G. O. Ms. No. 2000 Health, dated 17-10-1970 has approved 18 posts of District Food Inspection Officers and 40 posts of Food Inspectors (Non-gazetted)

(b) if so, whether the posts have been filled ;

(c) if not the reasons therefor ;

(d) when they will be filled ; and

(e) whether the posts will be filled by direct recruitment or by departmental candidates by promotion ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—

(a) Yes, Sir.

(b) The posts have not been filled in.

(c) Government have stayed the orders implementing the appointment of whole time Food Inspectors in place of existing Sanitary Inspectors in Municipalities, pending examination and decision on the representations received from the State Municipal Public Health Employees' Union, Guntur and the Executive Committee of Andhra Pradesh Chamber of Municipal Chairman.

(d) The posts of Food Inspectors will be filled in no sooner a decision is taken whether the enforcement of the Prevention of Food Adulteration Act in the Municipalities will be continued to be done by Sanitary Inspectors or by the newly sanctioned Food Inspectors.

(e) The posts, as per the Adhoc Rules to be finalised, will be filled in by direct recruitment as well as by promotion from Departmental candidates in ratio of 1 : 1

Sri V. Srikrishna (Mangalgiri) :—In the year 1965, the Prime Minister of India addressed a letter to the then Chief Minister stating that almost every third article of food drawn by people is adulterated and hence there should be expeditious prosecution of the culprits and recruitment of Technical staff is needful. She advised to recruit more persons. Why did the Government delay so far in fulfilling that responsibility ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Keeping in view the suggestion given by the Central Government we have appointed 40 Food Inspectors and 80 Regional Inspectors for implementing the Act. But unfortunately on the representation of the Chamber of Municipal Chairman, it was kept in abeyance.

Sri V. Sri Krishna :—It is obligatory on the part of Government to prevent this adulteration. Staff recruitment should be done immediately. But by your discussion with the Municipal Administration Department, there should not be delay. Expeditious action must be taken. Why is it such delay is there inspite of the advice of Prime Minister to implement immediately ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—As it is, the Act is being implemented by the Sanitary Inspector. For better implementation we thought we must have a separate agency. For the very reason we did appoint the staff. But unfortunately when the representation of the Chamber of Municipal Chairmen came, the then Minister for Municipal Administration has kept it in abeyance. When the file was marked to the Chief Minister he endorsed that it should be placed before the Cabinet. We are waiting for the decision of the Cabinet.

Sri V. Sri Krishna :—The problem is not of the absence of the Act. But it is the question of inadequacy of staff to implement its provisions, and to prosecute the culprits.

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—Exactly for the very reason we had appointed this extra staff.

Sri A. Sreeramulu:—In 1970 Government have sanctioned these posts. The hon. Minister has been referring to representation of the Chamber of Municipal Chairmen. What exactly are the points raised by this Chamber and what are the qualifications prescribed for recruitment to these posts?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—I will read out the findings of the then Minister for Municipal Administration :

“The executive Committee of the Chambers of the Municipal Chairmen has strongly objected to the orders of the government creating separate staff with 40 food Inspectors and 60 Regional inspecting officers for the implementation of the Central Prevention of Food Adulteration Act. This Act is being implemented by the Municipalities since many years and no complaints have been received by the Government on its working. By changing the department the work cannot be improved, but the existing system should be more effective by proper supervision and search. When the Municipal Councils have taken up the responsibility and doing this work since many years, there is no need to create additional staff and incur unnecessary expenditure. There will be a lot of confusion and overlapping of duties of prevention of Food Adulteration Act the work done by one agency and the maintenance of the food sanitation staff in the municipality by the previous agency. These two works go together and should be performed by one agency as at present and otherwise if any epidemic occurs, each would try to throw the responsibility on the other.

Municipal finances are already in a dwindling state. To take away their income from fines and licence fees under the Prevention of Food Adulteration Act, will not at all be desirable at this stage. I therefore strongly feel that the existing set up in the enforcement of the Prevention of Food Adulteration Act by the Municipal Sanitary Inspectors may be continued.”

Sri V. Srikrishna:—In the letter it is said: “The implementation of the Prevention of Food Adulteration Act has largely been left to the local bodies with very little direction and control from the top. In this connection the suggestion that the enforcement should be provincialised so as to be free from local pulls and pressures.” This is the advice. He says that the Chamber of Municipal Chairmen has come in the way. The very advice is not to leave it to the local authorities but to provincialise that staff.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—I have just now read out the findings of the then Minister for Municipal Administration. The hon. Chief Minister has marked the file to be placed before the Cabinet. We are awaiting the decision of the Cabinet.

Sri V. SriKrishna:—This is the advice of the Prime Minister, Sir.

Mr. Speaker:—Any way they are going to take a decision.

SELECTION OF SUB-INSPECTORS OF POLICE

S. No. 180—B

S.N.Q.No.1510 C Sarvasri Surapapireddy and K. Madhusudam Reddy (Chennur):—Will the hon. Minister for Home be pleased to take :

(a) what is the date fixed for final selection of candidates for Sub-Inspectors of Police ;

(b) whether that date is postponed ;

(c) if so, the reasons for the same; and

(d) what are the tests conducted for selecting the candidates at the District level ?

The Minister for Finance deputised the Minister for Home and answered the question.

Sri A. Bhagavantha Rao :—(a) From 26-6-1972 to 30-6-1972.

(b) Yes; Sir.

(c) In the notification inviting applications for the posts of Sub-Inspector originally issued, a pass in "One Star Physical Efficiency Test" was inadvertently included as one of the conditions for selection which was not provided for in the Special Rules for the Andhra Pradesh Police Subordinate Service as one of the conditions a candidate has to satisfy for selection as Sub-Inspector. Therefore, the dates for the final interview were postponed from June to August 1972.

(d) The Superintendents of Police in the Districts and the Deputy Commissioner of Police Law and Order in Hyderabad City, will personally interview the candidates who possess the required Physical measurements, Educational & age qualifications and will forward a list of all eligible candidates to their respective Deputy Inspectors General of Police and the Commissioner of Police, Hyderabad. The qualifications prescribed and other conditions required to be satisfied by a candidate for appointment as Sub-Inspector are placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(with reference to short Notice question No. 1510-C [*186-B])

Qualifications etc. required for selection to the post of Sub-Inspector of Police.

The applicant must satisfy the following conditions : --

(a) He must be an Indian National;

(b) He must have taken a degree of any University in the State or if the candidate is a member of Scheduled Caste, or Scheduled Tribe, he must have passed the Intermediate Examination or Pre-University Course of any University in the State or in both the cases such other qualifications as may be considered by the Inspector General of Police and approved by the State Government to be equivalent to the said qualifications.

(c) He must have completed the age of 20 years and should not be over 28 years as on 1st July, 1971.

Note :—The upper age limit prescribed above, shall be raised uniformly by 5 years in the case of candidates belonging to Backward Class, Scheduled Castes, Scheduled Tribes or the Aboriginal Tribes in the Agency Areas.

- (d) He must not be less than 165.5 c m (5' - 5½") in height and 86.30 c m (34") round the chest on full inspiration with a minimum expansion of 5.00 c m (2").
- (e) He must be of sound Health, good physique and active habits, free from bodily defect or infirmity, rendering him unfit for Government Service.

Sri A. Sreramulu :—Sir, selection date has been changed. Is the department going to again conduct these tests at the district level and if so has any date been fixed for that test?

Sri A. Bhagavantha Rao :—Yes, they will call for interview all these candidates again. Fresh notification has been issued on 26-6-72. The date for interview had to be postponed by 3-8-72. They will be conducting the interview by 9-8-72.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి (వాయల్ పాడు) :—అధ్యక్షా ఈ సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ పోస్టులకు ముందుజాతులకు 28 సంవత్సరాల, మెయింట్రిన జాతులకు 33 సంవత్సరాలని పెట్టారు. సర్వీసు రూల్స్ కారం పెన్నుకు 30 సంవత్సరాల పనిచేసేటటుగా ఉండాలి. ఈ పద్ధతిలో ఉంటే పెన్ను రాదు. రెండు సర్వీసు రూల్స్ లో పెన్ను రూల్స్ అయిన మార్చాం లేదా రిటైర్ మెంటు ఏజీ అయిన మార్చాలి. అటువంటి ఆలోచన ఏమైనా ఉందా 30 సంవత్సరాల పనిచేస్తే తప్ప పెన్ను రాదు.

Sri A. Bhagavantha Rao :—As per the rules, they will be eligible for the pension also.

Sri N. Amarnatha Reddy :—No, Sir, I disagree with it.

Sri M. Narayana Reddy (Bhodhan) :—This cancellation of the list already selected last month was due to the extraordinary test, i.e., one star test prescribed for the first time. That test was prescribed by the Inspector General without foreseeing and imagining the difficulty. Where 15 graduates have applied 8 or 9 were selected. Olympic standard of running, jumping and all that was prescribed without any consultation with the Home Department. Therefore, that resulted in the revocation of all the selections. Now, the minimum qualification that is advertised is the University Degree. The selections are made by the I. G. under the rule 78 of the Police Manual. As you know, selection of 8 Is. from more than one standpoint is well known and the pressure for the selection also. In view of the fact the so-called Selection Board consisting of D. I. G. and another officer based only on oral interview and the list so finalised and the I. G. has to approve. But the words that are mentioned are 'the D. I. G. or the Selection Board' taking the advantage of the other alternative. I would like to ask the Hon'ble Minister whether he is in a position to reply to this question on behalf of the Home Minister that the Government would see it desirable to constitute a Selection Board which can inspire more confidence and which can see many other things also. That is one point. In respect of the oral interview some physical test, written test combined together to know the aptitude as well as the best quality of an individual combined to judge the merits of the candidates.

Sri C. V. K. Rao :—I raise a point of order. The point of order is it is the Minister that has got to answer the question. It is the Member that has answered the question. He says that. When we have asked the Minister to reply as to why the postponement took place, the Member says that the postponement took place because an extraordinary test has been introduced and then there is no basis for such an extraordinary test and as such it has been postponed. So it is not the duty of a Member to reply the question.

Mr. Speaker :—No, No. In the answer given earlier, that was stated and the Member only recalled that statement.

Sri C. V. K. Rao :—He also says 8 or 9 only were selected out of 150. Therefore, the Member concerned should not take on his shoulders to answer a question to import his personal element.

Mr. Speaker :—He has not done anything like that.

Sri A. Bhagavantha Rao :—Sir, the qualifications are prescribed and that is placed on the Table of the House. Evidently there is no necessity for prescribing the written test so far as selection of S. Is. is concerned. This is one point. The second point is there is not one D. I. G. but there are three or four D. I. Gs. that constitute the Board.

Sri Syed Hasan :—Is the Government aware of the fact that certain political elements who are supposed to have pressure on the Government, are collecting money for getting these posts.

Sri A. Bhagavantha Rao :—We are not aware of that.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—అధ్యక్ష 28, 30 సంవత్సరాలు అని వెల్లూరు. వీళ్ళంతా నలుగురు, ముగ్గురు బిడ్డల కంట్రాక్టులు అయ్యారు. వీళ్ళు హై జంపు 4 అడుగుల 6 అంగుళాలు, లాంగు జంపు 22 అడుగులు అంటే ఇది జరిగే పనియేనా? అది మళ్ళీ పునరాలోచన చేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మానాభరాజు (కృంగవరపుకోట) :—ముందుజాతుల వారికి 28 సంవత్సరాలు వెనుకబడిన జాతులకు 30 సంవత్సరాలు సరిపోతుందన్నారు. వారు ఇంతకుముందు డిప్టీ కమిషీల నుంచి సెలెక్టు అయి ఇక్కడికి వచ్చారు. అవి పోస్టుపోస్ట్ మెంటువల్ల వారికి ఆ 28 సంవత్సరాలు, 30 సంవత్సరాలు సరిపోతున్నాయి. అందుచేత వారు ఇప్పుడు సఫర్ కావలసినదేనా? ఆ రోజున వారు అటెండు అయినారు కనుక దానికి సరిపోతారా అనేది క్లారిఫై చేయాలి.

Sri A. Bhagavantha Rao :—We will see that. That is a pertinent question.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—అది చాలా ఇంపార్టెంటు అయిన విషయం.

Sri A. Bhagavantha Rao :—I said it is a pertinent question and we will see to it.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—కన్సల్టేషన్ చేస్తారా?

Sri A. Bhagavantha Rao :—I will see that it is done. I will direct these people to go into that matter.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :— అదృష్ట వారికి పెట్టినటువంటిది చాలా సింపుల్ పెన్సు. ఆ మాత్రం కూడా స్కాండు లేదా వాడు నట్ ఇన్ స్పెక్టరు పోస్టు ఏమి చేస్తాడు ? కనుక దానిని తీసివేయడం చాలా అన్యాయం. అది పునరాలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— పునరాలోచన అవసరం లేదు.

Sri Lakshminarayana :— As the Minister has said that the interviews have been postponed, I would like to know from the Minister concerned, whether there is any change that has been made in the educational qualification that has been proposed in the earlier qualification and the revised qualification. As far as I know only Matriculates were eligible at that time of this test and now the University Degree has been put forth. So, I want the clarification in this respect.

Sri A. Bhagavantha Rao :— Excepting that one star physical efficiency test, there is no change in the prescription of qualifications.

శ్రీ జె నరసంగరావు :— అదృష్ట, He must be of sound health, good physique and active habits etc., అన్నారు. దీనిని ఏమి పెన్సు పెడతారు ? మళ్ళీ హైజుపు లాంగు జంపే పెడతారా ? How can they determine it ? లేకపోతే ఇంకా ఏమైనా పెన్సు ఉందా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— వాళ్ల ఫిజికల్ మెజర్ మెంట్స్ కోసం మొట్టమొదట నూనెంజెంట్ అఫ్ పోలిస్ పీరిలిమినర్ ఇంటర్వ్యూ చేయడం జరుగుతుంది. దానిలో ఈ క్యాండిడేట్ సరిగా ఉన్నాడా లేదా, ఫిట్ అవుతాడా లేదా అని చూస్తారండి.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— ఇప్పుడు జిల్లావారంగా సెలెక్షన్ చేయడం జరిగింది. అందులో సెలెక్షన్ అయిన వాళ్లను రీజినల్ కమిటీ అఫ్ డి. ఐ. జి. సి. విజయవాడ, వాళ్లకు సంపించి, వాళ్లను ఇంటర్వ్యూ కాలి ఫార్ చేయడం జరిగిన తరువాత పోస్టుపోస్ట్ చేయడం జరిగింది ఇప్పుడు జిల్లాలో సెలెక్షన్ అయినటువంటి క్యాండిడేట్లకు మళ్ళీ జిల్లా సెలెక్షన్ లేకుండా వారిని రీజినల్ కమిటీ సెలెక్షన్ లో తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— మళ్ళీ మొత్తం అందరినీ పరివారి ఇంటర్వ్యూకు.

Sri Syed Hasan :— Sir, to eradicate corruption and to make people believe that the Government is holding the Selection Board for the recruitment of quality boys, why not have a Police Service Commission ?

Sri A. Bhagavantha Rao :— There is absolutely no need for a separate Police Service Commission.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— అదృష్ట, షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్రుకు. మెట్రీక్ పాస్ అయితే దీంట్లో తీసుకొనే అవకాశము కల్పిస్తారా ? ఇంకొకటి దీంట్లో హైట్ ఇంత. చెసు ఇంత. యేట్ ఇంత ఉండాలి ఇవ్వాడు. మరి పీటీలో షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్రుకు ఏమి కన్సిడరేషన్ చూపించనక్కర లేదా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— మిగతా వారందరినీ ఐ. ఎ. ప్రెస్క్రిబ్డ్ చేస్తే ఫీలికేమో ఇంటర్మీడియట్ అన్నాము ఇకరుకు 28 యేళ్ల వయస్సు ఫీలికేమో చేస్తే

వీరికి ఇంకొక అయిదేళ్లు పెంచాము. ఇక చెన్నై, హైద్రాబాద్ మొదలైనవి ఒక అంగుళము హెచ్చు తక్కువ ఉంటే, అది ఇంటర్వ్యూచేసేవారి డిస్క్రీషన్ కు వదిలివేస్తాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మరి షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టుకు, పీకర్ నెకన్నుకు పింఛరెన్ను ఇస్తామని అంటూ ఉంటారు. మరి ఈ హెచ్. ఎస్. సి; ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాస్ అయిన ఈ షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టువారికి దాంట్లో ఎందుకు పింఛరెన్ను ఇవ్వకూడదు ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టుకు రీలాక్స్డ్ ఇవ్వబడింది గనుకనే వారికి ఇంటర్వీయట్ చాలునని చెప్పాము. ఇంతవరకు బి. ఎ. ఉన్నప్పుడు మరి ఎస్. ఎస్. ఎల్ సి. అంటే స్టాండర్డు ఉండడము కష్టమంది.

**MINING GRAPHITE WITHOUT LICENCE BY
SRI VENKATESWARA GRAPHITE MINES**

189—C

* 1511-J. Q. - Sri P. V. Ramana (Anakapalli) :—Will the hon. Minister for Technical Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Venkateswara Graphite Mines (Registered No 4277/70 Dt. 12-5-70) at Paidipalla, Narsipatnam taluk, Visakhapatnam District is Mining Graphite without obtaining licence under Mines and Minerals Act; and

(b, if so, the action taken thereon ?

Sri A. Madan Mohan :—(a) No, Sir,

(b) Does not arise.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—అధ్యక్ష, 'నో' అంటే వాళ్లకు లైసెన్సు రాలేదనా లేకపోతే వాళ్లు పనిచేయలేదనా, లేక ఆ ఫరము లేదనా ? ఈ రిజిస్ట్రేషన్ ఉన్నటువంటి ఫరము లైసెన్సు లేకుండా పనిచేస్తున్నారా అనేదిటువంటిది నా ప్రశ్న.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—లైసెన్సు లేకుండా పనిచేయడంలేదని అన్నాను.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—అంటే ఈ ఫరముకు లైసెన్సు ఉన్నదని తమకు ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఉన్నదా ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—ఉన్నదండి.

శ్రీ పి. వి. రమణ (అనకాపల్లి) :—ఒకే పేరున రెండు సంస్థలు అక్కడ వున్నాయి. అక్కడ ఉండేదేమో లైసెన్సు ఇచ్చినటువంటిది 2481/67 సంవత్సరములో రిజిస్టరు అయినటువంటిదానికి లైసెన్సు ఇచ్చారు. ఇది 4277/70 దీనికి లైసెన్సు ఇవ్వలేదని మా ఇన్ ఫర్మేషన్. అది పరిశీలన చేసి చూస్తారా ?

Sri A. Madan Mohan : Probably in 1970 one firm was got registered with the Registrar of Firms. Subsequently there was another firm registered in the same name. As far as partnership Act is concerned, as far as the rules provided in the Registration Act are concerned, there is no firm. So we have got the information from the Registrar of Firms. He has stated that because there is no prohibition and these two firms were registered.

re : Time limit for the receipt of amendments.

శ్రీ పి. వి. రమణ :— ఇప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించినంతవరకు నా ప్రశ్న కాదు. రిజిస్ట్రేషన్ అవకాశము ఉన్నది, ఇచ్చారు. కాని ఆ మైనస్ లో పర్మిట్ చేయడానికి వారికి లైసెన్సు యిచ్చారా ప్రభుత్వము? అది రిజిస్ట్రేషన్ అయినంతమాత్రాన వాళ్ళకు అధికారములేదు వాళ్ళు ఇష్టమువచ్చినట్లు చేయడానికి, గవర్నమెంటు లైసెన్సు ఉండాలి. అది వాళ్ళ పొందారా అని నా ప్రశ్న.

Sri A. Madan Mohan :—This Venkateswara Gra hite Mining was got registered as I said and a loan was granted by the State Government. There seems to be some dispute between the partners and if there is any dispute between the partners, the best course would be either refer this matter to the Arbitration or to refer this for a court of law for judgement. Government at this stage comes. There has been subsequent registration given as to such registration of the firm with the Registrar of Firms.

ANNOUNCEMENT

re : TIME LIMIT FOR THE RECEIPT OF AMENDMENTS

Mr. Speaker:—I am to announce to the House that the amendments to the A. P. Payment of Salaries and Removal of Disqualifications Second (Amendment) Bill 1972 will be received upto 11 A. M. to-day.

Sri P. V. Narasimha Rao :—This Bill has to be passed today. Otherwise, the Council has to continue further. Tomorrow is the last day for them.

Sri A. Sreeramulu (Eluru) :—We are not able to understand the urgency. If there is some time leisurely the Members can go through it and give some amendments.

Sri P. V. Narasimha Rao :—We feel that it is urgent and should be passed.

Sri A. Sreeramulu :—We should also be in a position to understand the urgency.

Sri C. V. K. Rao :—We do not see any urgency.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یا قوت پور) - ہم سب چیف منسٹر صاحب کی تائید کرتے ہیں اس میں عجالت کی وجوہات معلوم ہو جائیں تو غاویز ہیں یہ سمجھیں گے کہ یہ وجوہات ہیں جنکی بنا پر عجالت ہے۔ یہاں صرف عجالت بتا رہے ہیں لیکن اسکی وجوہات نہیں بتا رہے ہیں۔

Sri P. V. Narasimha Rao :—This has already been introduced in the House and it is now the property of the House. At the time of the discussion of the Bill, we will certainly tell the House why it is wanted and why we should pass it. So, please fix the time, Sir.

Sri Syed Hasan :—It is the property of the House, Let the House consider it. There is non-official business.

re : Statements made by Ministers outside the House during meetings.

Mr. Speaker :—You will have your two hour discussion. If you all agree let us complete after the call attentions. Or let us sit in the evening and dispose it of. I will give time upto 1.00 p. m. for giving amendments.

PRIVILEGE MOTION

re : STATEMENTS MADE BY MINISTERS OUTSIDE THE HOUSE DURING MEETINGS

Mr. Speaker :—Sarvasri C. V. K. Rao, V. Satyanarayana, Y. Venkata Rao, A. Sreeramulu and N. Srinivasulu Reddy have given on 3rd July notice of breach of privilege motion under Rule 195 which reads as follows :

“In spite of the fact that hon. Speaker of Andhra Pradesh, Legislative Assembly had given his ruling on two occasions when breach of privilege motions were brought against Ministers for making policy statement outside the Assembly when the Assembly session is going on, that it is undesirable to make such statements as reported in L. A. Debates dated 26th June, 1962 and also L. A. Debates dated 9th July, 1962, the Minister for Municipal Administration, Sri M. Manik Rao made a policy statement outside the House at Vijayawada when the House was in session as quoted in Telugu newspapers that the Government would take over Municipal Schools and that the teachers would be transferred from one school to another which amounts breach of privilege.

Further, the Minister for Irrigation Sri P. Narasa Reddy has made a policy statement as reported in Deccan Chronicle dated 3-7-72 for abolition of free services in Government Hospitals and patients be charged money for medical services in the Government Hospitals which statement also amounts to breach of privilege and hence this may be referred to Committee of Privileges for report and discussion by the House.”

Sri C. V. K. Rao :—Sir, I would like to say a few words on this.

Mr. Speaker :—Before you proceed further, tell me as to how this comes under any policy statement. I want to know exactly as to how this is a policy statement or an important statement. On that you can briefly speak.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, I would like to place before the House the ruling that was made by the Speaker on 26th June, 1962. It need not necessarily be a policy statement. It may be policy statement or an important statement.

Sir, I would like to bring to the notice of the House the observations that were made by the Hon'ble Speaker on 26th June, 1962. It reads as follows :—

“Mr. Speaker :—... I feel that when the House is in session, it is not desirable or advisable for any member of the Government particularly any Minister of the Government to make any policy

statement or any important statement, because I consider that this House is not only the source but the fountain-head from which the authority and the power of the Government flow....."

Then, Mr. Brahmananda Reddy intervened and asked "Sri K. Brahmananda Reddy: In the last sentence of your ruling you were pleased to use the word "statement." I suppose you mean it as "policy statement".

Mr. Speaker :—I meant "any important statement."

He categorically stated that he meant any important statement. On 6th July, 1962, there is another issue and the Hon'ble Speaker had repeated that decision. Therefore, to that extent it satisfies that it is not only a policy statement but also an important statement. Therefore, the Minister has violated that particular ruling of the Chair. When once a ruling has been given, it should not be violated. Since the Minister has violated that ruling, it comes under breach of privilege. Then, whether the statement made is important statement or policy statement is the second point. My contention is that it is both. It is reported in all the papers. The 26th June Paper of Andhra Prabha reads like this మునిసిపల్ స్కూల్స్ నిర్వహణ బాధ్యతను ప్రభుత్వం చేపట్టే యోచన, ఉపాధ్యాయులందరిని ఒకే సర్వీసుగా చేర్చగలగింది రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా బడిలీలు చేయాలని మంత్రి మునిక్ రావుగారు ప్రకటన చేశారు.

Mr. Speaker :—ముఖ్యమైన విషయం ఏదంటే —చేయాలనే యోచన— It is not a decision.

Sri C. V. K. Rao :—It is not a decision. But it is a statement one has uttered or made.

Mr. Speaker :—If it is a policy statement or vital statement, it is a different matter. Suppose somebody says to the public that some thing is under consideration. Then, should they be prevented from doing so even the House is in session?

Sri C. V. K. Rao (Kakinada) :—The whole observation was made by the Speaker only to prevent the Ministers not to go about making important statement when the House was in session; because this House is the fountain-head of the policies ..

Mr. Speaker :—Ministers should not leave the House when the House is in session and all that I can agree. But when they go out, if some representation is made, should they not say that 'we will consider that' or 'it is already under consideration', etc.?

Sri C. V. K. Rao :—If they go out and on receipt of representations, if they make statements at it, it becomes a very difficult task and the very purpose of this important legislature will be affected.

Therefore that is the very reason. Not only here but in the Council also it is raised. Of course, it does not prevent the Minister not to take or make anything in reply to a representation. But he should know that it is emanating from this House. Therefore when the House is in session, it is his first job and it is his bounden duty to do such an important statement in the House

re : Statements made by Ministers outside the House during meetings.

Mr. Speaker :—The House is the supreme body. The Members are much more supreme. If a Minister says that a certain matter is under the consideration does it form really a policy statement? That is only I want.

Sri C.V.K. Rao :—Some representation was made. It is stated that the schools will be taken by the Government. It is objected to when the Minister had to state, even if anybody asked that the schools may be taken by the Government.

Mr. Speaker :—we will consider your suggestion. I will also consult.

Sri C. V. K. Rao :—If he says that he will place before the House, I concede. Now the House is in session. Already there is a ruling previously. He did not care for that ruling and he made a statement. Let it be an important statement or any other statement.

Mr. Speaker ;—Let me hear Mr. Narayana Reddi.

Sri M. Narayana Reddy :—Under Rule 197, the member is allowed to raise this matter when the Speaker is satisfied to allow a question of privilege to be raised, under the second proviso.

Mr. Speaker :—I did not come to that opinion.

Sri M. Narayana Reddi :—With that presumption I am coming to that.

Sri M. Narayana Reddi :—The only clarification you had asked whether it can be treated as in order to satisfy you. As you have very aptly put it, that the report itself ipso facto cannot be taken as a policy statement. The manner of reporting has also to be considered. and the extent of reporting. As you have put it, so and so is under consideration or something of which a reference is made. That does not amount to or even there is no privilege of the House involved : It has been held that it is not desirable and proper to make a policy statement outside the House. It is a principle that has to be honoured as a gentleman. But here, as he read out, there is no policy statement of the Government. No decision has been taken by the Government for the implementation or for introduction. In the contemplation stage, it is only a thing put. How you put it or how the Reporter who reported the matter put it, unless it is a very clear, it cannot be so. If a new decision has been taken during the session and it has been announced outside the House, it should not be such a kind of thing. If it is not so, it will be difficult for the Minister even to open the mouth outside this House. Sometimes with reference to representations, some such things are to be made. It should be mere clarifications, certain contemplated actions or proposals or policy decisions. Certainly if a policy decision or a new thing is taken, when the House is in Session, it would certainly be announced with your permission. Therefore I don't see any privilege in the contents of the motion and it need not be decided as so. The very purpose of Mr. C.V.K. Rao is served by raising this matter that the Reporters and the Ministers will be more careful in using words. Therefore there is no privilege involved in this.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—అధ్యక్షా, ఇందులో మూడు యింపార్టెంట్ యిష్యూస్ యిన్ వార్డ్స్ అయినాను అనుకుంటాను. గతంలో మన హౌస్ లో స్పీకర్ గారియొక్క దెసిషన్. ఇంపార్టెంట్ స్టేట్ మెంట్స్, పాలిసి స్టేట్ మెంట్ అసెంబ్లీ సెషన్ లో ఉండగా బైట యిష్యూడవు అనేటటువంటి ఒక నిర్ణయం యున్నది, ఇప్పుడు మేము యిచ్చిన ప్రీవిలేజ్ మోషన్ లో ఉదహరించిన మటనలు రెండు కూడ ఆ రూలింగ్ ను వాయిలేట్ చేసినదా లేదా అన్నది ప్రశ్న. రూలింగ్ ను వాయిలేట్ చేసినదా లేదా అన్నప్పుడు ముందు అది యింపార్టెంట్ స్టేట్ మెంట్ కాదు. పాలిసి స్టేట్ మెంట్ అనే క్వశ్చన్ చూడాలి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినది యింపార్టెంట్, పాలిసియా ఆఫ్ ఫ్యూచరు యింపార్టెంట్, పాలిసి రెండూ కూడ నా ఉద్దేశం ప్రకారం యిన్ వార్డ్స్ అయి ఉన్నాయి. ఆ సందర్భంలో తమరు ఒక పాయింట్ రెయిజ్ చేశారు. అసెంబ్లీ సభ్యులను ఎన్నుకొన్నవారు ప్రజలే గదా ? ప్రజల దగ్గరకు మంత్రులు వెళ్ళినప్పుడు కొన్ని డిమాండ్స్ పెడుతున్నప్పుడు ఆ విషయంలో మేము ఆలోచిస్తున్నామని చెప్పటం తప్పు కావని. ఎమ్. ఎల్. ఏ లను ఎన్నుకొన్నటువంటిది ప్రజలు. ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు దారిని డిమాండ్ చేసే హక్కు ప్రజలకు ఉన్నది. మంత్రులు చెప్పవలసిన ఆవసరం ఉన్నదనే కాండ్ కన్సులో తెలివిచ్చారు. అదే సందర్భంలో ఆ ప్రజలే కొన్ని డ్యూటీస్ ఎమ్. ఎల్. ఏ ల మీద పెట్టి ఎన్నుకొన్నారు. వారిముక్క హక్కుల గురించి, పరిపాలనా విధానం గురించి మనం చెప్పిన ప్రణాళికలు వారికి నచ్చి కొన్ని డ్యూటీస్ మనకు యిచ్చి ఈ అసెంబ్లీకి పంపించారు. ఆ డ్యూటీస్ నెరవేర్చమని మనకు మాన్ చేట్ యిచ్చారు. అవి సక్రమంగా నెరవేరుస్తున్నామా లేదా అని వారు వాచ్ చేస్తూ ఉంటారు. అటువంటప్పుడు ఇప్పుడు మానిక్ రాఫ్ గారు సచెన్ గా ముససిపాలిటీలో ఉన్నటువంటి టీడర్ వనందరి స్టేట్ వైడ్ గా యిక్కడ నుంచి అక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తాము అన్నారు. ఇంతవరకు ప్రజలకు ఉన్న ఆభిప్రాయం ఏమంటే—ట్రాన్స్ ఫర్ అంటే—ఆ మునిసిపాలిటీలో ఒక స్కూల్ నుంచి యింకో స్కూలుకు ట్రాన్స్ ఫర్ శ్రీకాకుళం నుంచి కడపకు వెడతామనే ఆలోచన లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—విషయవాదంలో ఈ విషయం చెప్పినారు. పత్రికలలో పడినది. పక్ష తరువాత ఈ ప్రీవిలేజ్ కంటే ముందు కూడ మీరు మినిస్టర్ ను ఏమి చెప్పినారని అడిగారు. దానిపైన జవాబు కూడ చెప్పారు. Now at this stage ప్రీవిలేజ్ క్రింద రావలసిన అవసరం ఏమి ఉన్నది. This matter had figured in this House.

Sri V. Satyanarayana :—Ture Sir.

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ :—ఇక్కడ చెప్పారు మనం విన్నాము అనుకోండి. ఆ మినిస్టర్ యొక్క చర్య గతంలో మన స్పీకరుగారు యిచ్చిన గూలింగ్ ను వాయిలేట్ చేస్తున్నదా లేదా ? అది యింపార్టెంట్ స్టేట్ మెంట్ అవుతుందా లేదా. పాలిసి స్టేట్ మెంట్ అవునా కాదా అనేది సమస్యగాని, యిక్కడ వారు ప్రకటన చేయడం విషయంలో మనమందరము కాటిస్ ఫై అయి, ఆ ప్రకటన వచ్చి ప్రజలందరూ కూడ కాటిస్ ఫై అయితే అది వేరే విషయం. కాని యిక్కడ రిగర్ పొజిషన్ ఏమంటే—వారు యిచ్చిన స్టేట్ మెంట్ యింపార్టెంట్ స్టేట్ మెంట్ అవునా కాదా ? తమరు కూడ

re : Statements made by Ministers outside the House during Meetings.

యంపార్లెంట్ స్టేట్ మెంట్ అని అమోదిస్తారని నా ఉద్దేశం. అది సడెన్ గా ప్రజల దృష్టిలోకి వెళ్ళి ఈ మునిసిపాలిటీ నుంచి 600 మైళ్ళ ఒక టీచర్ ను విసరివేస్తారనే అభిప్రాయం ఏర్పడింది. అట్లాంటి పనులు చేయడం కోసము మాకు ఓట్లు యిచ్చి పంపించలేదు. వారు స్టేట్ మెంట్ యిక్కడ యిస్తే చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం యొక్క సాధకబాధకాలు, ప్రజల యొక్క సాధకబాధకాలు చర్చించిన తరువాత, ఇదంతా ప్రజలు పాలొ అయినప్పుడు వారిలో సడెన్ గా యిటువంటి అభిప్రాయం రాదు. ఆ సావకాశం పోయింది. అందుచేత ప్రీవియన్ గా యిచ్చిన రూలింగ్ ను, మంత్రిగారు బైట పాలసీ స్టేట్ మెంట్ యివ్వడంవల్ల, యంపార్లెంట్ స్టేట్ మెంట్ యివ్వడంవల్ల అన్యాయం జరుగుతోంది అది గమనించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా యంపార్లెంట్ స్టేట్ మెంట్, పాలసీ వ్యవహారాలు డిస్ కం చేయడం కోసం, వారు ప్రకటన చేయడం కోసం మా అభిప్రాయాలు యివ్వడం కోసం ఒక పీరియడ్ ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. ఇక్కడ, యీ ఫోరమ్ వుండగా, — వారివి వెళ్ళవద్దు అనడం లేదు, వెళ్ళవచ్చు; కాని వెళ్ళినప్పుడు వారు అక్కడ వారికి సర్దుబాటు చేసి చెప్పడంలో అలా చెప్పనక్కరలేదు ; ‘మేము ఆలోచిస్తాం’ అని చెప్పవచ్చు; ప్రభుత్వం దానిని గురించి ఆలోచిస్తుంది అని చెప్పవచ్చు; అతి తీవ్రంగా ఆలోచిస్తుందని చెప్పవచ్చు. కాని అసెంబ్లీ సెషన్ లో వుండగా, మన డ్యూటీస్ కొన్ని వారు గుత్తపుచ్చుకుని అక్కడి ప్రజల మనస్సులలో చొప్పించడం కలెక్టు కాదు. ఈ రెండు ప్రకటనలు పాలసీ స్టేట్ మెంట్స్ కాకపోయినా చాలా ఇంపార్లెంట్ స్టేట్ మెంట్స్ క్రిందకు వస్తాయి. అందువల్ల యిందులో ప్రివిలేజ్ ఇన్ వాల్వ్ అయి వున్నదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్ష, అసలు విషయవాదలో మంత్రిగారి ప్రకటనకు ముందే—వారం రోజుల ముందునుంచీ యిక్కడ సెషన్ జరుగుతున్నది. సెషన్ జరిగేటప్పుడు—ఒక జి. ఒ. గాని, మెమోగాని యిస్యూ చేశారు. ఒక మునిసిపాలిటీ నుంచి యింకొక మునిసిపాలిటీకి టీచర్ ను బదిలీ చేయవద్ద అని యిస్యూ చేసినారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏమి ఇస్యూ చేశారు ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఇస్యూ చేశారు. జి. ఒ. గాని మెమోగాని యిస్యూ చేశారు. అది సెషన్ జరిగేటప్పుడు ఇస్యూ చేసినది ; 28 మంది టీచర్ ను బదిలీ చేసినది ; యీ హౌస్ ముందుకు తీసుకొచ్చి వుండాలి. పాలసీ స్టేట్ మెంట్ గా కొత్త జి. ఒ. సెషన్ జరిగేటప్పుడు ఇస్యూ చేస్తే అది మన టేబుల్ పై పెట్టి తీరాలి. అటువంటిది చెయ్యలేదు 28 మంది టీచర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ కూడ చేశారు. తరువాత విజయవాడలో ప్రకటన చేశారు. ఆ ప్రకటన చూసి, ఇక్కడ 341 క్రింద నేను నోటీసు యిచ్చిన తరువాత, అప్పుడు యదార్థం ఒప్పుకున్నారు మంత్రిగారు. ఈ హౌస్ ను ముఖ్యపెట్టారు యదార్థం చెప్పడంలో. ఒక ముఖ్యమైన పాలసీ డెసిషన్—బహుశా ఇది క్యాబినెట్ మీటింగ్ లోనే డెసిషన్ తీసుకొని ఉండాలి; అటువంటి డెసిషన్ యీ హౌస్ ముందు పెట్టకుండా, సభ జరుపుతూ వుండగా, సభను నిర్లక్ష్యం

చేసి విజయవాడలో ప్రకటన చేశారంటే — కప్పకుండా యిది బ్రిచ్ ఆఫ్ ప్రీవిలేజ్ క్రిందకు వస్తుందని మనవిజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను చెప్పేది అదే. మీరు అది చూసిన తరువాత కూడ అడగడంలోనే అది పెర్సానల్ ఇంఫార్మేట్ అనిగాని, పాలిటిక్స్ అనేదిగాని ఇన్ వాల్వ్ కాలేదు. ఇన్ ఫర్ మేషన్ అడిగారు. అర్జెంటుగా. So how does this privilege arise now at this stage?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి (గూడూరు) :—అధ్యక్ష. ముందు 341 క్రింద యిచ్చినంత మాత్రాన, ఇంజనీరింగ్ ప్రీవిలేజ్ మోషన్ యివ్వడానికి లేదుదేమైనా ఉందా? కొంచెం వెనకా ముందుగా జరిగింది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—మీరు చెప్పేది—మేము 341 క్రింద యివ్వడంలో ఆ టైమ్ ఫ్యాక్టర్ గురించా; లేక అందులో ఇన్ వాల్వ్ అయినద యిస్యూ గురించా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను ఆ విధంగా, అదిపోయిందని చెప్పడం లేదు.

Sri V. Satyanarayana :—After 10 days also we can raise this point Sir.

Mr. Speaker :—You are perfectly right. But it is for me to take it and see how it has come, when it has come and all that.

Sri Ch. Parasuram Naidu (Parvathipuram) :—The Hon'ble Speaker has really come to the rescue of the defaulting Minister. A statement is a statement of fact or that certain matter is under consideration, and an important statement is that which relates to important matters. The position here is, a subtle distinction has been drawn as to whether it is a casual statement or a representation made or whether it amounts to a statement that comes within the scope of the ruling. It all depends upon a clarification that the Minister will have to give. If a representation has been made and if therefore he was obliged to make a casual statement that is a different thing. On the other hand there is a *suo moto* statement. There is considered statement and it is an important fact. It need not be a decision; important policy is different. A policy involves decision, but here is a mere important statement and certainly it is an important statement and it comes within the scope of the ruling. If it is *suo moto*, if it is made voluntarily and if it is not a mere casual statement; so the matter requires clarification by the Minister. He has to come before the House and submit to the Hon'ble Speaker about the matter.

Sri P. Narsa Reddy :—Sir, I did not receive any notice or any such thing, but I want to respectfully submit to the Hon'ble Speaker about that reference to my statement. Often times Hon'ble Members have directed us that we must have more contact with the people, go with them, hear them and their problems and try to solve them. That has been the direction of this House time and again. Now when we go to the people at their request, they have posed so many problems relating that their emoluments should be raised, that their avenues of

re : Statements made by Ministers outside the House during meetings.

promotion should be enlarged. They have said that proper equipment should be put in the hospitals, so it was a meeting of the Asst. Civil Surgeons Association for which myself and several other Members were asked to come over there. They had put up all their demands. We suggested that 'if you want more money, in view of the present budget the Government has no money at all to increase their emoluments nor buy further equipment. The only alternative would be, we will have to have a paying hospital. 'Would you in this present socialistic set-up want that the people should be burdened that was the question posed to them. Only they understand the present-day difficulties of the Government and the people, the doctors as such being academicians and well versed they would not understand the intricacies, problems that are being confronted by the Government. Does the Hon'ble Member wants that we should be mute and dumb for such representations by intellectuals and that we cannot say anything and that the Assembly is in session and that we are helpless. We won't say anything, whatever you say you just tell us and then we would go away. That would be a very unbecoming of a public representative not alone of a Minister. Even if Hon'ble Member Sri C. V. K. Rao was invited, I don't think he would have just kept mum and said 'a'right, I will only tell this in the Assembly or invite the attention of the Government' so in the same way primarily we are all legislators, we are elected by the people and then we are also answerable to the Assembly. There is no doubt about it, but that does not mean that we cannot pose questions, we cannot have a dialogue with the people, we cannot hear them and we cannot propose anything. This is not a matter of policy that we have suggested that we are going to put away all free hospitals. We never said nor that was our intention. So the question of importance is that whether we have met as per the direction of this House with the people and discussed their problems and put to them all the propositions that are before them. We wanted their advice so that the Government may consider and we put to the House afterwards. Then how would we be able to take up decisions? How are we to evolve the policies if we don't exchange ideas? We are just dumb and mute just like the lotus eaters who had never the right to speak but to hear. If that is the way the House wants the Ministers to function, then we are all helpless Sir. We will not stir out during the Assembly time, even if the people come and ask we will only say we will have to take the permission of the House even to take your applications and then we will submit to the House whether anything to be taken to them or not. Even to tell them that we are going to consider their things, even to tell them that we are going to take action may involve any important thing Sir. That is not a policy matter which will involve any important matter; so if we are put under guard by the Hon'ble Members for every step that we take out of the House in order that we should confine ourselves in such a manner that it shall only be to the extent of nodding our heads and coming away; that would be unbecoming of a representative elected from the people. So my humble submission is that the Hon'ble Members must only raise such points in this august House and invite your attention and take the time of the House. Where pertinent questions of policy which require the consideration of the House, which require the advice of the Hon'ble Members,

which require certain things which affect the rights and duties of certain people or sections of the people are involved then that only must be raised, and not casual statements or propositions put before the intellectual gathering that are not coming in the way. I don't think the Hon'ble House expects its own representative, its own workers to give a bad impression before the public Sir. I respectfully submit, there was nothing important in that, so far as my statement is concerned that we did not care for the House or that we have committed any breach of any such thing.

Sri C. V. K. Rao :—Vehement defence was made by the Hon'ble Minister Sir because they don't want to be lotus-eaters or dumb persons they blurted out something. But let them not make the Assembly an institution which can be made to modulate itself to the functioning, to the habits and methods of the Ministers. After all there is a jurisdiction, the jurisdiction of the House is there and the functions of this House are there. The Ministers can speak, body said 'you can't speak and you should be dumb'. They must speak, they must mingle with the people; but as a matter of fact in order to meet the people he cannot run away from the House. There are certain responsibilities. Particularly Mr. Narsa Reddy said that hospitals which are today treating people freely should be made paying institutions.

Mr. Speaker :—Don't go into the details.

Sri C. V. K. Rao :—That means any person who goes there for treatment must pay for it just as he has got to pay for a private doctor.

Mr. Speaker :—He never said that they may be made paying institutions. He said that if you want more money is to come to the Government, should they be made paying hospitals. That is what he said.

Sri C. V. K. Rao :—Whatever may be the reason, it is not a question of reasoning. The question is he wanted to change the existing hospitals which are free hospitals, serving the needs of the people without charging them, as hospitals like private institutions.

Mr. Speaker :—Any way there should not be any further discussion on this. I will go into all these aspects. I will go through the proceedings once again and then give my ruling tomorrow.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అప్పడే భద్రాచలం మునిగిపోయింది. మార్పు గోదావరి జిల్లాలో వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. రాజమండ్రి కూడా ఆషాఢ పరిస్థితిలో ఉంటుంది. ఇప్పుడు వంతెన లేవెలు కూడా దాటించి చదివాను. ఈ పరిస్థితులలో రేపు సేతుమెంటు చేయమని ప్రభుత్వాన్ని మీరు ఆదేశించండి. తగిన ప్రకాశనరీ మెజర్స్ తీసుకోమని కూడా ప్రభుత్వాన్ని మీరు ఆదేశించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—341 క్రింద మేము అడిగినవాటికి మంత్రులు తక్షణమే సమాచారం తెప్పించి చెప్పాలి. మేము మీకు అరగంట ముందు యివ్వాలి. అరగంటలోనే మంత్రిగారికి సమాచారం రావాలి. కాని రెండు రోజులైనా రాకపోతే....

Calling attention to a matter of urgent
public importance :
re : Need to provide facilities for the
sale of accumulated cotton in
Nellore District.

7th July, 1972.

43

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు అట్లా అడిగితే మంత్రులు మా దగ్గర సమాచారం లేదంటారు. మీరు నేను యిక్కడకు వచ్చేందుకు 5 నిమిషాలు ముందు యిస్తారు. మీరు ఇక్కడ ఉపన్యాసం చేసి వారిని చెప్పమంటే ఎట్లా? The procedure that I am following is, in all 341 motions I will immediately send to the Minister. If they are prepared to answer it, I will permit the Members to raise it. Otherwise I am asking them to get the information by tomorrow and permitting you to raise the issue.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—కొన్ని అర్జంటు విషయాలుంటాయి. అందువల్ల మీరు వారికి ప్రైము యిచ్చినా ఒక రోజుకంటే ఎక్కువ యివ్వవద్దని కోరుతున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Need to provide facilities for the sale of accumulated cotton
in Nellore District.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్ష, నెల్లూరు జిల్లాలో గత సంవత్సరం రెండువేల ఎకరాలలో ప్రత్తి వేయడం జరిగింది. అదంతా అమ్ముడు పోయింది. ఈ సంవత్సరం వ్యవసాయశాఖవారు రైతులను తీవ్రంగా ప్రోత్సహించినందువల్ల ఒకేసారి 12 వేల ఎకరాలలో ప్రత్తి వేయడం జరిగింది. కానీ ఆ ప్రత్తి అమ్ముడు పోయే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. స్టాక్కు నిలిచేపోయి వున్నాయి. రైతులకు తాము పెట్టిన పెట్టుబడి కూడా తిరిగి వస్తుందనే నమ్మకం లేకుండా ఉంది. మొత్తం 12 వేల ఎకరాలలోనూ ఏ రెండు మూడు వందల ఎకరాలలో వండిన పంటకంటే ఎక్కువ సరుకు అమ్ముడు పో దని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తూ వెంటనే వారు తగు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—నెల్లూరు జిల్లాలో 1970-71 సంవత్సరములో 2,175 ఎకరములలోను, 1971-72 సంవత్సరములో 11,017 ఎకరాలలోనూ ప్రత్తి సాగు చేయబడింది. కపాస్ ఉత్పత్తి 1970-71 సంవత్సరములో 940 మెట్రిక్ టన్నులు కాగా, అది 1971-72 లో సుమారు 4 వేల మెట్రిక్ టన్నులు ఉండవచ్చునని అంచనా వేయబడింది.

1971-72 సంవత్సరములో యంతవరకు ఎం.సి.యు 4, ఎం. సి.యు. 5 హైబ్రిడ్ 4, తదితర రకాలకు చెందిన 600 మెట్రిక్ టన్నుల ప్రత్తిని కోయడము జరిగింది. ఇంకా నాలుగువేల టన్నులు కోయవలసి యున్నది. కోహూరు తాలూకా కొడవలూరు నందు భారత ప్రత్తి కార్పొరేషను వారు ఒక సెంటరు 8-6-72 న తెరిచారు. ఈ సెంటరునందు సుమారు 680 క్వింటాలు ప్రత్తిని సుమారు లక్ష కొంబి రెండువేల రూపాయలు పెట్టి కొన్నారు. నెల్లూరు మిల్లులవారు కూడ గూడూరులోను, సూళ్ళూరుపేటలోనూ కొంటున్నారు.

1971-72 సంవత్సరములో 7,707 ఎకరాలలో వండినబడి, 3 వేల మెట్రిక్ టన్నుల ఫలసాయం వస్తుందని అంచనా వేయబడిన కృష్ణా జూన్ జులై

Calling attention to a matter of urgent public importance:
re : Need for establishing Slum Clearance Board.

నెలలో కోతకు వస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు, భారత ప్రత్తి కార్పొరేషనుకు ఇంకా కొన్ని సెంటరులు నెల్లూరు జిల్లాయందు తెరువ వలెనని కోరడమైనది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి :—కోవూరులో కొద్ది భాగం తప్ప మిగిలినంతా ఎక్కడా కొనడం జరగలేదు. అసలు నెల్లూరు స్పిన్సింగు మిల్లువారు కూడా నెల్లూరు జిల్లాలో కొనడం లేదు. వారు బాపట్ల ప్రాంతానికి పోయి కొంటున్నారు. మంత్రిగారికి వచ్చిన సమాచారం పొరపాటు. కోవూరు తాలూకాలో చాలా కొద్ది భాగం ఏ రెండు మూడు వందల ఎకరాలలో పండిన ప్రలో అమ్ముడుపోయింది తప్ప మిగతాదంతా అట్టే నిలిచిపోయి వుంది. కానేవారు లేరు. నెల్లూరు స్పిన్సింగు మిల్లువారు కూడా కొనకపోవడంవల్ల చాలా తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడిందని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—గౌరవ సభ్యులు ఎప్పుటి మాటలో యిప్పుడు చెబుతున్నారు. కానీ అక్కడ యిప్పుడు కొంటున్నారు. కొన్నారు కూడా. ఎం.సి.యు. 5 రకం కొన్నారు. ఇంకా కూడ కొంటారు, ఇంకొకచోట కూడా గూడూరులో పెట్టాలని కోరితే అక్కడ గొడొను దొరకలేదని అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటువారు చెప్పారు. ఉన్న ప్రత్తి అంతా కొంటారు. కోవూరు దగ్గర కొన్నారు ఇంకా కొన్ని చోట్ల కొంటారు. నెల్లూరులో మిల్లు ఉన్నది. వారు కూడా కొంటున్నారు. కానీ వారు తక్కువ కొంటున్నారు. వారికి వుండే కొన్ని ఇబ్బందులవల్ల వారు కొనలేక పోతున్నారేమో. ఏమైనా, భారత ప్రత్తి కార్పొరేషను, బొంబాయివారు అన్నిచోట్ల కూడా సెంటరుస్ పెట్టి ఆంధ్ర రేళంలో అన్నిచోట్ల నుంచి కూడా ప్రత్తి తీసుకొంటారు మిగతాదికూడ తీసుకొంటున్నారు. క్రొత్తగా నెల్లూరు జిల్లాలో కూడా ఒక సెంటరు ఓపెన్ చేయాలని కోరుతున్నాము. దానికి గొడొను కావలసి వుంటుంది. అంతా కొంటారని కొంటున్నారని చెబుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి :—ఈ నెలాఖరు లోపల పూర్తి స్థాకు కానే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :—ఇది జూన్, జూలై నెలలలో వస్తుంది. మార్చిలో పేరారు కనుక కొంచెం అలస్యంగా వస్తుంది. కానీ, వచ్చినవంతా కొనేస్తారనడంలో ఏమీ సందేహం లేదు.

re : NEED FOR ESTABLISHING SLUM CLEARANCE BOARD

The Minister for Accommodation & Housing (Sri P. Lakshmana Das) :—The presence of slums in Urban areas is a serious menace to the hygienic conditions apart from disfiguring and creating a uncouth appearance. They also present many social and economic problems to be solved. Because of the huge influx of population to the urban areas for employment and for better civic amenities, these slums grow haphazardly, preventing the planned growth of the cities. In spite of the best efforts of the Central and State Governments proposals to improve the slums have remained as pious platitudes. As for the slum dwellers they continue and grow in number. Slum

re : Need for establishing Slum Clearance Board.

Clearance is not an easy problem as it involves several stages such as slum prevention, rehabilitation of substandard housing dwellers, slum improvement and slum serving and in each stage many difficulties have to be faced.

Socio Economic Survey of Slums :—According to a Survey conducted by the Bureau of Economic and Statistics, Andhra Pradesh and the Municipal Corporation of Hyderabad there are about 23,564 huts existing in 86 slums in twin cities covering a total population of about 1.12 lakhs. In eleven Municipalities having a population of over or one lakh each, the number of slum families is 63,300 covering a slum population of 3,17,400.

Provision under State and Central Sectors of the IV Plan :—In the revised IV Plan outlay of Rs. 46 00 crores, a provision of Rs. 7.34 crores has been set apart for Housing. Out of the said provision, Rs. 115 3 lakhs has been allotted to the following executing agencies under the Slum Clearance Scheme :

(1) Municipal Corporation of Hyderabad	Rs. 84.47 lakhs
(2) District Municipalities	Rs. 30.96 lakhs

Total : Rs. 115.43 lakhs

Slum Clearance Scheme Executed in the State :—In the City of Hyderabad, the Municipal Corporation of Hyderabad has formulated Schemes and under Slum Clearance since 1962-63 i.e. during the period of third Five Year Plan. Since 1962-63 to 31-3-1972, Slum Clearance Schemes were formulated at (13) places for constructing 2462 quarters estimated to cost Rs. 172.14 lakhs. Against the sanctioned scheme of Rs. 105.11 lakhs, the expenditure incurred upto 31-3-1972 is Rs. 80.68 lakhs. The physical target fixed for sanctioned scheme was 2462 quarters out of which 1526 quarters have already been constructed and they are made available to the hut dwellers on rental basis. The Municipal Corporation has to complete about 22,000 tenements to accommodate all the Slum Dwellers.

In the District Municipalities as many as 11 Municipalities have taken up Slum Clearance Projects. The total cost of the approved projects is Rs. 78,86,184 for development of 8244 plots and construction of 1619 tenements, out of this 4461 plots have been developed and 384 tenements have been completed and an expenditure of Rs. 21,33,237 has been incurred by the District Municipalities by the end of September 1971.

Present Programmes :—It is proposed to take up Slum Clearance Schemes in the following places by the District Municipalities :

- Coastal Andhra :
1. Vijayawada
 2. Visakhapatnam
 3. Eluru
 4. Tenali
 5. Chirala
 6. Nellore
 7. Machilipatnam

7th July, 1972.

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re : Need for establishing Slum Clearance Board.

- Rayalaseema : 1. Adoni
2. Kurnool
- Telangana : 1. Bodhan
2. Nizamabad
3. Kagaznagar

Scheme for environmental improvements of slums:—Under the Schemes for environmental improvement of slums in the big cities, the Government of India have recently introduced a fresh scheme which is exclusively financed from the central assistance released to the State in the shape of grants outside the plan ceiling. The Government of India have accorded administrative sanction to the extent of Rs. 38.43 lakhs (out of Rs. 99.73 lakhs projects sent to them) under the Central Sector Scheme for environmental improvement in slums in Hyderabad and Secunderabad cities. They have released 25% of the estimate only recently i.e. Rs. 9.63 lakhs for implementation of the scheme. In addition, the Government of India have also called for fresh projects costing about Rs. 1.50 crores under the scheme in respect of twin cities during the current financial year which are being sent to them.

The slow progress of the work under the Scheme is generally attributed to the following reasons :

Cause for Slow Progress of the Scheme and steps taken to remove them :—(1) Delay in land acquisition and handing over of sites ;

(2) Where the sites happen to be Government poramboke lands, the non-alienation of these Government lands in favour of the Municipalities.

The Government are keen to solve the above difficulties in the shortest time possible. In a joint meeting held at the level of the Secretaries to Government it has been decided that such sites to the extent they are already encroached, with some essential area around it, should be converted into town sites and handed over to the Municipalities who would in turn lease the sites to the occupants. These issues are under consideration of the Government.

Special Slum Clearance Schemes :—The following special slum clearance schemes have been formulated :

(1) Bhaskarapuram, Vijayawada :—There are 11 major slum areas, including Bhaskarapuram in Vijayawada. A scheme costing Rs. 1.50 crores has been prepared for Bhaskarapuram by the Director of Town Planning providing three storied blocks, seven housing clusters of 10 in each cluster, (group around open space) each Block consisting of 12 dwelling units in each floor. The total number of dwelling units provided in the scheme is 2506. The Scheme is proposed to be financed from the funds to be made available. Housing and Urban Development Corporation. The Scheme is pending sanction by the said Corporation.

(2) Koberpet, Slum Clearance Scheme, Visakhapatnam :—It has got 1500 families accommodated within an area of 10.17 acres.

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re : Need for establishing Slum Clearance Board.

7th July, 1972. 47

All the families are going to be accommodated in Multi-storeyed flats consisting of grounds and two upper floors. The land belongs to private trust and some part of it belongs to private individuals. The cost of each dwelling unit works out to Rs. 6,752 and the total cost of the scheme works out to Rs. 1,04,51,580. The Scheme is being finalised by the Director of Town Planning and will be sent to Government of India shortly.

(3) Dharmanagar Slum Clearance Scheme Visakhapatnam :— It has got 426 Slum Families and a total area of land involved in this Scheme is 15.7 acres belonging to the Government. It is proposed to construct 790 dwelling units accommodating not only the families living in this area, but also the families that will have to be evicted from the adjacent slums located on the alignment of the proposed National Highway by pass. The cost of each dwelling unit works out to Rs. 6,402 and the total cost of the entire scheme is Rs. 50,70,120. This Scheme is also being finalised by the Director of Town Planning and will be sent to the Government of India shortly.

It would be seen that all possible efforts are being taken to tackle the slum clearance problem in the State.

Setting up of a Slum Clearance Board :—Soon after I took charge of the Portfolio of Housing, I visited Madras to study the working of the Tamilnadu Housing Board and Slum Clearance Board. I had noted some of the important features of the work done by the Slum Clearance Board and I also inspected some of the Slum Clearance Colonies. Since then, the State Government are actively considering the question of setting up a separate Slum Clearance Board in our State. Honourable Members are no doubt aware of the decision announced by the Finance Minister in his reply to the Budget discussion in the House regarding the setting up of the Slum Clearance Board. Details including the finances that should be made available to this Board are being worked out and necessary legislation for setting up such a Board will be brought before this House shortly.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :—మన రాష్ట్రంలో స్లం క్లియరెన్స్ బోర్డు ఏర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇవ్వబడింది ఈ కాలి ఎటెన్షన్. మన పట్టణాలలో స్లమ్స్ విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. పట్టణాలలో పేద ప్రజలు నివసించే ప్రాంతాలలో ఎటువంటి సౌకర్యం లేకుండా ఉంటున్నాయి. స్లం క్లియరెన్స్ కార్యక్రమం కన్నీళ్లు తుడవడానికి ఉన్నట్లు ఉంది కాని వాస్తవానికి తగిన పద్ధతులలో మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ పూనుకోదం లేదు. కాంక్రీట్ చేసిన లక్షల రూపాయల ఖర్చు ఉపయోగించడం లేదు. ఎక్కడైతే ఎక్కువ స్లమ్స్ ఉంటాయో అక్కడ బాగు చేయడానికి ఉపయోగించడం లేదు. మరికొన్ని కూపాలలో నిండిపోయి ఉండడం, బహుజనం ఆరోగ్యం కోల్పోవడం, దానివల్ల ఇతర ప్రజలకు కూడా వ్యాధులు వ్యాపించడం—ఇటువంటి పరిస్థితులలో స్లం క్లియరెన్స్ బోర్డు అత్యవసరం. ఎవరో కొంతమందిని చేసి బోర్డు చేస్తాం అనడం కాకుండా యాక్టివ్ గా ఈ సాంఘిక కార్యక్రమం నిర్వహించడానికి తగిన సామర్థ్యం కలిగిన పర్సనల్ తో బోర్డును

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re : Need for establishing Slum Clearance Board.

నియమించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని ఉంటుంది. ఈ తక్షణ కార్యక్రమానికి పూనుకోవాలంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి తగిన డబ్బు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నమకూర్చుకోవాలి. మన ప్రభుత్వ అలసత్వంవల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటువంటి విషయాలలో సహాయం చేయకుండా ఉంది. బోర్డు నియామకం చేసి తగిన నిధులు ఏర్పాటు చేయించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ కార్ ఎటెషన్ అందచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—నేను ఇచ్చిన ప్లేటు మెంటు స్లం క్లియరెన్స్ విషయంలో గత పది సంవత్సరాలలో జరిగిన కార్యక్రమం తెలియచేసాను. సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పినట్లు పది సంవత్సరాలుగా అనుకున్నంత హెచ్చుగా సాగలేదు. ఆ కారణంచేతనే స్లం క్లియరెన్స్ బోర్డును స్థాపన చేయాలని మొన్ననే ఆర్థిక శాఖామంత్రులు కూడా చెప్పి ఉన్నారు. స్థాపన చేస్తామని కూడా చెప్పారు. రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో స్లమ్స్ ప్రమాదకరంగా తయారైనాయి. మునిసిపాలిటీలు సక్రమంగా చేయలేకపోతున్నాయి ఈ రిపోర్టులో తెలియచేశారు. వీలైనంత చేగంగా ఈ బోర్డును స్థాపిస్తాం. ఈ సెషన్లోనే తెల్లం అనుకున్నాం కాని టైం లేనందున వచ్చే సెషన్లోనేనా తెస్తాము. 12-13 తారీఖులలో జరిగే హౌసింగ్ మంత్రులు సమావేశంలో తగిన సహాయం పొందాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వీలైనంత తొందరతో బోర్డు స్థాపించి ఈ కార్యక్రమం చేయాలని అనుకుంటున్నాము.

Sri Syed Hasan :—In Hyderabad city, the headquarters of the Government, specially the old city is full of slums. Even animals cannot be tied there. There are no sanitary conditions, no proper lighting, no roads, and all the huts are in a miserable condition, specially so in this rainy season. Did the Minister make any visit to the old city and see the plight of these hutment dwellers? What remedy did he suggest?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—నాలుగు దినాల క్రిందట జంటనగరాలలోని స్లంప్రాంతాలను నేను, ట్యాగ్స్ బోర్డు మినిష్టర్, ఇక్కడ ఉన్న కార్పరేషన్ సెక్రటరీ ఆఫీసరును తీసుకువెళ్ళి చూచాము. అదృష్టవశాత్తూ వరసీతులలో ఉన్నాయి. వాటిగురించి కొన్ని కార్యక్రమాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత డబ్బు ఇచ్చింది. ఆగస్టు 15 నాటికి ఒకటి రెండు స్లమ్స్ ఐనా క్లియర్ చేయాలని విగలా వాటి ఇంప్రూవ్ మెంట్ కు ప్రపోజల్స్ సంపాదించి తెలియచేశాం. సిటీకి సంబంధించి రిం లక్షలు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రానున్నాయి. వీలైనంత తొందరగా పూర్తి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Syed Hasan :—Can he fix up a date and can we all make a joint inspection of these areas and take on the spot decisions?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—స్లం క్లియరెన్సు బోర్డు ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు ముఖ్యమైన పట్టణాలలో ఉన్న రెజిస్ట్రేటర్స్ ను దానితో సహకరించేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—అందరి శాసన సభ్యుల సహకారంతోనే చేయడం జరుగుతుంది. ఇది చాలా గురుతరమైన బాధ్యత. ఏ విధంగా డబ్బు సంపాదించాలి అటువంటి ప్లానలలో ప్లోరిడ్ డిలింగ్స్ కట్టాలి ఇవంతా ఉంది. పట్టణాలలోని శాసన

re : Strike by the workers of the Visakhapatnam Dock Labour Board on 24-6-72 and the need for recognition of the harbour and the port workers union by the Dock Labour Board.

సభ్యులు మాత్రమే కాకుండా అక్కడ ఉండే ఇతర ఎలెక్టెడ్ ప్రతినిధులతో కూడా సహకారం తీసుకుంటాము.

Sri Syed Hasan :—Let the Minister answer that question. It is important. People are living in horrible and miserable conditions. Further I would request you and the Members to make on the spot inspection and it will be slur on the humanity.

Mr. Speaker :—He has already said that he had inspected along with the Transport Minister.

Sri Syed Hasan :—It is with regard to the old city. Let us fix a date and have an inspection.

Mr. Speaker :—That is all right. You can talk to the Minister and fix up a date.

re : Strike by the workers of the Visakhapatnam Work Labour Board on 24-6-72 and the need for recognition of the Labour and the Port Workers Union by the Dock Labour Board.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—25-6-72 వ తేదీన నాలుగువేల మంది విశాఖపట్టణం డాక్ లేబరు కార్మికులు సమ్మె చేశారు. డాక్ లేబరు బోర్డును పునర్వ్యవస్థీకరించాలని యూనియన్ ను గుర్తించాలని సమ్మె చేశారు. ఇటువంటి సమ్మెలు వచ్చే ముందు ప్రభుత్వం ఇదివరకే శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. లేబరు కోరికను నెరవేర్చడానికి ముందుగానే శ్రద్ధ తీసుకుని ఉంటే సమ్మె రాకుండా ఉండే అవకాశం ఉండేది. ఈ సందర్భంలో ఒక రోజు నిరశన సమ్మె చేశారు. ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చి ఉంటుంది డాక్ లేబరు బోర్డును పునర్వ్యవస్థీకరించాలి లేదా. వారి యూనియన్ ను గుర్తించాలి లేదా. చెప్పాలని వర్కర్లను మధ్య జర్యత సాధించాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Anjaiah :—The verification of membership of trade unions operating in the Visakhapatnam Port was taken up to determine the representative character for the purpose of reconstitution of Dock Labour Board, Visakhapatnam and the Assistant Labour Commissioner (Central), Visakhapatnam issued notices on 4-5-72 to the various unions for the purpose. The Port Khalasis Union (INTUC), Visakhapatnam filed a complaint in the Court of Principal District Munsiff, Visakhapatnam, and obtained an interim injunction order restraining the Assistant Labour Commissioner from taking up the proposed verification of membership of the unions. The matter is therefore sub judice. About 4,000 employees, Dock Labour Board, Visakhapatnam went on a day's token strike on 24-5-1972 at the instance of the Visakhapatnam Harbour and Port Workers Union (AIUUC) demanding early reconstitution of Dock Labour Board, Visakhapatnam. The State Government are not the appropriate Government to take action in the matter. ఇప్పుడే రావుగారు చెప్పారు లేబరు బోర్డును ఏర్పరిచి మాట్లాడి కాంగ్రెస్ పార్టీ చూపుతున్నా

Mr. Speaker :—The other call attention motion standing in the names of Sri M. Narayana Reddy and Smt. J. Eswari Bai, I am postponing to tomorrow.

MATTER UNDER RULE 341.

re: Accumulated stocks of Boiled rice.

Mr. Speaker :—The Civil Supplies Minister is here. I permit Sri Srinivasul Reddy to raise the matter under Rule 341.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్ష, కేరళ సివిల్ సప్లయ్స్ కమిషనరు గారు ఒక ప్రకటన చేసినారు. ఆ ప్రకటనలో ఉన్న సారాంశము మనవిచేస్తున్నాను. పెన్సు గోదావరి కృష్ణా జిల్లాలలో 16 వేల టన్నుల బాయిల్డు రైస్ నిలవ ఉన్నాయి. సంవత్సరం నుంచి నిలవ ఉన్నాయి. కేరళ కమిషనరుకు రెండు నెలల క్రిందట మాత్రమే తెలిసినది అంటున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే బియ్యం చెడిపోయి ఉన్నాయని చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇంకో విషయం ఏమిటంటే ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా పెంట్రీల్ గవర్నమెంటు నిర్ణయించిన స్పెసిఫికేషన్ ప్రకారం బాయిల్డు రైస్ లేదనే ఉద్దేశ్యముతో ఎఫ్. సి. ఐ. నిరాకరించినట్లు కమిషనరు గారి ప్రకటనలో ఉంది. అన్నింటికంటే మించి ప్రయివేటు డీలర్లు కేరళనుంచినట్లు కొనడానికి వీలులేకుండా కేరళ గవర్నమెంటు నిషేధించింది. ఎందుచేతనంటే చెడిపోయిన బియ్యం రేషను షాప్స్లో కల్తీ చేసి అమ్ముతారని ప్రయివేటువారు కొనడాన్ని నిషేధించింది కేరళ ప్రభుత్వం. మన సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రి సుబ్బారాయుడుగారు చాలా బ్యాడ్ బిజినెస్మ్యాన్ అనిపిస్తుంది. ఎందుచేతనంటే మా బియ్యం చెడినవని ఏ వ్యాపారస్తుడూ చెప్పడు....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారుచెప్పినది లేనిదీ అడుగుదాము.

శ్రీ సిహెచ్. సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్ష, ఉప్పుడు బియ్యం నిలవ గురించి చాలా సార్లు చర్చచేయడం జరిగింది. వాటిని గురించి మొన్ననేచెప్పాను. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాతోనూ కేరళ ప్రభుత్వంతోనూ కరస్పాండెన్సు చేస్తున్నాం. అవి పనికి మాలిన బియ్యమని మేము కేంద్రప్రభుత్వానికిగాని కేరళకుగాని వ్యాయోలేదు. ఎఫ్.సి.ఐ. స్పెసిఫికేషను ప్రకారం లేనటువంటి బియ్యం అవేటటువంటి మాట శలవీయడం జరిగింది. ఎఫ్.సి.ఐ. రిలాక్స్డ్ స్పెసిఫికేషన్ను ప్రకారం 860 టన్నులు నిలవలో పొరపాటుఉంది. అదీ కాక వారు వ్యాసిన దానిలో We are not interested in purchasing sub-standard rice. అనేది కేటగారికల్ గా కేరళ గవర్నమెంటునుంచి రిప్లై రావడం జరిగింది. మరి ఆ విధముగా కమిషనరు ఎందుకు చెప్పారో తెలియదు రిపోర్టులో ఉండేమో తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. వారు అవిధముగా చెప్పిఉంటే It is an unfortunate statement which is unwarranted by the Kerala Government and the Commissioner. ఎందుకంటే 14-4-72 తేదీనాడు కేంద్రప్రభుత్వంతో పిండేగారితో మాట్లాడాను. గవర్నమెంటు రిప్రజెంటేషన్సు కాకుండా నామినేట్ కూడా యిక్కడకు వచ్చిచూసి నచ్చితే సరిపోతుందని కండిషను పెట్టారు. వారి రిప్రజెంటేటివ్స్ రాలేదు. నామినేట్ రాలేదు. రాక. అక్కడనుంచి ఇవి ఫనికీమాలిన బియ్యం బ్యాడ్ రైస్ అనడం ఇది చాలా దామేజింగ్ గా ఉంటుంది.

అన్నాలో లేదో సంగతి తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఆ వియ్యం తినడానికి పనికివచ్చే. ఎఫ్. సి. ఐ. వారు కొనడానికి వారి స్పెసిఫికేషన్స్, వారి స్టాండర్డు ప్రకారం లేదనే మాటగా తెలియపరచారు. ఉన్న యదార్థం అది. కేరళ కాకుండా వెస్టు బెంగాల్ గవర్నమెంటు కేంద్ర ప్రభుత్వం సంప్రదించి వారికి వ్రాసినది. ఒరిస్సా గవర్నమెంటు వ్రాసినది. ఆ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. అటువంటి పనికిమాలిన వియ్యం అనేమాట ఈ ప్రభుత్వంకు వ్రాయలేదు. వ్రాసినదానిలో లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—కేరళ కమిషనరు యిచ్చిన ప్లేటుమెంటు తమకు యిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను చూశాను. చూడకుండా ఎట్లా వస్తుంది.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET, FOR 1972-73 :
VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Demand No XXX Interest on Capital Outlay on Multipurpose River Schemes. Rs. 11 55,06,000.

Demand No XXXI Irrigation. Rs. 22,44,92,900.

Demand No. XLVIII Capital Outlay on Multi-purpose River Schemes. 12,43,89,000.

Demand No. XLIX Capital Outlay on Rs. 26,80,94,700.

Mr. Speaker :—Now the Minister for Irrigation will move his Demands.

Sri P. Narasa Reddy :—Sir I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 11, 55,06,000 under Demand No. XXX—Interest on Capital Outlay on Multipurpose River Schemes”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 22,44,92,900 under Demand No. XXXI—Irrigation”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 12,43,89,000 under Demand No. XLVI Capital Outlay on Multipurpose River Schemes”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 26,80,94,700 under Demand No. XLIX—Capital Outlay on irrigation.

Mr. Speaker :—Motion moved.

Now, Members will move their cut-motions.

DEMAND NO. XXXI—IRRIGATION—Rs. 22,44,92,900.

Sri B. Ramasarma :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by Rs. 100

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని శాండ్ గ్రామము నుండి గుండ్లవల్ల అచ్చంపేట రోడ్డు మరమ్మత్తు చేయడంలో విఫలమైన ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా

Sri B. Yellareddy :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by Rs. 100

పోచంపాడు ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో జరుగుతున్న జాప్యాన్ని నివారించి త్వరలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసిందిగా —

Mr. Speaker:—Cut motions moved.

Sri B. Ramasarma:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

వ్యవసాయకంగా పెనుగట్టిన తాలూకాగా పున్న విశాఖపట్నం తాలూకా బక్కనిపాలెం దగ్గర తీమరుగడ్డ స్కీము పాస్ అయిన పని ప్రారంభించుటకు తగు చర్య చేయవలసిందిగా —

Mr. Speaker:—Cut motion moved.

Sri Md. Rajab Ali:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాలవ త్వరలో పూర్తికావించి రైతాంగానికి ఉపయోగపెట్టలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

పోచంపాడు ప్రాజెక్టు సత్వర నిర్మాణానికి కావలసిన నిధులు ఇవ్వలేని ప్రభుత్వపాలనకి వ్యతిరేకంగా —

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

ఖమ్మం జిల్లా ఇల్లందు తాలూకాలో బుగనదిపై కట్టుతున్న అనకట్ట పని అసంపూర్తిగా వదిలేయబడిన ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

సాగర్ ఎడమకాలవ పాలేరుకు కి మైళ్ల దూరాన ఈశ్వరి మాధారంవద్ద రాబడిన రాతి చుట్టును బ్రద్దలుచేసి పాలేరు రిజర్వాయరుకు నీరును అందించలేని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా —

Mr. Speaker:—Cut motions moved.

Sri B. Ramasarma:—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

నల్గొండజిల్లా దేవరకొండ తాలూకా చేపూరు చెరువుకి శ్రవ్వి రెండడుగులు పెంచి మోసంగి చెరువుకు కాల్వ తీయవలసిందిగా ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation by
Rs. 100

నల్గొండజిల్లా దేవరకొండ తాలూకా పాల్వాయి వాగుపై కట్టి విరిగించి మేడవరం చెరువులోకి కాల్వ తీయవలసిందిగా నిరసనగా —

To reduce the allotment of Rs. 22,44,92,900 for Irrigation
by Rs. 100

సత్రాండజిల్లా దేవరకొండ తాలూకా ప్రాజెక్టు పైన షట్టర్ను నిర్మించనందుకు ప్రభుత్వ
వర్గకు నిరసనగా—

Mr. Speaker : - Cut motions moved.

Mr. Speaker:—Sri Shafivir Rahman is not present.

Sri Syed Hasan :—He has authorised me to move the Cut
motion.

Mr. Speaker :—I do not think our rules permit authorisation of
such matter.

Mr. Speaker :—I shall close the discussion at 11-30 A M. and
then take up 2 hours non-official business.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్లూపూర్) :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ శాఖామంత్రిగారు
గారు 4 సార్లు క్రింద రూ. 73,25,12,600 లు కావాలని మనముందు పెట్టారు.
అధ్యక్ష, తమకు తెలుసును. ఇంతకుముందే బహుళ రెండుమూడు రోజులక్రితం
అనుకుంటూ ఏ శాఖామంత్రినైనా సరే తమ డిమాండ్ను పెట్టేముందు కనీసం రెండు
మూడు రోజులముందైనా డిమాండ్ను విడిగా ముద్రించబడినవి సభ్యులకు అందజేయ
వలసినదని కోరడం జరిగింది. మరి ఆ ప్రకారంగా వారికి చెప్పడంకూడా జరిగింది.
కాని దురదృష్టవశాత్తు ఈ డిమాండ్ను హౌస్ లోకి వచ్చిన తరువాతనే మాకు అందడం
జరుగుతున్నది. కనీసం భవిష్యత్తులోనైనా యిలా జరుగకుండా చేయవలసినదిగా
నేను మిమ్మలను కోరుతున్నాను అధ్యక్ష, ఈ డిమాండులో ముద్రించబడిన
డిమాండులోనే రూ. 11,55,56,000 యింటిరెస్టుగురించి ఏదయితే చూపించారో
ఆ పద్ధతి ఈ ముద్రించబడిన నీటిపారుదల డిమాండులో కనిపించలేదు. కారణం
ఏమిటో.....

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—అది ఫయినాన్సు మినిస్టరుగారి డిమాండు వచ్చినప్పుడు
వారు మూవ్ చేస్తారు. అందుచేత నేను మూవ్ చేయలేదు.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—అధ్యక్ష, రూ. 11,55,56,000 లు బహుళ మనం
ఏదయితే యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టుమీద అప్పు తీసుకున్నామో దానిపైన చెల్లించవలసిన
మితి అనుకుంటాను. ఈరకంగా మనం ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు
మితిక్రింద చెల్లిస్తూ ఈ ప్రాజెక్టుకొరకు గాని లేదా మెవరు యిరిగేషన్కు సంబంధించిన
కావలసిన ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రానికి వస్తున్న ఆదాయంతో
దాదాపు ఆరవవంతు యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టుక్రింద ఖర్చుపెడుతున్నాం. పరితమం ఎంత
వరకు వస్తుందనేది గుర్తించినప్పుడు ఖర్చు పెడుతున్న డబ్బుకు సరియైన ఫలితము
ధావడము లేదనే సంగతి తెలుస్తుంది. అధ్యక్ష, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టును 75
కోట్ల ఎన్టీఎఫ్ఎస్ ప్రారంభించాము. 1971-72 వరకు 178.85 లక్షలు ఖర్చు
కొలిపింది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఈ సం.రము దాని ఖర్చు క్రింద 7 కోట్లు పెట్టారు. 73-74కి పూర్తి చేయాలంటే ఇంకా అదనముగా 71 కోట్లు 78 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాలి అన్నారు. ఈ రీతిగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు 250 కోట్లు 63 లక్షలతో ముగుస్తుంది ఇప్పటి అంచనాల ప్రకారము. అంటే 75 కోట్లు అంచనాలతో ప్రారంభించిన ప్రాజెక్టుకు రెండున్నర రెట్లు ఎక్కువగా పెంచడము జరుగుతోంది. మన టెక్నికల్ ఎక్స్‌పర్ట్స్ యిస్తున్న సలహా ఎఫిషియన్సీ ఫలితము. సంవత్సరాలు పెరిగే కొద్దీ, ధరలు పెరిగిన కొద్దీ ఈ ప్రకారము పెంచక తప్పదు అని కారణాలు చెబుతారు. ఈ సంవత్సరం 7 కోట్లు పెట్టారు. దీనిలో నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువకు ఒక్క పైసా కూడా కేటాయించలేదు. నిధుల కొరత కారణముగా చెబుతారు, ఎడమ కాలువకు ఏమీ డబ్బు ఖర్చు పెట్టలేని స్థితిలో వుంటే ఈ ఎడమ కాలువ వైపు వుండే రైతుల ఆశలు ఈ సంవత్సరము కాదు కదా ఎప్పటికీ ఫలిస్తాయో చెప్పలేము. ఈ సంవత్సరం కొంత ఖర్చు పెట్టి కాలువలు త్రవ్వడము చేస్తే అది వచ్చే సంవత్సరానికో, ఆ తరువాత సంవత్సరానికో ఫలితము యివ్వడానికి వీలు వుండేది.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :—ఈ సంవత్సరం 3 కోట్లు 50 లక్షలు లెప్ట్ కేనాలుకు కేటాయించు చేశారు.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—వారు యిచ్చిన డిమాండులో లేదు. వారు ప్రత్యేకముగా చూపిస్తే సంతోషపడతాను. పోచంపాడు ప్రాజెక్టును 45 కోట్లతో ప్రారంభించుకొన్నాము. ఇప్పటి అంచనాల ప్రకారము 90 కోట్లు 25 లక్షలతో పూర్తి అవుతుందని మన ఇంజనీర్లుగాని, మన ప్రభుత్వముగాని చెబుతున్న దానిని బట్టి తెలుస్తున్నది. 71-72 వరకు 36 కోట్లు 22 లక్షలు 43 వేలు ఖర్చు చేశారు. ఈ డిమాండులో 72-73 కి 10 కోట్లు పెట్టారు. 73-74 నుంచి 44 కోట్లు 2 లక్షల 56 వేలు కేటాయించితే వారి అంచనా ప్రకారము 90 కోట్లు 25 లక్షలకు సరిపోతుంది. 45 కోట్లతో ప్రారంభించిన ఈ ప్రాజెక్టు 90 కోట్లతో పూర్తి అవుతుంది అంటే అర్థ మాత్రమే ఖర్చు అయిందన్నమాట 72-73 చివరకు అర్థ ఖర్చు చేసుకొంటే మన ఎస్టిమేటు ప్రకారము మిగతా అర్థ ఖర్చు చేయవలసి వుంటుంది. ఆ అర్థ ఖర్చు చేసేదానికి సమానమైన డబ్బు హెచ్చు చేయవలసిన పరిస్థితి రావచ్చును. ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టులు తక్కువ డబ్బుతో సంవత్సరాల తరబడి చేస్తున్న దానివల ప్రభుత్వానికిగాని, ప్రజలకుగాని నష్టము ఏర్పడుతుంది. ఇతర స్టేట్సులో ఏ రూపములో అయితే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మీద ప్రెషర్ చేసి సాధ్యమైనంత ఎక్కువ డబ్బు తీసుకువచ్చి ఇరిగేషను మీద పెట్టుకొనడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నావో ఆ ప్రకారముగా మనము కూడా మేజరు ఇరిగేషను స్కీములను అంత త్వరలో సాధించుకొంటే అంత ఆట ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు లాభము వుంటుందనేది ప్రభుత్వము గుర్తించి ఆ రకముగా చేయడం అవసరమని కోరుతున్నాను. తెలంగాణా చాల పెనుకబడిన ప్రాంతమనే సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. అదే రీతిగా రాయలసీమ ప్రోగ్రెస్ కావలసిన అవసరము వుంది. ఈ రెండు ప్రాంతాల్లో ఇరిగేషను పెసిలిటీస్

for 1972-73:

Voting of Demands for Grants.

కల్గిందచేయాలంటే తుంపర వానవల్ల లాభము కలుగుతుందని తక్కువ డబ్బుతో ఎక్కువ ఫలితాన్ని చేకూరుస్తామనడము హాస్యాస్పదమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకముగా చేయడమువల్ల మన రాబడి అంతా ఇంటరెస్టుకే వినియోగించవలసివస్తుంది. ఫలితము సక్రమముగా తీసుకోలేకపోతామని మనవి చేస్తున్నాను. రాజోలిబండ డైవర్షన్ స్కీము క్రింద ఈ సం.రం 2 లక్షల 50 వేలు పెట్టారు. బహుశా దానితో ఈ స్కీము కంప్లీట్ అవుతున్నట్లు ఈ డిమాండులో చూపించిన దానిని బట్టి తేలుతున్నది. రాజోలిబండ డైవర్షన్ స్కీము క్రింద గద్వాల, అలంపూర్ తాలూకాల్లోని కొద్ది ప్రాంతాల్లో లాభము వుంటుంది. ఆ నీరు కూడ మైసూరు ప్రాంతము నుంచి ఈ ప్రాంతానికి రావాలి అంటే ఎంతో బాధాకరముగా వుంటున్నది. డైవర్షన్ పెట్టి సగులగొట్టి నీటిని మళ్ళించే విషయాలు వున్నవి. మైసూరు శాసనసభలో శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. పెద్ద ప్రాజెక్టులు నిర్మించడానికి ఎక్కువ అవకాశాలు లేవనే పరిస్థితుల్లో మైసూరు గవర్నర్ మెంటుతో మనము కొంత ప్రయత్నము చేసి ఇంకా అదనముగా నీరు ఇవ్వగలిగే పరిస్థితులు కలుగచేసి, వచ్చే సం.రము నుంచి దానిమీద కొంత డబ్బు ఖర్చు చేసి తీసుకోవలసిన అవసరము వుంటుంది. ఇప్పుడు ఉపయోగిస్తున్న నీటివల్ల ఇరుకారులు పండగా నీరు మిగులుతోందనే కారణముతో మనకు నీటి ఎడడి ఏర్పడినపుడు మనము మైసూరువారిని ప్రార్థించడము, వారు లేదు అంటే కేంద్రము ఇంటర్ పియర్ కాపడము జరిగిన విషయము అందరికీ తెలిసినదే. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు క్రింద నీరు ఎక్కువగా వుంటుందనే విషయము తెలిసినపుడు మన ప్రాంతానికి వచ్చే డైవర్షన్ స్కీము క్రింద కుప్పిని తరిగా చేసుకొనడానికి ప్రయత్నము చేసి ఈ సం.రము బడ్జెటులో ఎన్ట్రీమేట్టు వేసి పెంచడమువల్ల రా తెలంగాణా ప్రాంతానికి మేలు చేసినవారమవుతామని మనవిచేస్తున్నాను. మైనరు ఇరిగేషన్ స్కీము క్రింద రాయలసీమకు 2 కోట్ల 13 లక్షలు, తెలంగాణాకు 1 కోటి 5 లక్షలు కేటాయించారు. తెలంగాణాకు కేటాయించిన మొత్తము చాలతక్కువ అనేది ప్రభుత్వానికి తెలియనిదికాదు. తెలంగాణాలో పోచంపాడు ప్రాజెక్టు తప్ప రాజోలిబండ డైవర్షన్ స్కీము క్రింద కొన్ని ప్రాంతాలు తప్ప, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద కొంత ప్రాంతము తప్ప మిగతా 9 జిల్లాల పరిస్థితి చాలా అదృష్టముగా వుందని అందరికీ తెలుసు. మైనరు ఇరిగేషన్ క్రింద వున్న చెరువులు, కుంటలు విషయము. అల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు వి.దబ్ల్యు.డి. మంత్రిగా వున్నపుడు వెనుక వున్న అలుగులు ఆ రకముగా వుంటే చెరువులకు, కుంటలకు శిష్టము ఏర్పడుతుందని టెక్నికల్ పీపుల్ చెప్పిన వలనా ప్రకారము ఆ అలుగులేను తగించాలని అన్నారు. అలాడు తగించబడిన అలుగులు ఎటువంటి పరిస్థితి వచ్చినవి అంటే ట్రిక్లర్ చెరువు క్రింద కాని, కుంజ క్రింద కాని వున్న అయిదు కుంటలు తరించాలి అంటే కనీసము రీ, 4 సార్లు అయినా అలుగులు పెట్టే తారీఖు అ సమస్య తీరదు. సుబ్బారెడ్డిగారి సమయములో వారి దృష్టికి వచ్చిన మేజరు వాటిని చేపనే తరువాత ప్రమాదముగా లేనిపాటిని పెంచడానికి వారు ఒక తర్జుమా యన్వయము తీర్చింది. ఆ టెక్నికల్ రిపోర్ట్ దానికి ప్రాధాన్యత వున్నట్లు చెబుతారు. తగ్గంతకైనా అలుగులు లాభపరచే ఇప్పుటికి పెంచలేదు, ప్రతి సంవత్సరము ప్రతి

తహశీలు ఆఫీసులో పరాకాలపు పంటల విషయములో కూడ తలఫమాన్ దరఖాస్తులు యివ్వక తప్పదము లేదు. అటు రైతులు కాని, ఇటు ప్రభుత్వం కాని చాలా నష్టపడుతున్నారు. అటువంటి దుస్థితి నుండి కాపాడటానికి మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద అప్పులు ఇచ్చి కాని, లేదా ఇంకేదైనా స్కీముల నుండి డబ్బు తీసి ఈ పనులు త్వరగా చేయాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణాకు ప్రత్యేకంగా 2 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి 10, 15 సంవత్సరాల నుండి పూర్తి కాని స్కీములను పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది చాలా సార్లు నిజాంసాగర్ గురించి చెప్పారు. దానికి కొంత డబ్బు పెట్టారు. అయిదింటి మూడో పంతు చెల్లిస్తే ప్రారంభిస్తామని అన్నారు. ముందు రైతులు చెల్లించే స్థితిలో లేకపోయినా ముందు ప్రభుత్వ డబ్బుతో చేసి తరువాత వారినుండి వసూలు చేయవచ్చు. ఖా సన్స్కరణల ద్వారా భూములు తీసుకొంటామని అంటున్నారు. దానిని ఆక్షేపించే వారు కాని, ఆడ్గించే వారు కాని ఎవరూ లేరు. వారి అస్తిని స్వాధీనం చేసుకొన్నా ఆడ్డుకొనే వారు లేనప్పుడు మీరు ముందు ఖర్చుపెట్టి తరువాత ఇచ్చి తీరాలని వారినుండి కిస్తుల రూపంలో వసూలు చేస్తే ఆడ్డుకొనే వారు ఎవరు? కనుక ప్రభుత్వమే చేయాలి కాని రైతులు ఇవ్వలేదు కనుక చేయలేదు అనే సాకు చెప్పవద్దని కోరుతున్నాను. ఈమధ్య 400 మంది జ్యూనియర్ ఇంజనీర్స్ ను తీసివేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం, దానిపై వారు హైకోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకోవడం జరిగింది. మనకు ఎన్నో స్కీములు వున్నాయి, ఎన్నో కోట్లు ఖర్చుపెట్టవలసి వుంది. అటువంటి చోట్ల వారి సర్వీసులను ఉపయోగించుకోవాల్సి తప్ప వారిని నిరుద్యోగులుగా చేయడం భావ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతివారు కోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకొంటూ వుంటే దాని ప్రభావం ప్రభుత్వం మీద ఎలా వుంటుందనేది గుర్తించాలి. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు విషయం వుంది. అక్కడ వున్న ప్లావ్ కు, చీఫ్ ఇంజనీర్ కు సరిపోయేట్లుగా డబ్బు కేటాయిస్తున్నారు : నిజంగా ప్రాజెక్టు పని పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశమే ప్రభుత్వానికి వుంటే తగిన డబ్బు కేటాయించి ప్రాజెక్టు పని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఊరికే కూర్చోపెట్టి ఆఫీసర్స్ శక్తి సామర్థ్యాలను వృథాచేయకుండా ఎలాగూ మనం అప్పుల పాలు అయ్యాము కాబట్టి కావాలంటే అప్పు చేసి అయినా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. తెలంగాణాలో మైనర్ ఇరిగేషన్ పట్ల తగిన శ్రద్ధ వహించి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగరెడ్డి :—అద్యక్ష, మన రాష్ట్రాన్ని ప్రక్క రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఇరిగేషన్ అభివృద్ధి కావటానికి ఎక్కువ సోర్సెస్ వున్నాయి. కాని తెలంగాణాలో మేజర్ ఇరిగేషన్, మీడియం ఇరిగేషన్ కు కొన్ని తాలూకాలు మాత్రమే పరిమితమై వున్నా ఎక్కువ భాగం మైనర్ ఇరిగేషన్ మీదనే ఆధారపడి వుంది. తెలంగాణాలో ప్రత్యేకంగా మైనర్ ఇరిగేషన్ కు గత సంవత్సరం 71-72 సంవత్సరంలో 688 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేస్తే ఈ సంవత్సరం 244 లక్షలు మాత్రమే ప్రొవైడ్ చేయబడింది. ఎందుకు తగ్గించారో అర్థం కావడంలేదు. తెలంగాణా సెక్షర్ పండ్స్ క్రింద 150 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేసి తీసుకున్నారు. కాని ఆ రిస్ట్ ఇక్కడ లేదు. తెలంగాణాలో గత సంవత్సరం

16 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేస్తే రివెన్యూ ఎస్టిమేట్ లో 9 లక్షలు కన్సిస్టున్నది. తెలంగాణాకు మైనర్ ఇరిగేషన్ కు ఎక్కువ కేటాయింబాలని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్ష, మెడక్ జిల్లా దురదృష్టవశాత్తూ రెండు రివర్స్ క్యాచ్ మెంట్ తో కలిసి వున్నది. జహీరాబాద్, సంగారెడ్డి, నారాయణపేట్, జోగిపేట, నర్సపూర్, నిజాంసాగర్ క్యాచ్ మెంట్ గా గజెల్, సిద్దిపేట, మెడక్ లో కొద్ది భాగం మానేరు క్యాచ్ మెంట్ అని ఏ తాలూకాలో కూడా చిన్న స్కీము తీసుకోవటానికి వీలులేదని ఏ రోజున చీఫ్ ఇంజనీరు అన్నారో కాని అదే బ్రహ్మరాతగా. అమెరికన్ కాన్స్టిట్యూషన్ లాగా, కొరాన్ లా. బై బిల్ గా బానించి పాటిస్తున్నారు. ఈ రోజు పరిస్థితులు చూడకుండా, సర్వే చేయకుండా ఏ చిన్న కుంట కూడా తీసుకోవటానికి వీలులేదని మొత్తం మెడక్ జిల్లాలో ఏ పని తీసుకోకుండా వున్నారు. నిజాంసాగర్ కట్టిన రోజుల్లో 26 మిలియన్స్ క్యూరిక్ ఫీట్ వాటర్ దానిలో వుంటుందని చెప్పబడింది. ఈనాడు డిపార్టుమెంటు ఇచ్చిన లెక్కల చూస్తే 11 మిలియన్స్ క్యూరిక్ ఫీట్ అని మాత్రమే చూడబడుతున్నది. నిజాంసాగర్ నాలుగైదు వరాంతే ఓవర్ ఫ్లో అవుతుంది. గోదావరి కలిపితే ఆ నీటిని వాడుకునే అవకాశం వుంటుంది. నిజాంసాగర్ లోని సర్ప్లస్ వాటర్ పై రెవెన్యూలో వాడుకుంటే ప్రమాదం కాని, కష్టం కాని, నష్టం కాని లేదు. నిజాంసాగర్ రెవెన్యూ లేపాలని అనుకుంటున్నారు. రెవెన్యూ లేపి కేపాసిటీ పెంచితే 4, 5 మిలియన్స్ క్యూరిక్ ఫీట్ వాటర్ ఇంకా పెరగవచ్చు. ముందుగా నిజాంసాగర్ ఇంకా భాగా వుపయోగపడాలంటే సిల్టింగ్ ను ఆపాలి. దానికి పై రెవెన్యూలో అనకట్టులు కట్టాలి, చిన్న చిన్న చెరువులు శ్రవ్వాలి అనేది ఆలోచించాలి. ఏ పద్ధతుల ద్వారా అయినా సరే సిల్టింగు ఆపాలి. మెడక్ జిల్లాలో హల్లి ప్రాజెక్టు రెండవ పంచవర్ ప్రణాళికలో చేర్చబడింది. మూడవ పంచవర్ ప్రణాళికలో దాని పేరే లేదు. ప్రతి సంవత్సరం చీఫ్ ఇంజనీరుకు కలియడం జరుగుతున్నది కాని అది మాత్రం చేపట్టబడటం లేదు. మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద కొత్తూరు ప్రాజెక్టు సర్వే అయింది. ఎస్టిమేట్స్ కూడా రైనవి. అన్నీ అయిన తరువాత నిజాంసాగర్ క్యాచ్ మెంట్ ఏకియా అన్నారు. ఇది 4, 5 లక్షలతో అయ్యే చిన్న ప్రాజెక్టు. ఇటువంటి వాటిని కూడా నిజాంసాగర్ పేరు చెప్పి డెవలప్ చేయకుండా ఆపడం న్యాయం కాదు. మెడక్ జిల్లాను ప్రత్యేక దృష్టితో చూడాలని కోరుతున్నాను. అలాగే సత్వర్ ప్రాజెక్టు అని వుండి అది కాంక్రీట్ అయి, టెండర్ పిలిచి కూడా ఎవరో వద్దన్నారని ఆపేశారు. వీటి విషయము పరిశ్రమ శాఖలో పెక్కి కల్గి అడ్డర్స్ చేసి చూడాలని కోరుతున్నాను. ప్రాజెక్టులు ఎవరినో అడిగి, టెండర్స్ పిలిచిన తరువాత, కాంక్రీట్ అయిపోయిన తరువాత, వాటి టెండర్స్ కి కట్టిన లెకపోలేరడు అంటే ఎట్లా? సర్వే అయింది. టెండర్స్ కార్ ఫంట్ చేసి అనుమతి అంది గారు. ముందే టేపిన్ క్రింద సిద్దిపేట, గజెల్ ఏదైతే వుందో దానిని అంటున్నారు. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు, మానేరు ప్రాజెక్టు కింద ప్రాజెక్టు చేయబడింది. గజెల్ సిద్దిపేట సర్వే అయినది యింట్లో మెట్లా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక

పాపాయింటు ఏమంటే, యీ మధ్యన మైనరు యిర్రిగేషన్ ప్రాజెక్టు ఎన్ని అయితే వున్నాయో వాటి క్రింద 400, 500 ఎకరాల ఆయకటు వుంది. దానిని పిరడీలు, స్టూయిస్ మెన్సు ఏపాయింటు చేసేది రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు పని అంటున్నారు, వారేమో ప్రొజెక్టు లేదంటున్నారు. ఇప్పుడు మధ్యన పిరడీలు లేకుండా 50% of the water is being wasted. ప్రాజెక్టు కట్టి పది లక్షలు ఖర్చుపెట్టిన తరువాత వంద రూపాయలు 80 రూపాయలు యిచ్చి స్టూయిస్ మెన్సు పెట్టుకుంటా పోవడమువల్ల కష్టముగా వుంది. అది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశము యిచ్చి పండులకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

NON-OFFICIAL BUSINESS

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money lenders Bill, 1972.

Sri M. Narayanreddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area Extension) Money-lenders Bill, 1972 be taken into consideration.”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

Sri M. Narayanreddy :—Sir, as the title of the Bill itself shows, it is only an extension of the Andhra Pradesh (Telangana area) Moneylenders Act 1349 F. This Act as you know was passed and enforced in the then Hyderabad State in 1349 F. for the regulation of money-lending business and transactions in the State. After the reorganisation in 1956, the scope of the Bill and the operation of the Bill is restricted only to the Telangana area and there is no such enactment regulating money-lending transactions in Andhra region which is a larger area forming part of the State. As you know, Sir, with the enforcement of this Act, the other Acts such as Agricultural Debtors Relief and Prevention of Usury Regulation were repealed in so far as Telangana is concerned as these matters were covered by the Moneylenders Act.

Before I go to the necessity of extension of this Act to Andhra area, I may submit the important provisions of this Act as to how they would be helpful in regulating the moneylending transactions in Andhra area. Under Sec. 3 of the present Act all moneylenders have to get themselves registered with the authorised officer and a licence has to be obtained by them after following the prescribed procedure under sub-section 5 of section 3. So also under the provisions of sec. 5 every registered moneylender has to maintain regular account of loan for each debtor separately and also deliver the statement of account every year to the individual debtor. This act also extends to the transactions dealt by the pawn-brokers in Telangana area as envisaged in Section 6 of the Act. The interest prescribed which is more important for our purpose is 9% for secured loan and 12% for unsecured loans under sec. 10 of the Act. Under Sec. 13 there is a salutary safeguard provided with regard to ill-treatment and molestation of the debtors either by the moneylenders or by their agents; if

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension)
Money Lenders Bill, 1972.

any such thing takes place there is a penal provision which prescribes rigorous imprisonment extending upto 2 years. In addition to that, we have added one more section by way of amendment, i. e., Sec-2-A under which no stranger will be allowed to register himself as a moneylender or obtain a licence for doing money-lending business in Telangana area and the stranger is defined in such a way as to include professional Sikhs and Pathans and others who are very notorious in this business and who are notorious for charging very high interest. This regulation was primarily passed for the reduction of a social evil of usury in the then Hyderabad State. It is gratifying to note that such a social welfare legislation was passed under a feudal regime of Nizam in those days and unfortunately in a more advanced and enlightened area like Andhra region, we do not find any such regulation or a law to control and regulate the money-lending business. It is also a fact that all other States in our country have such an enactment for the regulation of money-lending business and with several progressive amendments in these Acts in States like Maharashtra, Mysore and Madras. That being the case, it is high time that such a regulation is also introduced in Andhra region in the public interest. As I submitted seeing the necessity of such a regulation, the State Law Commission in 1963 examined this question and recommended such a law should be enacted for the entire State, that is to say, extending not only the Act that is in force in Telangana but also they have prepared a model Bill just an improvement over the existing enactment in Telangana and they said that this Bill should be enacted as law and extended to the entire State.

But unfortunately during the last ten years on that recommendation no action has been taken to implement that recommendation by way of enactment of the Money Lenders' Act for the whole State. Again several representations were made to the Government, written Memoranda and representations to the effect that such a legislation is necessary— that was done in 1967— and in 1968 even those who are residing in Andhra area—even some Associations of Bankers and Pawn Brokers have also submitted that such a legislation should come. There is no controversy or dispute on the desirability of enacting such a legislation for the Andhra region. The only unfortunate fact is that it is not taken so far. For this purpose, I would now invite the attention of this House. The present position Sir, with regard to the Andhra Region is there are one or two Acts which are in force, i. e., the Madras Pawn Brokers Act, 1943 and also the Agricultural Debt Relief Act, 1938. These two Acts which are in force in Andhra Region deal with the subject in a very limited manner so far as Pawn Brokers and the Borrowers, when they are agriculturists, are concerned; but there is no law as such to cover the money lending transaction. It is also a fact that the money lending on a very extensive scale by the private agencies is done in Andhra Region as against the same volume of piece in Telengana Region. Therefore, it is all the more necessary that such a legislation should have come for the regulation of the transaction in the Andhra Region. So, I hope that the Hon'ble Minister is convinced of the urgent need to introduce such a legislation, extend such a legislation that is here in the Telengana region to Andhra area.

In this regard several representations were made about the same and anxiety was expressed in these representations that they would be put to much hardship if this enactment is not introduced or extended to the Andhra Region. For that two main reasons were shown which are important and I would like to bring to the notice of this August House about that. One is, there is an organised trade in money lending in Andhra region by way of Financial Corporation. It is a very extensive business that is done in Andhra Region which is not known to Telengana Region. Under the Company Law Section 11, a large number of Financial Corporations were found and they are registered under either the Partnership Act or Registration of Firms Act for transacting money lending business 10 persons or less than 10 persons joining together and investing a lakh of rupees and accepting the promises from the individuals and borrowing on these resources for that lending. This is available at 10 to 13 per cent of the interest to the depositors as against the interest that is paid to the bankers, i. e., 7%. They are charging on the borrower a rate of interest ranging from 15 to 20 or 22%. In this regard their grievance is if this enactment is extended to Andhra region, all these Corporations and through these Corporations several depositors who have deposited their savings with these Corporations may suffer, in the sense that they will receive very low interest which would not be attractive or which would not be an incentive to deposit the savings in the Corporation.

The second is that the private credit that is given to this Corporation would not be available in as much as there would not be many resources to the Corporation to lend the amount on a lesser rate. Therefore, this enactment would hit the small firms or traders. That is one objective taken by various representatives of the Corporation. In that regard, I would like to submit that there is some force in their representation in so far as the rate of interest is concerned but not the extension of the enactment. We can as well meet their needs by providing a classification of a private and a Corporate Sector of lending and safeguarding the rate of interest little more than that; Only last year as is done in Mysore and Madras. Therefore, they have to obtain a licence, maintain the accounts and furnish the statement of accounts. The only exception is that they would be allowed to charge more interest in as much as the Nationalised Banks are not giving any loans on the personal security of the borrower as is done by the individual Corporation in Andhra area.

When once this enactment is introduced, then the existing arrangement of the system of money lending will be completely disturbed in the sense that whatever transactions that have already taken place may be covered or may fall within the ambit of the fact and thereby they may become invalid or void ab initio. Most of the grievances also we can provide in the very Act saying that the subsisting agreements or transactions before with the Corporation or with the individual can be accepted in one case or they can be regularised by providing certain time like one or two months to get these transactions regularised by various officers after the enforcement of the Act. There should be no fear for the subsisting transactions becoming void.

The Andhra Pradesh (Andhra Area Extension)
Money Lenders Bill, 1972.

ab initio. If we do not extend this legislation to Andhra Region, what is happening is the evidence disclosed hitherto. The evidence was adduced before the Select Committee of this House in 1971 April in Vizag and other places nearby Vizag. In the definition of a stranger every Pathan is included in the definition of the stranger and they would preclude from any money lending earlier, in the Telengana area. They seem to be the main class of money lenders who lend small sums to the public servants and labourers and other small classes. It is also stated in the evidence before the Select Committee that they are charging as much as or in the range from 36% to 64% interest on the small sums given to petty traders or small N.G.G.Os. and other people. Therefore, the rate of interest is not only usurious but also most prohibitive and exorbitant. It has become a social evil in Andhra Region already. Though the Act is here, there is no such exorbitant interest in this area. The social evil has now percolated to the Andhra area. It is all the more necessary that this Act is extended to Andhra Region. If there are any safeguards to be provided to protect the interests of small traders and cultivators, who are traditionally getting loan from the Financial Corporation, that can be provided in the Act itself and the Hon'ble Finance Minister can propose any amendment to the Principal Act making it enforceable in both the areas. In this regard I would like to bring one fact to the notice of the Hon'ble Finance Minister that the entire act of legislation at this stage is changed in view of the lending rates and the policies that are now adopted by the Commercial, Nationalised Banks.

As you know, Sir, in the past, when these legislations were passed, so also when the Civil procedure Code was passed, the rate of interest that was given to the depositor as well as the rate of interest that was charged on the borrower by this Act was much less. Now the rate of interest charged on borrowing by the Commercial Banks has gone up and has exceeded by more than 10% and in some cases it is 12%. Take this interest. In normal periods when this is included on the basis of one year, it may exceed 15%. The margin between the interest that is paid to the depositor and charged from the borrower is 12 to 15%, i.e., a cushion of more than 6 to 7% is available to the Commercial Banks in meeting their establishment charges and making huge profits. So, the small anomalous position can be brought into the Money Lenders' Act. My object in introducing this enactment to the Andhra Region is only to regulate money lending transaction and not to prohibit the money lending altogether, because there is one danger inherent in a prohibitive regulation. A regulation though *prima facie* the provisions are unrealistic that it may in effect prohibit the entire trade altogether. It is not my opinion to prohibit the trade altogether in Andhra Region but only to regulate in the general interests of the trader. Therefore, there is need and scope for increasing the rate of interest as was recently done in Tamilnadu, Mysore and Maharashtra. We have to provide incentives for money lenders to lend money without any security of personal credit. Because the Money lender being the latest institution we cannot dispell with the money lender Institution overnight without making an alternative provision.

It may liberalise the credit policy of the Nationalised Banks with respect to small traders. Since the present policy of the Banks is not so liberal and funds are not available easily. This will continue until such time as the banks may liberalise their lending policy. Therefore, there is some scope for increasing the rate of interest that can be done on par with such legislation in the neighbouring State. Therefore, I submit there is every need and urgency to extend this legislation in Andhra Area. As I submitted it is already much delayed and a social legislation like this should not be delayed. We consider that in relation to Telengana area, Andhra Region is enlightened, progressive in many respects. Therefore, this Region should not be allowed to lag behind any social legislation and advancement of social purpose. Therefore, I commend this Bill for the consideration of this House and I.....

Sri D. Venkatesham (Kuppam):—I request the Hon'ble Member to kindly explain the contents of the provisions of the Telengana Act which was passed in 1949 F.

Sri M. Narayana Reddy :—It consists of 15 sections and I specifically made a reference to Section 3 under which a money lender as to get himself registered under the authorised officer. Sub-Section 3 to obtain a licence-stranger like Pathans in Vizag are prohibited from lending money. Under Section 5 every money lender as to maintain a regular account and give a statement and under Section 6 the pawn brokers are also covered here although there is a separate Act so far as Andhra is concerned. Section 13 punishment or imprisonment extending upto two years. These are the main substantial provisions. The other provisions are procedural as to how to maintain the books and forms etc., with which we are not very much concerned now. The main object and spirit of the Act is to regulate the money lending itself in such a way that the borrowers are not put at a disadvantage because of their difficulties and miseries. They are now paying a usurious interest. They should not be made to execute bonds for an amount exceeding the real lending. Without any Act, it is possible a man critically or hard pressed for money, even in executing a bond for more than the amount of what he took, to deplete the legislation before the Court. What the Money Lenders normally do is they charge higher rate of interest. A particular rate is deducted from the Principal towards the higher rate. He would mention only a lower rate and then the figure is added to the Principal as if the whole figure is the principal. Therefore, I once again commend this Bill to the House for the consideration and approval.

Sri D. Venkatesam :—How can we regulate this aspect? The Documents are executed for a higher amount when actually the lower amount is given. Even with this Bill how can you say that this aspect can be regulated?

Sri M. Narayana Reddy :—What I said was at the moment, it is only the extension of the existing enactment that is in force in Telengana. When I referred to the grievances and representations of certain individual persons from Andhra area against this extension of this Bill, what I submitted was that such a grievance and representation may be met later by an amendment in the Principal Act if the

Government really so consider and that can be brought into effect by the amendment to the Principal Act. Since I was referring to the representation made by certain section in Andhra area, I only suggested as a solution that at a later stage by way of an amendment it can be brought into the Principal Act. The present Bill is to extend the existing act to the Andhra Region.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్ష, ఈ బిలును నేను బలపరుస్తున్నాను. అట్లాగే పైనాన్స్ మినిస్టరుగారు దీనిని అపోజ్ చేయవద్దని కోరుతున్నాను. అందరికీ తెలుసు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఈ అగ్రికల్చరల్స్టు దగ్గర ఏవిధంగా అప్పుయిచ్చి ఎక్కువ ఇంటరెస్టు లాగుకొంటున్న సంగతి, వెయ్యిరూపాయలు ఇస్తూ, ముందుగానే 2 పెండలు తీసుకొని వెయ్యిరూపాయలకు నోటు వ్రాయించుకొని అట్లాగే ఇంటరెస్టు ఎక్కువగా లాగుకొంటున్న సంగతి అందరికీ తెలుసును. దానిని మనము అరికట్టలేక పోతున్నాము. అది ఒక మెనేజ్. ముఖ్యంగా ఈ ఆంధ్రప్రాంతములో ఈ కాబూలీలు అని, లేకపోతే మద్రాసునుంచి, కేరళనుంచి కొంతమంది వచ్చి హరిజన పేటలలోను, మత్స్య పారిశ్రామికాలు కోయలకుండ్ల చోటను ప్రత్యేకంగా వాళ్లు 20, 50, వంద అప్పులు ఇచ్చి దానిని 20 సంవత్సరాలకు తీర్చలేనటువంటి పరిస్థితిలో వాళ్లు పండించే ఆ ప్రాధ్యునునంతా కూడ తీసుకొంటూ దొంగ అకౌంటు వ్రాస్తూ అవిధంగా వారిని దోపిడీచేయడం చాలా జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా ఈ కోయలు, షెడ్యూల్డ్ బ్రయింపు ఉండేటటువంటి ప్రాంతములలో ఒక కుటుంబానికి వంద రూపాయలు అప్పు ఇచ్చేది. వాళ్లదగ్గర ఉండే ఆ 5, 6 ఎకరాలు వ్రాయించుకోవడం ఆ అప్పు అట్లాగే తీరనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడడం, వీరిని ఎప్పటికప్పుడు జరిగలు లాగా షీడిస్తూ ఉండడం జరుగుచుఉంది. అదేవిధంగా ఈ పట్టణాలలో ప్యాక్టరీ గేట్లు దగ్గర, కాఫీ హోటల్లు దగ్గర అటువంటిచోట్ల 10 రూపాయలు, 20 రూపాయలు అప్పు యిస్తూ దానికి ఇంటరెస్టు, నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 36% కాదు, 60% కాదు, సెంట్ పర్సెంట్ ఇంటరెస్టు వసూలుచేస్తూ చాలా దొర్లన్నము కూడ చేస్తూ ఉంటారు. ఈ విధంగా ఈ క్రింద పెక్కున్నకు, ఏకర్ పెక్కున్నకు ఈ అప్పులు విషయం ఒక పెద్ద మెనేజ్ గా తయారైంది; ఒక మాహామారిగా తయారైంది. అందుచేత ఇదంతా బాగా పరిశీలించి ఒక క్రింద వరవికే కాకుండా మిడిల్ క్లాస్ వారిదగ్గరకూడ ఈ విధంగా డబ్బు ఎక్కువగా వ్రాయించుకొనే పద్ధతి....

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—తక్కువ ఇచ్చి ఎక్కువ వ్రాయించుకొనే ఆచనలు గురించి దానిని ఈ యాక్టువల్ల తొలగించగలమా అనే పాయింటు క్లారిఫై చేయండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—యాజ్ ఇటీజ్ అది సేఫ్ గార్డు చేయలేము. భావి ఏదైనా అన్యాయము జరిగితే కంప్లెయింటు చేసుకోదానికి ఇప్పుడు ఏమీ అవకాశములేదు. అయితే ఈ యాక్టువల్ల ఏదైనా కంప్లెయింటు చేసుకోదానికి, అది విచారించడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—ప్రామిసరీస్టులో ఎక్కువగా యిచ్చినట్లుగా వ్రాయించుకోవడం జరుగుతున్నది; నాదగ్గర 400 టీసుకొని వడ్డీతోపహా వీపు

ఇవ్వవలసియుంటుందని నెగోషియేషన్ ఇన్‌స్ట్రమెంట్స్ యాక్టు ప్రకారం ప్రామిసరీ నోట్స్ వ్రాసుకొనే పద్ధతి ఉన్నది. అటువంటిది కంట్రాక్ట్ చేయడానికి ఇది ఏరకంగా ఉపయోగపడుతుంది అనేది కనపడడంలేదు.

(శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ప్రామిసరీ నోట్లు అవిధంగా ఇవ్వకుండా దానిని ప్రివెంట్ చేయడానికికాదుగాని ఈ యాక్టు మాత్రము మన గ్రామస్థాయిలో ఈ కాబూలీలు మొదలై నవారు ఏ కాగితముకూడ లేకుండా ఏ పద్ధతిలేకుండా పది రూపాయలు ఇచ్చి పందరూపాయలు వసూలుచేసేటటువంటివాటిని చెక్ చేయడానికి మాత్రం ఇది ఉపయోగపడుతుంది. అటువంటివాటి విషయాలలో కంప్లయింట్ చేసి ఎన్‌క్వయరీ చేసేదానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది. తక్కువ ఇచ్చి ఎక్కువకు వ్రాయించు కొంటున్న ప్రామిసరీ నోట్స్ పద్ధతిని దీనివల్ల ఆరికట్టడానికి వీలైతేదు. అది మంత్రిగారు పరిశీలించి స్పెసిఫిక్ యాక్టుకు అమెండ్మెంట్ మూన్ చేయవచ్చు. అందుచేత ఈ యాక్టును ఆంధ్రప్రాంతానికి అప్లయ్ చేయడంలో మేలే జరుగుతుందిగాని కీడులేదు అని మనచేస్తున్నాను.

شری سید رحمت علی (آصف نگر)۔ ابھی جناب نارائن ریڈی صاحب نے جو تجویز ہاوز کے سامنے رکھی ہے اسکا جائزہ لینا بے انتہا ضروری ہے۔ جہاں تک قرض دینے والوں کا تعلق ہے اگر اسکی صحیح صورتحال کو سمجھنے کی کوشش کی جائے تو اسکا بہتر موقع یہ ہے کہ کسی بھی پے ڈے کے موقع پر سکریٹریٹ کے سامنے یا میونسپل کارپوریشن یا دوسرے دفاتر کے سامنے سرکاری عہدہ دار یا دوسرے لوگ نظر ڈالیں تو اس بات کا آسانی سے پتہ چلے گا کہ بعض لوگ اپنے ہاتھوں میں چھوٹی چھوٹی تھیلیاں لئے قرض وصول کرنے کیلئے وہاں جمع ہوجاتے ہیں۔ اس موقع پر میں یہ بات عرض کرنا چاہتا ہوں کہ قرض دینے کے قانون سے بہت سے لوگ ناجائز طریقہ پر فائدہ اٹھا رہے ہیں۔ خاص طور سے جو انڈین نیشنل نہیں ہیں وہ باہر سے آکر قرض دینے کا لائسنس جہاں حاصل کر لیتے ہیں۔ جیسا کہ نارائن ریڈی صاحب نے کہا کسی کو وہ ایک ہزار روپیہ قرض دیتے ہیں تو وہ نہ صرف بلاک پرامیسری نوٹ پر دستخطیں حاصل کر لیتے ہیں بلکہ اہل غرض لوگوں سے ہوشیاری سے استحصال کرنے والے ایک سادہ وکالت نامہ اور ایک اقبالی ڈگری پر بھی دستخطیں حاصل کر لیتے ہیں تاکہ اگر انہیں اپنے مطلب کی سود کی رقم حاصل نہ ہو تو فرضی دعویٰ سے اسکا اقبال کرا لیا جائے۔ اس طریقہ سے اہل غرض آدمی کی زندگی اجیرن بنادی جاتی ہے۔ حیدرآباد میں ایسے بہت سے واقعات ہمارے سامنے آئے ہیں۔ بہت سے لوگ حتیٰ کہ اعلیٰ عہدہ دار (بلا خوف تردید میں کہہ سکتا ہوں کہ ڈپٹی سکریٹری لیول کے لوگ) بھی اسکا شکار ہیں۔ ہمارے اعلیٰ عہدہ دار بھی جنکے ہاتھ میں سرکار کے بہت سے کام ہوتے ہیں وہ قرض کے چکر میں پھنسے رہتے ہیں اسلئے ایک طرف تو جو تو ممبر ہسپتال ایکٹ میں کیجانی چاہئے وہ کیجائے اور دوسری طرف میں

اس موقع پر یہ تجویز بھی رکھنا چاہتا ہوں کہ گورنمنٹ خود کوئی ایسی صورت نکالے کہ امپلائز کو انکی ضروریات کے مطابق قرض مل سکے۔ میں ایک اعلیٰ عہدہ دار کے ایک ایسے کیس سے بھی واقف ہوں کہ اگر ساجی کارکن اس میں مداخلت نہ کرتے تو وہ پھانسی کے پھندے پر جھولتے نظر آتے۔ نہ صرف یہ عہدہ داروں اور بین - جی - اور کا حال ہے بلکہ یہ بات لیڈیز کی صورت میں اور زیادہ قابل تشویش ہے۔ لیڈی ٹیچرس کو وہ قرضے دیکر ان سے ناجائز فائدہ اٹھانے کی کوشش کرتے ہیں۔ اس کے میں تو اس بات کی بھی مانگ کرونگا کہ باہر سے جو لوگ آکر سودی کروبار کرتے ہیں ان پر کڑی نظر رکھی جانی چاہئے اور انہیں قرض کے کاروبار کے لائسنس نہ دیئے جائے چاہئیں۔ اس کے ساتھ ساتھ میں یہ عرض کرونگا کہ آندھرا علاقہ میں جو طریقہ ہے اسکو ختم کرنا چاہئے۔ میں پھر ایک بار یہ عرض کرنا چاہتا ہوں کہ خاص طور پر گورنمنٹ امپلائز کیلئے گورنمنٹ خود اس بات کی کوشش کرے کہ ملازمین سرکار خواہ وہ پبل - ڈی - سی ہوں یا اعلیٰ عہدہ دار انہیں انکی ضروریات کے مطابق قرض ملے۔ نارائن ریڈی صاحب نے جو تجویز ہاؤز کے سامنے رکھی ہے میں اسکی تائید کرتا ہوں۔

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు తెలంగాణాలో అమలులో వున్నట్లు వంటి మనీలెండర్స్ చట్టం ఎంతమటుకు వుపయోగపడుతున్నదనేది పరిశీలించవలసి వుంటుంది. చట్టంలో, చట్టంయొక్క వుద్దేశ్యంలో లోపం వుండదు. అది అమలు పెట్టటంలోనే లోపాలన్నీ సంభవిస్తున్నవి. ఒక శాసనం మనం తీసుకువచ్చినప్పుడు, నడుదేశంతో తీసుకువస్తాము. అమలుపెట్టటంలో ఆ శాసనం వుపయోగపడకపోతే, ఆ శాసనం లేవడే లెక్క. ఆ శాసనంవల్ల అమలులో వుపయోగంలేనప్పుడు, ఆ శాసనం వున్నదని అనుకొంటే అది విజృంభణ అనిపించుకోదు. అమలుజరగని శాసనం రాష్ట్రమంతటికీ వర్తింపజేయాలనుకోవటం ప్రాక్టికల్ అవుతున్నట్లుగా వుండదు. తెలంగాణాలో మనీలెండర్స్ యాక్టు అమలుజరపటం సాధ్యపడటంలేదు. తెలంగాణాలో ఆ చట్టం అమలులో పెట్టటంలేదని అనుకొంటున్నాను. ఈ చట్టంకు సంబంధించి టెజిస్ట్రేషన్ విషయంలోగాని, శాస్త్రబద్ధంగా వడ్డీ తీసుకోకుండా ఎక్కువ తీసుకొంటే విధించవలసిన శిక్ష గురించిగాని, ఎటువంటి నియమాలులేవు. మనీలెండర్స్ యొక్క వుస్తకాలు తనిఖీచేసే విషయంలో ఎటువంటి నిబంధనలులేవు. అసలు యీ చట్టంలో మూలసూత్రం—డబ్బు అప్పు వసూలుకు వెళ్ళినప్పుడు అతడిని వీడించకూడదు; అక్రమంగా ఎక్కువ వడ్డీ తీసుకోకూడదు, ఒక వస్తువు ఒక మనిషిదగ్గర కాకట్టు పెట్టినప్పుడు ఆ వస్తువుకు భద్రత వుండాలి. ఇదీ మూలసూత్రం. కాని యీనాడు నూటికి 80 మంది సామాన్యమైన పౌరులు యీ మనీలెండర్స్ చేతిలో నల్లని పోతున్నారు. ఈ మనీలెండర్స్ను అదుపులో పెట్టే శాసనం యీ రాష్ట్రంలో లేదని చెప్పవలసివుంది. తెలంగాణా శాసనం మనీలెండర్స్ను అదుపులో పెట్టుకుందని నేను అనుకోను. ఏదో కన్నీరు తుడిచేవిధంగా ఇంతమంది రిజిస్టర్ చేయించుకొన్నారని ఇంతమందిని ఉద్యోగులను నియమించామని చెప్పవచ్చును. మనీలెండర్స్ అదనపు

వడ్డీ గుంజుటమును యీ శాసనం ఆపుతుందని నేను అనుకోవటంలేదు. వస్తువు తాకట్టు పెట్టుకొన్నప్పుడు ఆ వస్తువుకు యీ శాసనంవల్ల ప్రత్యేక ఉన్నదని నేను తలచటంలేదు. ఆంధ్రలో యీ శాసనం లేదుగాని, లక్కడ పాన్ ప్రోక్లస్ యారు వుంది. అది కూడ గుడ్డి వట్టమేనని చెప్పవలసివుంది. ప్రజలు యీ వడ్డీవ్యాపారస్తుల చేత పీడించబడకుండా, వారిచేతిలో పడకుండా ఉండేట్లు ఒక సమగ్రమైన బిల్లు తీసుకురావాలి. గత శాసనసభలో వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు యీ తెలంగాణా బిల్లుకు కొన్ని సవరణలు తీసుకువచ్చారు. అప్పటికి అది సమగ్రమైనబిల్లుకాదు. ప్రభుత్వం తరుపున ఆర్థికమంత్రిగారు ఒక విషయం ప్రస్తావించారు. ఇప్పుడు వడ్డీవ్యాపారస్తుడు ఒక మనిషికి లెక్కన డబ్బు ఇచ్చి, ఎక్కువ డబ్బు ఇచ్చినట్లు వ్రాయించుకొంటే దానిని అరికట్టటానికి యీ శాసనం పూనుకొంటుందా అని అడిగారు. వడ్డీ వ్యాపారస్తుడు ఒక మనిషిదగ్గర ఎక్కువ వడ్డీ పుచ్చుకొంటూ రెక్కువ వడ్డీ పుచ్చుకొన్నట్లు కాగితం మీద వ్రాయుకొంటే ఆ ఎక్కువ వడ్డీని అరికట్టటానికి పూనుకొంటుందా అని అడిగారు. తెలంగాణా శాసనం అందుకు పునయోగపడదు. తెలంగాణా శాసనం తెలంగాణా ప్రజలకు పునయోగపడితే తెలంగాణా వెనుకబడిన దేశమే కాదు. చాలా అభివృద్ధిపొందిన దేశం క్రింద పరిగణించవలసి ఉన్నది. ఇది తెలంగాణా ప్రజలకు ఉపయోగపడిందని నేను అనుకోవటం లేదు. తెలంగాణాలో యీ శాసనం ఉన్నదనిగాని, రిజిస్టర్ చేసుకోవాలనిగాని ప్రజలకు తెలిసిఉండదు అనుకొంటాను. ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యం, నారాయణ రాద్ధి గారి ఉద్దేశ్యం మంచిదే. ఉద్దేశ్యాల తేనెను ఒలికించినట్లుంటే ఇంకా తేనెకు కొడువ ఉండదు. మన ఉద్దేశ్యానిబట్టి మన పరిపాలనా యంత్రాంగం నిడుస్తుందని అనుకోటానికి వీలులేదు. ఇందుకు ఒక సమగ్రమైన శాసనం కావాలి. నాగరిక ప్రభుత్వానికి స్టాట్యూట్ బుక్ లో ఇన్ని శాసనాలు ఉన్నవి అన్నది లక్ష్యం కాదు. స్టాట్యూట్ బుక్ లో ఉన్న శాసనాల ఉద్దేశ్యం అమలుజరగటంండై ఆ ప్రభుత్వం యొక్క నాగరికత ఉంటుంది. శాసనసభ్యులయొక్క ఆలోచన ఆనుభవం క్రోడీకరించుకొని ఒక శాసనం తెచ్చినప్పుడు అది బలమైన అయిదగా ఉన్నదా, లేదా, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చేతిలో బలమైన అయిదగా ఉన్నదా లేదా, ప్రజలకు ఉపయోగపడే అయిదగా ఉన్నదా లేదా అన్నది చూడాలి. అంతేగాని మన కాలంలో ఎన్ని శాసనాలు చేశామో అని చూసుకొన్నంత మాత్రమున ఆ ప్రభుత్వం సరైన ప్రభుత్వం అవుదు. ఈ శాసనం అమలు పెట్టటం అసాధ్యమని మెచ్చరిస్తున్నాను. వడ్డీ వ్యాపారస్తులను అదుపులో పెట్టటానికి కావలసిన అధికారాలను మనం పరిపాలనా యంత్రాంగానికి ఇవ్వాలి. వడ్డీ వ్యాపారస్తులు చేసేటటువంటి అక్రమాలను అరికట్టటానికి డబ్బు కావలసినవారికి లెక్కన రేటుతో ఎక్కువ సదుపాయంతో డబ్బు వచ్చేటట్లు శాసనం ఉండాలి. ఇందిరాగాం గారు బ్యాంక్స్ నేషనలైజ్ చేశారు. అది మంచిదే. ఇంతకుముందు బ్యాంకులు పెద్ద పెట్టుబడిదారులకు ఉపయోగపడే సంస్థగా ఉండేవి. ఇప్పుడు బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషన్ ఎంతో గొప్పదని అనుకొంటున్నాము. ఇప్పుడు నేషనలైజ్డ్ బ్యాంక్స్ లో ఉన్న విధానాలు బహు లోపంగా ఉన్నవి. వానిని సవరించలేకపోతున్నామ్మ. బ్యాంకులు ఇదాళ అస్సలు ఎవరికి ఇస్తున్నారు? మామూలు

వారికి ఇవ్వటం లేదు. సామాన్యమైన ఘానపుడికి, ప్రొద్దుటనుంచి కష్టపడి ఏరోజు కారోజు 20 పై. అ తెచ్చుకొనేవాడికి అప్పులు ఇవ్వటం లేదు. రెండు ఇచ్చిన వారికి అప్పులిస్తున్నారు. బలం ఉన్నవారికి, మోసంచేసి డాక్యుమెంట్స్ పెజెంట్ చేసినవారికి బ్యాంక్స్ అప్పులిస్తున్నారు. ఈ ఆధునిక యుగంలో యీ పద్ధతులలో ఉన్నప్పుడు హార్వం తెలంగాణాలో చేసిన శాసనం ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందని, అది ఆంధ్రదేశానికి కూడ వరింపజేస్తే అది చేస్తుందని అనుకోవటం పొరపాటు అని నా ఉద్దేశ్యము. ఇవాళ సామాన్య పోడికి రూ. 10, రూ. 20, 100 అప్పు పొరకటం లేదు. వడ్డీ వ్యాపారస్తుల హెరాఫ్ మెంట్ మామూలుగా సాగిపోతున్నది. మన శాసనసభ బయటకు కూడా కాబూలీవాలాలు వస్తున్నారు. ఇక్కడ పనిచేసే బంట్రోతులకు యీ బెడద ఉంది. ఈ హెరాఫ్ మెంట్ సాగుతున్నది. కాబట్టి ఇందుకు ఒక సమగ్రమైన శాసనం తీసుకురావటం మంచిది. ప్రభుత్వం వాధ్యత వహించి అటువంటి శాసనం తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు యీ బిల్లువల్ల పెద్ద ఫలితం ఉండదని భావిస్తున్నాను నాకు రూ. 10 లు కావాలని అప్పుకు వెడితే రూ. 20 ఇచ్చినట్లు వ్రాసుకొని, కాగితం తీసుకొని చేతికి రూ. 10 లు ఇస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. ఇది చదువుకొన్నవారే చేస్తున్నారు. వెయ్యి రూపాయలు కావాలంటే రూ. 2,000 లకు వ్రాయించుకొని అందులో మామూలు వడ్డీయే వేస్తాడు. అది అందరికీ తెలిసినదే. ఇందులో దాపరించేదు. వడ్డీ ఆ 2,000రు.ల పైన వేస్తున్నారు. కోర్టుకు వెడితే కాగితంలో 2,000 అని వ్రాసి ఉన్నదికదా అంటారు. దీనిని అరికట్టడానికి యీ శాసనం ఏమాత్రం తోడ్పడదు. దీనిని అరికట్టలేము అని అనడానికి వీలు లేదు. ఆ విధంగా దీనిలో అమెండ్ మెంట్ పెట్టవచ్చు. అరికట్టడానికి ఎక్కువ పవర్స్ ఇవ్వాలి. అవతలి వాడు కబద్లం చెప్పాడేమో, 100 రూపాయలు తీసుకొని 50 రూపాయలు అని అంటాడు అనే దానితో మనం స్టార్ట్ అయితే జరగదు. కనుక అబద్ధపు డాక్యుమెంట్ చేసుకొన్నప్పుడు తగిన శిక్ష ఇవ్వడానికి, తగిన విచారణ జరగడానికి మనం చేయవచ్చు. చేయలేకపోవచ్చు. అది చేర్చాలి. కక్కువ డబ్బు యిచ్చి ఎక్కువ డబ్బు యిచ్చినట్లు వ్రాసుకొనేట్టు అది పెట్టాలి. ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారు వడ్డీ వ్యాపారంలో ఉన్నారో లేదో నాకు తెలియదు గాని ఆయన సరిగ్గా రెయిట్ చేశారు ఈ వ్యవహారాన్ని ఎట్లా అరికడలాము అని అన్నారు. అది అరికట్టవచ్చు. ఆ అమెండ్ మెంట్ తయారు చేయాలి. ఆ అమెండ్ మెంట్ గవర్నమెంట్ తయారు చేయండి. ఒక మినిషి నా దగ్గర 500 పుచ్చుకొని 1,000 వ్రాసుకొన్నాడు అన్నప్పుడు విచారణ జరిపించాలి. దానికి తగిన ఆధారాలు చూపించాలి. అది విశ్వసించాలి అని కూడ అంటాను. ఎందుచేతనంటే దిక్కులేనివాడే వడ్డీకి పోతాడు. ఈ రేట్ కూడ అదే పద్ధతి. ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారిని అమెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్రమంగా పసూలు చేయడానికి డాక్యుమెంట్ సృష్టించితే ఆ డాక్యుమెంట్ సర్వారాలు, కోర్టుకు చెవులు తప్ప కట్ట వుండవు. బుల్లు ఉండదు. అటువంటి అబద్ధపు డాక్యుమెంట్ స్వార్థానికి తయారు చేసినప్పుడు ఆ డాక్యుమెంట్ బలవంతాన చేసినటువంటిది. నా అవసరం కొద్దీ తీసుకొన్నప్పుడు అది విశ్వసించే పద్ధతిలో దానిపైన విచారణ జరిగేటట్లయితే వడ్డీ పుట్టదు. వడ్డీ

పుట్టకపోదు. 10 పైసలు కావాలి, 20 పెసలు కావాలా అనుకొన్నప్పుడు 10 పైసలు గిడుతుంది అనుకొన్నప్పుడు 10 పైసలు తీసుకుంటాడు. ఆవడానికి శాసనం లేనప్పుడు సంఘంలో బలం లేనప్పుడు న్యాయం దర్శం చేశంలో లేదు అనుకొన్నప్పుడు 20 పైసలు కాదు, 50 పైసలు అయినా రూపాయకి లాక్కొంటాడు. కనుక యిటువంటి ఆక్రమంగా సృష్టించిన దానిని అరికట్టడానికి ఒక అమెండ్మెంట్ ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ గారిని పెట్టమని కోరుతున్నాను. వారి క్రింద లా డిపార్ట్మెంట్ అంతా యున్నది. నా దగ్గర లేదు. ఉంటే నేనే ఒక అమెండ్మెంట్ పెట్టేవాడిని. పెడితే దానిని కూడ బలపరుస్తాను. ఆ పద్ధతిలో చేస్తే బాగా ఉంటుంది.

(శ్రీ ఎ. నరసింగరావు :—అధ్యక్ష, నారాయణరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు తెలంగాణాలో ఉండే మని లెండర్స్ చట్టాన్ని ఆంధ్రకు అన్వయింప చేయడానికి ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు. వారు మాట్లాడినప్పుడు ఈ బిల్లును బలపరచి ఎక్కడెక్కడ అమెండ్మెంట్ తీసుకురావలెనో అవి తీసుకురమ్మని చెప్పారు. ఆ బిల్లును పాస్ చేసి అమెండ్మెంట్స్ తీసుకొని వచ్చేదానిని ప్రభుత్వం సమగ్రంగా ఆలోచన చేసి, యిప్పుడు ఉండే సరిస్థితులను బట్టి ఒక కాంపెరిహెన్సివ్ బిల్లు తీసుకువస్తే చాలా బాగా ఉంటుందని ఫైనాన్సు మినిష్టర్ గారికి మనవి చేస్తున్నాను. మని రెండింగ్ లో ఉన్నటువంటి అవకతవరాలను అరికట్టవలసిని ఆవసరం ఉన్నది. గౌరవనభ్యులు ఆప్రోజిషన్ పార్టీనుంచి చెప్పిన విషయం వాస్తవం. కాబూలీవాలాస్ చిన్న చిన్న మనిలెండర్స్ హరిజనులు వీడవారు దగ్గర. ఏ రూపాయలు. 10 రూపాయలు అప్పు యిచ్చి 10 కి 10, 5 కి 5 కూడా సంపాదిస్తూ ఉండేమాట వాస్తవం. వాటిని కంట్రోలు చేయడానికి మనకు యిప్పుడు ఏ పద్ధతి లేదు. దానికి గాను రైస్ నెస్ తీసుకొని మనిలెండింగ్ చేయవలెనని ఒక పద్ధతి పెట్టడం చాలా మంచిదివని నేను భావిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఉండే సరిస్థితులలో యిండస్ట్రియల్ డెవలప్మెంటు యితర డెవలప్మెంటు వీటన్నిటి బట్టి చూస్తే క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్ ప్రజలకు కలుగ జేయవలసిన అవసరం యున్నది. క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్ కొంతవరకు చట్టాల ద్వారా దెబ్బతించే సక్రమంగా రాకుండా నిలిచిపోతాయేమోననే భయం యున్నది. ఆంధ్ర ఏరియాలో ప్రైవేట్ మన లెండింగ్ చాలా తగ్గింది అని మనవిచేస్తున్నారు. దానికి బదులుగా ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ను అని కంపెనీ యాక్టు క్రింద రిజిష్టర్ చేసుకొని 10 మంది, 20 మంది పార్టనర్స్ కొంత కాపిటల్ వేసుకొని ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ బ్యాంక్ మాదిరి ఆరంభం చేశారు. వారు చేసిన డబ్బు చాలదు. కాబట్టి ప్రైవేట్ డిపోజిట్స్ అట్రాక్టు చేయడానికి కొంత అట్రాక్టివ్ యింటరెస్టు ఏర్పాటు తీశారు. 12 పర్సెంట్, 13 పర్సెంట్ అని చిన్న చిన్న రేతుల దగ్గర ఉండే డబ్బు చేసుకొని వచ్చి ఫైనాన్సు కార్పొరేషనులో వేసి దానిని సర్క్యులేట్ చేయడానికి ఒక అవకాశం కలుగుతూ యున్నది. ఫైనాన్సు కార్పొరేషను యిండస్ట్రియల్ అడ్వాన్సు చేస్తున్నారు వెహికల్స్ కొనేవారికి అడ్వాన్సు చేస్తున్నారు. లక్షల కొలది అడ్వాన్సు చేస్తున్నారు. ఈ క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్ కొంతవరకు మనస్సులో పెట్టుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే కాకుండా ప్రైవేట్ రెండింగ్ అధికత్వం చాలా అవసరం.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— ఈ కార్పొరేషన్లు లెండింగ్ చేస్తున్నదానిని ప్రొహిబిట్ చేయమంటారా :

శ్రీ ఎ. నరసింగరావు (మదనపల్లి) :— అది ప్రొహిబిట్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. దానికి అనుగుణ్యంగా సక్రమమైన పద్ధతి పెడితే బాగా ఉంటుంది. పెడ్యూలు బ్యాంక్ నుంచి అప్పులు తీసుకుంటున్నాము. నేషనలైజేడ్ బ్యాంక్స్ అంటున్నారు. ఈ ప్రొసీజర్ లో డిఫికల్టీస్ ఉన్నాయి ఎంతో కాలం పడుతూ యున్నది. ఈ నాడు మనం అప్పుతీసుకోవాలని అప్పీకేషన్లు పెడితే నెల రోజులు పడుతుంది. మనకు అప్పు యివ్వడానికి. ఈ కార్పొరేషన్లులో వారు పెక్కురిటి లోన్లు యిస్తున్నారు. ఇంకో ఆపాయిని జామీను వేస్తే ఒక గంటలో మనకు కావలసిన డబ్బు తెచ్చుకొనే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులు కలుగజేసిన పై నాన్న కార్పొరేషన్లకు అనుగుణ్యంగా మనం ఏదైనా చట్టాన్ని తెచ్చి వడ్డీ జాస్తి ఉంటే అరికట్టవలసిన పద్ధతి చూడాలి. కాని పై నాన్న కార్పొరేషన్లు అబాల్డ్ చేయాలి అని కాదు. డెట్ రిలిఫ్ యాక్టు వచ్చినది. 100 రూపాయలు యిచ్చి 200 రూపాయలకు వ్రాసుకొనేవారున్నారు. వ్రాసుకుంటూ ఉన్నారు. అదికోర్టుకు పోతే స్కెల్ డౌను అవుతుందని తెలుసు. ఇటువంటి యిబ్బందులు ఉన్నాయి. ఆ యిబ్బందులను అరికట్టడానికి సౌల్యాషను ఉన్నదా అనేది ఒక అనుమానం. ఇది ఏ చట్టంకూడ అరికట్టలేదని మనం అనుకోవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం సమగ్రంగా ఆలోచన చేసి పరిస్థితులనుబట్టి సమగ్రమైన చట్టాన్ని ప్రభుత్వమే ప్రవేశ పెట్టవలెనని కోరుతూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Syed Hasan :—Mr. Speaker, Sir, The way in which this Bill has been moved is really to be appreciated and it is a fact that all over the State this sort of money lending activities are going on and it is a sad plight that many persons of various categories and strata are victimized. I do agree, and need not add to many things suggested by my predecessors. I would like to say that it is not just the outsiders who are doing this business but there are Sardarjis and Sindhis too. They charge upto 22 to 30 per cent interest, per month. They deduct at the initial stage itself, the whole amount of interest, and the principal is recovered at later stages. By merely extending this to Andhra Region would not solve the problem. We have to site suggest and find out the ways and means, how best we can fight the evil. Otherwise with any loopholes under law they try to bypass and take advantage of bad legislation. Several of them do not have any licences. To carry on this business, without licence, they start some sort of small shop, and under the umbrella of that shop they continue their business of money lending. It is already telling on the condition of life of many persons. I know several Officers and Government employees, who just to get rid of these people (and fearing their reputes was in danger), applied for pre nature pensions, and some deserted their posts. I suggest that instead of extending this to Andhra Region the Bill may be circulated to elicit public opinion, particularly from those who had been the real victims, and then a comprehensive legislation may be passed which will mean a full-hearted, real and sincere solution.

శ్రీ డి వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, హైదరాబాద్ మనీ లెండర్స్ యాక్టును అప్పుడు వారు సమక్షంలోనే పాస్ చేశారు. ఈ చట్టం ప్రకారంగా 9 వర్సెంట్ సెక్యూర్టీ ప్రావర్టీపై, 12 వర్సెంట్ అన్-సెక్యూర్టీ ప్రావర్టీపై అన్నారు. ఈ పథాన్సును, కాబూల్ వాలాస్ను డిప్లీలో పెట్టుకుని యీ విధంగా ఇది చేయడం జరిగింది. ప్రస్తుతం దానిని ఆంధ్ర ప్రాంతానికికూడా వర్తింపజేయాలనే ఉద్దేశంతో మిత్రులు నారాయణరెడ్డిగారు దీనిని ప్రవేశపెట్టారు. అయితే, ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కూడా దీనిని వర్తింపజేయాలన్నప్పుడు ఆనలు ఇందులోవున్న సాధకబాధకాలను కూడా ఆలోచించాలి. ప్రస్తుతం తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇప్పుడు ఏర్పాటుచేసుకున్న ఈ రేటు ప్రకారం ఎంతమంది ప్రైవేటు పార్టీస్ ఇంటరెస్టుకు ఇస్తున్నారు అని చూస్తే— యీ రేట్ అవ్ ఇంటరెస్టుకు యిచ్చేవారు మచ్చుకుకూడా ఎవరూ వుండరని చెప్పక తప్పదు. అయితే, సేవ్ సేక్ కోర్టుకు వెడితే వారి సేవ్ గార్డ్యురకు 9 వర్సెంట్ 12 వర్సెంట్ అని చెబుతారేగాని యాక్చువల్ గా—What is the rate of interest being collected by the moneylenders nobody knows, because it is a hidden fact. ఈ పరిస్థితుల్లో దీనిని మనం బయటపెడుతున్నాం. ప్రత్యేకించి, ఎకనమిక్లరీ బాక్ వద్ద ఏరియాన్ లో—ముఖ్యంగా రాయలసీమ ప్రాంతంలో కొన్నిచందల పై నాన్సింగ్ కార్పొరేషన్స్ స్థాపించారు. వారికి, ఈ ఫైనాన్సింగ్ కార్పొరేషన్స్ కూడా వున్న వ్యత్యాసమేమంటే—They will get themselves registered. They will collect from outsiders that is being paid to the loanees whenever they require. అంటే వారు రూపు అండ్ రెగ్యులేషన్ ఫ్రేమ్ చేసుకుంటారు. దాదాపు, యీ రేట్ అవ్ ఇంటరెస్టుతో మేము డబ్బు ఇస్తామని, బొట్ నైడ్ నుంచి డిపాజిట్స్ రాబట్టడానికి ఎట్రాక్టివ్ రేటుతో మేము యిస్తామని అంటారు. ఇప్పుడు కొన్ని బాంక్స్ ఉన్నాయి— మేము 12 వర్సెంట్ యిస్తాము, వదలొండు వర్సెంట్ యిస్తామని అంటుంటారు ; అలాగే యీ ఫైనాన్సింగ్ కార్పొరేషన్స్ కూడా మేము వన్నెండు వర్సెంట్ ఇస్తాము, 17 వర్సెంట్ యిస్తాము అని ప్రైవేట్ డిపాజిటర్స్ దగ్గరనుంచి వారు తీసుకుంటారు. ఇచ్చేటప్పుడు 18 వర్సెంట్ ఇస్తామని, 20 వర్సెంట్ కూడా ఇస్తామని వారు బైలాస్ కూడా ఫ్రేమ్ చేస్తారు. దానివలన వందరూపాయి ఇచ్చి అయిదువందలు వ్రాసు కుంటారు, అయిదువందలు ఇచ్చి వెయ్యిరూపాయిలకు వ్రాసుకుంటారు అనే ఓపినియన్ ఫార్మ్ చేసుకోడానికి దీనివలన అవకాశం ఉండదు. సరే, ఒకవేళ కార్పొరేషన్స్ కూడా యీ చట్టాన్ని వర్తింపజేస్తామనుకోండి—ఇంక అదర్ అల్టర్ నేటివ్ ఏజెన్సీ ఏమంటుంది వారికి అప్పచొరకడానికి ? ఎమర్జెన్సీగా అప్పు రావలసివస్తుంది ; యీ రోజున బ్యాంక్ లో అప్లయ్ చేస్తే పార్మిటేషన్ అన్నీ పూర్తి అయి వచ్చేప్పటికీ మూడు నెలల్లో, ఆరునెలల్లో పడుతుంది ; మా బోటి వారికి ఆనలు అప్పుపుట్టడమే కష్టం. ఇటువంటి పరిస్థితులలో గవర్నమెంటు చట్టాన్ని తీసుకువస్తున్నప్పుడు అదర్ ఏజెన్సీ ఏమైనా వున్నదా, లేదా అనే విషయంకూడా ఆలోచించాలి.

Sri A. Bhagavantha Rao :—This bill does not seem to prohibit private money lending ; it seeks to regulate private lending.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ప్రైవేట్ మనీ లెండింగును యీ బిల్లు ప్రొహిబిట్ చేయడంలేదు. రెగ్యులేట్ చేయడానికి ఉద్దేశించబడినది అంటున్నారు. కాంపిటిటివ్

బ్రిట్ వుంటేతప్ప, రెగ్యులేట్ చేసినంతమాత్రాన వారికి మనం చెప్పే రేట్ ఆఫ్ ఇంటరెస్టుకు ఎమరెన్సీలో అప్పు దొరుకుతుందనుకోవడం పొరబాటు. బ్యాంక్స్ ను కేవలం రేట్ చేశాము అన్నారు. రిజర్వ్ బ్యాంక్ నుంచి లోన్స్ తెస్తున్నాం అంటున్నారు. రైతుకుగాని, దుకాణదారునికిగాని అవసరమైనప్పుడు ఋణసౌకర్యం కల్పించడానికి ఏదైనా ఏజెన్సీ వుండాలిగాని, దానిని రెగ్యులేట్ చేస్తున్నాం అన్నంతమాత్రాన అతనికి ఋణసౌకర్యం కలుగుతుందనుకోవడం సరికాదు. అది పేషెంట్ కు ఉంటుందేగాని ఆచరణలోకి రాదని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను ఈ కార్పొరేషన్స్ లో ఇంకో కిఫికల్తీ కూడా ఉంది ఎవరయినా నాబోటివాడు కట్టకపోతే, కోర్టుకుపోతే అయిదున్నర సర్పెంట్ అయినా వస్తుంది : number of cases have been filed in District Munsiff Court అందువల్ల ఈ విషయాలన్నీకూడా ఇందులో ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఆలోచించాలి. మైసూరు స్టేట్ లో ఈ మధ్యనే ఒకటి చేశారు—18% per annum on unsecured loans, and 15% on secured loans..... అని, ఇది రీజనబుల్ అని, ఫెయర్ అని యీ మధ్యనే మైసూర్ స్టేట్ వారు చేశారు. అదేవిధంగా మద్రాసు స్టేట్ లోకూడా చేశారు. వారేమన్నారంటే మూడువేల రూపాయలకు పైన మీరు ఎంతయినా వడ్డీ తీసుకోండి. మూడువేల లోపలమాత్రం మేము రెస్ట్రిక్టెడ్ పెట్టామని మద్రాసు గవర్నమెంటువారు చేశారు. దీనిని రెగ్యులేట్ చేయాలని మిత్రులు నారాయణరెడ్డిగారు తీసుకువచ్చినదానితో మేము ఏకీభవిస్తున్నాం. కాని దానికంటే ముందు అతిముఖ్యంగా చూడవలసినది—అవసరమైనప్పుడు ఋణసౌకర్యం కలగడానికి మనం ఎటువంటి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నామనేది, అదంతా చేసిన తరువాతనే మనం బిల్లు తీసుకువస్తే, పాస్ చేస్తే చాగుంటుందని మీ ద్వారా అధికమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ కిషన్ రావు (చీఫ్ శ్రీ) :— అధ్యక్ష, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి సుమారు 16 సంవత్సరాలు కావచ్చింది. రెండు ప్రాంతాలకూ అన్వయింపజేసే చట్టాలను వ్రాసుకుంటున్నప్పుడు యిది ఆచరణయోగ్యమా, కాదా అనేది చూడవలసి ఉంటుంది. సంఘంలో ప్రజా చైతన్యవలన ప్రతి చట్టం కూడా ఆచరణయోగ్యం అవుతుంది. ప్రతి చట్టంలో కూడా లోపాలోపాలు ఉంటాయి. అవసరాలనుబట్టి కాలానుగుణంగా మనం మార్పులు చేసుకుంటూ వెళతాము. అదేవిధంగా వరకట్నం బిల్లు, బాల్యవివాహాల బిల్లు వచ్చినప్పటికీ యివి ఆచరణయోగ్యం అవుతున్నాయా? అంటే కొన్నిచోట్ల అవి ఆచరణయోగ్యం కాకపోవచ్చు; కాకపోయినంత మాత్రంచేత అవసరం లేదనుకో కూడదు. ప్రజా చైతన్యాన్నిబట్టి వాటిని అమలు చేయవలసి ఉంటుంది. రెండు ప్రాంతాలకు అన్వయిస్తూ చట్టాలు మనం చేసుకుంటున్నాం. కాలానుగుణంగా మనం మార్పులు చేసుకుంటూ వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. అవసరమైనప్పుడు అమెండుమెంట్స్ తెచ్చుకోవచ్చు. వారు తెచ్చిన యీ తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను నారాయణ రెడ్డిగారు తీసుకువచ్చిన యీ బిల్లును సభవారంతా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరు తున్నాను. ముందు ముందువచ్చే అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని అందుకు అవసరమైన అమెండుమెంట్స్ తెచ్చుకోవచ్చు. అందుచేత, దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించ వలసినదిగా ఘోషకసారి కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్ష, నారాయణరెడ్డి గారు యీ బిల్లు తీసుకొచ్చారు. దీని ఉద్దేశం చాలా బాగున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కూడా వర్తింపజేయమన్నారు. మిత్రులు చెప్పినట్లుగా గవర్నమెంటు సర్వెంటుకుగాని, ప్రైవేటు వారికిగాని అప్పులు చేయనిదే కుదరదు. అవసరాన్నిబట్టి వడ్డీకి అప్పు తీసుకోవాలని వస్తుంది. ఇది యిచ్చేవారు సలాన్స్ అన్నారు—సలాన్స్ కాదు, సిఫ్స్. సింథీస్ కూడా ఉన్నారు. వారు వర్మిషన్ తీసుకోవాలి, లైసెన్సు తీసుకోవాలి అంటున్నారు. లైసెన్సు తీసుకున్నా, వెయ్యి యిస్తే రెండు వేలు వ్రాసుకుంటాడు; కోర్టుకుపోయినా రెండు వేలు వసూలు చేస్తాడు. ఇటువంటివి జరుగుతూ ఉంటాయి కాబట్టి, ప్రభుత్వం గట్టిగా ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వమే కొన్ని బాంక్స్ తెరవాలి. గవర్నమెంటు సర్వెంటు అప్పు తీసుకుంటే అతని నుంచి డబ్బు తిరిగి వస్తుంది, యిబ్బంది ఉండదు. ఇప్పుడు యు.డి.సి. లు; ఎల్.డి.సి.లు, కొంతమంది ఆఫీసర్లు కూడా జీతాలు చాలక కంపల్సిగా అప్పులు చేయవలసివస్తున్నది. వారు వడ్డీలే చెల్లిస్తూ పోతూ వుంటారు కానీ అసలు వరకూ రాలేదు. ఇల్లు పెట్టి అప్పు తీసుకున్నవారికి ఆ ఇల్లు తిరిగి రాదు. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో యీ వడ్డీతో యీ డబ్బు కట్టకపోతే యీ యిల్లు నీకు యిస్తాను అనే పద్ధతిలో అప్పు తీసుకుంటారు. వడ్డీ కట్టలేదు, ఆ ఇల్లు అతనికి తిరిగి రాదు. ఈ విధంగా అనేకమంది పేదవారి యిల్లు ధ్వంసమైపోతున్నాయి. ఇతర దేశాలలో చరిత్రకీ కారు డ్రైవరు కూడా కారు మెయిన్టెయిన్ చేస్తాడు. సర్దు పని చేసే వారుకూడా కారులు మెయిన్టెయిన్ చేసుకొంటారు. కారణం—వాళ్ళు గవర్నమెంటు సర్వెంటుకు కావడమే. గవర్నమెంటు వారికి కారు యిచ్చి డబ్బు వసూలు చేసుకుంటారు. వారికి అటువంటి ఫెసిలిటీస్ ఉన్నాయి కాబట్టి జీవితంలో వారికి బాధలు లేవు. ఇక్కడ మధ్య తరగతి మనిషి కారు పెట్టుకోవాలంటే పెట్టుకోలేడు. తెలిపోనుకూడా పెట్టుకోలేడు. జీవితంలో ఎంజాయ్మెంటు ఏమీలేవు. మిడిల్ క్లాసువారికి లైఫ్ తెలియదు. అటువంటి వారికోసం ప్రభుత్వమే కొన్ని బాంకులు పెట్టి సౌకర్యాల కలుగజేస్తే బాగుంటుంది. బాంకులు 6 వర్సంటు యిస్తున్నాయి. గవర్నమెంటు 12 వర్సంటు పెట్టుకోవచ్చు. దీనివల్ల గవర్నమెంటుకు కూడా ఆదాయం వస్తుంది. గ్యారంటీగా వారి జీతాలనుంచి తిరిగి తీసుకోవచ్చు. ఆ విధంగా చేస్తే ఇది చాలా మంచి బిల్లు. ఇట్టి సౌకర్యం లేక మిడిల్ క్లాసు కుటుంబాలు రూయిన్ అయి పోతున్నాయి. వారికి మంచి గుడ్డలు వేసుకోవడం, మంచి తిండి తినడం అలవాటు. పిల్లలను చదివించుకోవాలి—కాన్స్టెంటులో చదివించుకోవాలి, పని మనిషి ఉండాలి—ఇవన్నీ వారి అలవాటలు. వీటిని తీర్చుకోడానికి వారు అప్పుల బాధలకు గురవుతూ ఉంటారు. ప్రభుత్వమే పూనుకొని వారికి బ్యాంకు సౌకర్యాలు కలిగించాలని కోరుతున్నాను. పల్లెటూరి ప్రజలకు—కులీలకు, రైతులకు యింకా బాధగా ఉన్నది. వడ్డీకి యిచ్చేవారు వారినుంచి 5 రూపాయలినై పది రూపాయలు వసూలుచేస్తారు. అది పెరుగుతూనే ఉంటుంది కానీ అప్పు తిరిగి యిచ్చే స్థితి ఉండదు. వడ్డీలు కట్టుకుంటూ వుంటారు కానీ, అసలు మాత్రం యివ్వలేదు, అందువల్ల ప్రభుత్వమే పూనుకొని కొంత డబ్బుపెట్టి బ్యాంకులను తెరిస్తే కొంత వర్సంటేజీ గవర్నమెంటుకు కూడా వస్తుంది. నోలాస్ నో ప్రాఫిట్ పద్ధతి మీద ప్రభుత్వం దీనిని నడిపిస్తే బాగుంటుందని చెబుతూ, నేను యీ బిల్లును సపోర్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—అధ్యక్ష, నారాయణరెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు చాలా మంచి ఉద్దేశ్యాలతో ఉన్నది. తెలంగాణా సభ్యులు రహ్మాతాబీగారూ, ఈశ్వరీబాయిగారూ మాట్లాడారు. తెలంగాణాలో యాక్టు వుండి కూడా ప్రజలు యింకా మనీ లెండర్సు నుంచి మోసపోతున్నారంటే యిది సమగ్రమైన యాక్టు కాదని తెలుసుకోవలసి యున్నది. తెలంగాణా చట్టాన్ని సమగ్రమైన చట్టముగా చేసే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి కలగాలి. అందువల్ల లెజిస్లేటర్స్ నుంచి ఒక కమిటీ వేసి, ఆ కమిటీవారు ప్రజలను యీ మనీ లెండర్సు నుంచి వారు పెట్టే బాధలనుంచి ఎట్లా తప్పించాలనే ఆలోచన చేసి రిపోర్టు యిచ్చిన తరువాత ఆంధ్రకూ, తెలంగాణాకూ కలిపి ఒక సమగ్రమైన చట్టం చేస్తే బాగుంటుందని నేను చెబుతున్నాను. మనీ లెండర్సు ఎందుకు ఉండాలి, ప్రభుత్వం బ్యాంకులు ఏమి చేస్తున్నాయి, జనసామాన్యానికి ఋణాలివ్వడంలో ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నదనే విషయాల మీద సమగ్రమైన చర్య కావాలని ఆర్థిక మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. సమగ్రంగా ఆలోచన చేసిన తరువాత రెండు ప్రాంతాలకూ కలిపి ఒకే చట్టం వచ్చేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణరెడ్డి :—అధ్యక్ష, సోదరుడు నారాయణరెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు ప్రజలకు చాలా ఉపయోగకరమైనటువంటిది, చాలా మంచిది. పట్టణాల లోనే కాకుండా, గ్రామాలలో కూడా వడ్డీ వ్యాపారస్థులు 50 వర్సంటు సుంచి 50 వర్సంటువరకూ వడ్డీలకు యిస్తుంటే అసలు తీరకుండా వడ్డీ మాత్రమే వసూలు చేసుకుంటూ ప్రజలను దోపిడీ చేస్తున్నారు. అందువల్ల శాసనసభ్యులతో ఒక కమిటీ వేసి యీ దురాచారం మీద ప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోవానికి వీలుగా చేయాలని నేను ఆర్థిక మంత్రిగారిని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—అధ్యక్ష, వడ్డీ వ్యాపారస్థులు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చేసే దోపిడీ మాటలలో చెప్పడానికి వీలులేని దోపిడీ. తెలంగాణాలో చట్టం ఉందన్నారు. కానీ ఎంతమంది ప్రజలు ఆ చట్టంవల్ల ఆ దోపిడీదారులనుంచి బయటపడ్డారనేది చూస్తే ఆ చట్టాన్ని అమలు చేసే యంత్రాంగం లేకపోవడం మూలంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే ప్రజలకు ఏలాంటి లాభం కూడా లేకుండా పోతోంది. గ్రామాలలో ఎంద రూపాయలు అప్పు యిస్తే రెండున్నర నుంచి మూడు రూపాయలు నెలసరి వడ్డీ తీసుకుంటారు. ఆరు నెలల పంట అయితే—కుండ అంటే 24 శేర్లు ఉంటుంది. 24 శేర్ల ధాన్యం ఉంటే 12 శేర్ల ధాన్యం 6 నెలల నాగులు తీసుకుంటారు. గ్రామాలలో వడ్డీ వ్యాపారుల బాధను తగ్గించాలంటే ప్రభుత్వం చట్టాలు చేయడంవరకే కాదు, చట్టాలను అమలులో చేసే యంత్రాంగం కూడా ఉండి వడ్డీ వ్యాపారస్థుల మీద వాడి చేసే పద్ధతులు ఉంటేనే లాభం కలుగుతుంది. ఈ వడ్డీ వ్యాపారస్థులు ప్రభుత్వాన్ని కూడా దగా చేస్తున్నారు. వారు లెక్కలు చూపిస్తే యిన్ కంటాక్టు కట్టవలసి వస్తుంది. కాబట్టి వారు యిస్తున్న అప్పులకు లెక్కలు చూపించదు. అట్లా చూసాలని అడిగే యంత్రాంగం కూడా లేదు. తహశీల్దారులు కొంతమంది వోటీమలు యిస్తే యిస్తారు, లేకపోతేలేదు. తహశీల్దారు వచ్చినప్పుడు ఆయనకు ఒక కోడిని కోసి పెట్టితే సరిపోతుంది. ఈ స్థితి ఉన్నది యిప్పుడు. ప్రభుత్వానికి

చెల్లించవలసిన పన్నులు చెల్లించకుండా వారు ప్రభుత్వాన్ని దగా చేస్తున్నారు : ప్రజల మీద దోపిడీ సాగిస్తున్నారు. దీనిని అరికట్టాలంటే సమగ్రమైన చట్టం కావాలి. ఆ చట్టాన్ని అమలు చేసే యంత్రాంగం కూడా కావాలి. దానిని పకడ్బందీగా అమలు చేసినప్పుడే ప్రజలకు మేలు కలుగుతుంది. మదరాసునుంచి వచ్చిన గుడ్డల బ్యాంకు వద్దతి ఉంది. అనుకున్న టైము ప్రకారం డబ్బు యివ్వాలి. లేకుంటే గుడ్డతో 8 రోజులకు పది రూపాయల చొప్పున యిస్తాడు. ఆ పది రూపాయలకు 8 రోజులకు ఒక రూపాయి తీసుకుంటాడు. వడ్డీ వ్యాపారం పేరుతో గ్రామాలలో గానీ, పట్టణాలలోగానీ దోపిడీ సాగుతోంది. ఏలాంటి లైసెన్సులు కూడా లేకుండా వడ్డీ వ్యాపారం సాగిస్తున్నారు. నారాయణరెడ్డిగారు లెజిస్లేటర్స్ తో ఒక కమిటీని పేయాలని కోరారు. సమగ్రమైన చట్టం చేస్తే బాగుంటుందని నేను కూడా అంగీకరిస్తున్నాను. ఈ దోపిడీనుంచి ప్రజలను విముక్తులను చేయాలంటే సహకార బ్యాంకుల ద్వారాను జాతీయం చేయబడిన ప్రభుత్వ బ్యాంకుల ద్వారాను రైతాంగానికి అవసరమైన అప్పులు ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తే ఈ వడ్డీ వ్యాపారస్థుల వద్దకు ప్రజలు వెళ్లరు. నెలకు నూటికి రెండున్నర రూపాయలు వడ్డీ చెల్లించి అప్పు తీసుకురావాలి అనుకునే రైతు ఎవరూ ఉండడు. సంవత్సరానికి రూ. 6-8 ల మితికి సహకార బ్యాంకుల నుంచి అప్పు దొరికితే ఎక్కువ వడ్డీకి ఎవరూ పోరు. సహకార బ్యాంకులనుంచి వచ్చే అప్పులు వ్యవసాయానికి అనువైన రూపంలో ఇవ్వడం లేదు కనుకనే పెట్టుబడిదారుల నుంచి అప్పులు తీసుకోవలసి వస్తున్నది. అందువల్ల సహకార బ్యాంకులనుంచి పెడ్యూల్ట్ బ్యాంకులనుంచి అప్పులు ఇప్పించిన నాడే వడ్డీ వ్యాపారస్థుల దోపిడీ నుంచి పేద వారిని రైతులను రక్షించగలము సహకార బ్యాంకులు, పెడ్యూల్ట్ బ్యాంకులు ఇచ్చే అప్పుల సరిమితి పెంచాలి. ఈ వడ్డీ వ్యాపారం చేసే వారిపై అక్కడక్కడ ఇన్ కం టాక్స్ వారిచేత దాడులు జరిపించాలి. అప్పుడు కాని వారి దోపిడీని అరికటడం సాధ్యం కాదు. ఈ తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ పి. చక్రధరరావు (నిజాంబాద్) :— అధ్యక్ష. 1949 నుంచి తెలంగాణాలో అమలులో ఉన్న వడ్డీ వ్యాపారస్థులకు సంబంధించిన చట్టం ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కూడా విస్తరింప చేస్తూ నారాయణరెడ్డిగారు బిల్లు అనధికారికంగా తెచ్చినందుకు సంతోషం. 1949 నుంచి ఈ రోజు వరకు తెలంగాణా ప్రాంతంలో అమలులో ఉన్న ఈ చట్టం క్రింద ఎంతమంది వడ్డీ వ్యాపారస్థులపై చట్టానికి విరుద్ధంగా చేసినందుకు క్రమశిక్షణ తీసుకోబడింది తెలిసుకున్నట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ చట్టం ఉండడం వల్ల తెలంగాణా ప్రాంతంలో వడ్డీ వ్యాపారస్థులను ఎంతవరకు క్రమబద్ధం చేయగలిగారు తెలిసుకుంటే రేపు ఆంధ్ర ప్రాంతానికి విస్తరించినా అక్కడ ఎంత లాభం కలుగుతుందో అర్థం అవుతుంది. తెలంగాణాలో వారం వాళ్ళని ఉంటారు. కేరళ నుండి తమిళనాడు నుంచి వచ్చి వారం వారం పేద రైతులు, కూలి చేసుకునే వాళ్ళనుంచి వసూలు చేసుకుంటారు. ఒక వారం రోజులకే అప్పు ఇచ్చి రూపాయికి 5 నుంచి 10 నయ్యాపైసల వరకు వారినుంచి వడ్డీ వసూలు చేస్తారు. ప్రభుత్వ దృష్టికి ఈ విషయం రాలేదా? రైస్సు ఇచ్చే అధికారం తహసిల్దారుకు ఉంది. రైస్సులు

ఇచ్చిన తరువాత ఈ వ్యాపారస్థుల ఆదాయం ఎంత ఉంది, ఎంతమందికి ఋణాలు ఇచ్చారు, ఇటువంటివి ఏమైనా గమనించారా అని ఆర్థిక మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. పేద రైతులున్నారు. పంటలు వేసే సమయంలో రైతు వద్ద సాధారణంగా పెట్టుబడి ఉండదు. సరికదా తినడానికి తిండి కూడా ఉండదు. పెద్ద భూస్వామి వద్దకో వడ్డీ వ్యాపారస్థుని వద్దకో పోయి అప్పు తెచ్చుకోవలసిందే. ధాన్యం తీసుకుంటే పంచికి పంచిన్నర ఇచ్చుకోవలసిందే. నాగులు పెచ్చులు అంటారు. జబర్దస్తీతో వసూలు చేస్తారు. ఇటువంటి వారికి ఏదైనా రై పెన్ను ఉందా? వారిని ఏదైనా క్రమ శిక్షణలో పెట్టడం జరిగిందా? ఇటువంటి వారిని క్రమ శిక్షణలో పెట్టే విధానం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి అఫీసులలోను చూస్తున్నాము. మొదటి తారీఖు వచ్చేసరికి సందులు వేసుకుని లెక్క కాగితాలు పెట్టుకుని వసూలు చేసుకోవానికి కూర్చుంటారు. ఇటువంటివి ఏపీ పోలీసుల దృష్టిలో లేవా? ప్రభుత్వం గరిబీ హతావ్ అంటున్నారు. అవసరానికి అప్పు దొరికేందుకు సరైన విధానం ఏర్పాటు చేస్తే ఇటువంటి దోపిడీ జరగడానికి అవకాశం ఉండదు. ఈ బిల్లు అమలులో పెట్టబడదని నా అభిప్రాయం కాదు. దీనిని అమలులో పెట్టేటప్పుడు సరైన క్రమ శిక్షణ చర్యలు తీసుకోవానికి విధానం ఉండాలని ఇటువంటివి కూడా ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :— అధ్యక్ష, నారాయణరెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును నేను చిలపరుస్తున్నాను. ఈ బిల్లుతోపాటు పూర్వంనుంచి అప్పులలో ఉంటున్న మైనార్టీ వర్గాలకు సరవతి సౌకర్యాలు వెంటనే అమలు జరిగేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో గిరిజనులకు రు. 10-15 ల వరకు అప్పులు ఇచ్చి వారం వారం దానికి మింజుమలె వడ్డీ వసూలు చేస్తూ అప్పు మాత్రం సంవత్సరాల తరబడి ఉంటుంది. గిరిజనులు పండించిన పంటను వడ్డీగా తీసుకుంటారు. ప్రభుత్వం మంచి ఉద్దేశంతో వారికి కార్పరేషను పెట్టి వారు పండించిన పదార్థాలను కొని డబ్బు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వారికి ఎడాన్సుగా డబ్బు ఇచ్చే పద్ధతి లేదు. వారికి ఎడాన్సుగా డబ్బు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మునిసిపాలిటీలోను పంచాయతీలలోను ఉండే క్లాసు 4 ఎంప్లాయిన్లకు గత రెండు మూడు మాసాలుగా జీతాలు లేవు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మేజరు పంచాయతీలలో మూడు మాసాలుగా స్కా-వెంజరుకు జీతాలు లేవు. వారికి వడ్డీ వ్యాపారస్థులు వివరీకమైన వడ్డీలకు అప్పులు ఇచ్చి జీతాలు వచ్చినప్పుడు ఒకేసారి కలెక్ట్ చేస్తారు. సహకార సంఘాల ద్వారా కాని బ్యాంకుల ద్వారా కాని వారికి పెర్మ పెక్యూరిటీ మీద ఋణాలు ఇప్పిస్తే వారి జీవనం నడుస్తుందని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

ఆర్థిక మంత్రి (శ్రీ ఎ. భగవంతురావు) :— అధ్యక్ష, ఈ బిల్లు పెట్టిన ఉద్దేశం చాలా వరకు మంచిదే. మాట్లాడిన సభ్యులు కూడా అదే అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. మనీ లెండింగ్ అనేది అవసరమా అనేది ఛేపిక్ క్వశ్చన్. మనీ లెండింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఎందుకు ఉండాలి? డబ్బు పుచ్చుకునే అవసరం తీర్చే అవసరం లేకుండా ఉంటే బాగుంట్లందని ఛేపిక్ గా మనం పోవచ్చును.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—భగవంతురావు గారి వంటి వారికి అది అనుకూలంగా ఉంటుంది. లక్షలాది ప్రజలకు అనుకూలంగా ఉండదు.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—చెప్పబోతున్నాను. వినండి. లేని వాడికి డబ్బు కావాలనే విషయం నేను కాదనడం లేదు. సమాజంలో మనీ అవసరం లేనటువంటి ఆర్థిక విధానం తెచ్చుకోగలిగిన రోజున ఈ చర్చలూ ఈ బిల్లులూ అనవసరం అవుతాయి. కాని యిప్పుడు అంత దూరం పోవలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను. ప్రయివేటు మనీ లెండింగ్ యాక్ట్ ఎన్ యినిస్టిట్యూషన్ ప్రస్తుతం ఉండక తప్పదు అని ప్రతి గౌరవసభ్యులూ ఒప్పుకొన్నారు. మూవ్ చేసినవారు ఒప్పుకున్నారు. ఇప్పుడు మన ఆర్థిక పరిస్థితులలో సామాజికమైన పరిస్థితులు చూసినట్లుంటే మనకు జరిగేటటువంటి యినిస్టిట్యూషన్స్ పైనా స్పెష్యంక్స్ వల్ల దొరికే అప్పులుగాని చూస్తే ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటుగాని అగ్రి కల్చరల్ ప్రాస్పెరిటీగాని రావలసిన క్రెడిట్ దొరకడం లేదనేది మనకు ద్యోతకం అవుతుంది. We have to depend upon some other source. ఏవీ ఫోర్నెస్ లేకుండా జరగదు. వెంకటేశంగారు సజెస్టు చేశారు. ప్రయివేటు లెండింగ్ మొదట ఒక స్వరూపంలో కనిపించినప్పటికీ రాను రాను ప్రస్తుతం అక్కడక్కడ మిశ్రులు చెప్పినట్లు ప్రయివేటు కార్పొరేషను లెండింగులోకూడా పరివేశించింది. అందుచేత లెండింగు, తీసుకోవడం పుచ్చుకోవడం కొత్తగా వచ్చినది కాదు. పాత సాంప్ర దాయంలో హిందూ సిస్టం అఫ్ లా లో కూడా ఉంది. ఇది మన సంస్కృతిలో ఉంది. డబ్బు తీసుకున్నవాడు తప్పకుండా యిస్తాడు, తప్పకుండా చెల్లించాలి అని మన లా ఉంది. డబ్బు పుచ్చుకున్న తరువాత అతని కొడుకో మనమధో ఎవరో ఒకరు చెల్లించాలి. లేకపోతే నరకం పాలు అవుతాడు అనే భయం ఉండేది. ఇచ్చినవాడికి రాదనే భయం లేకుండా ఉండే అవారం....

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఇచ్చిన డబ్బు యివ్వకపోతే అవన్నీ అన్నారు కాని వడ్డీ గురించి కాదు. వడ్డీ పుచ్చుకుంటే మహా పాపం చాలా యిబ్బంది వడతారు అన్నారు.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—మన పూర్వ శాస్త్రకారులకు తెలిసినది నరకంగురించి మాత్రమే అందుకు నరకం అన్నారు. ఇప్పుడు ప్రివెంటివ్ మెజిస్ట్రేట్ జైలుకు పోతావు కోర్టుకు పోతావు అంటారు. ఏమయినా డబ్బు తీసుకున్నవాడు డబ్బు యివ్వాలి అనే పద్ధతి ఉండాలినదే. తీసుకున్న డబ్బు సరిగా చెల్లించడం లేదనే అప్రీహెన్షన్ ప్రయివేటు లెండింగ్ వారికి కలగడం చేత అనేక రకాలయిన మార్ ప్రాక్టీస్ రిసార్డు అవుతున్నట్లు అర్థం అవుతున్నది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—వడ్డీమీద తేవడం, వడ్డీ అవసరం మీద కంప్లీటుగా అప్పు యిచ్చేవానినే మంత్రిగారు బలపరుస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—నేను ఎవరినీ బలపరచడం లేదు. విషయం సమీక్ష చేస్తున్నాను. రానురాను ఏమయినదంటే వడ్డీ రేటు ఎక్కువ చేసే వ్యాపారం

చేసుకోవాలనే ఉద్దేశం. మనీ లెండర్సులో కలిగిందని అనేక రకాలయిన యాస్సెట్సు చెబుతున్నాను. ఇది కలగడంవల్ల యింకో ఈవిల్ వచ్చింది. The worst sufferers are small employees and wage earners, అని కవిపిస్తున్నది. దీనిని గురించే సమగ్రంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందనడంలో సందేహం లేదు. మేము (ప్రభుత్వం) లా కమిషను సజషను మేరకు 1964 లోనే ఒక సమగ్రమైన చట్టాన్ని తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేశాము. అది ఆగిపోయింది. రావడానికి అవకాశం లేక ఆగిపోయిందని అందరికీ తెలుసును. పోయిన సంవత్సరం వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఇదే సమస్య మీద యాక్టు యింట్రాడ్యూస్ చేసినారు. దానిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపించాము. డిసెంబరు 71లో లాప్స్ అయినది ఆ బిల్లు. హైదరాబాదు చట్టం, యిప్పుడు మన ముందు వచ్చిన అనేక రకాలయిన సూచనలు వద్దీ రేటు తగ్గింది. యినిస్టిట్యూషన్సు పెట్టాలని బ్యాంక్స్ రేట్ ఆఫ్ యింటరెస్టు ఎంత ఉండాలి, యిలాంటి సజ్జెషన్సు వచ్చినవి. మాతనమైన సమాజంలో ఈ భావాలను మనస్సులో ఉంచుకుని చేయాలి. మదరాసులో డెబ్ రిలీఫ్ ఫర్ స్మార్ ఎంప్లాయిస్ అండ్ వేజ్ ఎర్నర్స్ బిల్లు యింట్రాడ్యూస్ చేసినారు. అది ఏ స్టేజీలో ఉన్నదో నాకు తెలియదు. బిల్లు కాపీ నా దగ్గర ఉంది. ఇందులో యిది కాక అగ్రికల్చరల్స్ డెబ్ రిలీఫ్ యిదివరకే పెట్టుకున్నాం. మనీ లెండింగ్ చిలవలకు వలవలు వేసి అనేక పద్ధతులకు దారితీసింది. ఈ రోజున ఉన్న లెండింగ్ను ఎట్లా రెగ్యులేటు చేయాలి అనేదానిలో యిది అవసరమా అనే ప్రాథమిక సిద్ధాంతాలకు చర్చలకు దిగాల్సిన అవసరం ఈనాడు వచ్చింది. అందుచేత ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యము మంచిదే అయినప్పటికీ ఈ డెవలప్మెంట్సును అన్నిటిని మనస్సులో పెట్టుకుని సమగ్రమైన బిల్లును తొందరలోనే శాసనసభలో సమర్పించాలనే ఉద్దేశ్యం ఉందని చెప్పదలచు కున్నాను. అందుచేత సభ్యులు కూడా చాలమంది యిప్పుడున్న శాసనాలన్నింటిని సమగ్రంగా పరిశీలించి సమగ్రమైన శాసనం తేవాలనడంచేత సమగ్రమైన బిల్లు శాసన సభ ముందుకు వస్తుంది. అప్పుడు దానిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపవచ్చు అప్పుడు విషయాలన్నిటిని సమగ్రంగా చర్చించుకోవచ్చు. దీనిని రెగ్యులేటు చేయడానికి, సక్రమంగా వినియోగించడానికి సమగ్రమైన బిల్లు తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది కాబట్టి ఈ బిల్లును విక్ట్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ఇప్పుడు మంత్రిగారు బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యమును ఆమోదిస్తూ బిల్లును విక్ట్రా చేసుకోమంటున్నారు. సమగ్రమైన బిల్లు తెస్తామంటున్నారు. దీనిని సెలెక్టు కమిటీకి పంపించితే సమగ్రంగా చర్చించి వారు తేబోయే బిల్లుతోపాటు అంశాలను కూడా అందులో పొందుపరచవచ్చు. అందుచేత ఈ బిల్లును ఆమోదించి సెలెక్టు కమిటీకి పంపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :— దీనిని ఆమోదించి అసమగ్రంగా ఉండడం కంటే, సమగ్రం అయిన బిల్లు వచ్చిన తరువాత అన్ని యాస్సెట్సు చర్చించడానికి వీలుంటుంది. అందుకని దీనిని విక్ట్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— బ్యాంక్స్ గురించి నేను యిచ్చిన సజ్జెషన్సు గురించి మంత్రిగారు చెప్పలేదు. ప్రభుత్వంవారే బిల్లు తెస్తామంటున్నారు. చాలా

సంతోషం. అపోజిషను వారు తెచ్చినప్పుడెల్లా క్రెడిటు వారికే పోతుందని ప్రభుత్వం తామే తెస్తామంటారు. ఏమిటా ఎలానూ బిల్లు తేవాలనుకుంటున్నారు కనుక దీనినే పెలక్టు కమిటీకి పంపించండి. అక్కడ సమగ్రంగా అన్ని విషయాలూ చర్చించుకోవచ్చు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, ఇంటరెస్టుని రెగ్యులేట్ చేస్తూ సమగ్రమైన బిల్లును తీసుకురావలసిన అవసరము వుంది. తీసుకువస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. వడ్డీ ఎట్లా వసూలు చేస్తున్నదీ రామశర్మగారు చెప్పారు. విశాఖపట్టణములో 33% 40% వరకు వడ్డీ తీసుకొంటున్నట్లు నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పారు. హైదరాబాదు విషయము తెలియనిదికాదు. ఆబిడ్స్ లో ప్రతిరోజూ ఎంత వడ్డీ వ్యాపారము జరుగుతున్నదో మనకు తెలుసు. అసలు ప్రభుత్వము తలపెట్టిన ఆశయాలు ఏమిటి? దేనిద్వారా వాటిని తీర్చాలని అనుకుంటున్నారో తెలియచేస్తే బాగుంటుంది.

Sri Syed Hasan :—I could not follow the hon. Minister's reply. Does he propose to get a comprehensive Bill?

Sri A. Bhagavantha Rao :—Yes.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్ష, ఈ బిల్లు కంట్రెంటును ఒప్పుకొన్న తర్వాత దీనిని ఎక్స్-టెండ్ చేయడానికి మంత్రిగారికి ఎందుకు అభ్యంతరము వున్నదో తెలియడం లేదు. ఈ చట్టాన్ని ఆంధ్రప్రాంతానికి కూడ ఎక్స్-టెండ్ చేయాలి. సెలక్టు కమిటీ ఏదైనా సమగ్రమైన బిల్లును తెస్తే నష్టములేదు. కనుక ఈ బిల్లును యాక్సెప్టు చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు అందరికీ తెలిసినదే. providing credit through institutions and financial banks is a positive aspect in economy; regulating the credit is a negative aspect. రెండూ అవసరమే. అవసరములేదని అనడములేదు. క్రెడిట్ పాజిటివ్ గా అందజేయడమనేది దొరికనపుడు బాధవుండదు. రెగ్యులేట్ చేయవలసిన అవసరము వుండదు. పాజిటివ్ యాస్పెక్టుకి దూరముగా వున్నాము. నెగెటివ్ యాస్పెక్టులో తీసుకువచ్చి ఈ ఈవిల్ ని పోగొట్టాలనేది ఉద్దేశ్యము. హైదరాబాదు అక్టు సక్రమముగా అమలుజరగడములేదని నభ్యులు విమర్శ చేశారు. జరుగుతోంది, జరగడములేదు అనే వాదనకంటే సమగ్రమైన బిల్లు మన ముందు వుంటే దానిని ఎట్లా చెక్ చేయాలని ఆలోచించడానికి అవకాశము వుంటుంది. కనుక సమగ్రమైన బిల్లును తెస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రామశర్మ :—ఫలానా పైములో తెస్తామని చెప్పండి.

Sri A. Bhagavantha Rao :—Let the Government examine all the aspects of it.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, 5 నెలలు, 6 నెలలు అవసరములేదు. ఈ మీటింగ్ నడిచేటపుడే రావాలి. టైము ఫిక్స్ చేయాలని కోరుచున్నాము. లేకపోతే బాధములేదు. You being the Finance Minister you can announce here.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—టైమ్ ఫిక్స్ చేయకపోతే దీనిని ఆమోదించండి.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు కోమటివారికన్న మించిపోయారు.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు :—దీనివల్ల నకు ఏమీ లాభములేదు. సోషల్ ఫిజియోషన్ fixation of a time limit is not just warranted చాల సమగ్రముగా ఆలోచించడము మంచిది. తమాషా అయిన పనికాదు.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—లాండ్ రిఫారమ్స్ తెచ్చి భూములను గుంజడము చిన్న విషయమా ?

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—వడ్డీని కలెక్టు చేయడమే ఒక సోషల్ ఈవిల్ అన్నారు మంత్రిగారు. అసలు మన ప్లాన్ ఏమిటి ? ఏ ప్లాన్ ప్రకారము తీసుకుపోతే ఈ సోషల్ ఈవిల్ని అరికట్టడానికి వీలు అవుతుంది ? అనే ఉద్దేశ్యముతో చర్చించారు. దాని ఉద్దేశ్యము ఏమిటి ? ఈ బిల్లు కొత్త బిల్లుకాదు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అనేకవిధాల చర్చలు జరిగినవికదా. దాని విషయములో ప్రభుత్వము అనుకొన్న విధానము ఏమిటి ? కాంపిటీటివ్ స్పిరిట్ తక్కువ వడ్డీకి దొరికేవిధంగా వుంటే ఏ చట్టము చేయవలసిన పనిలేదు. అందువల్ల పాత బిల్లు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వము అనుకొన్న విధానాలు ఏమిటి అనేది చెప్పాలని కోరుచున్నాను.

Sri A. Bhagavantha Rao :—I think it is premature now to explain.

Sri. M. Narayan Reddy :—Sir, the hon. Minister is fore-seeing many complications which are not there. It is a simple enactment for two reasons. On a similar Bill presented in the last session which was later referred to the Select Committee this matter was thoroughly examined not only here but by visiting various parts of Andhra region. A large number of representations and memoranda were received and considered, witnesses examined, including several corporations which are now in the field of lending money. They again formulated a Bill in November 1971, some six months back ; that Bill was to come and we were to accept because that committee being select committee of this House. So it would have become law but for the expiry of the term of the last session. There is absolutely no complication. The simple course in this would have been to refer this Bill to a select committee which would have examined that Bill and also suggested some more amendments which could have been communicated either in the next session or one or two months later.

There is another point. The State law Commission has examined this issue from every aspect, from social, legal, economic and political. They formulated a very comprehensive Bill suitable to both the regions. Now there is nothing to exercise their minds upon. There are two Bills one by the Select Committee which is a comprehensive amendment of the existing Hyderabad Money Lenders Act. If you like it put it before the Assembly. If you don't like it as not very progressive, then the Law Commission Bill is there in a compact and comprehensive form. That can be presented without making any exercise on that. No body need tell anything or add to this because they are already there. It has just to be placed on the Table of the House. If that decision is taken the Select Committee would examine the provisions again and if necessary some changes can be

made. I only wanted to clarify to the hon. Finance Minister that there are not many complications in this manner, their policy is already laid down in the shape of this Bill.

Government is contemplating to bring the Bill. I would have very much appreciated and complimented if they had specified the time limit—one month or two months or 3 months at the most. When there are no difficulties, he can as well specify the time just now. He can make up his mind about mentioning the time limit also.

There is one very pertinent point raised by hon. Sri D. Venkatesam. That is, this type of corporate lending is more prevalent and successful in Rayalaseema area. Rayalaseema being considered a backward area, from agricultural point of view, it is for the hon. Finance Minister and for the Government to consider very seriously why this corporate lending is prevalent and popular among small traders and ryots. He has to consider just now and from now onwards why in a back-ward area like Rayalaseema crores of rupees are lent by corporations and such lending is also popular and acceptable to ordinary people. That shows one thing. Every alternative credit system either through the banks or through the co operative sector or any other organised sector is very very poor, in this area and much remains to be done in this direction. That is a very serious note he has to take. Unless the normal facilities are lacked by the people, they would never rush to these corporations and private lenders, at high rate of interest than the Government rate.

The second point raised by hon. Sri Rahmat Ali is a very salient point.

About the stricter enforcement of law, until we bring the Bill and pass it, the law would remain as it is in Telangana and the transactions would go on in Andhra. Serious allegations have been made on the floor of the House about the working of the Act so far as the city is concerned where the Pathans are doing money-lending business. Under section 2-A of the Moneylenders Act strangers such as Pathans who hold merely passports and who are not citizens under the Citizenship Act are debarred and precluded from prosecuting the business; even if they do their transactions become ab initio void and they can even be prosecuted; but how are they able to carry on this trade illicit lending—all these years under the very nose of the Commissioner of Police and all high authorities at the headquarters of our capital city. This cannot be seen where they are in collusion with the enforcing authorities or with the police or whoever it is. This is a matter that has to be looked into. They can easily be traced in the streets of Hyderabad and it is a very serious charge that an hon. Member of the House has made and I beg of the Hon. Minister to see that the enforcement measures under the Act are tightened up. I entirely agree that it is no use passing laws without enforcing them or without meaning to enforce them, but that does not mean that we should not have those laws at all. Some of the hon. Members said that since the enforcement is bad let us not have it. We have to strengthen the enforcement. It is also observed by the Agricultural Finance Committee headed by Mr. Gadgil—he very clearly mentioned

in his report that all these laws have to be strengthened and enforced strictly. There is no use of entrusting this job to the same officers; the Tahsildar is burdened with thousands of duties. We have to increase the licence fee on a graded basis based on turnover and see that the amount is utilised for the maintenance of enforcement staff. We can have one or two officers here and there to make periodical checks of accounts and raids, etc.

In the meanwhile I would suggest that the Finance may constitute a small committee of the legislators and one or two officers specially. It is no use bringing legislation in a comprehensive manner without making a thorough study of the corporate functioning of Andhra region; that is very important—whether this corporate sector should be allowed in the interests of the public; if so what are the measures to be taken. In order to do that, it is necessary we make a thorough study of the transactions of the functioning of the organisational structure of these corporations which are transacting business to the tune of crores of rupees in lending. Therefore I would beg of him to constitute a small committee to examine specially taking a few legislators—to make a thorough study of these corporations in a month or two and see how they can be put on a more organised level if they are serving a better cause; if they are not serving their functioning should be discouraged by suitable provisions; if you bring the legislation they leave the matter to the Select Committee to enquire into all this; such a legislation can be brought even tomorrow. If you want to bring a comprehensive legislation after making all these studies, what we have to do is to appoint a small committee to go into these details. Let the Government servants not be further burdened. Let there be a small committee to do the job and submit a report to the Finance Minister. He can also review the legislation that is to be brought to us.

I would again request the Finance Minister to consider this measure; there is absolutely no harm because it is a legislation to eradicate social evil; it is a legislation to regulate usurious trade; it is a legislation in a progressive direction. Therefore there is no harm even if he commits to a definite time. I appeal to him to specify the time also. Since he has assured the House about bringing the same legislation I ask for the leave of the House to withdraw the Bill.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

“That leave be granted to withdraw the Bill”.

(The Bill was by leave of the House withdrawn).

Mr. Deputy Speaker :—Now we shall take up partly discussed resolution moved by Sri Ch. Parasuram Naidu.

శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ :—పరశురామాయడు వివరంగా మాట్లాడారు. గవర్నమెంటు దీనిని అంగీకరిస్తే ఇక చర్చ అనవసరం. దానిలో మెన్షన్ చేసినట్లు కమ్మరి, కమ్మరి, ఫిషర్ మెన్, గొల్ల మొదలైనవారు సమాజంలో చాలా వెనుకబడి ఉన్నారు. వారి స్థితి బాగుపడాలి. వారి ఇబ్బందులను తొలగించటానికి ఒక కమిషన్ వేసి

విచారణ జరిపించి వారి గ్రీవెన్స్ దూరంచేయడం కోసం ఇది చిన్న రిక్వెస్టు. ప్రభుత్వం దీనికి అంగీకరించినా వారికి ఏమీ ఇబ్బంది వుండదు కనుక మంత్రిగారు కమీషన్ పేయటానికి అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

Sri D. Venkatesham :—Last Friday itself, it has come for discussion. Mr. Parasuram Naidu spoke on this resolution. We request the opinion of the Government now.

Mr. Deputy Speaker :—I quite agree, but some hon. Members want to speak. What am I to do ?

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—అదృష్టవశాత్తూ, ప్రస్తుతం ఇందిరాగాంధీగారు నవ సమాజ సిద్ధాంతం గురించి చెబుతున్నారు. కమీషన్ ఒక లిస్టు తయారుచేసి పంపింది. ఎరుకలు, ఫిషర్ మెన్ డోబీలు. పీరందరకూ గిరిజన హరిజనులతో పాటు సమానమైన ఫెసిలిటీస్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ మంత్రిగారు వాటికి అంగీకరించాలని కోరుతూ సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The House is adjourned to meet at 5 p.m. today.

(The House then adjourned to meet at Five of the Clock)

(The House reassembled at Five of the Clock.)

(Mr. Speaker in the Chair)

STATEMENT

re : STRIKE BY THE JUTE-MILL WORKERS

Mr. Speaker :—The Chief Minister will move the Bill.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, Before I go to this Bill if you permit me, I want to make a statement about this Jute Mills' Workers strike which is going on for a long time about which I was authorised to give an Award, so that if I make that statement now, the strike may be called off immediately with effect from tomorrow.

Mr. Speaker :—Yes, you can do.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, the demand of the Jute Mill Workers for increase in the wages was discussed by me on the 5th and 6th evenings with their representatives and the employees of the Jute Mills and the Minister for Labour and Minister for Industries were present. The employees and Employer representatives stated their cases. Then it was resolved that the issue of wage revision be left to the decision of the Chief Minister. There were subsisting agreements in all the Mills and yet the workers chose to agitate for the enhancement of wages because of the recent upward revision of wages in West Bengal. If the employees feel strongly that there was a case for revision inspite of subsisting agreements, there should have been negotiations with the Management and they should have utilised the good offices of the Labour Department also for the purpose. Instead they chose to resort to strike offending the provisions of the Industrial Disputes Act. This approach, I think, must be deprecated and should not be encouraged. However, having regard to the fact that there has been an increase of Rs. 41 in the wages of West Bengal Jute Workers an appropriate increase for those of the workers in this State is

difficult to resist. The demand of the Unions has been that the wages in Andhra Pradesh should be brought on par with those in West Bengal. The Managements of the Mills contented that the conditions of the Jute Mills in West Bengal were not similar to those of that in this State and therefore, there can be no equilization of wages. The question of bringing about party comes up for study in detail and this will be done. Meanwhile it is necessary that the workers call off the strike and factories should start functioning. Pending detailed study of the demand of the workers about the revision of wages, some interim relief appears in order of the seven Jute Mills in the State—Aruna, Uma and East and Cost Commercial Companies are relatively manufacturing twine only. Of this again Aruna is the biggest. All the remaining four Jute Mills are in Chittavalasa and the other relatively small units. Having regard therefore, to the position of the various Jute Mills including the twin factories it is reasonable that an interim relief of Rs. 25 be given to the workmen of Chittivalasa and Nellimerla Jute Mills and Rs. 20 to those of Bhajarang and Sri Krishna and Rs. 15 to those of Aruna Jute Mills and Rs. 5 to Uma. The interim relief now proposed will have effect from 1st July, 1972 provided the workmen call off strike and resume work. The final decision will be given in two months's time but it will have effect also from 1st July, 1972, unless phasing is found necessary.

This is the Award which I have given by way of an interim Award and I hope that from tomorrow the strike will be called off and the work in all the Jute Mills will start. I would also like to add that if possible, the final decision will be given in less than two months stipulated because we have stipulated a time which is maximum and it is quite possible to come to a final decision also within a shorter period than two months.

Sri C. V. K. Rao :—On this I would like to have a clarification from the Chief Minister as to whether he is giving the Award to the Legislative Assembly. The parties concerned must have listened to him as voluntary Arbitrator. I Suppose that was the position under that agreement and under law also. As voluntary arbitrator himself, we would like to know himself placing before the House Sir. We would like to know of all the efforts he has made in order to see that he has arrived at this kind of interim relief making certain observations which are very detrimental to the very right of the workers to strike which of course, I feel, he is not so much experienced as a Labour leader but all the same he is a big leader himself. Now that his observation on the strike is rather, I do not feel, proper as far as the right of a worker to go to a collective bargain is concerned. The interim relief, I feel personally, as I put, is not satisfactory, as far as I can see it whether he made any efforts with the parties concerned. If he has made it, it is a different matter altogether. Nothing more to add. I gather from some of the Members who have participated—I have also been called to the discussion as one who has something to do with the labour problems. I would like to hear from the Chief Minister on these points.

Sri P.V. Narasimha Rao :—This matter has figured prominently in this House before and therefore, when the Labour Minister made a statement some time ago that he has initiated, he is talking to the parties and he also stated that the Chief Minister at the appropriate

time will come into the picture and will solve it. Yesterday and day before yesterday we had detailed discussions. We heard both the parties and the Managements and the Labour Unions and finally thought of deciding voluntarily yesterday that the Chief Minister should be authorised to give an Award—whether it is a interim wage or a final wage—even that aspect they want that the Chief Minister has to decide and they did not want to say anything. Because there is the urgency, since more than a month the strike is going on and every body is loosing—the workers are losing, the Managements are losing and the worst of all Government also are losing a good bit of money—I thought that the urgency demanded and an interim wage be given. Since the matter has figured in this House, I thought I should take this House into confidence before taking anybody else into confidence. So, I made this statement.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, one clarification.

Mr. Speaker :—You may seek some clarification on the statement, but do not begin to discuss it.

Sri A. Sreeramulu :—Whatever the other things, Sir, I congratulate the Chief Minister for taking this very quick decision.

(Applause)

Secondly, the workers demand all through has been for uniformity in wages. I do not know why two different rates of interim relief has been shown. However, since the workers have been on strike for more than four or five weeks, they are put in great difficulty, I would request the Chief Minister whether he has paid any attention to this matter and whether he can also ask the managements to pay one month's wages as an advance recoverable in twelve instalments.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, that is a matter of detail to which, I have not had the time to go. So far as the disparity referred by Sri Sreeramulu is concerned, the removal of disparity is the issue on which a final decision has to be taken. So, if I had anticipated it and I had equalised all increments now, it would have amounted to anticipation of the final decision which would have been a prejudicial one. Therefore we have thought that the status quo should be maintained, some difference maintained and all of them should get something and finally whether equalisation is desirable, if so how, to what extent, whether equalisation with West Bengal is desirable or equalisation within the mills of Andhra Pradesh interse alone is desirable, these are the matters into which we will have to go later.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—1-4-72 నుంచి వేక్ రివిజను వెస్టు బెంగాలులో జరిగింది. ఈ ఇంటిరిం రివిఫ్ కూడా రిట్రాస్ పెక్టువ్ ఎఫెక్టి ఇస్తే బాగుంటుంది. మానేజ్ మెంట్ వారు లేబరు మంత్రిగారి దగ్గర 210 వరకూ కమిట్ అయ్యారు. ఆ రెవెలులో ఉంచి వారికి సంతృప్తిగా ఉండేది. కార్మికులకు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చేశారు అనే తృప్తి ఉండేది. మా ఉద్దేశం సాధ్యమయినంత తొందరలో ఇది డిలె కాకుండా సాధ్యమయినంతవరకూ పెద్దగా ఆలోచించకుండా 15 రోజులలో టూ ఆవారు ఇస్తే, అది కూడ రిట్రాస్ పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and
Removal of Disqualification (Second Amend-
ment) Bill, 1972.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను నెలలో చేస్తానని చెప్పనుగాని వీలయినంత తొందరలో చేస్తాను. సభ్యులు, యూనియన్ వారు, మేనేజిమెంట్ వారి సహకారం తోనూ యీ సమస్య పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేశాము. వారందరకూ నా ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. పాంబిజివరాజు (గజపతినగరం) :—ముఖ్యమంత్రిగారు అవారు చేసినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నాను. త్వరలో ఫైనల్ డిసిషను ఒక పేద రోజులలో ఇస్తే బాగుంటుంది. స్ట్రయిక్ చేస్తున్నవారికి కూడ సంతృప్తిగా ఉంటుంది. ఫైనల్ డిసిషను జూలై నెలాఖరులోగా ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH PAYMENT OF SALARIES AND REMOVAL OF DISQUALIFICATIONS (SECOND AMENDMENT) BILL, 1972.

Sri P.V. Narasimha Rao:—Sir, I beg to move “That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972 be taken into consideration”.

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ పి.వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్ష, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. ప్రత్యేక సమావేశం కూడ అనవసరం. మనకు సమయం లేదు కాబట్టి అలాగ చేశారు. ఇందులో ఉద్దేశం కూడ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యుటర్స్, గవర్నమెంట్ ప్రిడర్స్, ఎండోమెంట్ ప్రిడర్స్ వీరినిడిస్ క్యాలిఫికేషను నుంచి తప్పించాలనే ఉద్దేశంతో యీ బిల్లు తెచ్చాము. గవర్నమెంట్ బిల్లులో ఇది ఒకటి. ఇది కూడ పాస్ చేయాలని ఉంది. ఇవాళ 1.30 తరువాత మూవ్ చేయమంటే సభ్యులు అభ్యంతరం చెప్పారు. కాబట్టి ఇప్పుడు ఇది పెట్టాము. రేపు కౌన్సిలులో కూడ పాస్ చేయాలని ఉంది. ఇది అందరూ పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Now there are amendments. The Members may move their amendments.

CLAUSE 1.

Sri A. Sreeramulu :—I beg to move :

“Delete sub-clause (2) of Clause 1”.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

“For sub-clause (2) of clause 1 substitute the following—

(2) It shall be deemed to have come into force from the day it is enacted”.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

CLAUSE 2.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, I beg to move :

“In sub-clause (ii) of clause 2 delete the words ‘for being engaged by a charitable or religious institution or endowment’”.

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries and
Removal of Disqualification (Second Amend-
ment) Bill, 1972.

Add the following as sub-clause (iii) of clause 2 :

(iii) All employees working either in Government Departments or Institutions under the control of the Government drawing a salary of Rs. 500 or less per month“.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri Peter Paul :—Sir, I beg to move :

Add the following as sub-clause (iii) of clause 2 :

“(iii) The posts of employees who are appointed in any Government institutions or in any Government aided institutions either by the Government or by Private institutions“.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఇది చాలా చిన్న బిల్లు అన్నారు. మెజారిటీ ఉన్న భాగం కనుక వారికి ఇది చిన్న బిల్లుగా కనిపించవచ్చు. ఆకశ్చికంగా ఒక అసాధారణమయిన బిల్లు ఇప్పుడు తెచ్చారు. యీ బిల్లు ఆశయాలు చూస్తే “with retrospective effect from the 1st January, 1972 so that the disqualification, if any, incurred by any person elected in the recent general elections to the Legislative Assembly on the ground of holding any such offices, may be removed.” అంటే ఎవరో ఒకరు డిస్ క్వాలిఫై అవుతారు కనుక వారిని ఉద్దేశించి వారికి చోటు కల్పించాలని రెజిస్ట్రేషన్లకు ఆమోదం చేయడానికి ఇది తెచ్చారు. మన రెజిస్ట్రేషన్లకు కాన్ ఫిడెన్సు గురించి పోవడం ప్రస్తుతం మాకు అవసరం. మన రాజ్యాంగం ప్రకారంగా కాన్ ఫిడెన్స్ కావచ్చు. ఇటువంటిది ఆమోదిస్తే ప్రజలలో కాన్ ఫిడెన్సు పోతుంది. చిక్కలు వస్తాయి. వారి దృష్టిలో కానన సభ వ్యవహారాలు ప్రజలకు అసంతృప్తిగా ఉండాయి. కాలవలు త్రవ్వడానికి ఆ కాలవ ఖామి ప్రక్కగా పోవడానికి జి.వో.లు ఇచ్చుకుంటారు. సిమెంటు రోడ్డు వేస్తున్నప్పుడు ఆ రోడ్డు మంత్రులు గాని యం.యల్.ఎస్ గాని వారి ఇంటి ప్రక్కగా దొడ్డి ప్రక్కగా వేసుకొనడానికి జి.ఓ. ఇస్తారు. ఉద్యోగాలు, కాలేజీ సీట్లు కావాలన్నప్పుడు కావలసిన పరిధిలో జి.వో.లు ఇచ్చి వీలయినట్లుగా మలుచు కుంటారు. రెజిస్ట్రేట్ అసంబ్లి ఎన్నికలలో ఎన్నికల తరువాత కోర్టులో డిస్ వ్యూట్ వస్తే డిస్ క్వాలిఫై అవుతామని ఉన్నప్పుడు డిస్ క్వాలిఫై కాకుండాను, ఎన్నికలు అయినతరువాత కోర్టులలో లిటిగేషన్ రాకుండాను ఇలాగ చేయడం భావ్యం కాదు. తిరిగి మనం ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లాలి కదా. ప్రజల దృష్టిలో మనం ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు ఎలాగ కావాలంటే అలాగ రెజిస్ట్రేషన్ చేసుకుంటున్నామని అనేది సరికాదని, ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని ఉపసంహరించుకోవాలని యీ బిల్లు మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలలో ఇది చాలా దురభిప్రాయం మనమీద కలగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ రకమైనటువంటి అభిప్రాయం కలిగించుకొనే పని మాత్రం మనం చేస్తే మనం ప్రజలకు ఉపయోగపడే చట్టాలు, బిల్లులు పెడుతూ వాటిని చర్చిస్తూ ఉండే సందర్భంలో ఇటువంటి వాటిని తీసుకొనివచ్చి వాతావరణాన్ని మాత్రం కలుషితం చేయకుండా, దానిని చెడగొట్టకుండా ఉండాలని చెబుతున్నాను. ఇది మాత్రం ఇక్కడికి తీసుకొని రాకుండా ఉపసంహరించుకొనడం మంచిది. దానికి

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and
Removal of Disqualifications (Second Amend-
ment) Bill, 1972.

ఈ రెజిస్ట్రేషన్ పూర్తిగా వ్యతిరేకం. ముఖ్యంగా ఉపాధ్యాయులందరినీ దీనిలో
అవకాశం ఇవ్వాలి. డిస్క్వాలిఫికేషను ఉండకూడదు. వాళ్లంతా ఎన్నికలలో
పాల్గొనడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. మరొక ఎమెండుమెంటు అవసరం అయితే
తీసుకొనివచ్చి 500 రూపాయలు క్రింద వేతనం గల మొత్తం ఉద్యోగస్తులందరినీ
కూడా ఈ అవకాశం కల్పించాలి. 500 రూపాయలకు తక్కువ ఉన్న ఉద్యోగులను
ఈ బిల్లు ఎందుకు తొలగించాలి. ఈ సంపాదనాపరులంతా ఇప్పుడు దీనిలో డిస్క్వాలిఫై
అయితే క్వాలిఫై చేసేవాళ్లంతా అంతకంటే ఎక్కువ సంపాదనాపరులు కాబట్టి
డిస్క్వాలిఫికేషను లేకుండా భారత దేశంలో పొరుడనే ప్రతి ఒక్కడు వీటిలో
పాల్గొనేందుకు అవకాశం కలిగే విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లును
మాత్రం తప్పకుండా ఉపసంహరించుకోవాలి. ఇది సరైన పద్ధతి మాత్రం కాదు.
రెజిస్ట్రేషన్ లో ఇటువంటి అసాధారణ పద్ధతి తీసుకొనివచ్చి రెజిస్ట్రేషన్ ను మొత్తంగా
కమిట్ చేయించి ఈ రకంగా ప్రజలలో ఒక దురభిప్రాయం కలిగిస్తే ప్రభుత్వ
పక్షంలో ఉన్నటువంటివారికి కూడా కొంత అసూయ కలిగించక మానదు. దీనిని
ఉపసంహరించుకుంటే మనం చేస్తున్న మంచి పనులకు ఉన్నటువంటి గౌరవంలో
కొంత అయినా తగ్గకుండా మళ్ళీ మన గౌరవం మిగులుతుంది. కాబట్టి దానిని
ముఖ్యమంత్రిగారు ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ నేను ముగిస్తున్నాను.

Sri A. Sreeramulu (Bluri):—I entirely agree with Mr. Sri Krishna and I would request the Government to withdraw this Bill. As I see from the Statement of Objects and Reasons, this is born out of expediency and not urgency. Curiously, the Government has very clearly stated that this Bill is intended to remove certain disqualifications incurred by a person in the recent general elections. This is really very funny. The Government could have easily mentioned the names of persons who have incurred disqualification. Though the name is quite obvious it would have been, perhaps, more honest on the part of the Government to have put the name to remove the disqualification instead of bringing up this Bill. The Legislature, under the Constitution, is no doubt competent to legislate either retrospectively or prospectively since no penal provision is involved. There is indirect penalty which is getting inflicted on certain persons unknown to the Legislature. At the time of the General Elections, certain persons were holding this office—Public Prosecutor, Government Pleader, Standing Council, so on and so forth. Since they are conscious of this disqualification they could not participate in the election. There might have been cases where certain persons' nominations might have been rejected because of the disqualification. So this Bill was brought forward. I feel that though legally the Legislature may be competent but morally it is not good for the Legislature to give retrospective effect to this Bill. Secondly, if a Public Prosecutor, Government Pleader who earn not less than Rs. 1,000 per month who are directly responsible to the Government, if those people can be qualified to participate in the election, what exactly is the difficulty in enabling an army of employees in the State, who are nearly 4½ lakhs

in number who are effectively and directly participating in this democratic process? In Britain, employees at the lower level who do not make policy or do not take decision are politically free to participate.

Unfortunately, in this country in the name of political neutrality, we have developed a second class citizenship known as Government employees and teachers ; so the amendment also will have to be incorporated. If the Government is prepared or if its objective is to widen the base for greater participation of these people in the democratic process, it is absolutely essential. If the Objective of the Government is limited to confer a special privilege or benefit to a particular individual, this Bill and this form is alright. It is for the Government to see whether the public will get convinced of the genuine intention of the Government. As far as we are concerned, we feel that morality declares and honesty demands that such special benefit need not be conferred upon a particular individual and this Legislature should not be used as an instrument for conferring this benefit.

Thanking you, Sir.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—అధ్యక్ష, శ్రీకృష్ణగారు, తరువాత శ్రీరాములుగారు చెప్పినటువంటి వాదనలో అంత బలం లేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇటీవలనే ఇలాంటి కేసు ఒకటి సుప్రీంకోర్టు తీర్మానం చేసింది. మిసెస్ కాంతా కథూరియా అనే అధ్యక్షేణు రాజస్థాన్ లో ప్రాక్టీసు చేస్తూ వుండేది. రాజస్థాన్ ప్రభుత్వం తనకు ఆర్పిఛైట్ దగ్గర ఉన్నటువంటి లీగల్ ప్రొసీడింగ్సులో అసిస్టు చేయవలసిందిగా ఆమెను ఎంగేజ్ చేశారు. తరువాత ఆమె ఎలక్షన్సులో పాల్గొని జయించింది. అసెంబ్లీకి వచ్చింది. తరువాత ఆమె ఎలక్షన్సును ఛాలెంజ్ చేస్తూ ఎలక్షన్సు పిటిషను వేశారు. ఎలక్షన్సు పిటిషనులో ఆమె అఫీసు ప్రోఫిట్ గెయిన్ చేసింది కనుక ఆమె ఎలక్షన్సు చెల్లదని తీర్మానం చేశారు. ఎలక్షన్సు పిటిషను ఓడిపోయిన తరువాత రాజస్థాన్ అసెంబ్లీ ఆ ఇన్వాలిడేషను ఆమె ఇన్ కర్ చేసినటువంటి డిస్ క్వాలిఫికేషను తీసేస్తూ ఒక ఆర్డినెన్సు పాస్ చేసింది. తరువాత యాక్టునుకూడా పాస్ చేసింది ఆమె ఎలక్షన్సు సుప్రీంకోర్టులో ఛాలెంజ్ చేశారు. ఆ ఛాలెంజ్ చేసి ఆద్యు చేసినటువంటి న్యాయవాది శ్రీ ఎన్. సి. ఛాగ్లాగారు. వారుకూడా రెట్రాన్ పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వడం అనేది న్యాయంకాదని వాదించారు. సుప్రీంకోర్టులో అయిదుగురు జడ్జిలుకూడా అది అఫీసు అఫ్ ప్రాఫిట్ అవునా కాదా అనేదానిలో కొంత భేదాభిప్రాయం వచ్చింది. ముగ్గురు జడ్జిలుమాత్రం అఫీసు ప్రోఫిట్ కాదని అన్నారు. కనుక ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి సుప్రీంకోర్టు తీర్మానం ప్రకారం ఎవరినో దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ చట్టం తీసుకొని వచ్చామని అనుకుంటున్నారో ఆమెకు ఆ చట్టం ప్రకారం అయితే అది అఫీస్ అఫ్ ది ప్రోఫిట్ ఏమీ కాదు. దానివల్ల ఎలక్షన్సు పిటిషనులో ఓడిపోవడం అనేది నెగిపోవడం అనేది జరుగదు. కాని ఐదుగురు జడ్జిలుకూడా ఏకగ్రీవంగా రిట్రాన్ పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వడం న్యాయసమ్మతం. చట్టసమ్మతం అనేదానిలో ఎలాంటి భేదాభిప్రాయం చెప్పలేదు. అంతేగాకుండా బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో ఇంతకుముందు ఇలాగే ఎలక్షన్సులో డిస్ క్వాలిఫికేషను ఇన్ కర్ చేసినటువంటి సభ్యునికి డిస్ క్వాలిఫికేషను

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and
Removal of Disqualifications (Second Amend-
ment) Bill, 1972.

తీసివేసినటువంటి ఉదాహరణలు కూడా వారు ఉటంకించారు. అందుచేత ఇది ఏమీ అంత ప్రమాదకరమైనటువంటి విషయం కాదని మీకు విన్నవిస్తున్నాను. నేను ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం ఉంది. క్లాజ్ 2 లో స్టాండింగు కొన్సిల్ ఫర్ ఐన్ డిపార్టుమెంటు—ఒక డిపార్టుమెంటుకే అనకుండా అల్ స్టాండింగు కొన్సిల్ ఫర్ అల్ డిపార్టుమెంటు అని ఉంటే ఆ డిస్క్రిమినేషను ఏమీ అవసరం ఉండకపోవు. క్లాజ్ 1 లో గవర్నమెంటు సీడరు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్ ఇన్ క్లూడ్ చేసినప్పుడు స్టాండింగు కొన్సిలును ఏర్పాటు చేయడం అంటూ ఉంటుంది. సాధారణంగా స్టాండింగు కొన్సిల్లు వాళ్ళకు ఉన్నటువంటి ఉపజ్ఞచేతనే తేనేమి లేకపోతే అనుభవం చేతనే తేనేమి గవర్నమెంటు ఆ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినటువంటి డిపార్టుమెంటు సలహాలను, వారియొక్క లీగల్ అసైన్మెన్టు అప్పుడప్పుడు కోరుతూ ఉండడం సహజం. దానివల్లనే డిస్క్వాలిఫికేషను ఇన్ కర్ అవుతామని అంటే చాలామంది భయపడి ఆ సలహా కూడా ఇవ్వకుండా పోయేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక దానిలో అంతగా ఇల్లీగల్ కాని, అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్ కాని, ఇమ్మోరాలిటీకాని ఏమీ లేదు. ఇలాంటి ఉదాహరణలు చాలా ఉన్నాయి. బ్రిటిష్ పార్లమెంటులోకూడా ఉందని విన్నవించు విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—అధ్యక్ష, గౌరవనీయసభ్యులు ఆయన రెడ్డిగారు రాజస్థాన్ కమిషియన్ కేసు, అది ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రొఫిట్ అవును కాదా, సుప్రీంకోర్టు తీర్పు రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుతోకూడ చేశారు అని చెప్పారు. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రొఫిట్ అవును కాదా అనేదానిమీద చర్చ ఇక్కడ రాలేదు. దానినిగురించి ఎవరికీకూడ బాధ లేదు. ఈ బిల్లు ఈ పరిస్థితులలో ఏ విధంగా ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు అనేదానిని గురించి గౌరవ సభ్యులు ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు అనేదానిని గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ముఖ్యంగా దీని ఆర్జెన్సీగురించి చాలా యితరమైనటువంటి ముఖ్యమైన విషయాలు, వేజ్స్ గురించి, ధరలు గురించి మొదలైనవన్నీ ఆడుగుతూవుంటే, అది చేస్తాము, ఇది చూస్తాము అనేటటువంటి పరిస్థితులలో ఈ బిల్లును ఇప్పుడు తీసుకు రావలసిన అరెన్జీ ఏమిటి, అధ్యక్ష. తరువాత ఈ బిల్లును ఊర్లోనుంచి కాకుండా రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టుకు ఇవ్వడం ఎందుకు అని. అది అవసరం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరో ఒక ఇండివిడ్యుయల్ కు లాభించడంకోసం, ఇటువంటి బిల్లు ఇటువంటి ఆగస్టు హౌసులో తీసుకురావడం మన పరువు ప్రతిష్ఠకు భంగము అని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇటువంటి ఇన్ సైన్సు ఎక్కడకూడా జరగలేదు. ఈ రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఒక ఇండివిడ్యుయల్ కు బెనిఫిట్ చేయడంకోసం ఈ ప్రొవిజన్ పెట్టినట్లు ఉన్నదిగాని, ఇదిమాత్రము మన పరువుకు మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. కనుక ఈ బిల్లును ముఖ్యమంత్రిగారు ఉపసంహరించుకొంటారని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తాలూకు సర్వేయింగు ఉన్నవాళ్లకు, అంటే ప్రభుత్వంయొక్క డబ్బును చాలిరి రూపంగాను, లేక మరొక రూపంగాగాని ఫౌండేషన్ ఈ ఆసెంబ్లీలో ఉండడానికి వీలులేదని, ఆ డిస్క్వాలిఫికేషన్ తప్పించడానికి ఏర్పడినటువంటి పరిస్థితులలో యీ రెండు అమెండ్ మెంట్లు ఏర్పడినాయి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్స్, చారిటబుల్ ఎండ్ మెంట్లు తాలూకు పనిచేసేవాళ్లకోసం నిర్ణయంపడింది. అసలు ఎండ్ మెంట్లు

ప్రీతరుప్యొక్క విషయము తెలుసును. వాళ్లు దీన్నిగురించి ఎక్కువగా పట్టుదల చూపించడానికి వీలుందేది కాదు. ఎందుకంటే ఎండోమెంటు తరపున వాదించేటటువంటి ప్రీతరుప్య గవర్నమెంటు సర్వెంటు కారు. గవర్నమెంటువారి అపాయింట్ చేస్తుంది గాని వారికి ఇచ్చేటటువంటి డబ్బు గవర్నమెంటు యివ్వదు, వారికి ఎండోమెంటు తాలూకు డబ్బు వస్తుంది. అందుచేత వాళ్లు డైరెక్టుగా గవర్నమెంటు సర్వెంటుగాని లేక స్టేట్ ఎక్సర్ లోనుంచి ప్రాఫిట్ పొందేవారుగాని కాదు. అందుచేత ప్రత్యేకంగా ఒక ప్రక్కనుంచి తప్పించడానికి వారిని ఏదో సేవ చేయడానికి చేస్తున్నట్లుగా భావించనక్కరలేదు. కాకపోతే, ఏదైనా విషయంలో సందేహము ఉంటే, దానిని నివారించడానికి ఇది ఏర్పాటు అయిందేగాని యాక్చువల్ గా ఎవరైనా ఎండోమెంటు ప్రీతరుగా ఈరోజు పనిచేస్తున్నట్లయితే అది డిస్ క్వాలిఫికేషను అని ఎవరైనా వాదించినా, ఏ కోర్టుకూడ దానిని ఒప్పుకోదు. ఎందుకంటే ఎండోమెంటు ప్రయివేట్ బ్రస్, వాళ్లు తరపున వాదించేవాళ్లు గవర్నమెంటు సర్వెంటుగా పరిగణించబడరు. అందువల్ల ఇందులో ఏదో మొరాలిటీ డెబ్బులింటుందని గాని, ఇమ్మొరాలిటీ ఏదో ఉన్నదవిగాని చెప్పడం న్యాయం కాదు. అలాగే రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు అన్నారు. ఇది ఒక పర్మిట్ ఇండివిడ్యుయల్ గురించి జరిగింది. అది జనరల్ గా జరగలేదు. ఇందులో డిస్ క్వాలిఫికేషన్ వస్తుందేమోనని యంటిసిపేట్ చేస్తున్నారు. కాని యాక్చువల్ గా ఎలెక్టుఅయిన వ్యక్తి అతను డిస్ క్వాలిఫై అనాడని తీర్పువచ్చినతరువాత దానిమీద ఒక ఆర్డినెన్సు తీసుకురావడం, ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం. దానిలో మళ్ళీ సుప్రీమ్ కోర్టులో క్వెషన్ చేయడం జరిగితే, రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు చేసినా తప్పులేదని నిర్ణయించబడిన తరువాత కూడ ఈవేళ మనకు అధికారములేదని అనుకోవడంగాని, కోర్టు అధికారము దుర్వినియోగం చేసుకొంటున్నామని అనుకోవడంగాని సమంజసం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మరి ఈ బిల్లుకు ఎందుకుఅంటారు ?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఏదైనా సందేహముఉంటే అది నివారించడానికి, గట్టిగా సెమెంటు చేయడానికి.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్ష, ఈ బిల్లును బలపరచు మార్గాడిన ఇద్దరు సభ్యులు కూడ కాంగ్రెసు సభ్యులు. ఈ బిల్లు ఎందుకు అవసరంలేదో చాలా చక్కగా చెప్పారు. అయ్యపరెడ్డిగారు సుప్రీంకోర్టు డిసిషన్ ఇక్కడ ఉదహరించారు. అసలు ఇందులో రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఎందుకు పెట్టవలసినవచ్చింది. సుప్రీంకోర్టు డిసిషన్ అట్లా ఉన్నప్పుడు, భవిష్యత్తులో ఏదైనా ఎలెక్షన్ జరిగితే వాటిలో ఇట్లాంటి వాళ్లకుకూడ అవకాశము ఇవ్వడంకోసం చాలా బ్రాడ్ మైండ్ థోట్ ఈ అవకాశము క్రియేట్ చేశామని చెప్పుకోడానికి వీలుగా వుండేది. అంతేకాకుండా రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఎప్పుడైతే ఈ బిల్లులో ఇచ్చారో, దానితోటి అయ్యపరెడ్డిగారి అర్గమెంటు అంతా చాలా వేలిపోయింది. ముఖ్యంగా ఈ డిస్ క్వాలిఫికేషన్ లేకుండా చేయడం కోసం. ఎం.ఎల్.ఎస్., ఎం.ఎల్.సిస్ వీరు ప్రభుత్వముదగర రెమ్యూనరేషన్ తీసుకొంటున్నామని చెప్పి అట్లాంటివాళ్లకు వర్తించేయడంకోసం తెచ్చారు. ఇప్పుడు

కాని ఎక్సెండ్ చేస్తున్నారు. దానిలో మీరు డిస్క్రిమినేషన్ చూపించవద్దు. గవర్నమెంట్ పీడర్ కు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుకు వీరిద్దరికీ ఎందుకు డిస్క్రిమినేషన్ ఇవ్వాలి, సామాన్యమైన క్లార్కుకు, ప్యూను కూడ ఎందుకు వర్తించకూడదు? పెద్దవాళ్ళకు, వెయ్యి రూపాయలు సంపాదించేవాళ్ళకే ఈ అవకాశము కల్పిస్తామని చెప్పడంలో అది మన హౌస్ యొక్క గౌరవాన్నిగాని, హందాతనాన్నిగాని కాపాడుతుందా? ఏ సభ్యుడైనాగాని ఈ విధంగా క్లార్కుగాని, ప్యూనుగాని రాజీనామాచేసే గాని కంటెస్టు చేయడానికి వీలులేదు. పీడర్కు లేక పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్కు మాత్రమే రాజీనామా ఇవ్వనక్కరలేకుండానే వాళ్ళు కంటెస్టు చేయవచ్చుననే దానిని ఏ సభ్యుడైనా డినిని బలపరచగలరా, బలపరచలేదు. కనుక ఇందులో ఇది డిస్క్రిమినేషన్ అని మీకు భాగతెలుసు. అందుకోసం, ఇది చాలా డిస్క్రిమినేషన్ తో కూడుకొన్నటువంటి బిల్లు. అందుచేత, ఎవరైనావరే, గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు, 10 రూపాయలు మొదలుకొని ఎన్ని రూపాయలు సంపాదిస్తున్నానో కంటెస్టు చేయవచ్చుననేది ఒప్పుకోండి. రెండవది, రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వకూడదు. ఎందుకంటే రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు అనగానే జరిగిపోయినదానికి కూడ వర్తిస్తుంది. అందులో కొంతమంది రాజీనామాచేసి గెలిచినవారు వున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది మంచి ప్రిసిడెంట్ కాదు అని మీకు ముందు మనవిచేస్తున్నాను. కోర్టులో ఒక వ్యక్తి నిగురించి ఒక వ్యవహారం. ఎలక్టన్ పిటీషన్ నడుస్తున్నది. శాసన సభ హందాతనంగా వ్యవహరించాలి. హందాతనంగా మనం శాసనాలు చేయాలి. కోర్టులకు ప్రతిబంధకాలు కలిగించే శాసనాలు తాత్కాలికంగా మన అనుయాయులను పరిరక్షించటానికిగాను తయారుచేసే శాసనాలు మాత్రం ప్రజలయొక్క మెప్పును పొందవని మనవిచేస్తున్నాను. మనలను, మన అనుయాయులను, మన బంధువులను, స్నేహితులను కేబినెట్ లో ఉన్నటువంటి కలిగ్గును కాపాడటానికి ఇటువంటి శాసనాలు చేస్తూపోతుంటే—ప్రజా స్వామ్యంలో ప్రజలు మాత్రం హర్షించరు, ఆమోదించరు, బలపర్చరు అని మనవిచేస్తున్నాను. అయ్యపురెడ్డిగారు జడ్జిమెంట్ ఇక్కడే ఇచ్చేశారు. కోర్టులో వ్యవహారం జరుగుతుంటే ఇక్కడ జడ్జిమెంట్ ఇవ్వటం అంటే ఎంత బాగుందో మీరు నెలవివ్వాలి. ఏ పరిస్థితిలో కూడ మా మంత్రిగారు కోర్టులో వోడిఫోరని సవాల్ చేస్తున్నాను. అని కోర్టులో ఎలక్టన్ పిటీషన్ మీద విచారణ జరుగుతున్నప్పుడు—చెప్పటం, మా పక్షం అభ్యర్థి కోర్టులో వోడిఫోరు అని నిర్ణయించటం అది భావ్యంగా ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. కోస ప్రభాకరరావుగారు ఇంకొక ముఖ్యమైన అంశం చెప్పారు. ప్రభుత్వం ఉద్యోగం ఇచ్చింది. జీతం ఇచ్చింది మాత్రం వేరే సంస్థ అన్నారు. మునిసిపల్ కమిషనర్ కు ప్రభుత్వం ఉద్యోగం ఇస్తున్నది. మునిసిపాలిటీవారు వారికి జీతం ఇస్తున్నారు. వారిని వోట్ చేయటానికి అనుమతించండి. పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ కు ఉద్యోగం ఇచ్చింది ప్రభుత్వం. కాని వారికి పంచాయితీ జీతం ఇస్తున్నది. వారిని కూడ వోట్ చేయటానికి అనుమతించండి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ గా చంద్రమౌళిరెడ్డిగారు ఉంటున్నారు. వారిని ప్రభుత్వం వియమించింది.

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications (Se-
cond Amendment) Bill, 1972.

టీకం మాత్రం అక్కడ దాని చేస్తున్నారు. వారు వోట్ చేయటానికి ఎందుకు అనుమతించరు ; కేవలం మన అనుయాయులకు మాత్రమే పరిమితం చేయటానికి— Standing Council appointed by the Government for being engaged by a charitable or religious institution or endowment for conducting legal proceedings on its behalf. అది ఇక్కడ ఉన్నటువంటిది—ఇది కేవలం ఆ వ్యక్తి కొరకు అన్నది ఉచ్చితంగా కనుపిస్తున్నది. ఎందుకంటే ఆ వ్యక్తి వరకే పరిమితం చేసి, కుదించి, విస్తృతంలేకుండా ప్రజలకు ఉపయోగపడని రీతిలో ఎంపాయిమెంట్ కు ఉపయోగపడని రీతిలో ఎవరినైతే పరిరక్షించాలని ఇనుకొన్నామో ఆ వ్యక్తికి మాత్రమే సరిపోయేటటువంటి పరిస్థితులలో తయారుచేసిన బిల్లు ఇది అని చెప్పక తప్పదు. రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు అని పెట్టడంలోనే ఆ అర్థం ఉంది. రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వటంలో కోర్టుకు మనం ప్రతిబంధకం కల్పించినట్లు అవుతుంది. అది న్యాయం కాదు. ఇస్తే మీరు స్టేట్ ఎంపాయిమెంట్ కు అందరికీ ఇవ్వండి. మీరు ఉద్యోగాలు ఇచ్చిన ఉపాధ్యాయులకు, ఎయిడెడ్ మేనేజ్మెంట్ లో పనిచేసే ఉద్యోగస్థులకు కూడా యీ సౌకర్యం కలగజేస్తూ యీ బిల్లులో పొందుపరిచే నిష్పక్షపాతంగా చేసినట్లు అవుతుంది. ఇది సాక్షికంగా మన అనుయాయులను, స్నేహితులను మన బంధువులను—ఒక మంత్రిని రక్షించటానికి చేసే యీ బిల్లును ప్రజలు హర్షించరు. ఇది కేవలం శ్రీమతి జయప్రదగారి కొరకు తీసుకువచ్చినటువంటి బిల్లు అని మనవిచేసుకొంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి :—అదృష్టం, నేను కోర్టు తీర్పు ఇక్కడే ఇచ్చాను అని శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు చెప్పటం సబబుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. కంటూరియా కేస్ లో సుప్రీమ్ కోర్టువారు ఆ సె స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ గా ఎపాయింట్ అయినప్పటికీ అది ఆఫీస్ ఆఫ్ పాసిట్ కాదని తీర్మానం చేశారు. ఆ తీర్పుననుసరించి—Standing Council for a department or H. R. E. will not be an Office of profit. అని నా అపిలేషన్ను నేను వెల్లడించాను. ఒకవేళ శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పినట్లు నేను తీర్పు ఇచ్చాను అనుకోండి. అట్లా తీర్పు ఇవ్వటానికి ఎప్పుడూ సందేహపడదు. Legislature is different from court and it is not subordinate to Court, It is equivalent to court. It has got a different jurisdiction and any hon. Member of the House has got every right to express an opinion. Whether the matter is pending or not he is expressing an opinion relevant to the clause or relevant to the Bill. Therefore he need not say that I have already taken upon myself the onerous task of deciding the matter. Apart from that Sir, there is another point which has to be borne in mind. We may find that our friend Mr. Srinivasulu Reddy is a very capable lawyer and we want his services. We want to utilise him. Suppose we want to engage him before the Supreme Court to argue our case. He may not accept it saying that this will be a disqualification. Therefore it is not as if the Bill is meant for a particular individual, there is also a policy behind it. If the Government is utilising the legal services of any particular individual it should not operate as a disqualification. There is a policy behind it and I don't think anybody can take objection to that Sir.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు అయ్యపురెడ్డిగారు ఇచ్చిన తీర్పుయే కాకుండా ఇంకో తీర్పు ఇవ్వదలచుకొన్నారట. జయప్రదగారి మీద ఒక తీర్పు ఇచ్చారు. రేపు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి మీద ఒక తీర్పు ఇవ్వాలని వారు చాటెంట్ చేస్తున్నారు. అట్లా చేయటం బావ్యం కాదేమో అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఈ బిల్లు—ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అవుతుందా కాదా అన్నదానికి సంబంధించింది కాదంటి. కొంతమందికి ఎగ్జంప్షన్ కావాలని యీ బిల్లు. అది ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అవునా, కాదా అన్నది—సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంట్—వారు తేల్చవచ్చుగాని—యీ బిల్లుతో దానికి సంబంధం లేదు. అయ్యపురెడ్డిగారు ఆ ప్రాబ్లమ్ మీద ఎక్కువ టైమ్ చేసి మాట్లాడారు.

Sri M. Narayana Reddy :—Sir, this Bill has to be viewed from a proper perspective and also what has happened in respect of other offices. If it is viewed with a very limited object as to who is involved in it, under what circumstances it is brought, then it is bound one's judgment, Sir. The whole law on office of profit is in a state of flux and process of evolution, I should say Sir. It is the privilege and prerogative of the Parliament and Legislature to decide by way of exception; under the prevention of disqualification for office of profit what are those offices which are included in the schedule. It is included in the schedule it becomes exempted from the office of profit, so you will see Sir, apart from the Parliament law or the schedule attached thereto, even in our own principal Acts a number of offices were excluded from the office of profit, not at one time but from time to time. You will see Sir that the office of the Vice-Chancellor of the University after the famous judgment of the Supreme Court is excluded. I will only submit Sir that the retired Government servants receiving pensions are also excluded so also the others. If you go on merit, that offices or the payment that is made, the services that are expected to be referred and all that, then the Council Public Prosecutor or a Standing Council or Legal Pleader stand on a better footing than those holders of offices whom we have already excluded from the purview of profit. Then this is a necessary legislation. If this is viewed from that point of view then this is a necessary legislation. The only point is, if the legislature considers in its wisdom that these two offices should be excluded from the office of profit on the lines of other offices timing should not very much come in the way. The benefit is available to all the Members inside the House as well as those who propose to come into the House—irrespective of the party and all that. The only question is that if we consider that those offices ought to have been excluded from the office of profit analogous to other office from time to time. If we enact such a legislation and if we are now enacting, then once we accept that it is to be excluded from the

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

office of profit and in giving retrospective effect so as to make it available even to those who come within the purview. The question here is, it is not being done merely for the sake of individual for a single occasion but it will remain on the Statute Book as a right available to all the Government pleaders, public prosecutors and the Standing Council. That is one thing Sir. The office of profit is considered by a Joint Committee of Parliament; and that Joint Committee of Parliament is a Standing Committee, a continuous committee. I submitted in the beginning that the law is in a state of 'influx'. It is being reviewed from time to time, and reports are being made from time to time, as to which office or offices are to be excluded from the 'office of profit'. Every three years-five years, by way of amendment to the Schedule in the Central Act, as well as special acts, so many offices have been excluded, as 'office of profit'.

The Public Prosecutors, the Government Pleaders, and Standing Counsel, they all get fees only. On the merit of the case, there is no objection. The only objection is with regard to giving it effect retrospectively, i. e. from 1st January, 1972. If once we consider that certain injustices are to be set right, in the sense that these have to be excluded from the office of profit on par with others, I see no reason why, it cannot be given effect to retrospectively, in order to make this available even to sitting members.

So, if in our wisdom it is not an office of profit then to make it available to some Members or one member is not a harm or any abuse of power. If still some Hon'ble Members feel that the Bill needs a review, we can have a committee of this House, or a Joint Committee, to go into the whole question as to which of the Officers should be included and which to be excluded from the office of profit. But just saying for the sake of opposition is alright. We accepted that on principle, and I do not see any validity in the objections raised, Sir.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—లెజిస్లేటివ్ కాంపెటెన్స్ మీద ఎవరు కంపెటెంట్ చేయడం లేదు. We are competent only to bring such legislation. ఒకసారి ఎలక్ట్ అయిన తరువాత ఎలక్ట్ అయిన వారికి కూడా న్యాయం జరగాలి అని. కాని దురదృష్టవశాత్తు యాక్ట్ రాకుండా ఎలక్షన్ లో పాల్గొనకుండా పోయిన వారి విషయములో వారికి కూడా న్యాయం జరిగే పని చేయండి.

Sri Syed Hasan :—Mr. Speaker, Sir. I am surprised that half the power is misused and abused by the Government in bringing such a legislation; and just to increase their power they want to do whatever they like. I do not think that our elders who brought freedom to us had ever thought that the power would be misused by those who take over from them.

I would like to ask the persons in authority that if the same problem would have come to us (the opposition), and if the same situation had arisen, and if the opposition had brought this sort of amendment, whether the Government would have been prepared to accept such an amendment.

Sir, the constitution is very clear on this point and Art. 191 says :

“A person shall be disqualified for being chosen as and for being a Members of Legislative Assembly or Legislative Council of a State if he holds any Office of profit under the Government of India or any State”

A person for whom all this is sought to be done, was holding an Office of profit before she was appointed as Minister and now unless this disqualification is removed, it remains irregular. This disqualification cannot be removed at this juncture. This sort of Bill, even if passed, would be applicable to future persons, who work as a Pleader, or a standing counsel or in any other capacity under the Government. Is it a State subject? It comes under the People's Representation Act. I wonder how this legislation is being brought just to take a person stay as a Minister, even though she was already holding an Office of profit.

I am sorry about the attitude of our Parliament and Legislature that anything which is the subject-matter of a Court is sought to be usurped by legislation. Because of this attitude, the High Courts and Supreme Court are very much discouraged and they find themselves helpless.

Under such circumstances, I would appeal to the Chief Minister and add that I have a respect for that lady for whom this amendment is brought. She is very capable; I wish rather I could leave my seat to make room for her; because she is very conscious of her work. Most of the Ministers do not have a greater regard for the Assembly, than this lady, whom I have mentioned, In spite of all this I am very sorry, that on a matter of Principle, I must voice against this attitude and behaviour, and the way in which the legislation is sought to be brought. Having a brute majority, three times the Opposition, the Government want to over-ride all the objections and get through this piece of legislation. If this Bill is passed, the very concept of Democracy would be shadowed.

I hope the suggestions would be considered seriously before taking up this legislation.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ బిల్లుకు సవరణ తెచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గాని, గవర్నమెంట్

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

ప్రీడర్ గాని, స్టాండింగ్ కాన్సిల్ లో ఉన్నవారుగాని లెజిస్లేటివ్ మెంబర్ గా ఉంటే చాల మంచిది. చాల లాభమే యున్నది. నష్టం ఏమీ లేదని ప్రతిపక్ష సభ్యులందరికి మనవి చేస్తున్నాను. మంచి యోగ్యత ఉండి, యూజ్ ఫుల్ క్రిమినల్ ప్రాక్టీస్, యాక్టివ్ సివిల్ ప్రాక్టీస్ ఉన్నటువంటి వారిని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గా చేయడం జరుగుతున్నది. అటువంటి వారి సేవ, అటువంటి వారి అనుభవం లెజిస్లేటరీగా ఉంటే ఎంతో ఉపయోగమే గాని నష్టం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. కొంతమంది మిత్రులు ఎవీ ఎంప్లాయిస్ కు మాడ ఆ అవకాశం యిచ్చమని కోరుతున్నాను. వారికి మన్ తీరీ కాలరీస్ ఉన్నాయి. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్, గవర్నమెంట్ ప్రీడర్, స్టాండింగ్ కాన్సిల్ వారు గాని కాలరీస్ పర్సన్స్ కాదు. జాబ్ వర్క్మన్స్ అని మనవి చేస్తున్నాను. పని చేస్తే వారికి డబ్బు వస్తుంది. పని చేస్తేనే లేదు. వర్క్ చేస్తేనే వారికి ఉండేది. నెల జీతం తీసుకొనేవారికి వీరికి కంపెనీ చేస్తే దానిలో ఫోర్స్ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మిత్రులు పెద్ద ప్రళయం వచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. నష్టం కాదు. లాభమే. భారతదేశంలోని యితర రాష్ట్రాలలో యిటువంటి సదుపాయం కలుగజేసినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో అటువంటి సదుపాయం కలుగజేస్తే నష్టం ఏమీ లేదు. లాభమేనని మిత్రులందరూ వారు పెట్టిన అమెండ్ మెంట్స్ విశ్లేషా చేసుకొని దీనిని యునానిమస్ గా పాస్ చేయడానికి అవకాశం కలుగజేయాలని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Ch. Parasuram Naidu :—Mr. Speaker, Sir, A legislation is sought to be made in absolute abuse of power which has been conferred on an absolute majority. There cannot be a more absurd use of power than this. I will just bring to your kind notice one aspect of the matter. The Constitution itself provides for no disqualification for the Minister. But in this case persons who are office-holders of profit, who are day in and day out, under the obligation of Government, who are paid by the Government for the purpose of services rendered, and then the disqualification will be not only for the membership of Assembly but even for Municipality and Panchayat Samithi. Any person who is in the pay of Government or obligation, cannot certainly discharge his duties independently. Payments to the Members of Assembly or to the Speaker have been exempted from the disqualifications, for these persons are no subordinates to or dependents on the Government. They have not contact with the Government.

But so far as those who are legal practitioners under contractual obligations, they are likely to enter claims and counter claim, and this may at any time bring them into dispute and their office which they are holding. It is an office that is likely to affect the judgment of the Government. So even as in the other case in this case also, the members of the Constituent Assembly, in the height of their wisdom, have framed a disqualification and brought them under a bar. I do not understand how, for the sake of an individual, the constitutional sanctions and the democratic traditions which our Country has established, can be given a go-bye. It is said that in some other States, it has been done like this. No, Sir. A wrong done anywhere

cannot be a precedent, an example for us. Here is a thing which is obviously and outrageously a wrong—the violation of democratic principles apart from the letter of law. Even the letter of law is also violated. When the same disqualification has been imposed upon lesser persons—namely, Presidents of Panchayat Samithis and Chairmen of Zilla Parishads, I see no reason why it should be sought to be removed in the case of Members of the Assembly. This is really something outstanding.

The next thing is, this amendment or removal of disqualification is sought to be given retrospective effect. This is another startling abuse of power. Absolute power corrupts absolutely; that is the maxim. In the words of late Mr. Jinnah, brute majority has really corrupted and brought about this misuse of power, because, for the sake of an individual, the legislative power is being invoked. The person concerned now may be occupying the position of a Minister, but that is not the thing. After all, Ministers come and go and we are not here permanently; but the traditions of democracy are permanent and they have to be respected and very well followed.

Another thing that I want to bring to your kind notice is this: the disqualification has been incurred. It is the Constitution that has laid down this disqualification. On the date when the nomination was filed, merely because somebody did not raise an objection and had not brought it to the notice of the Returning Officer, it does not mean that the person seeking nomination or filing the nomination has filed the nomination for contesting the election to the Legislative Assembly is qualified. That very moment, there is the disqualification that is incurred. Even though such a person was subsequently elected, the law lays down that this ground can be raised at any time, and, as a matter of fact, this ground was raised in the Tribunal. It therefore amounts to a subversion of justice, subversion of legal proceedings. It is nothing short of greatest misuse of power that has ever been made by any wielder of power. So we have to enter our strongest protest against this violation, rude violation, uncere-monious violation of the legal principles enshrined in our Constitu-tion, enshrined in our practice, and accepted by all democratic nations. This, I submit, Sir, is not an ordinary matter, and, there-fore, we record our protest.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అదృష్టం, ఈ బిల్లు చాలా చిన్న బిల్లు కాబట్టి యీ హౌస్ అట్టే ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదన్నట్లుగా, అట్టే ప్రైము తీసుకోవలసిన అవసరం లేదన్నట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు వెలవిచ్చారు. ఇంత చిన్న బిల్లుకి అంత మంది అవతలివైపున ఎందుకు కూర్చున్నారు : అని నేను అడుగుతున్నాను. ఒక్క-ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా :

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మీ తరపునుంచి ఒక సభ్యుడు పోతే మా తరపునుంచి యిద్దరు సభ్యులను పంపుతాం, ఆ రేషియోలో చేద్దామా :

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—బేరం అడుగుతున్నారన్నమాట. అలా బేరం ఆడితే పర్వాలేదు. కాని, ఆ బేరం మాత్రం నేను సంతోషించే బేరం కానే కాదు.

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

ఇకపోతే, అవతలవై పున కూర్చున్న లీగల్ పండిట్స్ యిందులో అన్ కాన్సి
డ్యూషనాలిటీ, ఇల్లిగాలిటీ ఏమీ లేదని అమాంతం చెప్పేవారు—అయ్యపు రెడ్డిగారు.

Mr. Speaker :—You are a Barrister-at-law.

Sri E. Ayyapu Reddy :—He also contested an election petition.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఏ వృత్తి లేదు కాబట్టి యీ వృత్తిలోకి వచ్చాను. ఇకపోతే, ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్-నారాయణరెడ్డిగారు వారికి పున్న పార్లమెంటరీ అనుభవం అంతా కూడా ఒక్కసారిగా కూడాగట్టి, ఒక్క మాటలో నిర్వచించి మమ్ములను అమితానందభరితులను చేశారు. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అంటే ఏమిటో ఒక్కసారి నిర్వచించేశారు. అంత లా చదువుకున్నవారం మేము కాదుగాని, కోర్టులోకి వెళ్ళి ఆక్కడ ఏదయినా కేసుకు వాదించుకుంటే బాగుండేదిగాని, యిక్కడ యీ ప్రయోగాన్ని, యీ అస్త్రాన్ని యీ శాసనసభపై న వేస్తే అంత తెలివితేటంతో కష్టమే అవుతుందని భావించవలసిఉంటుంది. అసలు పున్న విషయమేమంటే—యీ ఇసేట్ మెంట్ ఆఫ్ అబ్జెక్ట్స్ అండ్ రీజన్స్ లో ఈ బిల్లు ఎందుకు వస్తున్నదో చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చదుకోలేదు, ఆయనకు బైము సరిపోవడం లేదు. చదువుకుంటే దిద్దుకునేవారు అందులో ఏమన్నారంటే—so that the disqualification if any incurred by any person elected in the recent General Elections to the Legislative Assembly on the ground of holding any such office may be removed. Now, the cat is out of the bag. ముఖ్యమంత్రి గారు యిది చేర్చకుండా ఉండవలసింది. మన అప్లిసియల్స్ చాలా తెలివైన వారు. ఎందుచేతనంటే— వారు ముఖ్యమంత్రి గారినే బోల్తా కొట్టించేశారు. ఆఫీసర్లు చేతిలో బోల్తా పడిపోయి ఇక్కడ 219 సంఖ్య పున్నది కాబట్టి అవతల పున్నవారు సాడెత్తీన్ మనుషులు కాబట్టి ఏమి జరుగుతుంది అనే ప్రయోగం చేయడం బావ్యం కాదు. మనం డెమోక్రాటిక్ సిస్టముకు కట్టుబడి వున్నాము, ఆ డెమోక్రసీని మనం కలలో, నిద్రావస్థలో, మెలకువలో, అపోజిషనులో ఉన్నా, అధికారంలో వున్నా బయట వున్నాకూడా మనం గౌరవించే విధానంలో ఉండాలి. వారు ఇక్కడ వ్రాసేయ వలసింది—219 మంది మా సభ్యులు ఉన్నప్పటికీ కూడా మాకు ఆకలి తీరడంలేదు, దాహం తీరడంలేదు, ఇందులో ఏ ఒక్కరు తగ్గిపోయినప్పటికీ కూడా భరించలేము కనుక ఒకరు తరిగిపోతారేమోనని అనుమానం వచ్చింది కనుక అట్లా తగ్గిపోకుండా కాపాడడానికి డిస్పార్చులిఫై కాకుండా కాపాడడానికి ఇది తీసుకువస్తున్నామని వారు సరాసరి వ్రాస్తే బాగుండేది. దీని అర్థం అంతే అయిపోయింది. ఇది చేర్చినందుకు లీగల్ డిపార్టుమెంటును, ఆఫీసర్లును నేను అభినందిస్తున్నాను. ఇది ఒక లీగల్ ఇన్స్యూకాడు. డెమోక్రాటిక్ ఇన్స్యూ, డెమోక్రసీలో మనం కొన్ని సూత్రాలను నిర్వచించుకుంటాము. నిర్వచించుకున్న తరువాత నూరు ఆరే నా ఆరు మూరే నా కూడా మనం వాటికి కట్టుబడి ఉండవలసివచ్చే. సత్యమేవ జయితే అని అనుకున్నాము. సత్యమే కాదు. ఎవరికైనా తెలియకపోతే అబద్ధాలు ఆడాలనా? ఈ పద్ధతులలో వెళ్ళడం ధర్మంకానే కాదు. ఇది విజంగా అతి తొందరగా తెచ్చేసటువంటి రెజిస్ట్రేషను. డెమోక్రాటిక్ ప్రిన్సిపుల్స్ కు విరుద్ధమైన రెజిస్ట్రేషను అని నేను భావిస్తున్నాను.

కాన్స్టిట్యూషనుకు విరుద్ధమైన లెజిస్లేషను అనికూడా నేను భావిస్తున్నాను. మన డెమోక్రాటిక్ ప్రాసెస్ లో లెజిస్లేచరు, ఎగ్జిక్యూటివు, జుడిషియరీ అనేవి ఉన్నాయి. ఈనాడు అధికారంలో ఉన్నటువంటి వర్గం ఈ మూడు వ్యవస్థలనుకూడా అగౌరవంపాలు చేసి యీ మూడు వ్యవస్థల బాధ్యతలనూ సర్వనాశనం చేసే విధానంలో దీనిని తెచ్చిందని నేను భావిస్తున్నాను. చాలామంది మిత్రులు యీ ప్రక్కనుంచి మాట్లాడారు, ఆ వైపు నుంచి చాలామంది పండితులు తలక్రిందులా తపస్సు చేశారు. దీనికి ఇంత తొందర తొందరగా రావడం ధర్మంకాదు. వారు ఒకవిధంగా ఎందుకు దీనిని తెచ్చారంటే— ఈనాడు కోర్టు తీర్పును బంధన చేయాలని వచ్చారు. తమకు వ్యతిరేకంగా రాకుండా బంధించాలని వచ్చారన్నమాట. దీనినిబట్టి చూస్తే ఎగ్జిక్యూటివు తన అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తోంది అన్నమాట. లెజిస్లేచరులో మెజారిటీ వున్నంత మాత్రాన మెజారిటీని బట్టి తెలుపును నలుపుక్రింద చేస్తామనడానికి వీలులేదు. ఏది కరెక్ట్ దానిని కరెక్టు అని చూపించడానికి తమ బలాన్ని చూపించాలి కాని ఇన్ కరెక్టును కరెక్టు అని చూపించడానికి మా బలాన్ని చూపిస్తామనే విధానం డెమోక్రసీలో వచ్చినప్పుడు అది డెమోక్రసీనే వక్రం చేసినట్లువుతుంది. నాశనం అయిపోతుంది. చరిత్రలో బలమే ప్రధానంగా చూచుకుంటే— ఇతర బలాలకూ శాసనసభలో బలాలకూ తేడా ఉంది. శాసనసభ బలం ఒక ప్రమాణం మీద ఆధారపడి ఉన్నది. కొన్ని సూత్రాలమీద, కొన్ని ప్రిన్సిపుల్స్ మీద ఆధారపడి ఉన్నది. ఈనాడు ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ ఉన్న మనిషి ప్రజాప్రాతినిధ్యంలోకి రాకూడదనే సూత్రాన్ని కలుషితం చేయడం ధర్మం కానేకాదు. ఆ మనిషికి రెండు రకాలైన— ద్వంద్వ విధానాలు ఉంటాయి. ఒకటి సొంతం, రెండవది బాధ్యత— ప్రజల యెడల బాధ్యత. తాను స్వంతంగా వ్యవహరించేటప్పుడు ప్రజలవెడల బాధ్యత నిర్వహించడమనేది కష్టమైన మాట. పాలకులకు, అధికారులకు మెజారిటీ ఉన్నప్పుడు ఈ మారకపు విధానంలో ఇక్కడ సొంతమే మనకు ప్రధానమైంది. ఆ విధానాన్ని ఎదుర్కోడానికి చాలా భాగం కాంగ్రెసు పార్టీలోకూడా కనరత్తు చేస్తున్నాము అంటున్నారు. ఒకప్పుడు— నేనుకూడా హర్షించాలని అనుకుంటానుకదా. ఈనాడు ఈ కనరత్తు చేసేటప్పుడు తమ స్వంతానికి, లాభానికి ఆలోచన ఉన్నప్పుడు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే బాధ్యత నిర్వహించడం కష్టమవుతుంది. ఆ స్వంతాన్ని విడిచిపెట్టుకొని ప్రజా బాధ్యతలలోకి రావాలి. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ విడిచిపెట్టుకోవచ్చు. రెండూ ఉండాలి వీరికి. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ విడిచిపెట్టుకోకూడదా : అది విడిచి ప్రజాప్రాతినిధ్యం పొందవచ్చుకదా. జయప్రదగారు మంచివారే. మంత్రులకు గౌరవసభ్యులు హాసనిగారు చాలా తక్కువ సర్టిఫికేట్లు యిస్తారు. అటువంటిది వారే జయప్రదగారికి మంచి సర్టిఫికేట్లు యిచ్చినందుకు నేను హర్షిస్తున్నాను. ఆమె స్వశక్తి మీద వచ్చారు. ఆమెను అగౌరవపరచే విధంగా యీ బిల్లు తేవడం ముఖ్యమంత్రి గారికి తగదని నేను భావిస్తున్నాను. ఇది ఇందిరాగాంధీ గారిని అగౌరవపరచడం అన్నమాట. ఒక రేడి మెంబరును అగౌరవపరచడం ఆమెను— వారి గురువుగారిని అగౌరవపరచడమేనన్నమాట. అందువల్ల ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకొని అగౌరవం తీసేయాలని చెబుతున్నాను. శాసనసభ జుడిషియరీ, ఎగ్జిక్యూటివు బాధ్యతలను పటుతరం చేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అనేది కాన్స్టిట్యూషనులో

ఉన్నది. ఒకవేళ అనుమానం వస్తే దానికి పద్ధతి ఉన్నదికదా. గవర్నరుకు పంపించవచ్చు—ఇక్కడ లెజిస్లేటర్స్ డిస్క్వాలిఫికేషన్ ఇంకర్ ఆయ్యారా లేదా అనే అంశం మీద అనుమానం వచ్చినప్పుడు గవర్నరుకు పంపించవచ్చు. గవర్నరు గారు ఎలక్షను కమిషనుకు పంపిస్తారు. ఒకవేళ డిస్క్వాలిఫికేషను ఉండే—సభ్యులకు గానీ, సభ్యురాలికిగానీ అది పర్మనెంటు డిస్క్వాలిఫికేషన్ కానేకాదు. ఉద్యోగం డిస్క్వాలిఫికేషను—అన్ సౌండ్ మైండ్ అయితే డిస్క్వాలిఫికేషన్ వస్తుంది. అవతలివైదు అన్ సౌండ్ మైండువల్ల డిస్క్వాలిఫికేషన్ వున్నవారు ఎంతమంది ఉన్నారో నాకు తెలియదుకానీ—ఉద్యోగం విషయంలో డిస్క్వాలిఫై అయినవారిని తక్షణమే ఎలక్షనులో నిలిపెట్టండి. వారు గెలుస్తారని చెబుతున్నాను. ఒకవేళ వారు కోరుకుంటే నాకు సంబంధించినంతవరకూ వారికే ఓటు వేయమని నేనుకూడా చెబుతాను. నన్ను తక్కువ అంచనా వేయవద్దు, వెనుకాల నాకు తాళం వేసేవారు లేకపోవచ్చు. అది పేరు విషయం. ఈ సందర్భంలో యిది ధర్మం కాదు. లీడర్ ఆఫ్ అప్రోజిషన్ సూచించారు, మిగతా మిత్రులు సూచించారు—దీనిని నిల్ద్రా చేసుకోవాలని. ఎవరైనా డిస్క్వాలిఫై అయితే వారిని ఎలక్షనులో నిలిపెట్టండి అని చెబుతున్నాను. ఇది ముఖ్యంగా జయప్రదగారికి సంబంధించిన విషయం. అమె యిక్కడ వుండవలసివారు ఇంతమంది లేదీన్ సభలో వుండగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ఒక్కరినే మంత్రివరంలోకి తీసుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇంత పక్షపాతం ఉండవచ్చా? ఒక అరేజిషన్ మందిని వేసుకుంటే ఒక లేడీని తీసేస్తే యింకొక లేడీ ఉన్నదనుకోవచ్చు. అట్లా కాకుండా వారు ఒక్కరినే వేసుకొన్నారు. ఈ సందర్భంలో డిస్క్వాలిఫై అయి శాసనసభలో కూర్చోకుండా ఉండడం నాకు కష్టంగానే ఉంటుంది. ఒకటి రెండు నెలలలో యిది పరిష్కారం అవుతుంది. కనుక ఆ మార్గం అవలంబించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను పదే పదే కోరుతూ నేను కూర్చుంటాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ఈ విల్లు పేటు లెజిస్లేషను చేసినంతమాత్రాన చెల్లడానికి వీలులేదు. రాజ్యాంగాన్ని అనుసరించి శాసనసభకుగాని, లోక్ సభకుగానీ ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల మనం రాజ్యాంగాన్ని సవరించకుండా యీ లెజిస్లేషను మనం చేసి, యింప్లిమెంటు చేసే వీలుండదు. కేవలం యీ శాసనసభలో యీనాడు ఆమోదించినంతమాత్రాన చాలదు. ఇది చేసే మనం డిఫెక్టివ్ లెజిస్లేషను. శక్తికి మించిన లెజిస్లేషను చేసినామనే అసభ్యశిపాలొకాము. మనకు హక్కులేదు. కనుక ముందుగా లోక్ సభలో—రాజ్యసభలో పెట్టి చర్చించి వారు ఎమెండు చేస్తేతప్ప యీ విల్లు చెల్లదు. దీనిమీద తమరు రూలింగ్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇందులో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్ష, ఈవిల్లును ఇంట్రడ్యూస్ చేసిన పద్ధతి ఏమీ బాగా లేదు. ఒక ఇండివిడ్యుయల్ గురించి ఇటువంటి విల్లును తీసుకువచ్చి హౌస్ టైంను వేస్తు చేస్తున్నాము. నారాయణరెడ్డిగారు అటువైపున ఉన్నారకాబట్టి అట్లాగే మాట్లాడవలసివుంటుంది. గవర్నమెంటు కంట్రాక్టర్ ఎవరైనా ఉంటే

The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

అతనిని డిస్‌క్వాలిఫై చేస్తున్నారు. ఇందుప్రకారం నాకు ముఖ్య స్పీకరురాలే. ఇలా ఈవిధంగా తీసుకురావడం సుందిదికాదు. కోర్టులో ఉన్న విషయమే యిక్కడ చర్చ తీసుకొనిరావడం. గవర్నమెంటు ప్లీడర్లుకు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లకు రూ. 1000 ల జీతం ఉంటుంది. వారిని గురించి యీ బిల్లు తీసుకురావాలంటే వాగుండదు. అట్లాంటే మొత్తం గవర్నమెంటు ఉద్యోగులను ఇంక్లూడ్ చేయండి, అంధ్రప్రదేశ్ లో తెలంగాణాలోకాని రిజైన్ చేసి నిలబడ్డారు. ఈనాడు ఎంతోమంది ఉద్యోగాలు లేకుండా బాధపడుతున్నారు. ఈ విధంగా బంధువులను అందరినీ దీనిక్రిందకు తీసుకురావచ్చును. మర్యాదగా ఈ సభ గౌరవం కాపాడాలంటే ఈబిల్లును విత్ డ్రా చేసుకుంటే వాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— అధ్యక్ష, ఈ బిల్లులో కొత్త విషయాలు కొన్ని వచ్చాయి. గౌరవసభ్యులైన మంత్రిపేరు వచ్చింది. ఆయన వచ్చేటప్పుడు చాలా సదుద్దేశంతో 21 జిల్లాలోని 21 మంది పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లకు 21 మంది గవర్నమెంటు ప్లీడర్లకు అదేరిటిగా హైకోర్టులో పనిచేసే పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లకు అవకాశం లభింపజేస్తారేమో అనుకున్నాము. మిగతావారికూడా అవకాశం ఇవ్వడానికి సవరణ తేవడానికి అవకాశం ఉంటుందేమో అనుకున్నాము. జబర్దస్తీగా ఒక్క గౌరవసభ్యునికోసం ఈ బిల్లు ఉద్దేశింపబడి ప్రత్యేకంగా అధ్యక్షులవారు దీనికోసం సాయంకాలం సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారంటే విచిత్రంగా ఉంది. ఒక వ్యక్తి కొరకు కాననసభ కాలాన్ని దుర్వినియోగపరుస్తున్నామేమో అనకతప్పదు. రాజ్యాంగంలోని ఆరికలు 193 అనుసరించి డిస్‌క్వాలిఫికేషను ఉన్న వ్యక్తి కాననసభలో ఉన్నట్లయితే ప్రతిరోజూ రూ. 500లు జరిమానా విధించే అవకాశం ఉంది. ఇందుప్రకారం గురించే ఇది ఉద్దేశించినప్పుడు, అమె లాయరు, లాయరుగా అమెకు డిస్‌క్వాలిఫికేషను సంగతి తెలిసివుండాలి. రిటర్నింగ్ అఫీసరువద్ద అమె ప్రత్యర్థి పాయంట్ బౌట్ చేయనంతమాత్రంచేత అలాడు ఎన్నికలో పోటీ చేయడానికి అమె అర్హత సంపాదించినప్పటికీ అమె లాయరు కాబట్టి చట్టం తెలియకుండా ఉంటుంది అనుకోడానికి లేదు. రాజ్యాంగంలోని బంధనను ఖాతరుచేయకుండా ఈరోజున రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫ్ఫెక్టుతో బిల్లు తేవడం చాలైన విషయం కాదు. ఒక వ్యక్తికోసం ఇటువంటి బిల్లు తేవడం సమంజసం కాదు. డిస్‌క్వాలిఫికేషను ఉన్నవారందరినీ తొలగించి అందరూ పోటీ చేయడానికి అర్హత ఇస్తే వాగుంటుంది అనుకుంటాను. మనతోబాటు సెక్రటరీలు అసిస్టెంట్ సెక్రటరీలు సంవత్సరాలుగా బాధపడుతుంటారు. వారు నేర్చుకుంటున్నారు, మనకు చెబుతున్నారు. అటువంటివారికి ఎందుకు అవకాశం ఇవ్వకూడదు? వారందరికీ డిస్‌క్వాలిఫికేషను తొలగించడానికి చట్టం పెడితే వాగుంటుంది కాని మొజార్టీ ఉందికదా అని ఒక వ్యక్తికొరకు చట్టం తీసుకురావడం. ఆ పక్షంలోని మిత్రులకూడా ఈ విషయమే బాధపడుతున్నారు. ఐతే డిసిప్లన్ అనేది ఉంటుందికదా. వ్యతిరేకంగా పోతే ముఖ్యమంత్రిగారు పార్టీనుంచి లేకుండా చేస్తారనే భయం ఉంటుంది. ఒక ఉపాధ్యాయుడు కాననసభ్యుడుగా కావడానికి రూ. 500 ల ఉద్యోగానికి తిరోగకాలు ఇచ్చి ఇక్కడికి వచ్చి కూర్చున్నాడు. అటువంటివారుకూడా బాధపడుతున్నారు.

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

ఒక లీడరైనా నాకు సలహా ఇవ్వకుండానే. రూ. 500 లు నిలబెట్టుకుని ఇక్కడ శాసనసభ్యునిగా అయేవాణ్ణి అనుకుంటాడు. ఈ బిల్లు ఈరీతిగా ప్రవేశపెట్టడం మంచిది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు రిట్రాస్పెక్టివ్ గా లేకుండాబనా దీనిని ప్రవేశపెడితే కొంత బాగుంటుందని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Sri M. Narayana Reddy :—What he said had gone on record. Until a member is declared as elected he will not become a member. Only if a non-member who is elected under some election sits in the House....

Sri Vanka SatyaNarayana :—How can a non-member sit in the House?

Sri C. Parasuram Naidu :—Point of order. Evidently, the hon. Member who spoke earlier had not read the provisions of the constitution.

Art. 193 reads :—

“If a person sits or votes as a member of the Legislative Assembly or the Legislative Council of a State before he has complied with the requirements of Article 188, or when he knows that he is not qualified or that he is disqualified for membership thereof, or that he is prohibited from so doing by the provisions of any law made by Parliament or the Legislature of the State, he shall be liable in respect of each day on which he so sits or votes to penalty of five hundred rupees to be recovered as a debt due to the State...”

Mr. Speaker :—What is your point? Please tell me which Member sits like that? The Bill is going on and there is order in the House. What is the point or order.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—పీనల్ సెక్షన్స్ విషయంలో రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ ఇవ్వడానికి లేదు. ఈ బిల్లు లేకపోవడంవల్ల ఎన్నికైన సభ్యులు ఎవరైనా డిస్ క్వాలిఫైడ్ ఐతే వారికి శిక్ష కూడా వేయవచ్చును. దానిని ఈ బిల్లు తీసివేస్తుంది. పీనల్ సెక్షన్స్ సంబంధించి రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ ఇస్తూ బిల్లు తీసుకురావడానికి, ఇక్కడ చర్చించడానికి అవకాశం లేదని నా అభిప్రాయం.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Point of Order, Sir. Article 193 of the Constitution is very clear, Sir, I will read the Article, “193. If a person sits or votes as a member of the Legislative Assembly or the Legislative Council of a State before he has complied with the requirements of article 188, or when he knows that he is not qualified or that he is disqualified for membership thereof or that he is prohibited from so doing by the provisions of any law made by Parliament or the Legislature of the State, he shall be liable in respect of each day on which he so sits or votes to a penalty of five hundred rupees to be recovered as a debt due to the State.”

Here, in this case, Hon'ble Member Mrs. Jayaprada deemed to have been conscious of the fact that she is disqualified ...

Mr. Speaker :—Did she inform you that she knows that there disqualification and she is going to be disqualified and all that.

The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—May I submit Sir that no culprit admits. So, we have to infer from the circumstantial evidence. Circumstantial evidence is strong in this matter. If this Member has not become conscious of her disqualification, this Bill would not have come. What more evidence is necessary? This Bill itself is standing testimony of the fact that the lady has become conscious of her disqualification and had approached the Chief Minister and this Bill has come. The moment, she becomes conscious of the fact that she is disqualified, at that moment, she is ceased to sit here. There was already a litigation before the the Court. It may be said that at the time when she filed a nomination, she was unaware . . .

Mr. Speaker :—First of all, there is no mention of the name of any Legislator. Secondly, you have brought a name; it may be true or may not be true. Then, as long as there is nobody disqualified here and as long as there is no person who is not a Legislator sits here, there is no force in your point of order.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Here is a lady who was a Legal Practitioner in contractual obligation with the Government. As such she was disqualified. That disqualification she may not be aware. She might have forgotten at the time when she filed the nomination or it may be a fact suppressed. Subsequently, the matter was brought to her notice. Because it is a subject of litigation, when she has become conscious of the fact, then it has come before us. She was a Senior Legal Practitioner. Nobody would be excused for ignorance of law and particularly so, when she was the senior legal practitioner when she is occupying a responsible post of Minister. So this Bill has come to defend the Minister. So, we have to infer from the circumstances and the circumstances show that she cannot but be conscious of the fact that she is disqualified. When once she is conscious, she is liable for penalty.

Mr. Speaker :—There is no point of order. What is that you want to say Mr. Venkataratnam?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు) :—ఆ ధ్యక్ష జే, ఇది వ్యక్తులకు సంబంధించినటువంటి విషయం కాదు. వ్యక్తుల పేర్లు ఇన్క్విరేటరీగా రావడం అది వేరే విషయం. కాని ఇది బాధ్యతారహితమైన బిల్లుగా భావిస్తున్నాను. ఎంతో తేలికైన విషయంగా ముఖ్యమంత్రిగారి తియ్యని మాటల వెనుక దాచి పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసినట్లు సమ్యులందరూ గుర్తించినట్లు కనిపిస్తుంది. రెండు విషయాలున్నాయి. మనం నిర్వహించవలసిన ధర్మాలు రెండున్నాయి. ప్రజల ఎడల మనకున్న ధర్మం. చట్టానికి సంబంధించిన ధర్మం. ఇక్కడ కూర్చున్నటువంటి 300 పైచిల్లర మెంబర్లును నాలుగు కోట్ల మంది ప్రజలు మన మీద విశ్వాసం ఉంచి యిక్కడ మంచి చట్టాలను తీసుకువస్తామనే ఆశతో విశ్వాసం ఉంచి పంపించారు. ఇక్కడ మనం ఆ బాధ్యతను గుర్తించి చట్టాలను పాస్ చేయకపోతే రేపు ప్రజలలోకి వెళ్ళి సమాధానం చెప్పకోవలసిన అవసరం వస్తుంది. అటువంటి చట్టాన్ని ప్రజలలోకి తీసుకు వెళ్ళినప్పుడు మహత్తర నైతిక ధర్మం ఉంది. ఆ నైతిక ధర్మానికి

Government Bill :
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1972.

ప్రతిపక్షమనీ ప్రభుత్వ పక్షమనీ తేడా లేదు. సామాహికంగా ఆ దర్జం ఎంతవరకు నిర్వహించగలుగుతున్నామనేది ఎవరికి నారు అలోచించుకోవలసిన విషయం. ఎంత పేరు దీనిలో చెప్పకపోయినప్పటికీ ఎవరికోసం యిది తేబడినదో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. దీనిని తీసుకుని రాజకీయంలో నైతికంగా దీనికి ఏమీ బలం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. ఇంక లీగల్ గా చూసినట్లయితే ఇంకో విషయం చూడాలి. ఇప్పుడు మనం చట్టం చేయవచ్చు. మెజారిటీ ఉంది కాదా అని పాసు చేయవచ్చు. కాని యిది ఎవరి మీద ఏమీ డ్రెండింగ్ కాదు. రేపు ఎలక్షను వివిషమ విచారణ జరిగినప్పుడు ఈ చట్టాన్ని ఆమోదించవచ్చు, అమోదించకపోవచ్చు. ఇది సరియైన చట్టం కాదని దీనిని పాసు చేస్తే మళ్ళా ప్రజల ముందుకు పోతే అవహాన్యం పాలైపోస్టాస్పదముగా కనిపిస్తామనేది కూడా మనస్సులో ఉంచుకోవాలి. అన్నీ విచారించి చట్టం చేయడం మంచిది. దీనిని లీగల్ గా చూస్తే మిత్రులు ఆయ్యురైర్లైగాడు, నారాయణరెడ్డిగాడు చెప్పారు. అది ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అవునా కాదా అనే విషయం వివాదగ్రస్తమైన సబ్జెక్టు కాదు. అది ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అని స్టేట్ మెంట్ ఆఫ్ ఆన్ టెక్స్ట్ అండ్ రీజన్సులో అడ్మిటు అయినది. కాబట్టి యిది అవునా కాదా అనేది వివాదగ్రస్తమైన విషయం కాదు. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ కాదని షెడ్యూలులో చేరుస్తామన్నారు కనుక అమెండుమెంట్ లోనే అది ఉన్నది కనుక అది వివాదగ్రస్తమైన విషయం కాదు. అందుచేత లోతుగా పోవలసిన అవసరం లేదు. ఆన్ టెక్స్ట్ లో వ్రాశారు. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ ఉన్నట్లుంటే చక్కటల పేరు అక్కర లేదు. ఇది డిస్ క్వాలిఫికేషన్ కాబట్టి పోయిన జనరల్ ఎలక్షన్ లో డిస్ క్వాలిఫికేషన్ ఉన్నట్లయితే దానిని సరిచేయడానికి మనం యాక్టు పెడుతున్నాం అనేది ఇందులో ఉద్దేశ్యం చూపించారు. డిస్ క్వాలిఫికేషనుందని ఒప్పుకున్నారు. అది ఎట్లా వచ్చింది అనేదాని గురించి ఆర్టికల్ 191 క్రింద వచ్చింది. స్ట్రక్చర్ చదివి వినిపిస్తాను. "Article 191(1) A person shall be disqualified for being chosen as, and for being, a Member of the Legislative Assembly or Legislative Council of a State — (a) if he holds any office of profit under the Government of India or the Government of any State specified in the First schedule, other than an office declared by the Legislature of the State by law not to disqualify its holder." ఇందులో మూడు అంశాలు వున్నవి. 1. మన ఫలానా ఆఫీసు ప్రాఫిట్ అవునా కాదా అని డిక్లర్ చేసే ఆధికారము మన లెజిస్లేచరుకు వుంది. ఒప్పుకొని తీరాలి. ఇందులో వున్న ఎఫెక్ట్ if he or she occupies an office of profit, he or she cannot even be chosen or being continued as Member. She was chosen and she is continued as member. So the disqualification has already set in, by virtue of Article 191 of the Constitution. So, when the disqualification has set in by virtue of provision of the Constitution, is it open for the State Legislature to undo or to take way the affect already set in by virtue of the Article 191 of the Constitution? కాబట్టి మనము చేస్తున్న పని 191 క్రింద వచ్చిన డిస్ క్వాలిఫికేషను స్టేటు అమెండ్ మెంట్ క్రింద దానిని తీసివేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఒక ఆర్టికల్ ఆఫ్ ది కాన్స్టిట్యూషన్ ఓవర్ కమ్ కావడానికి, దానిని పయిలెట్ చేయడానికి మనము ప్రయత్నము చేస్తున్నాము స్టేట్ లెజిస్లేచరులో. దానిని చేయడానికి మనకు హక్కులేదు.

ఒకవేళ అటువంటి అధికారము వుంటే రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు చేయడానికి అధికారము ఇచ్చి వుండేవారు. మాజెస్ అనే మాట వుండేది. అటువంటిది లేదు. ఇప్పుడు మనము ఈ అర్టికల్‌ని అధిగమించడానికి చేస్తున్నాము. రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వడలచుకొంటే ఈ సవరణను ఎవరు చేయాలి? అంటే కాన్స్టిట్యూషన్‌ని అమెండ్ చేసే అధికారము మనకు లేదనేది అందరికీ తెలిసినదే. కాన్స్టిట్యూషన్‌ని అమెండ్ చేసే అధికారము పార్లమెంటుకు వుంది. మనకు అధికారము లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మెజారిటీ వుందని చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తే లాఫింగ్ స్టాక్ ఎనాక్టుమెంటు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటిది చేయరు, చేయకూడదు. బాధ్యతకల మనుష్యులు ఆక్రమముగా చేయడము మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి ఇందులో డిస్‌క్వాలిఫికేషను ఇన్‌పియర్‌గా సెట్ ఇన్ ఆయినది. అది అపునా కాదా అనేది ఎలక్షను పిటిషను లేకపోతే వేరు సంగతి. ఎలక్షన్ పిటిషను పెండింగులో వున్న సంగతి తెలుసు. అందువల్ల అది అయ్యేవరకైనా ఊరుకొంటే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— (ఎ) లో వుంది కదా. In the first schedule.... 'other than office declared by the Legislature of the State by law not to disqualify....' అని ఉంది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :— ఇక నుంచి చేయవచ్చును. రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు యివ్వడానికి అధికారము లేదని అంటున్నాను. ఎందుచేత అంటే ఈ ఎఫెక్టు, it is already set in by virtue of Article 191 of the Constitution. ఆర్‌ఆర్‌డి సెట్‌ఇన్ కాకపోతే యిబ్బంది లేదు. పూచర్ గై డెన్నుకు ఎంతమందికి అయినా చేయవచ్చును. టీచర్లును అయినా చేయవచ్చును. ఎంతమందిని అయినా చేసే అధికారం వుంది. But the State has no power to pass a retrospective effect because that violates Article 191 of the Constitution.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అధ్యక్ష, వెంకటరత్నంగారు చెప్పినది ఇది వరకే అయ్యున్నది గారు కవర్ చేశారు. I shall read the extract from the Judgement of the Supreme Court which pertains to the points raised by Mr. Venkata Ratnam. "Article 191 itself recognises the power of the Legislature of the State to declare by law that the holder of an office shall not be disqualified for being chosen. There is nothing in the words with the articles to indicate that this declaration cannot be made with retrospective effect." అర్టికల్‌లోనే దానిని తీసివేయడానికి అధికారము వున్నప్పుడు రిట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు ఇవ్వడానికి ఏయిలేదని అర్జిక్‌లోలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. These are the

Government Bill:
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications (Se-
cond Amendment) Bill, 1972.

two crucial sentences to dispose of all the points raised. Article 191 (1) (a) does not imply any limitation on the powers of the State Legislature that can be made as effective from an earlier date. The apprehension that it may not be a healthy practice and that this power may be abused in particular case are no grounds for limiting the powers of the State Legislature. The practice of the British Parliament does not also imply any restriction on retrospective validation of election. 1965 లోన్ 66 లోన్ మన రాష్ట్రము లో పంచాయతీ ఎలక్షన్లు జరిగిన సందర్భంలో పంచాయతీ సమితి చట్టములో వున్న ఒక టెక్నికల్ ప్లాన్ గురించి మన హైకోర్టు వారు ఒక తీర్మానము, నిర్ణయము ఇచ్చారు. ఆ తీర్మానము ప్రకారముగా మనదగ్గర జరిగిన ఎలక్షన్లు రద్దు అయ్యే పరిస్థితి వచ్చినది. వెంటనే 24 గంటలలో వాలిడేటింగ్ బిలును తీసుకువచ్చాము, పాస్ చేశాము. ఎన్నుకోబడినవారు తమ తప్పు లేకుండా ఒక టెక్నికల్ ప్లాన్ పైన తమ ఎన్నిక పూర్తిగా రద్దు అయిపోయి మరల ఎన్నికలకు పోయే పరిస్థితి రావడము న్యాయము కాదు, ప్రజల తప్పులేదు, ఎన్నుకోబడినవారి తప్పు లేదు. ఈ టెక్నికల్ వ్యవహారాన్ని అనుసరించి జరిగిన ఎన్నికలు వమ్ము అయి పోవడం నరికొనబడినది కాదు అనే ఉద్దేశ్యముతో ఇదివరకు ఈ శాసనసభలోనే వాలిడేట్ చేస్తూ శాసనాన్ని చేసి వున్నాము. శాసనమండలిలో చేసి వున్నాము. అప్పుడుకూడ అది చేయడమా కాదా అనే విషయము వచ్చినది. ఖచ్చితముగా ఈ విషయములో చర్చించాము. ఇవాళ దురదృష్టము ఏమంటే ఒక వ్యక్తిని గురించి తెస్తున్నారనే మాట, వారిమీద కేంద్రీకరించి చెప్పడము జరుగుతోంది. నేటుమెంటు ఆఫ్ అబ్జెక్షన్స్ అండ్ రీజన్స్ లో విమర్శముగా చెప్పినప్పటికీ ఈ రోజున మన లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ కి ఎన్నుకోబడిన ఒకరు, ఇద్దరు ఎండోమెంటు లాయర్స్ గా అప్పాయింటు అయినవారు వున్నారు. ఇది ఒక వ్యక్తి కోసము చేసినదికాదు. ఎండోమెంటు లాయర్ కు డిస్ క్వాలిఫికేషను ఎట్లా వస్తుందనేది నాకు అర్థము కావడములేదు. డిస్ క్వాలిఫికేషను రావడానికి వారు గవర్నమెంటు క్రింద వుండాలి. ఎప్పాయింటింగ్ అథారిటీ ఎవరో దానిమీద ఆధారపడివుంటుందని జడ్జిమెంటు వుండడమువల్ల appointing authority in this case happens to be the Government. The office is not under the Government. The office is under an Institution which is nothing to do with the Government. But, because Law says that the Government has power to appoint certain persons to be engaged by the institution.....ఆ ఒక టెక్నాలియన్ పరిస్థితిలో దీనికి వస్తుందేమో అనే సందేహము వుంది. దానికేమి సంబంధము లేదు. ఈ రోజుకు జిల్లా పరిషత్తులో వుండి పనిచేసే ఉపాధ్యాయుడు కౌన్సిల్ లో మెంబరుగా వున్నారు. He is also an employee of the Zilla Parishad. Tomorrow, he may be an employee of the Panchayati Samithi because he is not under the Government. దీనికి టి.టి.డి. దేవస్థానము కమిషనరుతోనో, ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరుతోనో ముడి పెట్టడము కలెక్టుకాదు. They are permanent officials under the Government. They are only on deputation to certain institutions. They are

still governed by the laws and rules of the Government servants. Therefore, there is no parallel between the Commissioner of Municipality and Standing Counsel appointed by the Government. ఈ రెండూ వేరు విషయాలు. ఒకవేళ గవర్నమెంటు సర్వెంటును కూడ చేయడము అనేది వేరు విషయము. ఈ రోజునకూడ ప్రైవేటు ఇన్ స్టిట్యూషన్ లో పనిచేస్తున్న చాలమంది ఇతర స్టేటులో లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లో మెంబరుగా వున్నారు. I can cite an example of Principal of a College in which I studied in Poona. He was a Member of the Legislative Council. It was a Private Institution and there is no bar for that. అందుచేత గవర్నమెంటు సర్వెంటుతో ముడిపెట్టడము సరియైనది కాదు. ఈ డిస్ క్వాలిఫికేషనును ఏమాన్ చేయడము చాల మంచిది. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గా వున్నవారుగాని, అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గా వున్నవారుగానీ, గవర్నమెంటు ప్లీడర్ గా వున్నవారుగాని వారిని అప్పడప్పుడు మన అవసరాలనుబట్టి నియమించుకొంటున్నప్పుడు ఈ డిస్ క్వాలిఫికేషను వారికి వర్తింపజేయకుండా చేయడము చాల సబబు అయిన విషయము. దీనివల్ల ఒక గౌరవ సభ్యురాలికిగాని, సభ్యునికిగాని డిస్ క్వాలిఫికేషను జరగకుండా చేయడము జరుగుతోంది. జరిగితే తప్పు ఏమీ లేదు. After all it is in favour of a person, this got a certificate of merit, from no less a person than Mr. Hasan himself.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— టెక్నికల్ ప్లా అని తేలిగ్గా తోనేకారు. మొత్తం డిస్ క్వాలిఫికేషన్ పై అయ్యేవారు క్వాలిఫై కావటానికి లెజిస్లేషన్ తీసుకువస్తున్నారు. ఇలాంటి పద్ధతిగా పాస్ చేయడానికి ప్రయత్నించవద్దని ఇలా చేయడంవల్ల ప్రజల ముందు నిలబడలేమని మనవిచేస్తున్నాను.

I am sorry to say that we cannot be witnesses for such a piece of outrageous legislation and therefore, we want to stage a walk out protesting against this.

(At this stage many of the Opposition Members staged a walk out)

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ గవర్నమెంటు సర్వెంటు కాదా? గవర్నమెంటు కంట్రాక్టరు అయినప్పుడు వీరు ఎందుకు కారు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఈ రెంటికి సంబంధమే లేదు. He is governed by a different section of the Representation of the Peoples, Act. Office of profit is a different section. దానికి, దీనికి సంబంధమే లేదు. కన్ఫిరేషన్ వేరు, ఆలోచన వేరు, నిర్ణయం వేరు.

Government Bill:
The Andhra Pradesh Payment of Salaries
and Removal of Disqualifications (Se-
cond Amendment) Bill, 1972.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—బ్రూట్ మెజారిటీ వుంది కనుక ప్రభుత్వం దీనిని పాస్ చేయాలనుకొంటున్నది. ఈ విధానం నాకు నచ్చక నేనుకూడా ఈ ఇన్స్పిక్ట్ వాకోట్ చేస్తున్నాను.

(Smt. J. Eswari Bai staged a walk out)

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972 be taken into consideration.”

The Motion was adopted

CLAUSE (2)

Mr. Speaker :—The question is :

“In sub-clause (ii) of Clause 2 delete the words “for being engaged by a charitable or religious institution or endowment”.

and

“Add the following as sub-clause (iii) of clause 2.

“(iii) All employees working either in Government Department or Institutions under the control of the Government drawing a salary of Rs. 500 or less per month”.

The amendments were negatived.

(With the leave of the House the amendment given notice of by Sri Chukka Peter Paul was withdrawn)

Mr. Speaker :—The question is

“That Clause (2) do stand part of the Bill”.

The motion was adopted.

Clause (2) was added to the Bill.

CLAUSE (1)

Mr. Speaker :—The question is :

“Delete sub-clause (2) of clause 1”

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

"For sub-clause (2) of clause 1 substitute the following—
"(2) It shall be deemed to have come into force from the day
it is enacted."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

"That Clause (1) do stand part of the Bill".

Motion moved.

(Pause)

The Motion was adopted.

Clause (1) added to the Bill.

PREAMBLE, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Speaker :—The question is:

"That the Preamble, Enacting Formula and Land Title of the
Bill do stand part of the Bill".

The Motion was adopted. Preamble, Enacting Formulae and
the Long Title were added to the Bill.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal
of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972 be passed."

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal
Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1972 be passed."

The Motion was adopted.

Mr. Speaker :—The House now stands adjourned till 8-30 A.M.
tomorrow the 8th day of July 1972.

(The House then adjourned to meet at Half-Past Eight of the
clock on Saturday the 8th July, 1972).

అనుబంధం

1972-73 సంవత్సరానికి నీటిపారుదల డిమాండు

సభాపతి మహాశయ,

1977-78 సంవత్సరానికి డిమాండు నెం. XXXI నీటిపారుదల క్రింద రూ. 22,44,92,900 లు, డిమాండు నెం. XLVIII బహుప్రయోజక వనీ పథకాలపై పెట్టుబడి వినియోగం క్రింద రూ. 12,43,89,000 లు, డిమాండు నెం. XLIX నీటిపారుదలపై పెట్టుబడి వినియోగం క్రింద రూ. 26,80,94,700 లకు మించని మొత్తాన్ని మంజూరు చేయవలసిందిగా సభవారిని కోరుతున్నాను.

2. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇదివరకే చేపట్టిన పెద్దతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులను సత్వరంగా పూర్తి చేయడానికిగాను తీవ్ర కృషి జరుపుతున్నది. అదే సమయంలో, రాష్ట్రంలోని జిల్లాలన్నింటికీ ప్రయోజనం చేకూరే విధంగా మధ్యతరహా చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాలను కూడ చేపట్టడం జరిగింది. ప్రణాళికేతర, ప్రణాళిక పథకాలకు సంబంధించిన ఎనిమిది పెద్దతరహా నీటిపారుదల పథకాలు అమలు జరుగుతున్నాయనీ, వాటిలో రెంటి క్రింద, అనగా, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు దిగువ కాలవ, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువ కాలవ మొదటి దశ, వనులు పూర్తి అయ్యాయనీ, గౌరవనీయ సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే. కడం ప్రాజెక్టు కూడా దాదాపు పూర్తి అయింది. పులివెందుల కాలవ పథకం 1971-72 లో ఆమోదించబడింది మరియు దీనికి సంబంధించిన పనిని ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈ పని చురుకుగా సాగుతున్నది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన అతి పెద్ద ప్రాజెక్టు. ప్రధానమైన వనులకు సంబంధించినంతవరకు ఈ డాము నిర్మాణపు పని పూర్తి అయినదని సభ్యులకు తెలుసు. జలదారి, జలదారేతర భాగాలందు డాము కట్టడపు పని పూర్తి ఎరువరకు జరుపబడింది. డాము వైభాగంలో వంశెన కూడ పూర్తి అయింది. నాగార్జునసాగర్ కాలవల పని చురుగ్గా సాగుతున్నది. 1971-72 లో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద 55,000 ఎకరాలకు, ఇతర పెద్దతరహా, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టు క్రింద 12,000 ఎకరాలకు అదనపు నీటిపారుదల సదుపాయం కల్పించబడింది. అదే సంవత్సరంలో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు రూ. 1,062.00 లక్షలు, బోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు రూ. 932.00 లక్షలు, ఇతర పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులకు రూ. 708.75 లక్షలు — మొత్తం రూ. 2,707.75 లక్షలు సమకూర్చబడింది. ఈ మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టడం కూడ జరిగింది. 1971-72 లో గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలందు మురుగు పారుదలకు సంబంధించిన పనులను త్వరితపరచడం జరిగింది. ఇప్పటికీ రూ. 850.00 లక్షలవరకు పెన్సు పనులు చేయబడింది.

3. 1971-72 లో చిన్నతరహా నీటిపారుదల కార్యక్రమం కోసం సాధారణ ప్రణాళిక క్రింద రూ. 208.20 లక్షలు, రాయలసీమ ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద రూ. 17.34 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద రూ. 150.00 లక్షలు — మొత్తం రూ. 375.54 లక్షలను సమకూర్చడం జరిగింది. పై కేటాయింపులలో సాధారణ ప్రణాళిక క్రింద 199.22 లక్షలు, రాయలసీమ ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద 17.23 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద రూ. 146.55 లక్షలు — మొత్తం రూ. 363.00 లక్షలను ఖర్చు

పెట్టడం జరిగింది. 1971-72 లో 49,873 ఎకరాలకు క్రొత్తగా నీటిపారుదల వదుపాయం కల్పించబడింది. మరో 52,681 ఎకరాలకు నీటిపారుదలను స్థిరీకరించడం జరిగింది.

4. పై కార్యక్రమాలకు తోడు, అనంతపురం, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు జిల్లాలలోను, ప్రకాశం జిల్లా మార్కాపురం, గిద్దలూరు తాలూకాలలోను, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోను వెనుకబడిన తనాన్ని, కొరత పరిస్థితులను తొలగించే నిమిత్తం భారత ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన గ్రామీణ సమల కార్యక్రమాన్ని కూడ చేపట్టడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమం క్రింద 1971-72 లో రూ. 100.00 లక్షలను కేటాయించగా రూ. 103.59 లక్షల మొత్తం ఖర్చు పెట్టబడింది. ఈ కార్యక్రమం క్రింద అమలు జరిపేందుకై చేపట్టిన 157 పథకాలలోను 78 పథకాలు పూర్తి అయినాయి. మిగిలిన పథకాలు చురుకుగా సాగుతున్నాయి.

5. రాష్ట్రంలో పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల పరిశీలన సమలను చేపట్టడం ద్వారా ముఖ్యంగా సాంకేతిక సిబ్బందికి అదనపు ఉద్యోగావకాశాలను కల్పించే సందర్భంలో భారత ప్రభుత్వం ఇంతవరకు 1969-70 లో రూ. 21.51 లక్షల మొత్తాన్ని, 1970-71 లో రూ. 22.40 లక్షల మొత్తాన్ని, 1971-72 లో రూ. 25.00 లక్షల మొత్తాన్ని లభింపజేసింది. దీనివలన 284 మంది పట్టభద్రులను 123 మంది డిప్లమా హోల్డర్లను, 490 మంది సాంకేతికేతర సిబ్బందిని ఉద్యోగాలలో వుంచడానికి అవకాశం కల్గింది. ఈ పథకం క్రింద పరిశీలన నిమిత్తం దాదాపు 36 పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పథకాలు చేపట్టబడినాయి. 1972-73, 1973-74 లలో మరో రెండేళ్ళపాటు భారత ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని కొనసాగించాలని ఉద్దేశించింది.

6. నిధులు లభ్యం కాగానే చేపట్టడానికి వీలుగా సాధ్యమయినన్ని ఎక్కువ పథకాలను సవివరంగా పరిశీలించి, సిద్ధంచేసి ఉంచేటట్లు చూడడానికి ప్రభుత్వం ఆసక్తితో వున్నది. అందువలన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు లభింపజేసే నిధులతో పెక్కు పథకాలు పరిశీలించబడుతున్నాయి.

7. 1972-73 సంవత్సరానికి అవకాశాలు సంక్షిప్తంగా ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి. ప్రణాళికా పథకాలపై నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద రూ. 700.00 లక్షలు మొత్తాన్ని, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు క్రింద రూ. 1,000.00 లక్షల మొత్తాన్ని, ఇతర పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల క్రింద రూ. 510.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టాలని సంకల్పించబడింది. ప్రాంతం వారిగా పై మొత్తం కేటాయింపు విభజన ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.

(1)	కోసా ఆంధ్ర	రూపాయలు లక్షలలో		మొత్తం
		రాయలసీమ	తెలంగాణ	
(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	రూ.	రూ.	రూ.	రూ.
1. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	454.79	—	245.31	700.00
2. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	—	—	1,000.00	1,000.00
3. ఇతర పెదతరహా, మధ్య తరహా నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు	187.14	207.64	85.13	479.91
4. ప్రాజెక్టుల పరిశీలన	—	—	—	14.27
5. వరద నివారణ, మురుగు పారుదల, సముద్రపు కోత నివారణ పథకాలు	—	—	—	6.00
6. ఇంజనీరింగు పరిశీలన	—	—	—	8.85
7. మెట్రిక్ పద్ధతి	—	—	—	0.97
మొత్తం	641.83	207.64	1,330.44	2,210.00

చిన్న తరహా నీటి పారుదల కార్యక్రమం

సాధారణ ప్రణాళిక క్రింద దాదాపు 20,967 ఎకరాలకు నీటి సరఫరా స్థిరీకరణ చేయడమే కాకుండా 26.921 ఎకరాలకు అదనపు నీటి సరఫరా సదుపాయం కల్పించాలని సంకల్పించబడింది. సాధారణ ప్రణాళిక క్రింద రూ. 206.00 లక్షలు, రాయలసీమ ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమము క్రింద రూ. 7.00 లక్షలు, తెలంగాణా ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద రూ. 105.00 లక్షలు — మొత్తము రూ. 318.00 లక్షలను 1972-73 లో ఖర్చు పెట్టాలని ఉద్దేశించబడింది.

8. పెద్ద తరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల ప్రాజెక్టుల మొత్తం అంచనా వ్యయం, నీటి పారుదల సదుపాయం కల్పించబడే ప్రాంతం, 1971-72 వరకు ఖర్చు పెట్టిన మొత్తం, 1972-73 సంవత్సరానికి చేసిన కేటాయింపు, వాటిని పూర్తి చేయడానికి అవసరమైన మిగతా మొత్తం — వీటికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ఈ క్రింది వివరణ తెలియజేస్తుంది.

(రూ. లక్షలలో)

పదన సంఖ్య	ప్రాజెక్టు పేరు	కాగల అంచనా వ్యయం	తుది ఆయకట్టు పేరి ఎకరాలలో	1971-72 వరకు ఖర్చుపెట్టిన మొత్తం	1972-73కు చేసిన కేటాయింపు కావలసిన మిగతా మొత్తం	ప్రాజెక్టు పూరి చేయడంకోసం
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు (ఆంధ్ర. తెలంగాణ)	16,354.00	2,054.00	17,889.00	700.00	అంచనా సవరించబడుతున్నది.
	మొత్తం	16,354.00	2,054.00	17,889.00	700.00	
కోస్తా ఆంధ్ర ప్రాంతం :						
1.	పంజాబ్ ప్రాజెక్టు	864.00	148.23	145.75	80.00	688.25
2.	పట్టిగెడ రిజర్వాయరు	230.00	16.67	140.02	25.00	64.98
3.	కాండవ రిజర్వాయరు	403.72	46.09	229.32	36.50	137.90
4.	వరాహ రిజర్వాయరు	111.90	8.06	104.11	6.10	1.29
5.	పంపా రిజర్వాయరు	99.20	12.00	91.04	2.50	5.65
6.	కొరిగెడ రిజర్వాయరు	82.03	13.63	68.39	0.64	13.00
7.	గుంటూరు కాలువ పథకం	170.00	27.00	117.51	20.00	32.49
8.	కరుపూరు కాలువ పథకం	420.00	17.56	147.97	15.00	257.03
9.	గుంటూరు ప్రాజెక్టు	148.63	10.00	—	1.00	147.63
	మొత్తం	2,529.48	299.24	1,044	187.14	1,298.22

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
<u>శాసనసభ ప్రాంతం :</u>						
1.	కుంగభద్ర ప్రాంత దిగువ కాలువ					
	అంధ్ర ...	300.00	157.91	295.54	—	4.46
	బోధ ...	1,051.82		1,049.37	6.60 (—)	4.65
2.	కుంగభద్ర ప్రాంత దిగువ కాలువ, మొదటి దశ :					
	అంధ్ర ...	1,174.41	119.115	1,346.52	5.54 (—)	175.65
	బోధ ...	641.69		648.93	— (—)	7.24
3.	కుంగభద్ర ప్రాంత దిగువ కాలువ, రెండవ దశ :					
	అంధ్ర ...	1,641.40		456.52	150.00	1,034.88
	బోధ ...	348.78	137.48	327.06	2.00	10.72
4.	పులివెందుల వడకం	298.13	55.00	28.68	20.00	254.45
5.	బాహదా రిజర్వాయరు వడకం	46.00	2.88	42.21	4.00	—
6.	గజాలిన్మె ప్రాంత	254.00	25.00	35.91	18.50	199.59
<u>శాసనసభ ప్రాంతం ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం :</u>						
7.	కర్నూలు - కడప కాలువను అభివృద్ధి పరచడం	—	—	9.53	1.00	—
8.	కుంగభద్ర ప్రాంత దిగువ కాలువను అభివృద్ధి పరచడం	—	—	9.04	1.00	—
9.	కంబం చెరువును అభివృద్ధి పరచడం	—	—	3.00	1.00	—
మొత్తం		5,755.73	497.385	4,247.31	207.64	1,325.56

(రూ. లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	ప్రాజెక్టు పేరు	కాగల అంచనా వ్యయం	మరి ఆయకట్టు కేల ఎక కాలోలో	1971-72 వరకు ఖర్చు పెట్టిన మొత్తం	1972-73 కు చేసిన కేటాయింపు	ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయడం కోసం కావలసిన మిగతా మొత్తం
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
తెలంగాణ ప్రాంతం :						
1.	పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	...	570.00	3,622.43	1,000.00	4,402.56
2.	కడం ప్రాజెక్టు	...	87.00	803.69	18.00	16.67
		+				
3.	లంక సాగు ప్రాజెక్టు	...	80.15	65.72	5.00	9.43
4.	స్వర్ణ ప్రాజెక్టు	...	152.94	95.77	17.63	39.54
5.	నల్లవాగు ప్రాజెక్టు	...	74.20	69.07	3.00	2.13
6.	మూసి ప్రాజెక్టు	...	380.00	336.84	10.00	33.16
7.	రాజోలిబండ మల్లింపు సడకం		383.00	382.53	2.50	—
8.	కోటిపల్లివాగు ప్రాజెక్టు		105.00	85.50	3.00	16.50
9.	ఉకచెట్టివాగు ప్రాజెక్టు		95.20	32.26	28.00	34.94
	మొత్తం	...	11,131.85	5,493.80	1,085.13	4,554.93

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
అండ్ ప్రజెంట్ :						
1.	ప్రాజెక్టుల పరిశీలన		—	—	14.27	—
2.	వరద నివారణ, మురుగు పారుదల, సముద్రపు కోత నివారణ పథకాలు	—	—	—	6.00	—
3.	ఇంజనీరింగు పరిశోధన		—	—	6.85	—
4.	మెట్రిక్ వడ్డీ		—	—	0.97	—
మొత్తం			—	—	30.09	—
వెరసి మొత్తం			35,771.06	3,673.735	28,674.28	7,178.71

గమనిక : రూ. 5.00 కోట్లు అంతకు పైగా ఖర్చయ్యే పథకాలు ప్రతి ఒక్కటి పెద్ద తరహా పథకాలుగా పరిగణించబడినాయి.

నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టుకోసం సవరించిన అంచనా తయారు చేయబడుతున్నది. ఈ ప్రాజెక్టుకు అవసరమైన మొత్తాన్ని మినహాయించిన పిమ్మట కూడా చేపట్టిన బకాయి పథకాలను పూర్తి చేయడంకోసం ప్రస్తుత అంచనా వ్యయాన్నిబట్టి 1972-73 తరువాత రూ. 7.178.71 లక్షలు ఖరీదు మొత్తము ఇంకా అవసరం కాగలదని దీన్నిబట్టి తెలుస్తున్నది.

9. దీనితోడుగా ప్రణాళికేతర పథకాల క్రింద 1972-73 లో గోదావరి బ్యారేజీకోసం రూ. 70.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

10. 1971-72 అంతానికి అనావృష్టి సహాయక కార్యక్రమంలో భాగంగా నిజాంసాగర్ క్రింద పంపిణీ కాలవలను మరమ్మత్తు చేయడానికి, రీ మోడలు చేయడానికి రూ. 25.27 లక్షలు వ్యయపరచబడింది. ఇంతేగాకుండా, తెలంగాణా ప్రత్యేకాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద కేటాయించిన రూ. 25.00 లక్షలలో ఖర్చు కాకుండా వున్న 15.00 లక్షల మొత్తాన్ని గూడా 1971-72 లో మరమ్మత్తులపై ఖర్చుపెట్టటం జరిగింది. అదానీస్ అభివృద్ధి విరాళం వసూలు నిమిత్తం ప్రధాన పథకం ఇదివరకే ప్రకటించబడింది. వసూళ్ళు జరిగిన తరువాత ఈ పథకానికి ఆర్థిక సహాయం చేసే నిమిత్తం అవసరమైన నిధులను పొందడం జరుగుతుంది.

11. పెద్ద తరహా నీటిపారుదల పథకాలు :

(ఎ) ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర పథకాల క్రింద 8 పెద్ద తరహా పథకాలు అమలు జరుగుతున్నాయి. అందులో దిగువ తెలిపిన రెండు పథకాలు ఇదివరకే పూర్తి అయ్యాయి. సాగుకు నీరు కూడా వదలబడింది. అయితే భూమి సన్న పరిహారం చెల్లించే నిమిత్తమూ, చిన్న చిన్న పనులు పూర్తి చేయడానికి 1972-73 లో రూ. 10.14 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది :

1. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు దిగువ కాలువ

2. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువ కాలువ మొదటి దశ

ఖానాపూర్ కాలువకు సంబంధించిన పని మినహా కడం ప్రాజెక్టు దాదాపు పూర్తయినట్లే.

(బి) నిర్వహణలో గల 5 పెద్ద తరహా పథకాల పనుల నిర్వహణ వేగాన్ని కొనసాగించడానికి, సాధ్యమైనంత త్వరలో వాటివల్ల ప్రతి ఫలం పొందేటట్లు చూడడానికి 1972-73 లో చేసిన మొత్తం కేటాయింపు నుండి తగినంత మొత్తం వాటికి కేటాయించడం జరిగింది :

(1) నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు.

(2) పోచంపాడు ప్రాజెక్టు,

(3) వంశధార ప్రాజెక్టు,

(4) తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువ కాలువ రెండవ దశ.

(5) గోదావరి బ్యారేజీ.

(1) నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు :—నాగార్జున సాగరు కాలువలపై జరిగిన పురోగతి వివరాలు దిగువ తెలుపబడ్డాయి :

కుడి కాలువ :—కుడి కాలువ మొదటి 57 మైళ్ళలోనూ, 1 నుండి 11 బ్లాకుల లోని బ్రాంచి కాలువలు, పంపిణీ కాలువలలోనికి నీరు వదలడంకోసం అవసరమైన పనులన్నీ పూర్తయినాయి. ప్రధాన కాలువ త్రవ్వకం పనిలో 65.96 శాతం పూర్తయింది. 1971-72 లో పని సాగుతున్న 21 నిర్మాణాల విషయంలో పని కొనసాగించడంకోసం 1972-73లో నామమాత్రపు కేటాయింపుచేయడం జరిగింది.

ఇదివరకే చేపట్టిన 10 (పెదనందిపాడు కాలువ పథకం), బ్లాకు 11 (కొంత వరకు), 12, 13, 14, 22 బ్లాకులలోని ఓగతా పని కొనసాగుతుంది. 1973 జూలై నాటికి అదనంగా 18,000 ఏకరాలకు సాగు నదుపాయం కల్పించే పెదనందిపాడు కాలువ పథకం పనులు ముమ్మరంగా సాగగలవు

నిధుల కొరత మూలంగా 1972-73 లో నాగార్జునసాగరు కాలువల క్రింద అదనంగా నీటి సౌకర్యం కల్పించే కార్యక్రమమేదీ తలపెట్టలేదు.

ఎడమ కాలువలు :—ప్రధాన కాలువ మొదటి 72 మైళ్ళలోనూ 1 నుండి 12 బ్లాకులు, 13 వ బ్లాకు కొంతవరకు బ్రాంచి కాలువలు, పంపిణీ కాలువలలోనూ నీళ్ళు వదలటానికి అవసరమైన అన్ని పనులు పూర్తి అయ్యాయి. అంచనా వేసిన పనిలో ప్రధాన కాలువ మట్టి త్రవ్వకానికి సంబంధించి 89.46 శాతం పూర్తయింది.

ప్రధానకాలువ విషయంలో నిర్ణయం తీసుకొన్న 78/2 మైళ్ళ నుంచి 112/0 మైలు వరకు గల పని 16 వ బ్లాకులోని బ్రాంచి కాలువలు, పంపిణీ కాలువలు, 21 వ నెంబరు ప్రధాన బ్రాంచి కాలువ పని నిధులు లభ్యమైన మేరకు కొనసాగించబడుతుంది.

నిధులు కొరత కారణంగా 72-73లో నాగార్జునసాగరు ఎడమ కాలువ క్రింద అదనంగా నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించటానికి సంబంధించిన కార్యక్రమమేదీ లేదు.

ఖర్చు :—1971-72లో నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు మీద రూ. 1,062.00 లక్షలు ఖర్చయింది. ప్రాజెక్టు పని మొదలు పెట్టినప్పటినుంచి 1972 మార్చి చివరకు మొత్తం మీద రూ. 27,889.00 లక్షలు ఖర్చయింది. 1972-73లో ఈ ప్రాజెక్టు కోసం రూ. 700.00 లక్షలు కేటాయించబడింది.

(2) పోచంపాడు ప్రాజెక్టు :—గోదావరి మీద డామ్ కట్టడంద్వారాను దక్షిణ కాలువ త్రవ్వకం ద్వారానూ పోచంపాడు ప్రాజెక్టు క్రింద 5,70,000 ఏకరాలకు పారుదల సౌకర్యం కలిగించటానికి అంచనా, మంజూరు అయింది. డామ్ పూర్తి అయ్యే వరకు కట్టక పూర్వమే సాగు సౌకర్యం కల్పించటమనేది ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో వున్న ఒక ప్రత్యేకత.

(ఎ) డాము :—డాము నిర్మాణం కొనసాగుతున్నది. 1972 మార్చి చివరకు మొత్తం రాతి పనిలో 82.5% అంటే 322.86 వేల ఘనపు మీటర్ల పని, మట్టి డాముకు మట్టి కట్టల పోత పనిలో 75 శాతం అంటే 7,285 వేల ఘనపు మీటర్ల పని పూర్తి అయింది.

(బి) కాలువలు :—1976 జూన్ నాటికి 2,50,000 ఎకరాలకు పొరుదల సౌకర్యం కలిగించడంకోసం పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు చెందిన గోదావరి దక్షిణ కాలువకు సంబంధించి 71/7 మైలువరకు గల పని ఇప్పుడు ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో నిర్వహించబడుతున్నది. నాల్గవ ప్రణాళికా కాలంలో ఈ ప్రాజెక్టు మీద రూ. 4,500.00 లక్షలు ఖర్చు చేయడానికి సంకల్పించబడింది. పని తార్యక్రమానుసారం సాగుతున్నది.

0/0 మైలు నుండి 22/4 వరకుగల గోదావరి దక్షిణ కాలువ మట్టి త్రవ్వకం పని దాదాపు పూర్తయింది. 22/4 మైలు నుంచి 42/4 వరకు. 42/4 నుంచి 51/0 వరకు గల మట్టి త్రవ్వకం పని కొనసాగుతున్నది. ప్రాజెక్టు మొదలు పెట్టినప్పటినుంచి మట్టి త్రవ్వకం, కట్టపోత పనికి సంబంధించి మొత్తం పనిలో 81 శాతం అంటే 14,614 వేల ఘనపు మీటర్ల పని పూర్తయింది.

(సి) బ్రాంచి కాలువలు. పంపిణీ కాలువలు :—పని ప్రారంభమయినప్పటి నుంచి 1972 మార్చి చివరకు పంపిణీ కాలువలు నాటి బ్రాంచిలకు సంబంధించి 3,224 వేల ఘనపు మీటర్ల పని పూర్తయింది.

ఖర్చు :—1971-72లో ఈ ప్రాజెక్టు మీద రూ. 932.00 లక్షలు ఖర్చు అయింది. ఈ ప్రాజెక్టు పని మొదలయినప్పటినుంచి 1972 మార్చి చివర వరకు రూ. 3,622.43 లక్షలు ఖర్చయింది. 1972-73 లో ఈ ప్రాజెక్టు కోసం రూ. 1,000.00 లక్షలు ఖర్చు కేటాయించబడింది.

(3) వంశధార ప్రాజెక్టు :—వంశధార ప్రాజెక్టును రెండు దశలలో నిర్మించటానికి సంకల్పించబడింది. వథకం మొదటి దశ ప్రకారం వంశధార నది మీద గొట్ట వద్ద బ్యారేజీని, దాని దక్షిణపు కాలువను నిర్మించవలసివున్నది. మొదటి దశలో క్రొత్తగా 49,734 ఎకరాలు, ఇప్పుడున్నది 98,494 ఎకరాలు మొత్తం మీద 1,48,828 ఎకరాలకు సాగు సౌకర్యం కలిగించటానికి రూ. 854.00 లక్షలు ఖర్చు అవుతుందని అంచనా వేయబడింది. వంశధార ప్రాజెక్టు మొదటి దశకు ప్రణాళికా సంఘం తన ఆమోదాన్ని తెలియజేసింది. దీని పని 1971 ఫిబ్రవరిలో మొదలైంది. క్యాంపు కాలనీల పని, కలుపు రోడ్ల నిర్మాణం చాలవరకు అయింది. ప్రధాన బ్యారేజీ మీద పని 1972 మార్చిలో మొదలైంది. క్వారీ సామగ్రిని సేకరించడం కూడా జరిగింది. వరద కట్టల పనిని ఈ శాఖ చేపట్టడం జరిగింది. కాలువకు సంబంధించిన రెండు ప్రదేశాలలో మట్టి త్రవ్వకంపని శాఖ పరంగా చేయబడింది. లోతుగా త్రవ్వే పని యంత్రాలద్వారా చేయడం జరిగింది. 1972 మార్చి చివర వరకు 145.75 లక్షలు ఖర్చయింది. 1972-73 లో రూ. 80.00 లక్షలు ఖర్చుచేయడానికి సంకల్పించబడింది.

(4) తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువ కాలువ రెండవ దశ :—1972 మార్చి చివరవరకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రూ. 456.52 లక్షలు. బోధు ప్రాంతంలో 327.06 లక్షలు ఖర్చయింది. 1972-'73 లో ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రూ. 150.00 లక్షలు, బోధు ప్రాంతంలో 2.00 లక్షలు ఖర్చు చేయటానికి ఉద్దేశించబడింది. 1972 మార్చి చివరకు గుంతకల్లు బ్రాంచి కాలువ క్రింద 53,500 ఎకరాలకు సాగు

సౌకర్యం కల్పించబడింది. 1972-73 లో మరి 19,000 ఎకరాలకు సాగు సౌకర్యం కల్పించటానికి ఉద్దేశించబడింది. బోర్డు ప్రాంతంలో అన్ని తావులకు సంబంధించిన పని పూర్తియింది.

(ఎ) ప్రధానకాలువను వెడల్పు చేయడం, రై నింగు చేయడం :—మొత్తం 70.4 కి.మీ. పర్యంతం వెడల్పు, రై నింగు పని చేయవలసివుండగా 27 కి.మీ. పర్యంతం పని పూర్తియింది. మిగతా పని కొనసాగుతున్నది.

(బి) గుంతకలు బ్రాంచి కాలువ :—ఈ కాలువ పని 35.2 కి. మీ. వరకు పూర్తియింది. 13,500 ఎకరాల సాగు కోసం కాలువలకు నీరు పడలడం కూడ జరిగింది. ఈ కాలువ క్రింద 1972-73 లో అదనంగా 10,000 ఎకరాలకు సాగు కల్పించటానికి సంకల్పించబడింది.

(సి) మైలవరం డాము :—కుడిగట్టున 1,600 మీటర్ల నుండి 2,850 మీటర్ల వరకుల మట్టి డాము పని చేపట్టబడి కొనసాగుతున్నది. కడప దక్షిణ కాలువ మట్టి త్రవ్వకం పని 3,000 కి. మీ. నుండి 8,000 కి. మీ. వరకు కొనసాగుతున్నది.

(5) గోదావరి బ్యారేజి :—ఈ ప్రాజెక్టుకు రూ. 2,659.00 లక్షలు ఖర్చు కాగలదని అంచనా వేయబడింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు ప్రణాళికా సంఘం తన అంగీకారాన్ని తెలియజేసింది. ఇప్పటి ఆనకట్టకు ప్రమాదం వాటిల్లినట్లయితే ప్రస్తుతం సాగులోవున్న 10,00,000 ఎకరాలకు నీటి పారుదల సౌకర్యానికి భంగం వాటిల్లగలదు కనుక ఆ సౌకర్యం కొనసాగడం కోసం పాత నిర్మాణం స్థానే కొత్తగా బ్యారేజిని నిర్మించటానికి సంకల్పించబడింది. ర్యాలిబ్యారేజి పని 1970 డిశంబరులో మొదలైంది. 1972 ఏప్రిలు చివరినాటికి 30% పని పూర్తి అయింది. మొత్తం 48 స్పానులలోను దాదాపు 32 స్పానులకు సంబంధించిన పని జరుగుతున్నది. పని సీజనులో 10 స్పానుల వరకు బ్యారేజి ప్రధాన గోడలను నిర్మించటానికి సంకల్పించబడింది. ర్యాలి బ్యారేజికి సంబంధించిన మిగతా పని, 1972-73 పని సీజనులో పూరి చేయటానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ ప్రాజెక్టు పని మొదలై నప్పటినుంచి రూ. 191.494 లక్షలు ఖర్చయింది. ప్రణాళికేతర పద్ధతి క్రింద 1972-73 లో రూ. 70.00 లక్షలు చేయటానికి సంకల్పించబడింది. ప్రయోజనం పొందే రైతుల నుండి అడ్వాన్సు అభివృద్ధి విరాళాలను సేకరించడం ద్వారా ప్రస్తుతం ఈ పథకం పని నిర్వహించబడుతున్నది.

మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు

12. కొనసాగుతున్న 18 మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులలోను ఈ క్రింది 7 ప్రాజెక్టులు ఏవో కొన్ని చిన్న చిన్న పనులు, పంపిణీ కాలువల త్రవ్వకం, పంట కాలువలు బాగుచేయడం, భూమి నష్టపరిహారం చెల్లించడం వంటివి మినహా, పూర్తయినాయి :

- (1) తొరిగడ్డ పంపింగు పథకం.
- (2) పంపా రిజర్వాయరు పథకం.
- (3) రాజోలిబండ మళ్ళింపు పథకం.

- (4) మూసీ ప్రాజెక్టు.
- (5) నల్లవాగు ప్రాజెక్టు.
- (6) లంకసాగరు ప్రాజెక్టు.
- (7) కోటిపల్లివాగు ప్రాజెక్టు.

1972-73 లో, పై ఏడు ప్రాజెక్టులకు బకాయ పనులకుగాను రూ. 26.64 లక్షలు కేటాయించబడింది.

ఈ క్రింది నాలుగు నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన పని ప్రాథమిక దశలో వున్నది. 1972-73 లో, ఈ ప్రాజెక్టులకు రూ. 67.50 లక్షలు మొత్తం విడిపించబడింది :

- (1) గండిపాలెం ప్రాజెక్టు.
- (2) గొజుడిన్నె ప్రాజెక్టు.
- (3) పులివెందుల కాలువ పథకం.
- (4) ఊకచెట్టివాగు ప్రాజెక్టు.

క్రింద తెలిపిన మిగతా 7 మధ్యతరహా నీటిపారుదల పథకాల పని ఈ క్రింద తెలిపిన విధంగా వివిధ దశలలో వున్నది :

- (1) వొట్టిగడ్డ ప్రాజెక్టు.
- (2) తాండవ రిజర్వాయరు పథకం.
- (3) వరాహ రిజర్వాయరు పథకం.
- (4) గుంటూరు కాలువ పథకం.
- (5) కనుపూరు కాలువ పథకం.
- (6) బహదా రిజర్వాయరు పథకం.
- (7) స్వర్ణ ప్రాజెక్టు.

(1) వొట్టిగడ్డ ప్రాజెక్టు :—హెడ్ వర్క్కుపై 95 శాతం మించినపని, కాలువలపై 20 శాతం పని పూర్తయింది. కుడి. ఎడమ పెద్ద తూములపనికూడా చేపట్టబడింది. ఎడమ పెద్ద తూము పని మంచిపురోగితో వున్నది. కుడి పెద్ద తూముకు చెందినపని దాదాపు పూర్తయింది. కుడివైపు ప్రధానకాలువ 0/2 వరకు శ్రవ్యమైంది. 0/0 మైలునుండి 0/7 లో శ్రవ్యకం దాదాపు పూర్తయింది. నెం. 1 పంపిణీ కాలువ, దాని చిన్న పంపిణీ కాలువలతోబాటు దాదాపు పూర్తయింది. 16,670 ఎకరాల మొత్తం ఆయకట్టుకుగాను 3,000 ఎకరాల విస్తీర్ణం మేరకు 1971 అక్టోబరులో వీరువదలడం జరిగింది. 1972-73లో ఈ ప్రాజెక్టుపై రూ. 25.00 లక్షల మొత్తాన్ని వెచ్చించడానికి ప్రతిపాదించబడింది.

(2) తాండవ రిజర్వాయరు పథకం :—తలుపులు ఏర్పాటుచేయడం తప్ప, పెద్దతూముకు సివిల్ పనులు పూర్తిఅయ్యాయి. రెగ్యులేటర్ పనిక్రింద, కలుపు కాలువలు, చివరి కాలువలు శ్రవ్యం దాదాపు పూర్తిఅయింది. పుట్టిరాముకు, కట్ ఆఫ్ ఫ్రెంచికి పూర్తిచేసిన పూర్తిఅయింది. ఎడమకాలువ 8/1 మైలువరకు

పని చేపట్టబడింది. ఈ పనికొనసాగుతున్నది. కుడికాలువ శ్రవ్వకంపని గూడ $2/5 + 110$ మైలునుండి $3/4 + 330$ వరకు కొనసాగుతున్నది. మట్టిదాము ఎత్తును నదీ గర్భభాగంలో $+295$ వరకు, కుడివైపు భాగం $+350$ వరకు పెంచాలని, 1972-73 కాలంలో మట్టిదాము మిగిలినభాగం పనిని చేపట్టాలని సంకల్పించబడింది. 1972-73లో ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద రూ. 36.50 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టాలని తలపెట్టబడింది.

(3) పరాహ రిజర్వాయరు పథకం :—మట్టిదాము, రాక్ ఫిల్ పనులు కొనసాగుతున్నవి. పెద్దతూము పని పూర్తయింది. $8/1$ మైలువరకు పంపిణీ కాలువలతోనహా కాలువపని కొనసాగుతున్నది. కాలువలు హెడ్ వర్క్ లపని దాదాపు 90 శాతం పూర్తయింది. 1971-72లో 3,755 ఎకరాల మేరకు నీటిని విడుదలచేయడం జరిగింది. 1972-73లో ఈ పథకంక్రింద రూ. 650 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టాలని సంకల్పించబడింది.

(4) గుంటూరు కాలువ పథకం :—రెగ్యులేటరుల పని పూర్తయింది. 47 మురుగుపారుదల పనులలోను, 46 పనులు. 3 రైల్వే వంతెనలపని, 38 తూములలోను 30 తూములపని పూర్తిఅయింది. 22 రోడ్డు వంతెనలన్నిటి పనికూడ పూర్తయింది. మిగిలినపనులు కొనసాగుతున్నాయి. కాలువపని 18వ మైలువరకు పంపిణీ కాలువలతోనహా ముగింపు తుదిదశలో వున్నది. వచ్చే సాగుకాలంలో 6,000 ఎకరాల మేరకు నీరు వదలటానికి సంకల్పించబడింది. ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద దాదాపు 73 శాతము పనులు పూర్తిఅయ్యాయి. 1972-73లో ఈ ప్రాజెక్టు రూ. 20.00 లక్షల మొత్తాన్ని వెచ్చించడానికి తలపెట్టబడింది.

(5) కనుపూరు కాలువ పథకం :—ప్రధాన కాలువపని $0/0$ నుండి $11/6$ వరకు పూర్తి అయింది. ప్రధాన కాలువపని $11/6$ తర్వాత $19/6$ వరకు కొనసాగుతున్నది. $0-1-330$ మైలువద్ద అక్విడక్ట్ పని పూర్తి అయింది. $5/2 + 400$ మైలువద్ద వంతెనపని కొనసాగుతున్నది. 1971-72 లో 1,004 ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కలిగించబడింది. $11/6$ నుండి $14/4$ మైలువరకు కాలువపనిని పూర్తిచేయడంద్వారా 3 చెరువులక్రింద 1972-73 లో అదనంగా 498 ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కలిగించడానికి సంకల్పించబడింది. 1972-73 లో ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద రూ. 15.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయడానికి సంకల్పించబడింది.

(6) బహుద రిజర్వాయరు పథకం :— $0/0$ నుండి 500 వరకు 2,000 నుండి 2,600 వరకు కట్టివేయడం పూర్తి అయింది. ఎల్.ఎస్. 500 నుండి 800 వద్ద రెగ్యులేటర్ పనిగూడ పూర్తి అయింది. కుడి ఎడమల రెండువైపుల తలుపులు ఏర్పాటుచేయడంతప్ప తూములపని పూర్తి అయింది. ఎడమకాలువ శ్రవ్వకంపని 4 మైళ్ళ 6 ఫర్లాంగుల వరకు పూర్తికావస్తున్నది. కుడికాలువ శ్రవ్వకంపనిగూడ $0/4 + 515$ మైలువరకు పూర్తికావస్తున్నది. 1972-73 లో మిగిలినపనిని పూర్తిచేయడంద్వారా అదనంగా 2,380 ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కలిగించడానికి సంకల్పించబడింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు 1972-73 లో రూ. 4.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చుచేయాలని ఉద్దేశించబడింది.

(7) స్వర్ణ ప్రాజెక్టు :— ఓగి జలచారిక్రింద నుమారు 76 కాతం రాతివని, 60 కాతం మట్టిదామునని పూర్తయినాయి. మిగిలినవనులు కొనసాగుతున్నాయి. 1972-73 సంవత్సరంలో ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద రూ. 17.63 లక్షలు ఖర్చుపెట్టడానికి సంకల్పించబడింది.

క్రొత్త నీటిపారుదల ప్రాజెక్టు

13. (1) సోమశిల ప్రాజెక్టు :— సోమశిలప్రాజెక్టుకు రూ. 33.52 కోట్ల వ్యయం అవుతుందని అంచనా వేయడం జరిగింది. 1,59.00 ఎకరాల క్రొత్త ఆయకట్టుకు నీరు అందజేయడంతోబాటు, పెన్నూరు డెల్టాలో 2,53,000 ఎకరాల ప్రాంతాన్ని నీరికరించాలని ఉద్దేశించబడింది. ప్రాజెక్టు నివేదిక సాంకేతిక ఆమోదం నిమిత్తం 1971 సెప్టెంబరులో కేంద్ర జల విద్యుత్ కమీషనుకు పంపడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు, ప్రయోజనం పొందేవారినుండి అడ్వాన్సు అభివృద్ధి విరాళం విధింపు వసూలు నిమిత్తం ప్రకటించబడింది.

(2) వీరేరు రిజర్వాయరు పథకం :— ఈ పథకానికి రూ. 489.72 లక్షలు వ్యయం అవుతుందని అంచనా వేయబడింది. నమూనా అంచనాలు 1969, మే లో కేంద్ర జలవిద్యుత్ కమీషనుకు, స్లానింగు కమీషనుకు పంపబడ్డాయి. ప్రాజెక్టు నివేదిక కేంద్ర జలవిద్యుత్ కమీషనుకు పంపబడుతున్నది. 1972 మార్చిలో, పథకంక్రింద ప్రయోజనం పొందేవారినుండి అడ్వాన్సు అభివృద్ధి విరాళం విధింపు, వసూలుకుగాను మొదటి ప్రకటన జారీచేయబడింది.

(3) పులివెందుల కాలువ పథకం :— కడప, అనంతపురం జిల్లాలోని పులివెందుల కాలువ పథకాన్ని రూ. 298.13 లక్షల అంచనా వ్యయంతో విడి పథకంగా చేపట్టాలని ప్రతిపాదించబడింది. ఈ పథకం క్రింద దాదాపు 60,000 ఎకరాల ప్రాంతాన్ని సాగు క్రిందికి తేవాలని ప్రతిపాదించబడింది. వేసవిలో మంచినీటికి కూడ కరువై దీర్ఘకాలంగా అనావృష్టికి గురిఅయ్యే ప్రాంతాల ప్రయోజనానికి ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది. అడ్వాన్సు అభివృద్ధి విరాళం విధింపు వసూలు నిమిత్తం పథకం ప్రకటించబడింది. 1972 జనవరిలో స్లానింగు కమీషను తన సమ్మతిని తెలియజేసింది. ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని రెండు భాగాలుగా, అనగా, (1) ఆనకట్ట (2) కాలువలుగా విభజించాలని, ఆనకట్ట (చిత్రవతి ఆనకట్ట) పై పనిని ప్రారంభించాలని నిర్ణయించింది. ఆనకట్టపై ఇదివరకే పని ప్రారంభించబడింది. పథకం మిగిలిన భాగం, అనగా, కాలువలపై అడ్వాన్సు అభివృద్ధి విరాళం విధింపు, వసూలు కొనసాగుతాయి. 1972-73 లో ఈ పథకంపైన రూ. 20.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టాలని సంకల్పించబడింది.

(4) నిజాంపాగరు ప్రాజెక్టు :— తెలంగాణ ప్రాంతంలో పనిచేస్తున్న పెద్ద తరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులలో నిజాంపాగరు ప్రాజెక్టు ఒకటి. రిజర్వాయరులో ఒంగ్రు చేరడంవల్ల ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద చెరకు పండించే ప్రాంతం సాగుచేయడంలో ఇబ్బంది కలుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద నీటిపారుదల పౌకర్యాలను మెరుగుపరచే ఉద్దేశ్యంతో రిజర్వాయరు శక్తిని కొంతవరకైన పునరుద్ధరించేందుకు ప్రధాన కాలువ, పంపిణీ కాలువల ప్రస్తుతమున్న నీటిపారుదల శక్తిని పెంపుచేయటానికి సంకల్పించ

బడింది. అధ్వాన్ను అభివృద్ధి విరాళాలను చెల్లించడానికి తమ సమ్మతిని తెలియజేస్తూ పట్టాదార్లు పెక్కు మంది ముందుకు వచ్చారు. పథకంలో నిర్దిష్టపరచబడిన భూములను 66 శాతం తగ్గని యజమానులు అధ్వాన్ను అభివృద్ధి విరాళం చెల్లించడానికి తమ సమ్మతిని తెలియజేసిన పక్షంలో, సొమ్ము వసూలు చేయడానికి తదుపరి చర్యను తీసుకోవడం జరుగుతుంది. విరాళానికి సంబంధించిన 3/5 వ వంతు మొదటి వాయిదా మొత్తాన్ని చెల్లించిన తరువాత, పథకంపై పనిని ప్రారంభించడానికిగాను పరిపాలన మంజూరుకై చర్య తీసుకోబడుతుంది.

కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా డ్రయినేజీ పథకాలు

14. కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతాల చిరకాల అవసరాలను తీర్చడం కోసం రూ. 7,000.00 లక్షల ఖర్చుతో డ్రయినేజీ పథకాలను ప్రభుత్వం పెద ఎత్తున చేపట్టిన విషయం గౌరవనీయ సభ్యులకు తెలిసే ఉన్నది. 1968 ఆంధ్రప్రదేశ్ (కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతం) డ్రయినేజీ సెన్సు చట్టంక్రింద వసూలు చేయటానికి ఉద్దేశించిన డ్రయినేజీ సెన్సుతోటి ఈ పథకాలకు ప్రధానంగా ఖర్చు చేయటానికి సంకల్పించబడింది. రైతుల నుంచి ఆరేండ్లపాటు విరాళాల క్రింద రూ. 2,200.00 లక్షలు వసూలు కాగలవని ఆశించబడుతున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన ప్రత్యేక రుణ సహాయంతో 1969-70 లో ఈ పని మొదలు పెట్టబడింది. ఈ పథకాలకోసం ప్రభుత్వం 1970-71 లో రూ. 575.00 లక్షలు, 1971-72 లో రూ. 390.00 లక్షలు కేటాయించింది. ఈ ప్రకారంగా గడచిన మూడేండ్ల కాలంలోను ఈ పథకాల మీద రూ. 1,265.00 లక్షలు ఖర్చు అయింది. జరిగిన సంవత్సరాలలో డ్రయినేజీ సెన్సు చెప్పుకోతగినంతగా వసూలు కాకపోయినప్పటికీ 1971-72 లో డెల్టా డ్రయినేజీ బోర్డువారు ప్రారంభించిన ప్రత్యేక కృషి ఫలితంగా ఇంతవరకు రూ. 850.00 లక్షలు వసూలు అయింది. 1972 ఏప్రిల్ నుంచి వసూలు అయిన రూ. 98.92 లక్షలు కూడా పై మొత్తంలో చేరి వున్నది. రానున్న నెలలలో మరింతగా వసూలు కాగలదని ఆశించబడుతున్నది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి పావుసాలు కాలంలో కనీసం రూ. 300.00 లక్షలు వసూలు అయ్యే విధంగా డ్రయినేజీ సెన్సు పూర్వం తీవ్రతరం చేయవలసిందిగా డెల్టా జిల్లాల కలెక్టర్లను కొరడం జరిగింది. ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఈ పథకాలయొక్క విలువను, ప్రాముఖ్యతను గుర్తించిన రైతులు, ప్రజాప్రతినిధులు ఇచ్చిన సహాయ సహకారాల మూలంగా ఎక్కువగా వసూలు చేయటానికి వీలు కలిగింది.

1971-72, 1972-73 పని సీజన్లలో అమలుపరచడంకోసం రూ. 1000.00 లక్షలు ఖర్చు అయ్యే పనుల కార్యక్రమాన్ని (కొత్తవి, బకాయి, రెండు రకాలనీ) డెల్టా డ్రయినేజీ బోర్డు రూపొందించింది. నిధుల పరిస్థితిని ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో వుంచుకొని డెల్టా డ్రయినేజీ బోర్డు రూపొందించిన పనుల కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించింది. 1972-73 మొదటి పావుసాలులో అయ్యే ఖర్చు రూ. 200.00 లక్షలకు దాటకుండాను మొత్తం మీద రూ. 350.00 లక్షలు దాటకుండా పనులను చేపట్టాలని ప్రాజెక్టు చీఫ్ ఇంజనీరుకు ఆదేశాలు జారీ చేయబడ్డాయి. ఇంతవరకు

వనూలు అయిన డెయినేజీ సెస్సు మొత్తాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని తదుపరి పని చేపట్టబడుతుంది. ప్రణాళికేతర కార్యక్రమంగా 1972-73 లో ఈ పథకాల మీద ఖర్చు చేయటానికి రూ. 123.95 లక్షలు కేటాయించబడింది.

చిన్నతరహా నీటిపారుదల కార్యక్రమం

15. 1972-73 లో వార్షిక ప్రణాళిక క్రింద కోస్తా ఆంధ్రలో రూ. 76.33 లక్షలు, రాయలసీమలో రూ. 47.00 లక్షలు, తెలంగాణాలో రూ. 61.77 లక్షలు మొత్తం మీద రూ. 185.00 లక్షలకు మించకుండా ఖర్చు చేయటానికి పరిమితి విధించబడింది. అంతే కాకుండా ప్రత్యేకాభివృద్ధి నిమిత్తం కోస్తా ఆంధ్రలో రూ. 21.00 లక్షలు, రాయలసీమలో రూ. 7.00 లక్షలు, తెలంగాణాలో రూ. 105.00 లక్షలు ఖర్చు చేయటానికి కేటాయించబడింది. ఆ ప్రకారంగా పట్టిక్కు వర్గము కాకుండా సంబంధించిన చిన్నతరహా నీటిపారుదల ప్రత్యేక కార్యక్రమాల క్రింద 1973-73 లో మొత్తం మీద రూ. 318.00 లక్షలు కేటాయించబడింది, వర్గవారీ పరిమితి ఎంతెంత విధించింది. ఈ క్రింద తెలుపడమైంది :

వర్గం	1972-73 లో ఉద్దేశించిన కేటాయింపు (రూపాయలు లక్షలలో)			
	కోస్తా ఆంధ్ర	రాయలసీమ	తెలంగాణా	మొత్తం
	(1)	(2)	(3)	(4)
1. చిన్న తరహా నీటి పారుదల పథకాలు, మామూలు పాఠశాలలో	36.33	38.00	39.67	114.00
2. చిన్న తరహా నీటి పారుదల పథకాలు-గిరిజన పాఠశాలలో	10.00	—	5.00	15.00
3. ఉపరిజల ప్రవాహాలకు సంబంధించిన రిఫ్ట్ ఇరిగేషను పథకాలు	10.00	1.00	5.00	16.00
4. గొట్టపు బావుల కార్యక్రమం	5.00	—	—	5.00
5. చిన్న తరహా నీటిపారుదల పథకాల అన్వేషణ ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు	15.00	8.00	12.00	35.00
6. కోస్తా ఆంధ్రలో వెనుకబడిన పాఠశాల ప్రత్యేకాభివృద్ధి కార్యక్రమం	21.00	—	—	21.00
7. రాయలసీమ ప్రత్యేకాభివృద్ధి కార్యక్రమం	7.00	—	—	7.00
8. తెలంగాణా ప్రత్యేకాభివృద్ధి కార్యక్రమం	—	—	105.00	105.00
మొత్తం	97.33	54.00	166.67	318.00

శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, వరంగల్లు, ఖమ్మం, ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని గిరిజన ప్రాంతాల కోసం చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాల కోసం రూ. 15.00 లక్షలు కేటాయించటానికి సంకల్పించబడింది. పై కేటాయింపును ఖర్చు చేయడం ద్వారా 1972-73 లో ఇప్పుడున్న 20.967 ఎకరాల మాగాణికి నీటి సరఫరాను స్థిరీకరించడమే కాకుండా అదనంగా 26.821 ఎకరాలకు నీటి పారుదల సౌకర్యం కలుగదని ఆశించబడుతున్నది.

ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమం

16. (ఎ) రాయలసీమ ప్రత్యేకాభివృద్ధి :—1972-73 లో ఈ కార్యక్రమం కోసము కేటాయించటానికి సంకల్పించిన రూ. 7.00 లక్షల మొత్తం బకాయి పథకాల మీద ఖర్చుచేయటానికి ఉద్దేశించబడింది. చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాలలోని 23 బకాయి పనులు 1970-71 లోను, 1971-72 లోను చేపట్టబడ్డాయి. 1972-73 కు సంబంధించిన తుది బడ్జెటులో తెలియపరచిన జిల్లావారీ పంపకాలకు రాయలసీమ అభివృద్ధి బోర్డు తుది రూపం ఇచ్చి ఆమోదించవలసివున్నది.

(బి) తెలంగాణా ప్రత్యేకాభివృద్ధి :—1971-72 లో 12.670 ఎకరాల ప్రాంతానికి నీటి సరఫరాను స్థిరీకరించుటతో పాటు కొత్తగా 12.410 ఎకరాలకు సాగు సౌకర్యము కలిగించటానికి సంబంధించిన 138 పథకాలు పూర్తి అయ్యాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘానికి సంబంధించిన అభివృద్ధి వ్యవహారాల ఉపసంఘం ఎంపికచేసిన మొత్తం 290 బకాయి మరియు కొత్త పథకాల మీద, రూ. 105.00 లక్షలు ఖర్చుచేయటానికి ఉద్దేశించబడింది. 1972-73 తుది బడ్జెటులో జిల్లావారీ తెలిపిన పంపకాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతీయ సంఘం తుది రూపం ఇచ్చి ఆమోదించ వలసి వున్నది.

(సి) గ్రామీణ పనుల కార్యక్రమం లేదా అనావృష్టి బాధిత ప్రాంతాల కార్యక్రమం :—ఈ పథకం క్రింద అనంతపురం, కర్నూలు, కడప, చిత్తూరు, ప్రకాశం జిల్లాలోని మార్కాపురం, గిద్దలూరు తాలూకాలు, మహబూబ్ నగరు జిల్లాలో చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాల మీద 1972-73 లో రూ. 95.00 లక్షలు ఖర్చు చేయటానికి తాత్కాలికంగా నిర్ణయించబడింది. ఈ పథకం క్రింద మొత్తం 157 పథకాలను చేపట్టగా అందులో 73 పథకాలు పూర్తి అయ్యాయి. మిగతా పథకాలు కొనసాగుతున్నాయి.

17. గొట్టపు బావుల కార్యక్రమం :—తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలోని భూగర్భ జలాలను వినియోగించుట కోసం ప్రభుత్వం 1967 లో 87 గొట్టపు బావులను నిర్మించటానికి సంబంధించిన పథకాన్ని

మంజూరు చేసింది లెక్కల విషయంలో తుది పరిష్కారం కావడం చివ్వు 88 గొట్టపు బావుల నిర్మాణం పూర్తయింది. నీరు పడిన ఈ గొట్టపు బావులను నీటి సాగు నిమిత్తం వినియోగించడం కోసం పంచాయితీల, పంచాయితీ సమితులకు అప్పగించటం జరిగింది. ఈ పథకాల మీద లూ. 33.88 లక్షలు ఖర్చు అయింది. 1972-73 లో రూ. 5.00 లక్షలు ఖర్చుచేయటానికి సంకల్పించబడింది.

మొత్తం గోదావరి బేసినులోని గొండ్వానా ప్రాంతంలోను, కోస్తా జిల్లాలలోని ఒండ్రు ప్రాంతంలోను భూగర్భ జలాలను వినియోగం లోనికి తేవడం కోసం ఇంకా ఖమ్మం, కరీంనగరు. వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో 60 గొట్టపు బావులను త్రవ్వటానికి సంకల్పించబడింది. అందులో 40 గొట్టపు బావులను కేంద్ర భూగర్భ జలాల మండలి తెలంగాణా ప్రాంతంలో త్రవ్వటానికి, మిగతా 20 గొట్టపు బావులను పల్లి కువర్చు శాఖలోని ఇరిగేషన్ విభాగం శ్రీకాకుళం విశాఖపట్నం జిల్లాలలో త్రవ్వటానికి సంకల్పించబడింది.

సాధారణ విషయాలు

18. పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా నీటిపారుదల పథకాల కోసం క్రిందటి సంవత్సరం రూ. 2702.75 లక్షలు కేటాయించగా ఈ ఏడాది ఆ మొత్తాన్ని రూ. 2210.00 లక్షలను తగ్గించిన విషయం గౌరవనీయ సభ్యులు ఎరిగివున్నారు. ఈ విధంగా కేటాయింపులో తగ్గింపు చేయడం మూలంగా నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు క్రింది పనులకు భంగం కలగడం. దాని వర్యవసానంగా కొంత సిబ్బంది మిగులుబాటు కావడం, దానిలో ఈవ్యవహారం రాష్ట్రానికి, కేంద్రానికి రెంటికి అందేన కలిగించడం జరిగింది. నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టునుంచి త్వరగా ఫలితాలను పొందటానికి, అందులో పనిచేసే కొందరు సిబ్బందికి ఉద్యోగాలు కొనసాగడం కోసం ఈ ప్రాజెక్టు కోసం అదనంగా నిధులను సమకూర్చవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదివరకే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. అంతే కాకుండా నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు క్రింద మిగులుబాటు అయిన మినిస్టరీయలు సిబ్బందిని, చివరిశ్రేణి ఉద్యోగులను తమతమ శాఖలతో చేర్చు కోవడంలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసిందిగా పంచాయితీరాజ్, రోడ్లు, భవనాలు, పరిశ్రమలు ప్రజారోగ్యం. సాంకేతిక విద్య మున్నగు ప్రభుత్వ శాఖలను హాసింగుబోర్డును కోరడం జరిగింది. అట్టి మినిస్టరీయలు సిబ్బందిని, చివరిశ్రేణి ఉద్యోగులను నమోదు చేసుకొని, కోరిన శాఖలలో చేర్చుకోవడం కోసం ప్రాధాన్యత హాసటానికై వారి పేర్లను పంపవలసిందిగా ఉపాధి కల్పని శాఖవారిని అడేకించడంకూడా జరిగింది. మిగులుబాటు అయిన సిబ్బందికి ప్రత్యామ్నాయ ఉద్యోగాలు కల్పించటానికి ప్రభుత్వం వైవిధంగా అన్నిరకాల కృషిచేస్తున్నది.

Irrigation Demands for 1972-73

MR. SPEAKER SIR,

I move that the House be pleased to grant a sum not exceeding Rs. 22,44,92,900 against Demand No. XXXI—Irrigation, Rs. 12,43,89,000 against Demand No. XLVIII—Capital Outlay on Multipurpose River Schemes, and Rs. 26,80,94,700 against Demand No. XLIX—Capital Outlay on Irrigation for 1972-73.

2. The State Government have been striving their best to complete quickly the major irrigation projects already on hand and have at the same time taken up medium and minor irrigation schemes whose benefits would be felt by all the districts of the State. Hon'ble Members are aware that 8 major irrigation schemes were under execution under both Plan and Non-plan and 2 schemes viz., Tungabhadra Project Low Level Canal and Tungabhadra Project High Level Canal Stage-I have been completed. Kadam Project has also practically been completed. Pulivendla Canal Scheme was approved during 1971-72 and the work has been commenced. The work is in progress. Nagarjunasagar is the biggest project taken up by the State Government and, as Members are aware, work on the construction of this dam has been completed in so far as the principal items of work are concerned. The dam has been raised to its full height in the spillway and non-spillway portions. The bridge on the top of the Dam has also been completed. Work on Nagarjunasagar Canals is in progress. During 1971-72 an additional irrigation potential of 55,000 acres under Nagarjunasagar Project and 12,000 acres under other Major and Medium Irrigation Projects has been created. During the same year an amount of Rs. 1,062.00 lakhs for Nagarjunasagar Project, Rs. 932.00 lakhs for Pochampad Project and Rs. 708.75 lakhs for other Major and Medium Irrigation Projects, totalling Rs. 2,702.75 lakhs had been provided, and was also spent. It may also be mentioned that Drainage works in Godavari and Krishna Deltas were speeded up during 1971-72 and the cess collection has touched the figure of Rs. 850.00 lakhs, by now.

3. During 1971-72, under Minor Irrigation Programme, an amount of Rs. 208.20 lakhs under normal Plan, Rs. 17.34 lakhs under Special Rayalaseema Development Programme, and Rs. 150.00 lakhs under Special Telangana Develop-

ment Programme, totalling Rs. 375.54 lakhs had been provided. Out of the above provisions, an amount of Rs. 199.22 lakhs under normal Plan, Rs. 17.23 lakhs under Special Rayalaseema Development Programme, and Rs. 146.55 lakhs under Special Telangana Development Programme, totalling Rs. 363.00 lakhs had been spent. During 1971-72, new irrigation potential of 49,873 acres had been created and irrigation of another 52,681 acres had been stabilised.

4. In addition to the above, Rural Works Programme sponsored by the Government of India was taken up in the districts of Anantapur, Kurnool, Cuddapah, Chittoor, in the taluks of Markapur and Giddalur of Prakasam and Mahboobnagar districts for removing backwardness and scarcity conditions. As against the provision of Rs. 100.00 lakhs made under this programme during 1971-72, an amount of Rs. 103.59 lakhs had been spent. Out of 157 schemes taken up for execution under this programme, 78 schemes had been completed and the remaining schemes were in progress.

5. The Government of India have so far made available an amount of Rs. 21.51 lakhs during 1969-70, Rs. 22.40 lakhs during 1970-71 and, Rs. 25.00 lakhs during 1971-72, in the context of creating additional employment opportunities particularly for technical personnel by taking up of investigation of Major and Medium Irrigation Projects in this State. This outlay has continued the employment potential created for 284 degree-holders, 123 diploma-holders and 490 Non-technical personnel. About 36 Major and Medium Irrigation Schemes have been taken up for investigation under this scheme. This scheme is proposed to be continued for two more years by the Government of India during 1972-73 and 1973-74.

6. Government are anxious that as many schemes as possible are investigated in detail and got ready so that they can be taken up as and when funds are available and, as such, a large number of schemes are being investigated with funds made available by the Centre and also by the State Government.

7. Prospects for 1972-73 in brief are as follows:—

On the Plan schemes it is proposed to spend an amount of Rs. 700.00 lakhs under Nagarjunasagar Project, Rs. 1,000.00 lakhs under Pochampad Project and Rs. 510.00 lakhs under other Major and Medium Irrigation Projects. The regionwise break-up of the above total provision is as given below:—

[Statement

(Rs in lakhs)

					Coastal Andhra	Rayalaseema	Telanagna	Total
					(2)	(3)	(4)	(5)
					Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1. Nagarjunsagar Project	..	..	..	..	454.69	..	245.31	700.00
2. Pochampad Project	..	..	..	..	..	..	1,000.00	1,000.00
3. Other Major and Medium Irrigation Projects			..	..	187.14	207.64	85.13	479.91
4. Investgation of Projects	..	..	..	..	..	..	..	14.27
5. Flood Control, Drainage, Anti-sea erosion Schemes			..	..	..	..	..	6.00
6. Engineering Research	..	..	..	..	..	..	..	8.85
7. Metric System	..	..	..	..	..	..	..	0.97
Total				..	641.88	207.64	1,880.44	2,210.00

Minor Irrigation Programme.—Under Normal Plan, it is proposed to create an additional irrigation potential of 26,821 acres besides stabilising supplies to about 20,967 acres. On Minor Irrigation Schemes, it is proposed to spend an amount of Rs. 318.00 lakhs, of which Rs. 206.00 lakhs are under Normal Plan, Rs. 7.00 lakhs under Special Rayalaseema Development Programme and Rs. 105.00 lakhs under Special Telangana Development Programme.

8. The following statement gives information in regard to total estimated cost of Major and Medium Irrigation Projects, irrigation potential to be created, amount spent up to 1971-72, provision made for 1972-73 and the balance amount required for their completion:—

[Statement

(Rs. in lakhs).

Sl. No.	Name of the Project.	Anticipated estimated cost.	Ultimate Ayacut in 000 acres.	Amount spent upto 1971-72	Provision made for 1972-73	Balance amount required to complete the Project.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1.	Nagarjunasagar Project. (Andhra & Telangana)	16,854.00	2,054.00	17,889.00	700.00	Estimate under revision.
	Total	16,854.00	2,054.00	17,889.00	700.00	
<i>Coastal Andhra Region.</i>						
1.	Vamsadhara Project	864.00	148.23	145.75	80.00	638.25
2.	Vottigadda Reservoir	230.00	16.67	140.02	25.00	64.98
3.	Thandava Reservoir	403.72	46.09	229.32	36.50	137.90
4.	Varaha Reservoir	111.90	8.06	104.11	6.50	1.29
5.	Pampa Reservoir	99.20	12.00	91.05	2.50	5.65
6.	Torrigeadda Pumping Scheme	82.03	13.63	68.39	0.64	13.00
7.	Guntur Channel Scheme	170.00	27.00	117.51	20.00	32.49
8.	Kanupur Canal Scheme	420.00	17.56	147.97	15.00	257.03
9.	Gandipalem Project	148.63	10.00	..	1.00	147.63
	Total	2,529.48	299.24	1,044.12	287.14	1,298.22

Appendix.

7th July, 1972.

13

1	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
<i>Ryalaseema Region.</i>						
1	Tungabhadra Project Low level Canal:					
	Andhra ..	300.00	157.91	295.54		4.46
	Board ..	1,051.32		1,049.37	9.60(—)	4.65
2.	Tungabhadra Project High Level Canal, Stage—I					
	Andhra ..	1,174.41	119.115	1,346.52	3.54(—)	175.65
	Board ..	641.69		648.93	(—)	7.24
3.	Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II					
	Andhra ..	1,641.40	137.48	456.52	150.00	1,034.88
	Board ..	348.78		327.06	2.00	19.72
4.	Pulivendla Scheme	298.13	55.00	23.68	20.00	254.45
5.	Bahuda Reservoir Scheme	46.00	2.88	42.21	4.00	
6.	Gajuladinne Project	254.00	25.00	35.91	18.50	199.59
<i>Special Rayalaseema Development Programme.</i>						
7.	Improvements to Kurnool—Cuddapah Canal	..	..	9.53	1.00	..
8.	Improvements to Tungabhadra Project Lower Level Canal.	..	..	9.04	1.00	..
9.	Improvements to Cumbum Tank	..	..	3.00	1.00	..
	Total ..	5,755.78	497.385	4,247.31	207.64	1,825.56

Telangana Region.

1. Pochampad Project	..	9,025.00	570.00	3,622.43	1,000.00	4,402.56
2. Kadam Project ..	..	798.36	87.00	808.69	16.00	16.67
		(+)				
		38.0				
3. Lankasagar Project	..	80.15	5.10	65.72	5.00	9.43
4. Swarna Project ..	..	152.94	9.13	95.77	17.63	39.54
5. Nallavagu Project	..	74.20	5.90	69.07	3.00	2.13
6. Musi Project	..	380.00	41.80	336.84	10.00	33.16
7. Rajolibunda Diversion Scheme	..	333.00	87.50	382.52	2.50	..
8. Kotipallivagu Project	..	105.00	9.98	85.50	3.00	16.50
9. Ookkachettivagu Project	..	95.20	6.70	82.26	28.00	34.94
Total	..	11,131.85	823.11	5,493.80	1,085.13	4,554.93

Andhra Pradesh.

1. Investigation of Projects	..				14.27	
2. Flood Control, Drainage, anti-sea-erosion schemes	..		..	..	6.00	
3. Engineering Research	..	..	..	..	8.85	..
4. Matric System ..	..	..	..	..	0.97	..
Total	..	..	..	..	30.09	..
Grand Total	..	85,771.06	3,673.735	28,674.23	2,210.00	7,178.71

Note.—Schemes costing Rs. 5.00 acres and above each are classified as Major Irrigation Scheme.

This shows that even after excluding the amount required for Nagarjunasagar Project for which revised estimate is under preparation, a huge amount of Rs. 7,178.71 lakhs is still required after 1972-73, for completion of spillover schemes on hand at the present estimated cost.

9. In addition, a provision of Rs. 70.00 lakhs has been made for Godavari Barrage during 1972-73, under Non-Plan.

10. An expenditure of Rs. 25.27 lakhs was incurred on repairs and remodelling distributory system under Nizam-sagar to end of 1971-72, under Drought Relief Programme. Besides an amount of Rs. 15.00 lakhs remaining un-spent from out of Rs. 25.00 lakhs made available under Special Telangana Development Programme was also spent on repairs during 1971-72. The main scheme has already been notified for collection of Advance Betterment Contribution. After collections are made, necessary funds could be secured for financing this scheme.

11. *Major Irrigation Schemes.*—(a) Out of 8 Major Irrigation Schemes under execution both under Plan and Non-Plan, the following two schemes have already been completed and water was let out for irrigation. However, an amount of Rs. 10.14 lakhs has been provided during 1972-73, for land compensation and for completing minor items of works.

- (1) Tungabhadra Project Low Level Canal.
- (2) Tungabhadra Project High Level Canal Stage-I.

Kaddam Project has almost been completed excepting the work relating to Khanapur Channel.

(b) The 5 Major Irrigation Schemes in progress have been allocated a substantial portion of the total provision during 1972-73, in order to keep up the tempo of their execution and to enable realisation of their benefits as early as possible:—

- (1) Nagarjunasagar Project.
- (2) Pochampad Project.
- (3) Vamsadhara Project.
- (4) Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II.
- (5) Godavari Barriage.

(1) Nagarjunasagar Project.

The following are the details of progress of work on Nagarjunasagar Canals:—

Right Canal.—All works necessary for letting out water in the 57 miles of Right Canal and in the branches and distributaries in Blocks 1 to 11 were completed. Nearly 65.96% of the total estimated workload of excavation of main canal has been completed.

The 21 structures, which are already in progress during 1971-72, are programmed to be continued by providing nominal provision during the year, 1972-73.

The balance works in Block 10 in (Pedanandipadu Channel Scheme) Block 11 (Part) 12, 13 and 14 and 22, which are already taken up, will be in progress. The works under Pedanandipadu Channel Scheme to create an additional Irrigation Potential of 13,000 acres by 7/73 will be in full swing.

No additional irrigation potential is programmed under Nagarjunasagar Canals during 1972-73, due to paucity of funds.

Left Canal.—All works necessary for letting out water in the first 72 miles of the Main Canal and in the branches and distributaries in Blocks 1 to 12 and part 13 were completed. In terms of work done to the estimated workload, 89.46% of earth work excavation of main canal was completed.

All the committed works beyond mile 78|2 to 112|0 on Main Canal, Branches and Distributaries in Block 16 and 21st Main Branch Canal will be continued to the extent funds are available.

No additional irrigation potential is programmed under Nagarjunasagar Left Canals in 1972-73 due to paucity of funds.

Expenditure.—The expenditure incurred on Nagarjunasagar Project during the year 1971-72 is Rs. 1,062.00 lakhs. The expenditure incurred from the commencement of the project to end of March, 1972 is Rs. 17,889.00 lakhs. An amount of Rs. 700.00 lakhs has been provided for this project during 1972-73.

(2) Pochampad Project.

The sanctioned estimate for the Pochampad Project envisages construction of a Dam across the river Godavari and a South Canal to irrigate 5,70,000 acres. The special feature of this Project is that it gives benefit even before the Dam is completed to its full height.

(a) *Dam*.—Work on the construction of Dam is in progress, 322.86 Thousands Cum; of masonry, representing 82.5% of total work load and 7,285 thousands Cum; of earth work banking for earth dam representing 75% of total workload, was done to end of March, 1972.

(b) *Canals*.—The execution of Pochampad Project works upto mile 71|7 of Godavari South Canal, in order to create an irrigation potential for 2,50,000 acres by June, 1976, is now linked up with World Bank Assistance. An expenditure of Rs. 4,500.00 lakhs is envisaged to be incurred on this project during the Fourth Plan period. The work is being executed according to the programme.

The earth work excavation of Godavari South Canals from Mile 0|0 to 22|4 is almost completed. The earth work excavation from Mile 22|4 to 42|4 and 42|4 to 51|0 is in progress, 14,614 thousands Cum; of earth work excavation and embankment representing 81% of total workload was done since inception of the project.

(c) *Branches and Distributaries*.—The total quantity of earth work done since inception on all distributaries and its branches to end of March, 1972 is 3,224 thousands Cum.

Expenditure.—The expenditure incurred on the project during 1971-72 is Rs. 932.00 lakhs. The expenditure incurred from the commencement of this project to end of March, 1972, is Rs. 3,622.43 lakhs. An amount of Rs. 1,000.00 lakhs has been provided for this project during 1972-73.

(3) Vamsadhara Project.

The Vamsadhara Project is proposed to be constructed in two stages. The first stage of the scheme envisages construction of a barrage at Gotta across Vamsadhara river with its left canal. The first stage of the scheme is estimated

to cost Rs. 864.00 lakhs to irrigate an extent of 1,48,228 acres (49,734 acres new and 98,494 acres existing). The Planning Commission conveyed its concurrence to the Vamsadhara Project Stage-I. The work on this project was started in February, 1971. Construction of Camp Colonies and laying approach roads are in advanced stage of progress. Work on main barrage has been commenced in March, 1972. Quarry materials have been collected. Work on Flood Banks has been taken up departmentally. Earth work excavation was carried out departmentally in two selected reaches of the canals. The deep cut work has been taken up with machinery. An expenditure of Rs. 145.75 lakhs was incurred to end of March, 1972. It is proposed to spend Rs. 80.00 lakhs during 1972-73.

(4) Tungabhadra Project High Level Canal Stage-II:—

An amount of Rs. 456.52 lakhs in Andhra area and Rs. 327.06 lakhs in Board area were spent to end of March, 1972. It is proposed to spend an amount of Rs. 150.00 lakhs in Andhra area and Rs. 2.00 lakhs in Board area during 1972-73. Irrigation potential of about 13,500 acres was created under Guntakal Branch Canal to end of March, 1972 and a further potential of 10,000 acres is proposed to be created during 1972-73. Work in the Board area had been completed in all reaches.

The progress of work in the Andhra Pradesh area is as given below:—

(a) *Widening and lining the main canal.*—Against the total length of 70.4 Kms., to be widened and lined, work for a length of about 27 Kms., has been completed. Further work is in progress.

(b) *Guntakal Branch Canal.*—The work on this canal up to K.M. 35.2 has been completed and water was also released into the canal to irrigate an extent of 13,500 acres. It is proposed to create an additional potential for 10,000 acres during 1972-73 under the canal.

(c) *Mylavaram Dam.*—Formation of earth dam from 1,600M. to 2,850 M., in right flank is taken up for execution and it is in progress. Earth work excavation of Cuddapah South Canal from K.M. 3.000 to K.M. 8.000 is under progress.

(5) *Godavari Barrage.*

This project estimated to cost Rs. 2,659.00 lakhs. The Planning Commission conveyed its concurrence to this project. The new barrage is proposed in place of the old structure in order to continue to serve the need of existing 10,00,000 acres of irrigable area, which would be affected in the event of any failure of the existing anicut. The work in Ralli Barrage was started in December, 1970 and about 30% of the work has been completed to end of April, 1972. The work on nearly 32 spans, out of 43 spans, is being attended to now. The mainbody wall of the barrage is proposed to be completed for about 10 spans during this working season. During the working season of 1972-73, all balance work on Ralli Barrage is proposed to be completed. An expenditure of Rs. 191.494 lakhs was incurred from the commencement of this Project. It is proposed to spend Rs. 70.00 lakhs during 1972-73 under Non-Plan. This project is being executed now out of the contributions made by the beneficiaries by way of Advance Betterment Contribution.

12. *Medium Irrigation Projects.*—Out of 18 Medium Irrigation Projects under execution, the following seven projects are completed, excepting certain minor works, such as, excavation of distributaries, remodelling of field channels, payment of land compensation, etc.:—

- (1) Torrigedda Pumping Scheme.
- (2) Pampa Reservoir Scheme.
- (3) Rajolibanda Diversion Scheme.
- (4) Musi Project.
- (5) Nallavagu Project.
- (6) Lankasagar Project.
- (7) Kotipallivagu Project.

For execution of balance of work under the above seven projects, a provision of Rs. 26.64 lakhs has been proposed for 1972-73.

The following four Medium Irrigation Projects are under preliminary stage of execution. An amount of

Rs. 67.50 lakhs is proposed for these projects during 1972-73:—

- (1) Gandipalem Project.
- (2) Gajuladinne Project.
- (3) Pulivendla Canal Scheme.
- (4) Ukkachettivagu Project.

The remaining seven Medium Irrigation Projects, as mentioned below, are under various stages of execution, as detailed below:—

- (1) Vottigedda Project.
- (2) Thandava Reservoir Scheme.
- (3) Varaha Reservoir Scheme.
- (4) Guntur Channel Scheme.
- (5) Kanupur Canal Scheme.
- (6) Bahuda Reservoir Scheme.
- (7) Swarna Project.

(1) *Vottigedda Project:*

About 95% of work on head works and 20% of work on canals has been completed. The left and right side head sluices are also taken up for execution and right head sluice is almost completed while left head sluice is in good progress. The excavation of right main canal up to 0|2 is tackled and excavation in M. 0|0 to 0|7 is almost completed. The excavation of No. 1 distributary with its minor distributaries are almost completed and water was let out to an extent of 3,000 acres in October, 1971, as against the total ayacut of 16,670 acres. It is proposed to spend an amount of Rs. 25.00 lakhs on this project during 1972-73.

(2) *Thandava Reservoir Scheme:*

Civil portion of works for the head sluice are completed, excepting fixing of gates. Under regulator work, excavation of approaches and tail channels are almost completed. Foundation treatment for earth dam and cut-off trench are completed. The left canal is tackled upto M. 8|1 and it is in progress. The excavation of right canal from M. 2|5 plus

110 to 3¼ plus 330 is also in progress. It is programmed to raise the earthen dam upto plus 295 in the river bed portion and rightflank portion upto plus 350 and to tackle the balance portion of earth dam during 1972-73 season. It is proposed to spend an amount of Rs. 36.50 lakhs on this project during 1972-73.

(3) *Varaha Reservoir Scheme:*

Earth dam and rock fill works are in progress. The head sluice is completed. The canal upto 8¼ with distributaries is in progress. About 90 per cent of work in canals and head works are completed, and water was let out to an extent of 3,755 acres, during 1971-72. It is proposed to spend an amount of Rs. 6.50 lakhs on this Project during 1972-73.

(4) *Guntur Channel Scheme:*

The work on regulators is completed. Out of 47 numbers of cross drainage works, 46 numbers of the three railway bridges and out of 38 numbers of off-take sluices, 30 numbers, are completed. All the 22 members of road bridges are also completed. The remaining works are in progress. The canal upto Mile 18 including distributaries is in the final stage of completion and it is proposed to let out water to an extent of 6,000 acres during the ensuing cultivation season. About 73 per cent of work under this Project has been completed. It is proposed to spend an amount of Rs. 20.00 lakhs on this Project during 1972-73.

(5) *Kanupur Canal Scheme:*

Main canal from 0¼ to 11¼ is completed. The work on main canal beyond 11¼ to 19¼ is in progress. Acqueduct at Mile 0-1-330 is completed. Work on bridge at Mile 5¼ plus 400 is in progress. Irrigation potential of 1,004 acres was created during 1971-72 and it is proposed to create an additional irrigation potential of 498 acres during 1972-73 under three tanks by completing the canal from 11¼ to 14¼. It is proposed to spend an amount of Rs. 15.00 lakhs on this Project during 1972-73.

(6) *Bahuda Reservoir Scheme:*

Formation of bund from 0¼ to 500, and 2,000 to 2,600 is completed. Regulator at L.S. 500 to 800 is also

excepting fixing of shutters. Excavation of left side channel for a length of four miles and six furlongs is nearing completion. Excavation of right side channel for a length of Mile 0|4 plus 515 is also nearing completion. An additional irrigation potential of 2,880 acres will be created by completing the balance work during 1972-73. It is proposed to spend an amount of Rs. 4.00 lakhs during 1972-73 on this Project.

(7) Swarna Project:

About 76 per cent of masonry work under ogee spillway and 60 per cent of earth dam work have been completed. The remaining works are in progress. It is proposed to spend an amount of Rs. 17.63 lakhs on this Project during 1972-73.

13. New Irrigation Projects.

(1) Somasila Project.—The Somasila Project is estimated to cost Rs. 33.52 crores. It is intended to stabilise an extent of 2,53,000 acres in the Pennar Delta, besides irrigating a new ayacut of 1,59,000 acres. The Project report has been forwarded to the Central Water and Power Commission in September, 1971 for technical clearance. This project has been notified for the levy and collection of Advance Betterment Contribution from the beneficiaries.

(2) Yeleru Reservoir Scheme.—This scheme is estimated to cost Rs. 489.72 lakhs. The proforma estimates were sent to the Central Water and Power Commission and Planning Commission in May, 1969. The Project Report is being sent to the Central Water and Power Commission. A preliminary notification for levy and collection of Advance Betterment Contribution from the beneficiaries under the scheme is published in March, 1972.

(3) Pulivendla Canal Scheme.—The Pulivendla Canal Scheme in Cuddapah and Anantapur Districts is proposed to be taken up as an independent scheme at an estimated cost of Rs. 298.13 lakhs. An area of about 60,000 acres is proposed to bring under irrigation under this scheme. The scheme is intended to benefit chronically drought affected areas, where even drinking water is scarce in summer. The scheme has been notified for levy and collection of Advance Betterment Contribution. The Planning Commission conveyed its

concurrence to the scheme in January, 1972. The Government have decided to break up the scheme into two parts, viz., (1) Anicut; and (2) Canals, and to proceed with the work on Anicut (Chitravati Anicut) on which work has already been started. The balance portion of the scheme, viz., canals, would however, continue to be liable for levy and collection of Advance Betterment Contribution. It is proposed to spend an amount of Rs. 20.00 lakhs on this scheme during 1972-73.

(4) Nizamsagar Project.—The Nizamsagar Project is one of the major irrigation projects in operation in Telangana region. Due to silting of the reservoir, irrigation of sugar-cane areas under this project has become difficult. In order to improve the irrigation facilities under this project, it is proposed to restore the capacity of the reservoir partially and also improve the existing carrying capacity of the main canal and distributories. A large number of Pattadars have come forward and given their consent for payment of Advance Betterment Contribution. If the owners of not less than 66 per cent of the lands specified in the scheme have expressed their willingness to pay the Advance Betterment Contribution, further action will be taken to collect the amount. After payment of the 3rd 5th of the first instalment of the contribution, action will be taken to accord administrative sanction for starting work on the scheme.

14. Krishna-Godavari Delta Drainage Schemes.

Honourable Members are aware that the Government have taken up in a big way the execution of drainage schemes, which have been a long felt need in the Krishna and Godavari Delta areas. These schemes were primarily meant to be financed from out of the Drainage Cess collections contemplated under the Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess Act, 1968. A part of the total expenditure, namely, Rs. 2,200.00 lakhs is expected to be collected over a period of six years as contributions from ryots. A beginning was made during 1969-70 with the special loan assistance extended by the Government of India. During 1970-71 and 1971-72 the Government provided a sum of Rs. 575.00 lakhs and Rs. 390.00 lakhs respectively for these schemes. Thus, during the last three years an amount of Rs. 1,265.00 lakhs was spent on these schemes. Though there was no appreciable collections of Drainage Cess in the

previous years, a special drive was launched by the Delta Drainage Board in 1971-72, and a total amount of Rs. 850.00 lakhs has so far been collected, which includes an amount of Rs. 98.92 lakhs collected from April, 1972 onwards. It is expected that more collections would be made in ensuing months. The Collectors of the Delta Districts were instructed to step up the collections of Drainage Cess, so as to collect atleast an amount of Rs. 300.00 lakhs by end of first quarter of the current financial year. These large collections were made possible on account of help and co-operation from the representatives of the people and ryots, who have realised the value and importance of the schemes undertaken by Government

The Delta Drainage Board has formulated a programme of works (both new and spill-over) costing Rs. 1,000.00 lakhs for execution in 1971-72 and 1972-73 working seasons. Government have considered the programme of works drawn up by Delta Drainage Board with particular reference to the position of funds and issued instruction to the Chief Engineer (Projects) to take up works of the value of Rs. 350.00 lakhs limiting the expenditure to Rs. 200.00 lakhs during the first quarter of 1972-73. Further work will be taken up after a review of the collections of Drainage Cess made so far. An amount of Rs. 123.95 lakhs has been provided for incurring expenditure on these schemes during 1972-73 under Non-Plan.

15. Minor Irrigation Programme.

The Annual Plan ceiling for 1972-73 has been restricted to Rs. 185.00 lakhs, of which Rs. 76.33 lakhs are for Coastal Andhra, Rs. 47.00 lakhs are for Rayalaseema, and Rs. 61.67 lakhs are for Telangana Regions. Further, an amount of Rs. 21.00 lakhs for Special Development of Coastal Andhra, Rs. 7.00 lakhs for Special Development of Rayalaseema, and Rs. 105.00 lakhs for Special Development of Telangana Regions, has also been provided. Thereby, the total provision 1972-73 under Minor Irrigation and Special Programmes for Public Works Department comes to Rs. 318.00 lakhs. The category-wise break-up of the above ceiling is as indicated below:—

Category	Provision proposed for 1972-73 Rupees in Lakhs			
	Coastal Andhra	Rayalaseema Telangana		Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1. Minor Irrigation Schemes, in ordinary areas ..	36.82	38.00	39.67	114.00
2. Minor Irrigation Schemes, in tribal areas ..	10.00	..	5.00	15.00
3. Lift Irrigation Schemes on surface water flows ..	14.00	1.00	5.00	16.00
4. Tube-well programme	5.00	..	..	5.00
5. Investigation of Minor Irrigation Schemes ..	15.00	8.00	12.00	35.00
<i>Special Development Programmes</i>				
6. Special Development Programme for backward areas in coastal Andhra ..	21.00	..	..	21.00
7. Special Development Programme for Rayalaseema ..	..	7.00	..	7.00
8. Special Development Programme for Telangana ..	..	..	105.00	105.00
Total ..	97.38	54.00	166.67	318.00

The provision of Rs. 15.00 lakhs proposed for tribal areas is intended for execution of Minor Irrigation Schemes in Srikakulam, Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Warangal, Khammam and Adilabad districts. By spending the above provisions, it is anticipated that an additional irrigation potential of 26, 821 acres, besides stabilising supplies for 20,967 acres would be created during 1972-73.

16. Special Development Programmes.

(a) Special Rayalaseema Development.—The provision of Rs. 7.00 lakhs proposed for this programme during 1972-73 is mainly intended to be spent on spill-over schemes. There are 23 spill-over schemes in Chittoor, Cuddapah and Kurnool districts taken up during 1970-71 and 1971-72. The district-wise distribution indicated in the Final Budget for 1972-73 is subject to finalisation and approval by the Rayalaseema Development Board.

(b) Special Telangana Development.—During 1971-72 138 Schemes were completed creating new irrigation potential of 12,410 acres, besides stabilising supplies to an area of 12,670 acres. The provision of Rs. 105.00 lakhs proposed for this programme is intended to be spent on 280 spill-over schemes and new schemes, which will be selected by the Sub-Committee on Development of the Andhra Pradesh Regional Committee. The district-wise distribution indicated in the Final Budget for 1972-73 is subject to finalisation and approval by the Andhra Pradesh Regional Committee.

(c) Rural Works Programme or Drought Prone Areas Programme.—An amount of Rs. 95.00 lakhs is tentatively proposed to be spent under this programme during 1972-73 on Minor Irrigation Schemes in the districts of Anantapur, Kurnool, Cuddapah, Chittoor and in the taluks of Markapur and Giddalur of Prakasam and Mahboobnagar districts. Out of 157 schemes taken up for execution under this programme, 78 schemes were completed. The remaining schemes are in progress.

17. Tube-well Programme.

In order to explore ground water potential in East Godavari, West Godavari, Krishna, Guntur and Nellore districts, a scheme for construction of 88 Exploratory Tube-wells was sanctioned by the Government in 1967. The work on construction of 88 Exploratory Tube-wells is completed, except

final settlement of accounts. These successful Tube-wells are being handed over to the Panchayats and Panchayat Samithis for utilising water for irrigation purposes. An amount of Rs. 33.88 lakhs was spent on this scheme. It is proposed to spend an amount of Rs. 5.00 lakhs during 1972-73.

With a view to explore ground water potential in Gondwana formation of entire Godavari basin and alluvial formation of coastal districts, it is proposed to take up further construction of 60 Exploratory Tube-wells in Khammam, Karimnagar, Warangal, Adilabad, Srikakulam and Visakhapatnam districts, of which 40 Tube-wells in Telangana Region are proposed to be drilled by Central Ground Water Board, and the remaining 20 Tubewells in Srikakulam and Visakhapatnam districts are proposed to be drilled by the Public Works (Irrigation Branch) Department.

18. General.—The Hon'ble Members are aware of the fact that the provision for Major and Medium Irrigation Schemes this year is reduced to Rs. 2,210.00 lakhs as against the amount of Rs. 2,702.75 lakhs provided during last year. This reduced provision has mostly affected works under the Nagarjunasagar Project and consequently some of the staff has been rendered surplus which is causing concern to both the State as well as the Centre. The State Government have already addressed the Government of India for providing additional funds for Nagarjunasagar Project for early realisation of benefits and also to sustain the continued employment for some of the personnel working under the Project. Apart from the above, the other departments of Government viz., Panchayat Raj, Roads and Buildings, Industries, Public Health, Technical Education and Housing Board *etc.*, have been requested to absorb the surplus staff in respect of ministerial and last grade employees on top priority from the Nagarjunasagar Project. The Employment Exchange has also been directed to register and send the names of such ministerial and last grade employees *etc.*, to the requisitioning department on special priority for absorption. Thus every effort is being taken by the Government to provide alternative employment to the surplus staff.